

Tirsdag den 20. maj 2014 (D)

1

91. møde

Tirsdag den 20. maj 2014 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgetime med statsministeren.

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 16 [afstemning]:

Forespørgsel til statsministeren om nationalstaternes selvbestemmelse i forhold til EU.

Af Kristian Thulesen Dahl (DF) m.fl.

(Anmeldelse 05.02.2014. Fremme 07.02.2014. Forhandling 15.05.2014. Forslag til vedtagelse nr. V 46 af Kristian Thulesen Dahl (DF) og Mette Bock (LA). Forslag til vedtagelse nr. V 47 af Jakob Ellemann-Jensen (V), Morten Bødskov (S), Ida Auken (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF) og Lene Espersen (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 48 af Finn Sørensen (EL)).

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 157:

Forslag til lov om ændring af beredskabsloven. (Præcisering af planlægningsforpligtelse for statslige myndigheder, bemyndigelse til at fastsætte regler om uddannelse for medlemmer af ungdomsbrandkorps og om tilskud hertil, nedlæggelse af evalueringsinstituttet m.v.).

Af forsvarsministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 14.03.2014. 1. behandling 25.03.2014. Betænkning 06.05.2014. 2. behandling 08.05.2014).

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 137:

Forslag til lov om formidling af fast ejendom m.v.

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).

(Fremsættelse 26.02.2014. 1. behandling 18.03.2014. Betænkning 08.05.2014. 2. behandling 13.05.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 170:

Forslag til lov om Nordsøenheden og Nordsøfonden.

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).

(Fremsættelse 26.03.2014. 1. behandling 08.04.2014. Betænkning 08.05.2014. 2. behandling 13.05.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 118:

Forslag til lov om ændring af universitetsloven og lov om maritime uddannelser. (Finansiering af international studentermobilitet og udskydelse af virkningstidspunktet for tilmelding og framelding til uddannelsens fag og prøver for visse studerende m.v.).

Af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard).

(Fremsættelse 29.01.2014. 1. behandling 04.02.2014. Betænkning 06.05.2014. 2. behandling 15.05.2014).

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 139:

Forslag til lov om ændring af SU-loven og lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser. (Uddannelsesstøtte til uddannelse i udlandet m.v.).

Af uddannelses- og forskningsministeren (Sofie Carsten Nielsen).

(Fremsættelse 26.02.2014. 1. behandling 13.03.2014. Betænkning 06.05.2014. 2. behandling 15.05.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 94:

Forslag til lov om ændring af lægemiddelloven, lov om medicinsk udstyr, apotekerloven, sundhedsloven og lov om markedsføring af sundhedsydelser. (Samarbejde mellem sundhedspersoner og lægemiddel- og medicoindustrien, styrket transitkontrol og overvågning af lægemidler, adgang for sygehusapoteker til at færdigtilberede cytostatika til familiedyr og til indbyrdes handel med råvarer, straf for overtrædelse af reglerne om markedsføring af sundhedsydelser, m.v.).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag).

(Fremsættelse 05.12.2013. 1. behandling 13.12.2013. Betænkning 13.05.2014. 2. behandling 15.05.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 126:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed. (Ændring af regler om patienters retsstilling, nedlæggelse af Lægemiddelskadeankenævnet, oplysningspligt ved erstatningsudbetalinger i patienteskadesager, afbrydelse af forældelse i sager om patient- og lægemiddelskadeserstatninger, offentliggørelse af Sundhedsstyrelsens tilsynsrapporter ved tilbagevendende tilsyn m.v.).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag).

(Fremsættelse 30.01.2014. 1. behandling 20.02.2014. Betænkning 29.04.2014. 2. behandling 15.05.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Ændringsforslag nr. 1 af 19.05.2014 til 3. behandling af ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup)).

10) 3. behandling af lovforslag nr. L 155:

Forslag til lov om ændring af lov om lige løn til mænd og kvinder. (Kønsopdelt lønstatistik).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 12.03.2014. 1. behandling 01.04.2014. Betænkning 07.05.2014. 2. behandling 13.05.2014).

11) 3. behandling af lovforslag nr. L 159:

Forslag til lov om ændring af lov om ferie. (Overførsel af 280 mio. kr. fra Arbejdsmarkedets Feriefond til statskassen m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 19.03.2014. 1. behandling 01.04.2014. Betænkning 07.05.2014. 2. behandling 13.05.2014).

12) 3. behandling af lovforslag nr. L 141:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Ændring af kriterierne for udvælgelse af kvoteflygtninge).

Af justitsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 26.02.2014. 1. behandling 14.03.2014. Betænkning 08.05.2014. 2. behandling 15.05.2014).

13) 3. behandling af lovforslag nr. L 131:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Ændring af reglerne om afvisning m.v. til gennemførelse af direktiv 2008/115/EF om fælles standarder og procedurer i medlemsstaterne for tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold (udsendelsesdirektivet) m.v.)

Af justitsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 05.02.2014. 1. behandling 18.02.2014. Betænkning 24.04.2014. 2. behandling 29.04.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Tillægsbetænkning 13.05.2014. Ændringsforslag nr. 4 af 14.05.2014 uden for tillægsbetænkningen af justitsministeren (Karen Hækkerup)).

14) 3. behandling af lovforslag nr. L 142:

Forslag til lov om indsamling m.v.

Af justitsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 26.02.2014. 1. behandling 14.03.2014. Betænkning 08.05.2014. 2. behandling 15.05.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

15) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 52:

Forslag til beslutningsforslag om afskaffelse af G-dage.

Af Bent Bøgsted (DF) m.fl.

(Fremsættelse 19.02.2014. 1. behandling 03.04.2014. Betænkning 07.05.2014).

16) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 96:

Forslag til folketingsbeslutning om udmøntning af politisk aftale om en mere tidssvarende og gennemsigtig vederlæggelse af politikere Af økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager).

(Fremsættelse 03.04.2014. 1. behandling 29.04.2014. Betænkning 14.05.2014).

17) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 56:

Forslag til folketingsbeslutning om ministres eftervederlag.

Af Anders Samuelsen (LA) og Simon Emil Ammitzbøll (LA).

(Fremsættelse 26.02.2014. 1. behandling 08.04.2014. Betænkning 14.05.2014).

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 156:

Forslag til lov om ændring af lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer. (Udvidelse af anvendelsesområdet, mulighed for eneretsaftaler vedrørende digitalisering af kulturelle ressourcer, bemyndigelse til finansministeren til at fastsætte nærmere regler om offentliggørelse af dokumenter og datasamlinger m.v.).

Af finansministeren (Bjarne Corydon).

(Fremsættelse 14.03.2014. 1. behandling 25.03.2014. Betænkning 08.05.2014).

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 158:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om ansøgninger, anmeldelser, meddelelser, anmodninger og erklæringer til offentlige myndigheder. (Overgang til obligatorisk digital selvbetjening, for så vidt angår ansøgning om byggetilladelse, ansøgning om forældremyndighed, barnets bopæl, samvær m.v., anmodning om se-

paration og skilsmisse, ansøgning om børne- og ægtefællebidrag, ansøgning om lån til beboerindskud, ansøgning om parkeringslicens og anmodning om attestationer efter lov om Det Centrale Personregister m.v.).

Af finansministeren (Bjarne Corydon).

(Fremsættelse 18.03.2014. 1. behandling 25.03.2014. Betænkning 08.05.2014).

20) 2. behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om ændring af aktieavancebeskatningsloven, selskabsskattebogen og skattekontrollloven. (Selskaber m.v.s registrering af fremførselsberettigede underskud, oplysningspligt om erhvervelse af visse aktier og investeringsbeviser m.v., selvangivelse af kildeartsbegrænsede tab m.v.)

Af skatteministeren (Morten Østergaard).

(Fremsættelse 26.02.2014. 1. behandling 14.03.2014. Betænkning 14.05.2014).

21) 2. behandling af lovforslag nr. L 153:

Forslag til lov om ændring af momsloven og forskellige andre love. (Ændring af leveringsstedet for elektroniske ydelser, teleydelser og radio- og tv-spredningstjenester solgt til private, one stop shop-ordning, udvidelse af definitionen af investeringsgoder, ophævelse af ordningen for udenlandsk indregistrerede turistbusser m.v.).

Af skatteministeren (Morten Østergaard).

(Fremsættelse 12.03.2014. 1. behandling 03.04.2014. Betænkning 14.05.2014).

22) 2. behandling af lovforslag nr. L 171:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet, lov om afgift af naturgas og bygas, lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v. og forskellige andre love. (Afgiftsudsættelse for elektricitet fra land til visse erhvervsskibe i havne, mulighed for kraft-varme-værker for at opføre afgifter på timebasis, ændring af afgiftsregler for biogas m.v. af hensyn til energibeskatningsdirektivet, forsøgsordning med udvidet benyttelse af afgiftsfri institutionsbusser m.v. i frikommuner og forlængelse af forhøjet befordringsfradrag for pendlere i yderkommuner).

Af skatteministeren (Morten Østergaard).

(Fremsættelse 26.03.2014. 1. behandling 10.04.2014. Betænkning 07.05.2014).

23) 2. behandling af lovforslag nr. L 160:

Forslag til lov om ændring af lov om en børne- og ungeydelse og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. (Ophævelse af optjeningsprincippet for børne- og ungeydelse og børnetilskud og indførelse af bopælskrav også for børn omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger).

Af Finn Sørensen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 25.03.2014. 1. behandling 24.04.2014. Betænkning 14.05.2014).

24) Fortsættelse af 2. behandling af lovforslag nr. L 92:

Forslag til lov om ændring af lov om hunde. (Ændring af bestemmelsen om skambid, optagning af strejfende hunde m.v.).

Af fødevareministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 05.12.2013. 1. behandling 23.01.2014. Betænkning 26.03.2014. 1. del af 2. behandling 01.04.2014. Tilføjelse til betænkning 14.05.2014).

25) Fortsættelse af 2. behandling af lovforslag nr. L 93:

Forslag til lov om ændring af lov om mark- og vejfred. (Ændring af lovens anvendelsesområde og ændring af reglerne om aflivning af

katte og tamkaniner samt ophævelse af retten til at kræve optagelsespenge m.v.).

Af fødevareministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 05.12.2013. 1. behandling 23.01.2014. Betænkning 26.03.2014. 1. del af 2. behandling 01.04.2014. Tilføjelse til betænkning 14.05.2014).

26) 1. behandling af lovforslag nr. L 191:

Forslag til lov om ændring af retsplejelov for Grønland. (Styrket indsats for kredsretterne m.v.).

Af justitsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 30.04.2014).

27) 1. behandling af lovforslag nr. L 198:

Forslag til lov for Grønland om udlændinges adgang til opholds- og arbejdstilladelse i anlægsfasen af et storskalaprojekt.

Af justitsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 09.05.2014).

28) 1. behandling af lovforslag nr. L 186:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Mulighed for genoptagelse af visse sager om familiesammenføring med børn).

Af justitsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 30.04.2014).

29) 1. behandling af lovforslag nr. L 182:

Forslag til lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister.

(Tildeling af nyt personnummer til personer, der oplever sig som tilhørende det andet køn).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager).

(Fremsættelse 30.04.2014).

30) 1. behandling af lovforslag nr. L 189:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v. (Kriterier for kastration og justeringer som følge af indførelse af juridisk kønsskifte m.v.).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup).

(Fremsættelse 30.04.2014).

31) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 85:

Forslag til folketingsbeslutning om behandling af transpersoner.

Af Stine Brix (EL) m.fl.

(Fremsættelse 01.04.2014).

32) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 110:

Forslag til folketingsbeslutning om styrket grænsekontrol.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.

(Fremsættelse 11.04.2014).

33) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 65:

Forslag til folketingsbeslutning om skattemæssig ligestilling af familieejede ejendomsvirksomheder med andre familieejede virksomheder.

Af Brian Mikkelsen (KF) og Ole Birk Olesen (LA).

(Fremsættelse 19.03.2014).

34) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 87:

Forslag til folketingsbeslutning om kompensation til andelshavere for de fejlbehæftede ejendomsvurderinger.

Af Brian Mikkelsen (KF), Torsten Schack Pedersen (V) og Dennis Flydtkjær (DF).

(Fremsættelse 02.04.2014).

35) 1. behandling af lovforslag nr. L 199:

Forslag til lov om ændring af lov om randzoner og miljømålsloven. (Anvendelsesområde og fornyet høring af vandplanforslag m.v.).

Af fødevareministeren (Dan Jørgensen).

(Fremsættelse 13.05.2014).

Kl. 13:00

Formanden:

Mødet er åbnet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgetime med statsministeren.

Kl. 13:00

Formanden:

Jeg giver ordet til statsministeren for den indledende redegørelse.

Værsgo.

Kl. 13:00

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Tak for det. På søndag skal danskerne træffe to vigtige valg:

Vi skal vælge, hvem der skal være de 13 danske medlemmer af Europa-Parlamentet for de næste 5 år – hvem der skal være med til at træffe beslutninger, som har stor betydning for danskernes liv og hverdag, beslutninger om miljø, klimaforandringer, forbrugerpolitik og meget, meget mere.

Vi skal også til folkeafstemning om patentdomstolen. Regeringen anbefaler et ja ved folkeafstemningen på søndag ligesom de fleste af medlemmerne her i Folketinget og med massiv opbakning fra fagbevægelsen, erhvervslivets organisationer og danske virksomheder. For der er ingen tvivl om, at patentdomstolen vil gøre livet nemmere for vores virksomheder. Den fjerner bøvl og bureaukrati. Den gør det billigere at beskytte en god idé. Den er en praktisk løsning på et hverdagsproblem for mange virksomheder.

Danske virksomheder er blandt de mest aktive i Europa i forhold til at søge patenter. Der er godt 1.000 danske virksomheder, der aktivt udtager patenter. De står for over en tredjedel af Danmarks eksport og mere end 200.000 arbejdspladser. Derfor har vi alle sammen gavn af, at det bliver nemmere for netop de virksomheder at omsætte deres gode ideer til arbejdspladser. Det er vigtigt, og derfor er det også alvorligt, når det fyger med forkerte påstande i debatten.

Dansk Folkeparti siger, at patentdomstolen vil være til skade for små og mellemstore virksomheder. Men det er helt forkert. Patentdomstolen vil netop være til fordel for de små virksomheder, som i dag ikke har råd til at føre patentretssager i mange lande, og som synes, det er for dyrt og besværligt at søge patenter, der dækker bredt i Europa – spørg selv virksomhederne. Derfor er det også svært at forstå, at Dansk Folkeparti siger nej til patentdomstolen, selv om de har støttet regeringens forhandlingsmandat på patentdomstolen, og selv om partiet tidligere har stemt ja til at afgive suveræniteten på netop det her område.

Dansk Folkeparti indrømmer, at der er klare fordele ved det fælles patent og patentdomstolen, men siger, at Danmark kan få alle fordelene, uanset om vi tilslutter os eller ej. Det er også forkert, for et nej vil betyde, at danske virksomheder ikke bare kan søge patent i flere europæiske lande under et, de vil også skulle søge særskilt i Danmark, og de vil ikke få mulighed for at forsvare et europæisk patent i Danmark på dansk for en dansk dommer.

Dansk Folkeparti forsøger i det hele taget at tegne et billede af, at Danmark kan få indflydelse og selvbestemmelse ved at stå på side-linjen – ikke bare i det her spørgsmål, men i så mange andre. Men det forholder sig jo lige omvendt, for hvad er selvbestemmelse egentlig? Det er jo, at vi som land og som borgere har indflydelse på forhold, der påvirker os selv. Det får vi ikke ved at placere os på side-linjen. Nej, det får vi, når vi deltager aktivt i EU-samarbejdet; der-ved får vi mere indflydelse på forhold, der påvirker os selv.

Derfor er det to vigtige valg, vi hver især skal træffe på søndag, og det er vigtigt for vores demokrati, at så mange danskere som overhovedet muligt går ned i stemmeboksen og afgiver deres stem-me. Valget handler meget direkte om danskernes hverdag og vores fremtid.

Kl. 13:04

Formanden:

Tak til statsministeren. Så går vi videre til spørgsmål fra partileder-ne, og det er jo som bekendt sådan, at både spørger og statsminister i første runde hver har 2 minutter. Derefter følger to runder, hvor hver spørger hver gang har 1 minuts taletid maksimalt.

Hr. Lars Løkke Rasmussen som Venstres leder.

Kl. 13:04

Spm. nr. US 84

Lars Løkke Rasmussen (V):

Tusind tak for det. Det er jo dejligt at kunne starte den her spørgeti-me med at sige, at jeg er hundrede procent enig med statsministeren i – og vi har endda skrevet en kronik om det – at man skal stemme ja til patentdomstolen på søndag. Det ser vi meget, meget ens på. Og jeg tror, jeg ligesom statsministeren har en oplevelse af, at når man bevæger sig rundt og besøger virksomheder – nogle gør det måske mere end andre – så er det svært at finde nogen, som kan se ulemper ved det her; jeg har ikke fundet en eneste. Det er et sundt og fornuf-tigt forslag, og derfor skal vi bakke op om det.

Nu er det egentlig ikke min opgave, men jeg bliver måske allige-vel lidt pikeret bare sådan på folkestyrets vegne, når statsministeren så bruger sin taletid på at stå og banke Dansk Folkeparti i hovedet – og det kan man jo godt gøre, men hvor er Enhedslisten? Altså, hvor-for har vi egentlig en folkeafstemning? Det har vi, fordi den her rege-ring har forsømt muligheden for at skaffe et tilstrækkeligt flertal i Folketinget. Nu skal oppositionen hånes, men når det gælder rege-ringens eget parlamentariske grundlag, er der ikke ét ord om dem. Hvorfor har man egentlig ikke sørget for at få sit eget parlamentari-ske grundlag på plads, så vi kunne have undgået den her folkeaf-stemning?

Nu har vi den så, og vi skal kæmpe et ja hjem, og det ja skal vi kæmpe hjem i en stemning, hvor der er noget skepsis i forhold til Europa. Derfor er det også vigtigt, at vi vinder den, og derfor kan jeg også skrive fuldstændig under på statsministerens appel om en høj stemmedeltagelse, hvor der selvfølgelig er flest, der stemmer ja.

Jeg tror så til gengæld også, det er vigtigt, at det ja respekteres, det siger sig selv, men at et nej – jeg havde nær sagt, gud forbyde det – i givet fald også ville blive respekteret. Og derfor vil jeg egentlig gerne bede statsministeren om at give mig håndslag på, at vi skal ha-ve flest mulige til at stemme ja på søndag. For vi kan kun komme til at deltage i patentdomstolen, hvis et flertal – et flertal – af de afgivne stemmer på søndag bakker op om et ja, altså et ægte ja.

Kl. 13:06

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:06

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

I denne sag har vi jo fulgt grundlovens bestemmelser, og det vil sige, at vi har undersøgt, om en patentdomstol medfører, at der afgives su-verænitet, og det gør den. Derfor har vi på baggrund af den afstem-ning, vi har haft her i Folketinget, hvor der jo var et markant flertal for en patentdomstol, bedt danskerne om at tage stilling, og det har vi gjort efter grundloven. Og det vil selvfølgelig sige, at vi i forhold til afstemningen også respekterer grundlovens bestemmelser.

Kl. 13:07

Formanden:

Hr. Lars Løkke Rasmussen.

Kl. 13:07

Lars Løkke Rasmussen (V):

Men det, statsministeren siger her, betyder jo på dansk, at man åbner for den teoretiske mulighed, at der faktisk kunne være et nej, men at det nej ikke er stort nok til at blokere. Og det er egentlig den diskus-sion, jeg gerne vil have. Jeg kender godt grundlovens bestemmelser, og jeg kender også forfatningskampen, og jeg ved, hvilke dybe over-vejelser der var bag det regelsæt, der er skabt. Jeg tror bare, man er nødt til at forholde sig til det, man kunne kalde psykologien i det her.

For mig er den afstemning, vi skal have på søndag, ikke den før-ste, vi skal vinde – og jeg vil gerne vende tilbage til det senere – vi skulle gerne vinde nogle flere, der så at sige normaliserer dansk medlemskab af EU. Og jeg tror, at vejen derhen ville blive belagt med meget tunge barrierer, hvis man forestillede sig – og jeg vil kæmpe for, at det ikke sker – den teoretiske situation, at der var et nej til patentet, men at nejet ikke var stort nok, fordi det ikke udgjor-de 30 pct. af de stemmeberettigede, og at det derfor ikke blev re-spekteret.

Kl. 13:08

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:08

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Nu var der ikke rigtig noget spørgsmål i det, men jeg vil sige, at jeg synes, det er vigtigt, at vi respekterer grundloven, som den er. Det er jo det, vi alle sammen har skrevet under på, og det skal vi også gøre i det her tilfælde. Grundlovens regler er jo sådan set klare, nemlig at hvis det her lovforslag, som jo har fået et meget stort flertal her i Folketinget, skal forkastes, så kræves der to ting: For det første skal der være et flertal, der stemmer imod, og for det andet skal det flertal udgøres af mindst 30 pct. af samtlige stemmeberettigede. Og det, som jeg synes er vigtigt her, er jo, at det er det, der står i grundloven – og den er jo god. Jeg er overbevist om, at hvis danskerne synes, at det her spørgsmål er vigtigt nok, så går de op og stemmer. Vi har en stærk tradition i Danmark for, at vi rent faktisk deltager meget aktivt i nogle af de folkeafstemninger, vi har. Da vi stemte om euroen i 2000, var det næsten 90 pct. af de stemmeberettigede, der gik op og stemte. Og det er min opfattelse, at når danskerne synes, det er vig-tigt nok, så går de selvfølgelig op og stemmer.

Så jeg synes, det er vigtigt – og det vil jeg godt gentage – at dan-skerne går op og stemmer på søndag, også om patentdomstolen.

Kl. 13:09

Formanden:

Hr. Lars Løkke Rasmussen.

Kl. 13:09

Lars Løkke Rasmussen (V):

Men alt det er vi jo helt enige om, og på det punkt skal vi jo ikke tale os væk fra hinanden. Tværtimod skal vi bruge vores energi fra nu af og frem til på søndag på at få flest mulige danskere til at tage stilling, og hvis det står til statsministeren og mig, at tage stilling til fordel for patentdomstolen. Og jeg håber jo heller ikke, at det spørgsmål, jeg har rejst her i dag, er et, vi på noget tidspunkt overhovedet kommer til at forholde os til i virkelighedens verden, for det gør vi jo ikke, hvis vi lykkes her. Men jeg har altså bare med de spørgsmål, jeg har stillet, ligesom foregrebet, hvad der så i givet fald ville være Venstres position. Jeg tror, det er meget, meget vigtigt, at vi, der er positive over for EU, nu tager pejling af den skepsis, der er, og til det tror jeg altså hører, at et nej er et nej og et ja er et ja.

Men det får mig så måske til lige at vende mig til det næste, for jeg håber jo, at vi oven på et stort rungende ja hurtigt kan få en anden afstemning, nemlig om retsforbeholdet, og jeg vil bare bede statsministeren om at give sin vurdering af, om det mon kommer til at skade eller styrke danske myndigheders muligheder for at begrænse grænseoverskridende kriminalitet, at Danmark efter nytår glider ud af Europol.

Kl. 13:10

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:10

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg må sige, at jeg undrer mig lidt over hr. Lars Løkke Rasmussens vinkel i den her diskussion. Jeg troede egentlig, at alle partier var enige om, at vi skal følge grundloven i forhold til det her med patentet, og det er jo egentlig ganske tydeligt, hvad grundloven siger, nemlig at hvis 30 pct. af de stemmeberettigede er imod forslaget, bliver det ikke til noget. Det står i grundloven. Og det, vi skal afprøve ved den afstemning – som vi jo egentlig gerne havde undgået alle sammen, fordi vi mener, at det er et spørgsmål, som Folketinget burde have taget stilling til – er, om et stort flertal i befolkningen ønsker at forkaste et lovforslag, som der er et stort flertal for her i Folketinget.

Det er jo derfor, grundloven egentlig er rigtig godt indrettet, for grundloven er indrettet på den måde, at hvis befolkningen ønsker at forkaste noget, som et flertal i Folketinget har vedtaget, har befolkningen mulighed for at vise det ved en folkeafstemning og skal møde frem og gøre det. Det er jo egentlig en rigtig fin bestemmelse i grundloven, og jeg må sige, at jeg undrer mig såre over, at Venstre har valgt en holdning i den her sag, som afviger fra grundlovens bestemmelser. Jeg anser det nok som et lidt uheldigt valg fra Venstres side, men jo også et valg, som er meget godt i tråd med nogle af de andre ting, som Venstre har valgt i forhold til det europæiske i det seneste par måneder.

Kl. 13:12

Formanden:

Så går vi til anden runde med hr. Lars Løkke Rasmussen. Værsgo.

Kl. 13:12

Spm. nr. US 85**Lars Løkke Rasmussen (V):**

Jeg tror, at hvis statsministeren tænker efter, vil statsministeren godt kunne erindre, at det synspunkt, jeg har her, ikke er noget helt nyt synspunkt, og det hviler jo altså på, at jeg sådan set har en ambition om, at vi skal nå længere i det her samarbejde. Og jeg tror bare, at et signal til befolkningen om, at vi lægger deres stemmeafgivning til

grund, og at vi ikke stiller, kan man sige, vælgerne svækket ved en bindende folkeafstemning i forhold til en vejledende folkeafstemning, vil være et godt signal i forhold til at bane vejen videre frem, og det var egentlig det, jeg spurgte om. For man kan håbe, at det spørgsmål, jeg stillede, bare handler om en eventualitet, som aldrig opstår. Det vil vi jo begge to kæmpe for.

Men det spørgsmål, jeg stillede, var om Europol. Jeg har noteret mig, at der i regeringsgrundlaget står:

»Regeringen vil styrke Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde og vil derfor gennemføre en folkeafstemning i den kommende valgperiode om Danmarks forbehold for de retlige og indre anliggende samt forsvarsforbeholdet.«

Valgperioden er jo ikke udløbet endnu, og derfor vil jeg egentlig bare spørge ind til, om regeringen oven på et ja på søndag vil være indstillet på at indgå en aftale om en dato for en afstemning om retsforbeholdet, så vi går fra optout til optin, og så vi undgår den ulykkelige situation, at Danmark efter nytår glider ud af Europol.

Kl. 13:14

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:14

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Når jeg dvæler lidt ved Venstres nye holdning til det her spørgsmål, er det, fordi det ikke er ligegyldigt, at Danmarks største parti har svingende holdninger i forhold til det europapolitiske. Det er jo faktisk ret alvorligt, at man ikke kan regne med, at Venstre ligesom holder en kurs i forhold til europapolitikken. Jeg synes, det er slående, at i det seneste par måneder er det sådan, det er blevet med Venstre, og særlig her i forhold til patentafstemningen. Lad dog danskerne tage stilling til det her spørgsmål. Det er derude. Vi havde alle sammen håbet, at det var noget, vi kunne afgøre her i Folketinget. Det kunne ikke lade sig gøre, men naturligvis følger vi grundlovens bestemmelser. Det er jo ikke så vanskeligt i virkeligheden. Det, der gør det vanskeligt, er, at Venstres zigzagger i forhold til den europapolitiske kurs.

I forhold til forbeholdene er vi jo sådan set enige, tror jeg, med Venstre – det tror jeg i hvert fald, man kan aldrig vide helt, hvor Venstre står i de her diskussioner – men der er ikke nogen tvivl om, at de forbehold, vi har, ikke bidrager til, at danskerne får maksimal indflydelse på egne forhold i det europæiske samarbejde. Og derfor har vi jo også skrevet ind i vores regeringsgrundlag, at vi ønsker at afskaffe forbeholdet om de retlige og indre anliggender og forsvarsforbeholdet. Det vil vi sådan set gerne, det står i vores regeringsgrundlag, som det stod i den tidligere regerings regeringsgrundlag, og vi skal selvfølgelig til afstemning, når vi synes, det er det relevante tidspunkt.

Kl. 13:15

Formanden:

Hr. Lars Løkke Rasmussen.

Kl. 13:15

Lars Løkke Rasmussen (V):

Altså, apropos det der med den faste kurs: Der står i regeringsgrundlaget, at regeringen vil gennemføre en folkeafstemning i den kommende valgperiode. Det var, da regeringen startede, så det er den valgperiode, vi er i nu, og den har dog trods alt en ende. Og det var sådan set bare derfor, jeg spurgte – det ligger også i forlængelse af den hånd, jeg rakte frem i sidste uge, og som blev slået delvis af – om regeringen vil være indstillet på umiddelbart efter et ja på søndag, et ægte stort ja, der også bryder med det traume, at man kun kan stemme nej, så at lave en bindende afstemning om det her, så vi når

at få den her afstemning, inden vi glider ud af Europol. Det er jo sådan set det, jeg spørger til.

De synspunkter, jeg gav udtryk for før, om, hvor alvorligt og ikke alvorligt man skal tage befolkningen, og at man skal stå på spillereglerne i grundloven, som sådan set giver befolkningen en svækket indflydelse, i forhold til at det havde været en vejledende folkeafstemning, har jo ikke noget med vores europapolitiske kurs at gøre. Tværtimod står jeg faktisk her og begrundet det med, at vi kommer helt galt afsted, hvis der skulle opstå den situation – og jeg vil kæmpe til på søndag for at undgå det – at der er et flertal, der stemmer nej, og at vi alligevel melder os ind. Så tror jeg altså, det bliver slut med den folkelige accept af et fortsat EU-politisk engagement.

Det kan vi se forskelligt på, men spørgsmålet går altså på: Når vi nu har fået det her ja – lad os bruge energien på at kæmpe det hjem så stort som muligt, så der ikke er noget problem – vil regeringen så lave en bindende aftale om en afstemning, der kan afholdes, inden den ulykkelige situation opstår, at vi glider ud af Europolssamarbejdet?

Kl. 13:17

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 13:17

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg har efterhånden vænnet mig til, at Venstre laver reglerne om, alt afhængigt af om de sidder i opposition eller det modsatte. Alt afhængigt af om de er på den ene eller på den anden side af en konflikt, gælder der andre forklaringer fra Venstres side. Derfor tror jeg heller ikke, at Venstre har noget at lade den siddende regering høre i forhold til at tage afstemninger om forbeholdene. Den tidligere regering havde 10 år til at tage afstemning om forbeholdene, men gjorde det ikke, på trods af at der også dengang var en opposition, som sagde klart og tydeligt: Lad os tage afstemningerne her og nu.

Nu er hr. Lars Løkke Rasmussen lige pludselig frygtelig forarget over det, men jeg synes jo egentlig, at der bør være de samme standarder på den ene og på den anden side af det her bord. Men jeg ved godt, at det ikke er sådan, Venstre helt har det.

Kl. 13:18

Formanden:

Så er det hr. Lars Løkke Rasmussens sidste minut.

Kl. 13:18

Lars Løkke Rasmussen (V):

Det var da en ufattelig sur og sådan trist tilgang til det, som jeg simpelt hen må sige jeg ikke forstår. Altså, det er sådan noget med, at hvis problemer ikke er løst, skal man heller ikke løse dem. Jeg forstår slet ikke den attitude. Jeg tror, jeg sagde til statsministeren, før statsministeren blev statsminister, at hvis man bliver kaptajn på broen, må man jo sejle skibet herfra. Så kan man ikke bare skyde løs på fortiden. Det har statsministeren jo gjort, og statsministeren har også gjort alt det, statsministeren ikke ville gøre før valget – efterløn og dagpenge – og fint med det.

Her er der så faktisk noget, som statsministeren gerne ville i sit regeringsgrundlag, og som jeg nu står konstruktivt og samarbejdsvilligt og siger at det vil jeg også gerne. Til forskel fra historien er der nu den særlige situation, at vi glider ud af Europolssamarbejdet, hvis ikke vi får vores forbehold gjort om, så vi kan vælge os til. Og det gør vi altså i en situation, hvor der er problemer med grænseoverskridende kriminalitet, pædofili og andet, en utryghed i befolkningen, en utryghed, som nogle så forsøger at indkassere til lidt hurtige synspunkter om grænsebomme og al den slags ting, men som vi jo mere begavet kunne gøre noget for ved at fastholde os i det her samarbejde.

Helt ærligt: Hvis vi i fællesskab kunne opbygge den positive stemning, at vi får danskerne til at stemme rigtigt ja til patentdomstolen, så er fremtiden jo banet. Så skulle vi jo stille os oven på det og sige, at så tager vi den næste afstemning. For vi kan ikke glide ud af Europol – det er at give de kriminelle frit spil.

Kl. 13:19

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 13:19

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jamen jeg er godt klar over, at Venstre bliver irriteret, når man minder dem om, at de skifter argumenter, alt efter hvordan situationen ser ud. Men det er jo også min opgave at minde Venstre om, at det i hvert fald er sådan, det ser ud for rigtig manges vedkommende. Men det ændrer ikke på, at det ville være rigtig godt for Danmark at få afskaffet forbeholdet. Det ville være rigtig godt for Danmark at gå helt ind i Europol, for den situation, vi har nu, betyder jo, at de kriminelle får frit spil. Og jeg kan da godt ærgre mig over, at Dansk Folkeparti ikke aktivt vil være med til at bekæmpe, at de kriminelle får frit spil, og sige klart og tydeligt, at det ville være meget bedre for Danmark og de lovlige borgere i Danmark, hvis vi undlod at give de kriminelle frit spil og gik helhjertet ind i Europol.

Så jeg er helt enig i, at vi skal afskaffe forbeholdet. Jeg tror ikke, at det er tiden og stedet til at sætte en dato, men jeg er da glad for, at Venstre tilbyder, at man på et hvilket som helst tidspunkt er parat til at sætte en sådan dato.

Kl. 13:20

Formanden:

Tak til hr. Lars Løkke Rasmussen.

Så er det hr. Kristian Thulesen Dahl som Dansk Folkepartis leder.

Kl. 13:21

Spm. nr. US 86

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for det, formand, og tak for opmærksomheden. Nu kan det jo så være, at det bliver svar til et andet parti, nu, hvor det er mig, der står her, nu må vi se. Men jeg glæder mig i hvert fald over, at Dansk Folkeparti i den grad rumsterer i statsministerens hoved, at næsten uanset hvad hun skal svare på, siger hun et eller andet om Dansk Folkeparti. Det kan jeg som formand for Dansk Folkeparti selvfølgelig kun være meget tilfreds med.

Jeg vil også gerne sige tak for i aftes, hvor vi havde en debat hos TV 2, og hvor det jo også handlede om EU og patentdomstolen, hvad det selvfølgelig også bør gøre og med stigende intensitet gør frem til på søndag, hvor danskerne skal til stemmeurnerne og sætte nogle ting igennem, som danskerne nu måtte ønske det.

Vi har jo haft nogle debatter her indtil nu, og jeg har simpelt hen svært ved at forstå, at vi har en regering og en statsminister, som vil have Danmark så tæt ind på kernen af EU som overhovedet muligt i stedet for f.eks. at følge det spor, som den britiske premierminister ligesom har lagt, nemlig at udforske muligheden for at få et EU, hvor landene bestemmer mere selv. En af de meningsmålinger, der blev offentliggjort i aftes i TV 2-programmet, viste, at 66 pct. af danskerne gerne ville have, at Danmark i højere grad selv kunne bestemme, hvem vi skulle give sociale ydelser, altså børnecheck, SU osv. – i hvilket omfang østeuropæere havde ret til de ting. Hvis man er dansk statsminister og tjener det danske folks interesser, skulle man jo udforske, hvordan vi så i højere grad kunne sikre, at vi gik den vej i stedet for i virkeligheden at være så tæt på kernen af EU

som muligt. Det inkluderer også euroen, som statsministeren ønsker Danmark skal med i.

Men der er jo masser af ting, vi kan diskutere om EU, og det gør vi ved forskellige lejligheder, og det glæder mig rigtig meget, fordi det interesserer, og det er i den grad vigtigt – det tror jeg vi er enige om. Men det, jeg gerne lige vil være sikker på jeg har forstået rigtigt, og som så er et spørgsmål til statsministeren, er i relation til patentdomstolen. Jeg skal bare være helt sikker, det blev måske lidt teknisk, da hr. Lars Løkke Rasmussen spurgte om det, men er det virkelig rigtigt forstået, at statsministeren mener, at hvis der er et flertal af dem, der stemmer på søndag om patentdomstolen, der faktisk stemmer nej – altså så statsministeren ikke får et flertal af dem, der stemmer, til at stemme ja, men at der er et flertal, der stemmer nej – mener statsministeren så i virkeligheden alligevel, at Danmark skal tilslutte sig patentdomstolen?

Kl. 13:23

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 13:23

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Der er jo rigtig meget at sige i en europæisk diskussion, og det havde vi også i sidste uge noget tid til. Det, som altid står tilbage, er, at vi egentlig aldrig får et svar fra Dansk Folkeparti. Vi prøvede i sidste uge, jeg prøvede også i går, men det er ganske vanskeligt at få et svar fra Dansk Folkeparti. Og når hr. Kristian Thulesen Dahl siger, at det stadig rumsterer, må jeg nok indrømme, at han har ret. For det, der under i den her sammenhæng, er, hvorfor Dansk Folkeparti ikke bare siger det, som det er, til de danske vælgere: Dansk Folkeparti er stort set imod alt det, vi laver i EU, og i virkeligheden ville det være bedre, hvis Danmark ikke var med. Det er dybest set det, som Dansk Folkeparti arbejder for i ord og i gerning, og det under mig, at man så få dage før europaparlamentsvalget ikke bare kan sige klart og tydeligt til danskerne, hvad det er.

For i forhold til Dansk Folkeparti er virkeligheden jo, at hvis man f.eks. havde det velfærdsforbehold, som hr. Kristian Thulesen Dahl så sent som i går aftes var en varm fortaler for, så ville det være samme som at melde Danmark ud af EU. Så sig det dog til danskerne, vær ærlige over for danskerne, det er vi andre. Jeg har været meget åben omkring mit syn på EU igennem rigtig mange år, men vi mangler stadig de klare svar fra Dansk Folkeparti. Sig dog til danskerne, at man egentlig ønsker, at vi skal ud af EU.

I forhold til det konkrete spørgsmål svarede jeg faktisk hr. Lars Løkke Rasmussen før, at det siger sig selv, at regeringen følger grundlovens bestemmelser.

Kl. 13:24

Formanden:
Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kl. 13:24

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Svaret på statsministerens spørgsmål til mig er, at Dansk Folkeparti ikke ønsker Danmark meldt ud af EU. Dansk Folkeparti ønsker, at vi skal følge i sporet af det arbejde, den britiske premierminister, den konservative David Cameron, har igangsat for Storbritanniens vedkommende. Det betyder, at man kan være medlem af EU, men bestemme mere selv. Det mener vi jo også er i danskernes interesse. Når vi ser en måling som den, vi i fællesskab fik offentliggjort i aftes, hvor 66 pct. af danskerne giver udtryk for den holdning, at når det f.eks. handler om sociale ydelser, børnecheck, SU, og hvad vi har diskuteret, skal Danmark bestemme mere selv, så skal man da kæmpe for det. Så er det da den vej, vi skal gå. Og det er det, Dansk

Folkeparti mener. Vi mener ikke, at vi skal så tæt på kernen af EU som muligt, men at vi skal have større selvbestemmelsesret.

Så er der det spørgsmål, jeg stillede statsministeren. Altså, er det en pligt ifølge grundloven, hvis der er et flertal af de danskere, der stemmer på søndag, der stemmer nej tak til patentdomstolen, for det her Folketing at ratificere aftalen om patentdomstolen for Danmarks vedkommende?

Kl. 13:25

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 13:25

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg har godt hørt, at Dansk Folkeparti flirter med, at vi skal gøre det samme som Storbritannien. Men kunne Dansk Folkeparti ikke bare fortælle, hvilke dele man ikke ønsker at være med i? Jeg har fulgt den britiske debat i temmelig mange år, og jeg tror, at jeg er ret godt orienteret om, hvad de britiske konservative har imod EU. Meget af det, de britiske konservative har imod EU, er noget af det, som rigtig mange danskere lægger vægt på: at vi har et indre marked, som ikke bare er overladt til markedskræfterne, men hvor vi tværtimod regulerer arbejdsmiljø og miljø og går imod social dumping.

Noget af det, man er mest imod i Storbritannien, er lige præcis nogle af de ting, som rigtig mange danskere er for, og det understreger også bare hulheden i Dansk Folkepartis politik. Man siger, man gerne vil bekæmpe social dumping, men når det kommer til stykket, ønsker man rent faktisk ikke at sætte handling bag ordene. Og det gælder, uanset om det er her i Folketinget eller nede i Europa-Parlamentet.

Så man skal da sige til danskerne, at man ønsker et fuldstændig ureguleret marked, hvor det er helt fint at konkurrere på tværs af grænserne, også når det gælder miljø, arbejdsforhold, løn og andre ting. Jeg tror, der er rigtig mange danskere, som ikke ønsker sådan et EU, og det er jo også derfor, der gudske lov stadig er store forskelle i dansk politik. Det, der ville klæde Dansk Folkeparti, var at sige det klart og tydeligt til danskerne.

Om patentafstemningen skal jeg gentage, at vi blot følger grundlovens bestemmelser, hvad angår patentafstemningen.

Kl. 13:27

Formanden:
Hr. Kristian Thulesen Dahl, det sidste minut.

Kl. 13:27

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er sjovt, at statsministeren både kan spørge og selv svare på det, hun spørger mig om. Svaret fra os er bl.a., at når EU-Domstolen giver arbejdstagere ret til flere ydelser i Danmark, mener vi, det er forkert; så mener vi, at det grundlæggende er forkert. Den her udvidelse gør, at der er stadig flere af vores sociale ydelser, stadig flere af vores ydelser i vores velfærdssamfund, som f.eks. vandrende arbejdstagere i EU fra bl.a. Østeuropa får tildelt ret til i Danmark. Det synes vi grundlæggende er forkert. Det er derfor, vi taler om et velfærdsforbehold; det er derfor, vi taler om, at Danmark må bestemme mere selv.

Hvis statsministeren repræsenterede danskerne på det her punkt, ville hun skifte politisk kurs. Det gør hun desværre ikke.

Så fik jeg ikke svar på det spørgsmål, jeg stillede. Det håber jeg så der er tid til her i den sidste runde. Mit spørgsmål var: Er der noget som helst i grundloven, der forpligter regeringen eller forpligter Folketinget til at ratificere aftalen om patentdomstolen og lade Danmark indgå i patentdomstolen, hvis der er et flertal af dem, der stemmer på søndag, der rent faktisk stemmer nej?

Formanden:
Statsministeren.

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Vi har jo lagt patentdomstolen ud til folkeafstemning, fordi vi skal gøre det ifølge grundloven. Hvis vi ikke havde skullet, havde vi truffet beslutningen her i Folketinget. Der er et kæmpestort flertal for det her i Folketinget, men ifølge grundloven skal det, fordi der afgives suverænitet, lægges ud til en folkeafstemning. Så vi følger naturligvis grundloven til punkt og prikke, hvad angår patentafstemningen.

Må jeg så ikke sige om velfærdsydelserne, som diskuteres hele tiden, at jeg er meget optaget og måske mere optaget, end Dansk Folkeparti er, af, at vi skal have et trygt og godt velfærdssamfund. Der må jo være en grund til, at hr. Kristian Thulesen Dahl støtter hr. Lars Løkke Rasmussen som statsminister, som går ind for at skære i vores velfærdssamfund. Men jeg er optaget af, at vi stadig i Danmark kan have et stærkt og trygt velfærdssamfund, hvor vi går op imod social dumping, og hvor vi ikke har et EU, hvor vi konkurrerer på, hvem der kan have de dårligste arbejdsvilkår, de dårligste lønninger. Og det er det, jeg gerne vil kæmpe for i EU, og det er det, som parlamentarikerne også vil kæmpe for. Det er såmænd blot det.

Så hvis man gerne vil have et velfærdssamfund, der fungerer, som giver tryghed til borgerne, til danskerne, skal man lade være med at vende ryggen til EU, men tværtimod kæmpe for, at de her ting kan opnås via EU.

Formanden:

Tak til hr. Kristian Thulesen Dahl.

Så er det fru Pia Olsen Dyhr som SF's leder.

Spm. nr. US 87

Pia Olsen Dyhr (SF):

I 2008 blev verden ramt af finanskrisen. Det betød, at vi tabte 200.000 job i Danmark, og en del af krisen skyldtes jo spekulanternes hærgen på markedet, hvor de handlede aktier på computere og lavede hurtige bankspekulationer. Der var ingen tvivl om, at der i virkeligheden var en hærgen i finanssektoren. Det er der ti lande i EU, heriblandt Tyskland og Frankrig, der har sagt ikke må ske igen. Vi kan ikke risikere at miste så mange arbejdspladser på en sektor, der ikke er reguleret, så de har foreslået, at der skal indføres en finansskat. Det støtter SF.

Vi skal have styr på et ureguleret marked. Ifølge Kommissionen vil det indbringe Danmark 7 mia. kr. Det er penge, vi kan bruge til at sætte gang i både vores velfærd, men sådan set også i vores beskæftigelse. Men Danmark deltager ikke i arbejdet, og regeringen har meldt ud, at Danmark slet ikke skal være en del af det her.

Mit spørgsmål til statsministeren er derfor, om hun mener, at Danmark bør tilslutte sig de ti landes forslag om en finansskat, eller om vi ikke skal. Det er meget nemt – ja eller nej.

Formanden:
Statsministeren.

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Som jeg også har sagt mange gange tidligere, ønsker regeringen, at vi har en global afgift på finansielle transaktioner, men vi er stadig af den opfattelse, at en ren europæisk afgift kan være forbundet med

Kl. 13:28

væsentlige udfordringer og udfordringer, som betyder noget, fordi det kan være forbundet med udfordringer i forhold til vores vækst og beskæftigelse.

Kl. 13:28

Det er derfor, at vi har valgt at regulere bankerne efter finanskrisen på en anden måde. I Danmark har vi jo reguleret bankerne, ved at de ikke har fået del i den selskabsskattelettelse, vi har givet. Det synes vi er fair og ordentligt. Vi har også reguleret bankerne, i forhold til at de skal leve op til nogle flere krav, end de skulle før i tiden, og det samme har vi jo gjort på europæisk plan. Der er sat loft over bankdirektørernes bonusser. Vi har styrket vores kapitalkrav til bankerne, hvilket gør, med andre ord, at de er bedre polstrede, og på den måde har vi jo virkelig lært af finanskrisen og har bedt bankerne om at være mere forsigtige, bedre polstrede, sådan at vi aldrig nogen sinde får en finanskrisen som den, vi har været ude for.

Kl. 13:32

Formanden:

Fru Pia Olsen Dyhr.

Kl. 13:32

Pia Olsen Dyhr (SF):

Jamen jeg forstår ikke statsministerens svar, for jeg står her med en udskrift af et interview fra www.altinget.dk med Socialdemokraternes spidskandidat til Europaparlamentet, Jeppe Kofod, og der siger han:

»Jeg synes, det er en god ide at begrænse spekulation på finansmarkedet. Og jeg er også tilhænger af forslaget med en afgift på transaktioner i EU.«

Jeg vil gerne høre statsministeren: Er Socialdemokraternes holdning det, Jeppe Kofod giver udtryk, eller lyver Jeppe Kofod?

Kl. 13:32

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:32

Kl. 13:29

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeppe Kofod er en fremragende kandidat til Europa-Parlamentet, som jeg håber rigtig mange vil stemme på, og han har fuldstændig ret til at have de holdninger, han har. Jeg fortæller om regeringens holdning i den her sag. Den er velkendt, og den er, at vi ønsker en global transaktionsskat, men vi er bekymrede for, hvad en europæisk transaktionsskat kan medføre. Vi er bekymrede for det i forhold til vækst og beskæftigelse, og det er vi, fordi vi står i en situation, hvor væksten i Europa er sårbar. Man skal gøre alt, hvad man kan, for at skubbe på væksten og få flere arbejdspladser.

Jeg er til gengæld meget enig med fru Pia Olsen Dyhr og alle andre, som er optaget af, at vi aldrig nogen sinde skal have en situation, hvor det er den finansielle sektor, der starter en finansiell krise. Og det er jo derfor, at vi både sammen med andre EU-lande og herhjemme i Danmark i det seneste par år har taget nogle virkelig store skridt for at sikre, at bankerne bliver bedre polstret og opfører sig mere fornuftigt – både herhjemme og i Europa. Det er nogle skridt, som vi skal være meget, meget tilfredse med, for det betyder, at vi har dæmmet op for, at en finansiell krise af den karakter, vi netop har oplevet, kan ske igen.

Kl. 13:33

Formanden:

Fru Pia Olsen Dyhr, sidste minut.

Kl. 13:33

Kl. 13:31

Pia Olsen Dyhr (SF):

Skal jeg så på baggrund af statsministerens svar tolke det sådan, at Socialdemokraternes spidskandidat til Europa-Parlamentet, Jeppe

Kofod, ikke har forstået Socialdemokraternes politik? Eller vil Jeppe Kofod i Europa-Parlamentet arbejde for en finanssskat, mens den danske regering vil arbejde imod en finanssskat i Europa? Vil Socialdemokraterne have en finanssskat i Europa – ja eller nej?

Kl. 13:34

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 13:34

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jamen jeg har fuld respekt for det, hr. Jeppe Kofod har sagt. Han skal selvfølgelig stå på mål for sin holdning, og jeg har her i dag fortalt om regeringens holdning til tingene. Og den er, at vi gerne ser en global transaktionsskat, og at vi er meget bekymrede for, at en europæisk transaktionsskat skal hæmme væksten og dermed muligheden for at skabe arbejdspladser i Europa.

Kl. 13:34

Formanden:

Tak til fru Pia Olsen Dyhr. Må vi få lidt mere ro bag i salen!

Så er det fru Johanne Schmidt-Nielsen som Enhedslistens leder.

Kl. 13:35

Spm. nr. US 88

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Tak for det. Jeg må sige, at jeg synes, at det her med, at en socialdemokratisk ledet regering afviser at lave en fælleseuropæisk skat på finansielle transaktioner, er mærkeligt.

Altså, regeringen taler meget om, at bankerne og den finansielle sektor har opført sig uansvarligt, men skat på finansielle transaktioner er en måde at gribe ind over for det på. Regeringen taler også meget om, at det skal kunne betale sig at arbejde, men lige nu kan det bedre betale sig at spekulere. Man kunne gøre noget ved at lave en skat på finansielle transaktioner. Som sagt synes jeg, det er mærkeligt, at en socialdemokratisk ledet regering har den holdning.

Men det, jeg vil spørge til, er noget helt andet. Der har i den seneste tid været ret stor fokus på det, synes jeg, meget store samfundsproblem, at der er rigtig mange mennesker, børnefamilier, i vores land, der har svært ved at få hverdagen til at hænge sammen og har svært ved at få arbejdsliv og familieliv til at hænge sammen. Det er faktisk sådan, at 55 pct. af danskerne mener, at danske børn bruger for meget tid i daginstitutionerne, og der er en anden måling, der viser, at det er næsten halvdelen af børnefamilierne, der ville vælge at bruge mere tid sammen med børnene, hvis det var økonomisk muligt. Der er en børneekspert, der hedder Ole Henrik Hansen, der siger til Politiken:

»At børn bruger meget tid i institutionerne, skyldes ikke onde forældre, men et arbejdsmarked, hvor det ikke altid er muligt at flegse eller gå ned i tid. Og så bliver det børnene, der betaler...«.

Jeg er meget enig i, at det er arbejdsmarkedets indretning, der er hovedproblemet.

Jeg kan rigtig godt kan lide vores socialminister, men jeg synes godt nok, at det er ude i skoven, når ministeren kommer med en udmelding om, at børnefamilierne bare skal skrue ned for yogaen og bage lidt færre speltboller, og at det er det, der er hovedproblemet. Det kan godt være, at der er nogle samfundslag, hvor det er et problem. Det skal jeg ikke kunne sige. Men for langt de fleste mennesker og børnefamilier i det her land, som har problemer med at få familieliv og arbejdsliv til at hænge sammen, handler det altså hverken om speltboller eller yoga. Det handler om, at der bliver arbejdet alt for meget; at arbejdslivet ikke hænger sammen med familielivet.

Derfor vil jeg starte med at høre til statsministerens holdning: Er statsministeren enig med socialministeren i, at det er forældrenes

eget problem, at de bare skal bage nogle færre boller og gå lidt mindre til yoga, og så går det nok?

Kl. 13:37

Formanden:

Statsministeren.

Jeg vil gerne bede om så meget ro som muligt bag i salen.

Kl. 13:37

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg kan ikke genkende den gengivelse af ministerens udtalelser om det her spørgsmål. Jeg tror ikke, at fru Johanne Schmidt-Nielsen fik citeret ham helt korrekt, men lad nu det ligge.

Det væsentlige her er, at danske børnefamilier har rigtig travlt – rigtig travlt – og for rigtig manges vedkommende er det ikke bare muligt lige at skære ned. Og jeg tror, at dem, der har allermest travlt, er dem, der ikke har mulighed for at gå på flekstid eller få ordnet en samtale med daginstitutionen eller lægen i arbejdstiden, eller dem, der ikke har adgang til en telefon, arbejder om natten, eller hvad det måtte være. Danske børnefamilier har rigtig travlt.

Det er også derfor, at vi som politikere skal sætte ind og sikre, at når børnene så afleveres i daginstitutionerne, afleveres de til dygtige, ansvarlige voksne. Det har vi bl.a. gjort, ved at vi har brugt lidt flere penge på at sikre, at der er ansvarlige voksne omkring børnene, men forhåbentlig vil ikke mindst vores folkeskolereform også bidrage til, at der bliver lidt mere ro rundt omkring i hjemmene.

Vi har jo ikke kun været meget opmærksomme på, at børnene skulle have flere timer i skolen, men at de også skulle have mulighed for at få lavet nogle af deres lektier i skolen. Og jeg tror, at alle travle forældre kender de timer derhjemme, hvor man forsøger at hjælpe med lektierne, samtidig med at man laver mad og ordner alle mulige andre ting. Jeg tror faktisk, at det er et stort bidrag til, at forældrenes og børnenes tid sammen bliver lidt mindre presset, når meget af skolearbejdet bliver lavet ovre i skolen.

Kl. 13:39

Formanden:

Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 13:39

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg vil starte med at sige, at jeg er meget glad for, at statsministeren peger på kvalitet i daginstitutionerne som et vigtigt emne. Og jeg håber meget, at statsministeren og regeringen vil være med til at sikre minimumsnormeringer i vores daginstitutioner, så vi er sikre på, at pædagogerne ikke kommer til at stå i en situation, hvor der simpelt hen er alt, alt for mange børn til, at de kan udføre et fornuftigt pædagogisk arbejde.

Jeg vil også sige, jeg er glad for, at statsministeren anerkender, at vi selvfølgelig som politikere har et ansvar for at skabe mulighed for, at familieliv og arbejdsliv hænger godt sammen. Og det bringer mig til mit næste spørgsmål. For i weekenden holdt Enhedslisten årsmøde, og noget af det, vi satte fokus på, var at dele arbejdet. Jeg må sige, at jeg har svært ved at forstå, at der er så mange mennesker i vores samfund, som faktisk er ved at knække over af travlhed og stress, samtidig med at mange andre går rundt og drømmer om at få lov til at få et arbejde.

En af de måder, man kunne løse det problem på, var jo faktisk at skabe bedre mulighed for, at børnefamilierne kan komme på forældreorlov. Man lavede en sådan ordning under Nyrupregeringen i 1990'erne. Hvad siger statsministeren til den idé? Ville det ikke være fornuftigt at blive bedre til at dele arbejdet, samtidig med at vi rækker hånden ud til børnefamilierne og siger: Lad os lave en ordning, hvor I får mulighed for at komme på forældreorlov, samtidig med at en arbejdsløs så kan komme ind på arbejdsmarkedet?

Kl. 13:40

Kl. 13:44

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 13:40

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg synes, det er en vanvittig vigtig diskussion. Vi skal diskutere: Hvordan sikrer vi egentlig, at børnefamilierne – og alle andre familier for den sags skyld – har nogle gode rammer for deres liv?

Nu nævnte jeg daginstitutionerne og skolerne før, men jeg synes jo også, at den kollektive trafik og den måde, vi indretter den kollektive trafik på, har betydning for, hvordan vi lever som familier. Kan vi komme til og fra arbejde, eller sidder vi i kø ude på vejene? Og det er jo bl.a. derfor, at vores togfond kommer til at bidrage til, at flere mennesker får et lettere liv i dagligdagen.

Nu er vi også gået i gang med arbejdet i forhold til mere metro i København. Det vil sige, at københavnere kan komme renere og billigere rundt i byen. Det bliver godt for dem, der bor i København, men forhåbentlig også for alle dem, der pendler ind til København. Det er alt sammen noget, der også på sin egen måde er til gavn for børnefamilierne.

I forhold til den her model, hvor vi bare skal tage alt det arbejde, der er i Danmark, og så fordele det anderledes, må jeg sige, at det nok er dér, Enhedslistens måde at tænke på kommer til at stå lidt alene i forhold til mange andre partiers. Jeg har lagt mærke til, at Enhedslisten ikke er så glad for vækst og ikke synes, det er så vigtigt. Der må jeg sige: Jeg tror ikke, vores samfund – med de krav, som moderne borgere har til et velstående samfund, som også har råd til en rigtig stærk velfærd – kan eksistere, hvis vi ikke også samtidig har vækst. Og måden at få vækst i et samfund på er jo, at vi arbejder.

Hvis vi skal være et velstående samfund, som har råd til den velfærd, vi gerne vil have – god sundhed, god behandling af mennesker, der lever med f.eks. en psykiatrisk lidelse – så bliver vi nødt til også at indstille os på at være et samfund, hvor vi arbejder rimelig meget. Vi skal finde en god balance, men jeg tror ikke, at vi – som Enhedslisten – kan love danskerne, at vi kan blive et rigere samfund, hvis vi ikke også vil arbejde for at være et velstående samfund.

Kl. 13:42

Formanden:

Fru Johanne Schmidt-Nielsen, det sidste minut.

Kl. 13:42

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg synes, diskussionen om vækst er hamrende vigtig, ikke mindst af hensyn til vores klode. Men det var faktisk ikke den, jeg tog op nu. Jeg stillede statsministeren to konkrete spørgsmål. Det ene gik på minimumsnormeringer, fordi statsministeren selv siger, det er vigtigt med kvalitet i daginstitutionerne: Vil regeringen være med til at sikre minimumsnormeringer, så der er grænser for, hvor få voksne der kan være til børnene i vores børnehaver og vuggestuer?

Det andet spørgsmål, jeg stillede, handlede om forældreorlov. Og så siger statsministeren, at det er sådan et eller andet, som Enhedslisten står alene med. Men nu var det jo sådan set Poul Nyrup Rasmussen, som gennemførte det – altså en tidligere socialdemokratisk statsminister. Så som mere ude i skoven går jeg ikke ud fra at Socialdemokraterne betragter den mulighed, det er at skabe forældreorlov.

Jeg må sige, at jeg synes, det er oplagt – når vi ved, at så mange børnefamilier har problemer med at få arbejdsliv og familieliv til at hænge sammen – at give dem mulighed for i en periode at tage forældreorlov. Og det giver så samtidig mulighed for, at en ledig kommer ind på arbejdsmarkedet, får foden indenfor, får noget på cv'et. Jeg må sige, at jeg synes, det er en åbenlyst god idé. Hvad er regeringens holdning til minimumsnormeringer og til forældreorlov?

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 13:44

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Fru Johanne Schmidt-Nielsen stillede mange spørgsmål, og jeg besvarede faktisk en del af dem. I forhold til om der skal være minimumsnormeringer, vil jeg sige, at det ikke er vores holdning. Vi mener, det er noget, kommunerne skal tage stilling til, og det mener vi kommunerne er rigtig gode til at vurdere i forhold til daginstitutionerne.

Men jeg er også nødt til at gå op imod det billede, som fru Johanne Schmidt-Nielsen forsøger at tegne af Danmark. For det, som fru Johanne Schmidt-Nielsen skal ud og sige til danskerne, er så også, at i de kommende år skal de ikke regne med, at vi får bedre velfærd; de skal ikke regne med, at vi bliver mere velstående i Danmark, for vi skal bare dele det arbejde, der er.

Jeg vil hellere give et andet tilbud til danskerne. Jeg vil være ærlig og sige, at hvis vi gerne vil have den velfærd, som mange danskere forventer – når vi er syge, når vi skal have passet vores børn, når vores børn skal i skole – så bliver vi nødt til også at være velstående. Og vi bliver også nødt til at blive mere velstående. Og hvis danskerne skal være mere velstående fremadrettet, nytter det ikke noget, at vi bilder hinanden ind, at det kan vi blive ved at arbejde mindre. Det kan vi desværre ikke.

Kl. 13:45

Formanden:

Så siger jeg tak til fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Så er det hr. Anders Samuelsen som Liberal Alliances leder.

Kl. 13:45

Spm. nr. US 89

Anders Samuelsen (LA):

Det er da klart, at forældrene har enormt travlt. Når de skal betale halvdelen af deres løn i skat, 25 pct. i moms og verdens højeste energifgifter, skal de jo knokle løs for at få det til at hænge sammen, og derfor kunne man jo starte med at give dem en skattelettelse, sådan som Liberal Alliance har foreslået. Det drejer sig om 20.000 kr. pr. person, som er i arbejde, 40.000 kr. for en børnefamilie. Så har man muligheden for at tilvælge sig noget hjælp, arbejde lidt mindre, hvis det er det, man gerne vil, eller tage en uges ekstra ferie. Det er egentlig ikke det, jeg vil diskutere, det er bare for at vise, at der er alternative løsninger til de socialistiske løsninger, og der er også alternative løsninger til det, som jeg hørte var statsministerens løsning, nemlig at indsætte nogle flere offentlige busser. Det skal nok hjælpe!

Nej, jeg vil gerne tale velfærdsforbehold. Jeg stillede i vores debat i går i tv hr. Lars Løkke Rasmussen spørgsmålet, om han ville være med til at love danskerne en afstemning i forhold til et velfærdsforbehold, når det nu på et eller andet tidspunkt strander og det viser sig, at regeringen ikke kan få løst det problem omkring børnecheck og de andre ydelser, som vi har talt om. Jeg synes, danskerne burde have et krav på at få lov til at give deres mening til kende, sådan at vi spørger dem ved en folkeafstemning, om de er med på, at vi får et velfærdsforbehold oven i de forbehold, vi har i forvejen, så vi med det i ryggen kan få EU til at fokusere på det, der er godt, nemlig frihandel, og så vi ikke lader EU udvikle sig til en formyndersstat.

Vil statsministeren være med på at love danskerne en folkeafstemning om et velfærdsforbehold?

Kl. 13:46

Kl. 13:49

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 13:46

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Jeg vil gerne understrege, at jeg bestemt ikke mener, at EU skal være én stor velfærdsstat. EU skal ikke være en social union, hvor vi udligner på tværs af grænserne i forhold til velfærd. Det skal være sådan i Europa, at vi hver især kan bestemme indretningen af og størrelsen på vores velfærdssamfund. Sådan er det heldigvis i dag, og sådan skal det også være fremadrettet. Det er min og regeringens grundholdning i forhold til EU.

Det er også derfor, at vi, når der har været nogle ydelser, som kan se ud, som om de er presset, vil stå på mål for de ydelser. Det vil sige, at vi vil kæmpe for, at man selvfølgelig kan have det velfærdssamfund, som danskerne gerne vil have, med de ydelser, vi har. Og det skal *ikke* være sådan i Europa, at man rejser derhen, hvor ydelserne er bedst og så får adgang til dem, nej, man skal tværtimod rejse for at få et arbejde. Men det skal også være sådan, at man, når man rejser for at få et arbejde, bliver ligebehandlet med de mennesker, som man arbejder ved siden af. Det vil sige, at man, hvis man har det samme arbejde og betaler skat i Danmark, selvfølgelig også har ret til nogle ydelser. Jeg mener, at vi sagtens kan beholde det velfærdssamfund, vi har i Danmark, og det skal vi også tilstræbe at gøre, og derfor er det hverken min eller regeringens holdning, at vi skal have et velfærdsforbehold.

Kl. 13:48

Formanden:
Hr. Anders Samuelsen.

Kl. 13:48

Anders Samuelsen (LA):

Jeg tror, at langt de fleste danskere egentlig er godt tilfreds med de gode elementer, som EU bibringer os, nemlig at vi kan handle, vi kan konkurrere på et åbent, frit marked. Det, der går galt for EU i øjeblikket, er, at EU er ved at udvikle sig til en formynderstat, hvor en regering, den danske, kæmper en kamp for at prøve at beskytte de ydelser, som vi har herhjemme, men jo hele tiden render panden mod en mur, for der er ikke kommet nogen løsning på det her, selv om vi har diskuteret det i flere måneder.

Hvis vi skal have en form for opbakning tilbage til det grundlæggende fundament i det europæiske samarbejde, nemlig fred og frihandel, skal vi have løst det her problem. Det var egentlig det, vi også gjorde, dengang danskerne sidst stemte nej, nemlig at vi fik lavet nogle forbehold, så vi fik danskernes opbakning til at gå videre i det europæiske samarbejde. Det er sådan set bare den tankegang, jeg gerne vil have regeringen til at gå ind i. Der er jo intet, der tyder på, at regeringen kan løse den her problemstilling. Der er heller ikke noget, der tyder på, at den forrige regering kunne løse problemstillingen. Så det, der er tilbage, er, at man får et mandat fra befolkningen, som man kan rejse til Bruxelles med, hvor man kan sige: Vores befolkning siger stop her, og derfor vil vi gerne have et forbehold, ligesom vi har på de andre områder.

Hvorfor kan regeringen, hvorfor kan statsministeren ikke gå ind på den tankegang og have den tillid til befolkningen, altså at vi godt tør spørge dem?

Kl. 13:49

Formanden:
Statsministeren.

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Der er noget befriende ved Liberal Alliance, for de giver bare udtryk deres holdninger, og så kan man diskutere dem. Liberal Alliance siger, de ønsker frihandel uden al mulig regulering, som skal forstyrre markedet. Jeg er uenig. Jeg synes ikke bare, vi skal have frihandel, hvor markedet bestemmer det hele. Jeg synes ikke, vi skal have et Europa, hvor vi konkurrerer på, hvor vi kan have de dårligste lønninger eller de dårligste krav til arbejdsmiljø eller de dårligste krav til vores miljø eller den dårligste forbrugerbeskyttelse. Jeg synes tværtimod, at vi skal sige ja til det indre marked, men også at vi skal sikre, at de her ting er i orden. For det skal jo ikke være sådan, at lønmodtagere i Europa konkurrerer på det dårligste beskyttelsesniveau, og derfor er der rigtig mange af de regler, som vi har lavet i fællesskab i EU, som er rigtig gode for europæiske lønmodtagere, europæiske forbrugere og for alle andre, som går op i miljø og færre kemikalier og en mere sund måde at leve på.

Så jeg går ikke bare ind for det her frie marked, som Liberal Alliance taler om, nej, jeg går tværtimod ind for, at vi i Europa også skal insistere på, at markedet foregår på menneskenes præmisser, og at vi fastholder, at vi også over grænserne regulerer nogle af de her forhold, så vi ikke skal konkurrere hinanden ned i et hul i forhold til arbejdsmiljø, miljø, løn og andre ting, som betyder noget for almindelige mennesker.

Kl. 13:50

Formanden:
Hr. Anders Samuelsen for sidste minut.

Kl. 13:50

Anders Samuelsen (LA):

[Lyddudfald] ... men jeg troede, det var en statsminister, og det der fuldstændig ublu forsøg på at manipulere med, hvad et andet parti står for, synes jeg faktisk er uklædeligt. Jeg prøver at få en diskussion op at stå om, hvorfor vi ikke kan vise danskerne den tillid at spørge dem, om de ikke er med på, at der skal være en grænse for, hvor langt formynderstaten skal gå. Det, der er faktum på nuværende tidspunkt, er, at den er gået for langt i det europæiske samarbejde, og derfor har vi lavet vækst, end man har andre steder i verden. Det er jo et tegn på, at der er kommet for meget sand ind i hjulene. Det er ikke det samme, som at vi ikke skal have et ordentligt arbejdsmiljø osv., at vi ikke skal have nogle fælles regler, men det er et spørgsmål om at sige, at der her er nogle områder, hvor det er gået for vidt.

Det næste bliver jo, at regeringen også er på vej til at lukke os ind i bankunionen, som så skal koste danskerne 8 mia. kr. yderligere. Kan vi få en folkeafstemning om det? Kan danskerne få lov til at sige nej til det? Når nu statsministeren åbenbart ikke vil være med til at spørge danskerne om de ydelser, som statsministeren jo er enig med mig i ikke skal gå over gevind, og som ikke skal være et tag selv-bord, og når statsministeren nu i flere måneder har forsøgt at finde en løsning og ikke har kunnet finde den, hvorfor så ikke bruge et mandat fra befolkningen til at løse den opgave, som vi jo er enige om skal løses?

Kl. 13:52

Formanden:
Statsministeren.

Kl. 13:52

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Nu må Liberal Alliance jo bestemme sig. Man starter med at sige, at man vil have et Europa, som handler om frihandel og fred, og at alt det andet skal man bare lade være. Jeg synes, det er en fair nok holdning. Jeg har hørt den massevis af gange i Europa. Det er jo klart og

tydeligt det, som højrefløjen i Europa har ment igennem alle årene, og det er også det, som Dansk Folkeparti flirter med, nemlig at vi bare skal have et Europa, som handler om frihandel. Det er ikke vores holdning. Vores holdning er, at Europa skal være mere end bare frihandel, og at vi ikke skal acceptere, at vi skal udkonkurrere hinanden på løn, arbejdsvilkår, miljø og forbrugerbeskyttelse for bare at nævne nogle ting. Det kræver fælles regler, og det kræver også, at vi har en domstol, som kan regulere de fælles regler. Det er min og regeringens holdning til den sag.

Må jeg så ikke bare lige rette en enkelt ting. Det er jo ikke sådan, at det her er noget, EU bare har bestemt. Vi har jo selv igennem alle årene været med til at træffe de her beslutninger. Det er ikke nogen, der sidder nede i Europa, som bare bestemmer det for os. Vi er jo selv en del af de afgørelser, og det er bl.a. også det, europaparlamentsvalget på søndag handler om. Det handler om at komme ned og øve indflydelse og være med til at bestemme over ting, som dybest set påvirker os selv.

Kl. 13:53

Formanden:

Tak til hr. Anders Samuelsen.

Så er det hr. Lars Barfoed som konservativ leder.

Kl. 13:53

Spm. nr. US 90

Lars Barfoed (KF):

Tak til statsministeren for de indledende betragtninger om patentdomstolen. Det bliver vi jo ikke uenige om. Det er vigtigt for danske virksomheder og ikke mindst for danske arbejdspladser, at vi siger ja til patentdomstolen. Det vil forenkle livet meget for de virksomheder, som er innovative og søger patenter.

Jeg skal også sige, at jeg noterede mig, at der var en diskussion om grundloven foranlediget af hr. Lars Løkke Rasmussen. Der er det jo soleklart sådan, at når et forslag som det her om patentdomstolen bliver vedtaget i Folketinget med et flertal, men ikke får fem sjettedeles flertal, og der er suverænitetsafgivelse, så går det til folkeafstemning. Hvis det skal forkastes ved en folkeafstemning, skal der være et flertal af vælgerne, der stemmer imod, men de skal også repræsentere 30 pct. af stemmerne. Hvis det ikke er tilfældet, er forslaget vedtaget. Sådan er det, og jeg er helt enig med statsministeren i, at sådan må det være. Alt andet ville være i strid med grundlovens bogstav og grundlovens ånd.

Så er jeg også glad for statsministerens betragtninger om finansskat og afvisning af finansskat. Det synes jeg er godt at få plads. Vi skal ikke have en finansskat i Europa. Jeg kunne jo så godt nu stille statsministeren nogle spørgsmål og gøre nogle betragtninger om patentdomstolen, og så kunne vi udveksle sådan lidt positive bemærkninger om det, indtil min taletid er udløbet, men det er nok ikke meningen med det her. Så jeg tror, at jeg i stedet for vil fortsætte en diskussion, vi havde i TV 2 i aften, vi blev jo sådan lidt afbrudt hele tiden af hinanden, og jeg rejste spørgsmålet om det med at afgrænse EU, så det ikke bliver en social union.

Jeg synes, statsministeren skulle sætte sig for bordenden for nogle drøftelser her i Folketinget, hvor i hvert fald de EU-positive partier skulle være enige om, at uanset hvilken regering vi har i Danmark, så er der nogle ting, vi vil føre frem i EU for at påvirke EU-reglerne fremadrettet. Nu ser jeg bort fra vores uoverensstemmelse om børnepengesagen, men fremadrettet kan vi jo påvirke EU-reglerne, og der synes jeg at EU bør udvikle sig i retning af, at vi tilbage-regulerer på nogle af de her områder og i stedet siger, at et land i højere grad må være ansvarligt for de borgere, der bor i landet, men ikke for de familiemedlemmer, den pågældende arbejdstager har i andre lande. Kunne statsministeren ikke være enig i sådan en proces med det mål?

Kl. 13:56

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:56

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Først og fremmest vil jeg utrolig gerne kvittere for, at Det Konservative Folkeparti agter at respektere grundloven i forbindelse med afstemningen om patentdomstolen. Jeg er noget overrasket over, at Venstre har valgt at afvige det synspunkt, men jeg må sige, at jeg er meget, meget positiv over, at Konservative på dette som så mange andre punkter vælger at være konsekvent i sin holdning til EU. Det samme kunne man naturligvis ønske fra Danmarks største parti, nemlig at der også var lidt mere ansvarlighed den vej rundt.

I forhold til det sociale vil jeg også bede alle om, at man ikke taler sig længere væk fra hinanden. Jeg er fuldstændig klar over, at det er rigtig sjovt at skændes med statsministeren om de her spørgsmål, men der er ikke nogen i det her Folketing, tror jeg, som egentlig mener, at EU skal udvikle sig til at være én stor velfærdsstat. Der er ikke nogen, der mener, at vi ligesom skal udligne på tværs af grænser, og der er heller ikke nogen, der mener, at EU-borgerne skal rejse derhen, hvor ydelserne er bedst eller størst eller lettest at komme til. Nej, EU-borgerne skal rejse for at få et arbejde, og det skal være sådan, at det er arbejde, der giver adgang til visse ydelser – ydelser, hvis man f.eks. bliver syg eller andre ting. Det er det, der skal give adgang til visse ydelser. Det skal selvfølgelig kobles med et ligebehandlingsprincip om, at vi skal behandle borgerne ens, uanset hvor de kommer fra i Europa.

Jeg undrer mig, hvis det ikke længere er det konservative princip i forhold til vandrende arbejdstagere. Jeg synes, det er et godt og sundt princip, at ingen skal rejse for at få del i sociale ydelser. Vi skal ikke være nogen stor socialstat. Borgerne skal rejse for at arbejde, og det er arbejde, som giver adgang til ydelser helt på linje med adgangen for andre borgere, som arbejder i det pågældende land.

Kl. 13:58

Formanden:

Hr. Lars Barfoed.

Kl. 13:58

Lars Barfoed (KF):

Vi er jo enige om, at der skal være ligestilling af borgerne, og vi er enige om, at der skal være fri bevægelighed af arbejdskraften i EU – det er en kæmpe fordel også for Danmark. Men man kan jo godt spørge sig selv, hvis man mener noget med, at vi skal afgrænse EU, så det ikke udvikler sig til en social union, om ikke også reglerne med fortolkninger er gået for vidt, når det er sådan, at det, at folk arbejder i et land, fører til, at det konstituerer rettigheder i meget høj grad for den pågældendes familiemedlemmer, som bor i et andet land.

Jeg er helt enig i, at vi har forpligtelser over for de borgere, der bor i vores eget land, men man kunne jo godt uden at anfægte arbejdskraftens fri bevægelighed sige, at det er de borgere, som bor i ens eget land, man har forpligtelser og ansvar af social karakter over for, men ikke deres familiemedlemmer, som typisk er blevet boende i hjemlandet. Og det er det princip, jeg egentlig synes vi skulle undersøge og forfølge og tage en dialog med de andre lande om hvorvidt vi kunne komme videre med.

Kl. 13:59

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 13:59

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Det er jo sådan, at den forordning, der regulerer hele det her spørgsmål – i øvrigt en forordning, der ikke er faldet ned fra himlen, men som den tidligere regering jo selv har været med til at vedtage med den tidligere oppositions opbakning – skal ændres inden for de kommende år. Og der vil det være relevant at tage nogle af de ting, vi har foreslået, med i forhold til den forordning. Jeg har tidligere foreslået, at hvis en velfærdsydelse kommer under hårdt økonomisk pres, skal det være muligt at sætte et værn. Man kunne også overveje, om man kunne indeksere børnechecken, sådan at den blev gradueret efter indtægtsforholdene i det land, hvor barnet bor. Så der er mange forslag, man kunne tage ind i en sådan forordning.

Men grundlaget for, at Danmark kan spille en rolle i forhold til at ændre forordningen, er to ting: For det første, at vi er med, arbejder aktivt i EU for at ændre forordningerne, og for det andet – og det er jo der, hvor Det Konservative Folkeparti har svigtet bare inden for den sidste uge – at vi er et land, der overholder den lovgivning, som vi sådan set selv har været med til at skrive under på.

Det Konservative Folkeparti har hernede i Folketingssalen været med til at stemme for et beslutningsforslag, som dybest set ville pålægge regeringen at handle i strid med den lovgivning, vi selv har været en del af, og det er ikke foreneligt med, at man også får indflydelse i EU.

Kl. 14:00

Formanden:

Der er endnu et replikskifte tilbage i spørgetiden. Må jeg ikke godt bede om ro i salen de sidste 2 minutter.

Hr. Lars Barfoed.

Kl. 14:00

Lars Barfoed (KF):

Altså, statsministeren er jo med til at vælge, hvad vi diskuterer. Nu var mit oplæg sådan, at vi diskuterede, hvordan vi i fællesskab, de EU-positive partier, fremadrettet kunne påvirke EU-lovgivningen for at afgrænse i forhold til en social union, sådan at uanset hvilken regering der er i Danmark, arbejder Danmark i en bestemt retning. For det tager jo tit mange år at flytte på tingene. Men statsministeren vælger så selv at rejse diskussionen om børnepenge ved at påstå, at vi inden for den seneste uge har gjort os skyldige i noget, der skulle være i strid med EU-reglerne.

Vi har fremsat et beslutningsforslag, som et flertal her i Folketinget har tilsluttet sig, der går ud på, at den lov, der er i Danmark, skal regeringen forvalte efter. Og så må vi jo tage en sag ved Domstolen, hvis Kommissionen vil det. Hvis Domstolen så siger, at det optjeningsprincip, vi har, er i strid med EU-retten, må vi naturligvis bøje os for det. Men EU-reglerne er nu engang sådan, at det i sidste ende er Domstolen, der fortolker reglerne, og derfor er der intet retsstridigt ved det optjeningsprincip, vi har, medmindre Domstolen endeligt siger, at det er i strid med EU-reglerne. Så skal vi naturligvis rette ind. Men det har Domstolen jo ikke gjort. Regeringen har kun ageret i forhold til et brev, man har fået fra Europa-Kommissionen.

Kl. 14:02

Formanden:

Statsministeren.

Kl. 14:02

Statsministeren (Helle Thorning-Schmidt):

Det er da ikke sådan, at noget først er ulovligt, hvis det har været for en domstol. Det er da ikke det princip, som Det Konservative Folkeparti normalt arbejder efter. Man har jo også lov til at tænke selv og spørge sine egne jurister. Og jeg må sige, at jeg endnu har til gode at

finde en jurist i Danmark, som ikke er enig med regeringen, altså bortset fra hr. Lars Løkke Rasmussen og hr. Lars Barfoed. Og derfor handler det her ikke om, at Kommissionen bare har sagt til Danmark, hvad vi skal gøre. Nej, vi har selvfølgelig kigget nøje på den her sag; vores jurister har kigget nøje på den her sag. Men vi kan ikke imod bedre vidende ikke give de rettigheder, som borgerne rent faktisk har. Og det undrer mig stadig, at Det Konservative Folkeparti, som ellers er et loydydigt parti og mener, at man skal handle efter loven, mener, at man altså først skal rette ind, når der er en domstol, der siger, at man skal gøre det, og at det ikke er tilladt at spørge egne jurister og i øvrigt tænke selv.

Det har én gang før været prøvet i danmarkshistorien, at man lod være med at give borgerne de rettigheder, som de egentlig havde, og det synes jeg egentlig ikke vi slap specielt heldigt fra.

Kl. 14:03

Formanden:

Tak til hr. Lars Barfoed, og tak til statsministeren.

Spørgetimen er sluttet.

Jeg håber, at vi næste gang kan få lidt mere ro, når det ikke drejer sig om at le eller græde over den diskussion, der foregår, så vi kan følge den og ikke en hel masse andre diskussioner, der foregår i forskellige hjørner af Folketingssalen under spørgetimen.

Kl. 14:03

Meddelelser fra formanden**Formanden:**

Finansudvalget har afgivet:

Betænkning og indstilling vedrørende forslag til folketingsbeslutning i henhold til grundlovens § 47 med hensyn til statsregnskabet for finansåret 2012.

(Beslutningsforslag nr. B 119).

Betænkningen og indstillingen vil fremgå af folketingstidende.dk.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 16 [afstemning]:**Forespørgsel til statsministeren om nationalstaternes selvbestemmelse i forhold til EU.**

Af Kristian Thulesen Dahl (DF) m.fl.

(Anmeldelse 05.02.2014. Fremme 07.02.2014. Forhandling

15.05.2014. Forslag til vedtagelse nr. V 46 af Kristian Thulesen Dahl (DF) og Mette Bock (LA). Forslag til vedtagelse nr. V 47 af Jakob Ellemann-Jensen (V), Morten Bødskov (S), Ida Auken (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF) og Lene Espersen (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 48 af Finn Sørensen (EL)).

Kl. 14:04

Afstemning**Formanden:**

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse. Der foreligger tre forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 47 af Jakob Ellemann-Jensen (V), Morten Bødskov (S), Ida Auken (RV), Lisbeth Bech Poulsen (SF) og Lene Espersen (KF), og der kan stemmes nu. Jeg slutter afstemningen.

For stemte 83 (V, S, RV, SF, KF og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 27 (DF, EL og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Forslag til vedtagelse nr. V 47 er vedtaget.

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 46 af Kristian Thulesen Dahl (DF) og Mette Bock (LA) og forslag til vedtagelse nr. V 48 af Finn Sørensen (EL) bortfaldet.

Dermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 3. behandling af lovforslag nr. L 157:

Forslag til lov om ændring af beredskabsloven. (Præcisering af planlægningsforpligtelse for statslige myndigheder, bemyndigelse til at fastsætte regler om uddannelse for medlemmer af ungdomsbrandkorps og om tilskud hertil, nedlæggelse af evalueringsinstituttet m.v.).

Af forsvarsministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 14.03.2014. 1. behandling 25.03.2014. Betænkning 06.05.2014. 2. behandling 08.05.2014).

Kl. 14:05

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 14:05

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget med 107 stemmer og vil nu blive sendt til statsministeren.

[For stemte 107 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA, KF og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 3. behandling af lovforslag nr. L 137:

Forslag til lov om formidling af fast ejendom m.v.

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).

(Fremsættelse 26.02.2014. 1. behandling 18.03.2014. Betænkning 08.05.2014. 2. behandling 13.05.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 14:05

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Vi går til afstemning.

Kl. 14:06

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 92 (V, S, RV, SF, EL, LA, KF og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 13 (DF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 170:

Forslag til lov om Nordsøenheden og Nordsøfonden.

Af erhvervs- og vækstministeren (Henrik Sass Larsen).

(Fremsættelse 26.03.2014. 1. behandling 08.04.2014. Betænkning 08.05.2014. 2. behandling 13.05.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 14:06

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 14:06

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 99 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), imod stemte 7 (EL), hverken for eller imod stemte 1 (Uffe Elbæk (UFG)).

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 3. behandling af lovforslag nr. L 118:

**Forslag til lov om ændring af universitetsloven og lov om maritime uddannelser. (Finansiering af international studentermobilitet og udskydelse af virkningstidspunktet for tilmelding og framel-
ding til uddannelsens fag og prøver for visse studerende m.v.).**

Af ministeren for forskning, innovation og videregående uddannelser (Morten Østergaard).

(Fremsættelse 29.01.2014. 1. behandling 04.02.2014. Betænkning 06.05.2014. 2. behandling 15.05.2014).

Kl. 14:07

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så går vi til afstemning.

Kl. 14:07

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 100 (V, S, DF, RV, SF, LA, KF og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 7 (EL), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 3. behandling af lovforslag nr. L 139:

Forslag til lov om ændring af SU-loven og lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser. (Uddannelsesstøtte til uddannelse i udlandet m.v.).

Af uddannelses- og forskningsministeren (Sofie Carsten Nielsen).

(Fremsættelse 26.02.2014. 1. behandling 13.03.2014. Betænkning 06.05.2014. 2. behandling 15.05.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 14:08

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Vi går til afstemning.

Kl. 14:08

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget med 107 stemmer og vil nu blive sendt til statsministeren.

[For stemte 107 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA, KF og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0].

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 3. behandling af lovforslag nr. L 94:

Forslag til lov om ændring af lægemiddeloven, lov om medicinsk udstyr, apotekerloven, sundhedsloven og lov om markedsføring af sundhedsydelser. (Samarbejde mellem sundhedspersoner og lægemiddel- og medicoindustrien, styrket transitkontrol og overvågning af lægemidler, adgang for sygehusapoteker til at færdigtilberede cytostatika til familiedyr og til indbyrdes handel med råvarer, straf for overtrædelse af reglerne om markedsføring af sundhedsydelser, m.v.).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag).

(Fremsættelse 05.12.2013. 1. behandling 13.12.2013. Betænkning 13.05.2014. 2. behandling 15.05.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 14:08

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Vi går til afstemning.

Kl. 14:09

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 101 (V, S, DF, RV, SF, EL, KF og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 5 (LA), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 3. behandling af lovforslag nr. L 126:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven, lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet og lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed. (Ændring af regler om patienters retsstilling, nedlæggelse af Lægemiddelskadeankenævnet, oplysningspligt ved erstatningsudbetalinger i patientskadesager, afbrydelse af forældelse i sager om patient- og lægemiddelskadeserstatninger, offentliggørelse af Sundhedsstyrelsens tilsynsrapporter ved tilbagevendende tilsyn m.v.).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Astrid Krag).

(Fremsættelse 30.01.2014. 1. behandling 20.02.2014. Betænkning 29.04.2014. 2. behandling 15.05.2014. Lovforslaget optrykt efter 2.

behandling. Ændringsforslag nr. 1 af 19.05.2014 til 3. behandling af ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup)).

Kl. 14:11

Kl. 14:09

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen drejer sig i første omgang om det stillede ændringsforslag.

Ønsker nogen her at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen om ændringsforslaget sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:10

Afstemning

Formanden:

Hvis ikke afstemning begæres, betragter jeg ændringsforslag nr. 1 af ministeren for sundhed og forebyggelse som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 14:10

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen drejer sig herefter om lovforslaget som helhed.

Ønsker nogen her at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 14:10

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 90 (V, S, RV, SF, EL, KF og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 18 (DF og LA), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 3. behandling af lovforslag nr. L 155:

Forslag til lov om ændring af lov om lige løn til mænd og kvinder. (Kønsopdelt lønstatistik).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 12.03.2014. 1. behandling 01.04.2014. Betænkning 07.05.2014. 2. behandling 13.05.2014).

Kl. 14:10

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Vi går til afstemning.

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 56 (S, RV, SF, EL og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 51 (V, DF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 3. behandling af lovforslag nr. L 159:

Forslag til lov om ændring af lov om ferie. (Overførsel af 280 mio. kr. fra Arbejdsmarkedets Feriefond til statskassen m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 19.03.2014. 1. behandling 01.04.2014. Betænkning 07.05.2014. 2. behandling 13.05.2014).

Kl. 14:11

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Vi går til afstemning.

Kl. 14:11

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 80 (V, S, RV, SF og KF), imod stemte 27 (DF, EL, LA og Uffe Elbæk (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 3. behandling af lovforslag nr. L 141:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Ændring af kriterierne for udvælgelse af kvoteflygtninge).

Af justitsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 26.02.2014. 1. behandling 14.03.2014. Betænkning 08.05.2014. 2. behandling 15.05.2014).

Kl. 14:12

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så går vi til afstemning.

Kl. 14:14

Kl. 14:12

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 57 (S, RV, SF, EL og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 50 (V, DF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 3. behandling af lovforslag nr. L 131:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Ændring af reglerne om afvisning m.v. til gennemførelse af direktiv 2008/115/EF om fælles standarder og procedurer i medlemsstatene for tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold (udsendelsesdirektivet) m.v.)

Af justitsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 05.02.2014. 1. behandling 18.02.2014. Betænkning 24.04.2014. 2. behandling 29.04.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling. Tillægsbetænkning 13.05.2014. Ændringsforslag nr. 4 af 14.05.2014 uden for tillægsbetænkningen af justitsministeren (Karen Hækkerup)).

Kl. 14:13

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen drejer sig i første omgang om de stillede ændringsforslag. Hr. Karsten Lauritzen som Venstres ordfører.

Kl. 14:13

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Jeg ville bare på Venstres vegne takke for, at vi er nået til enighed om det lovforslag, som behandles her. Da vi havde andenbehandlingen, var der ikke flertal for lovforslaget i Folketingssalen, og så blev vi inviteret på en kop kaffe ovre i Justitsministeriet og fandt en løsning. Det ligger i en del af lovforslaget, der er blevet taget ud, nemlig det, der handler om, at man ikke længere skulle kunne få fængselsstraf i forbindelse med ulovligt ophold. Vi er glade for, at det er lykkedes at overbevise regeringen om, at den del skal udgå, så det fortsat er muligt – om end der ikke er stor retspraksis for det – at give fængselsstraf.

Det er vi glade for i Venstre, for vi ser det som et stigende problem, at udlændinge opholder sig ulovligt i Danmark. Folk, der opholder sig lovligt, er meget velkomne – dem skal vi have flere af. Folk, der opholder sig ulovligt, særlig dem, der begår kriminalitet, skal vi have færre af. Derfor var det, regeringen lagde op til, på vej til at være et skridt i den forkerte retning. Nu har vi så fået ændret en smule på det, og det vil vi gerne kvittere for og sige tak for til justitsministeren. Derfor skal jeg meddele, at Venstre nu kan støtte forslaget. Det kunne vi ikke ved andenbehandlingen.

Formanden:

Tak til ordføreren. Er der flere, der ønsker ordet?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen om ændringsforslaget sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:14

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2, tiltrådt af et flertal (udvalget undtagen EL), om ændringsforslag nr. 3, tiltrådt af udvalget, eller om ændringsforslag nr. 4 uden for tillægsbetænkningen af justitsministeren?

De er vedtaget.

Kl. 14:15

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen drejer sig herefter om lovforslaget som helhed.

Ønsker nogen her at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så går vi til afstemning.

Kl. 14:15

Afstemning

Formanden:

Der stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 78 (V, S, RV, SF og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 31 (DF, EL, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 3. behandling af lovforslag nr. L 142:

Forslag til lov om indsamling m.v.

Af justitsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 26.02.2014. 1. behandling 14.03.2014. Betænkning 08.05.2014. 2. behandling 15.05.2014. Lovforslaget optrykt efter 2. behandling).

Kl. 14:15

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Vi går til afstemning.

Kl. 14:16

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

Kl. 14:17

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget med 108 stemmer og vil nu blive sendt til statsministeren.

[For stemte 108 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA, KF og Uffe Elbæk (UFG))].

Det næste punkt på dagsordenen er:

15) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 52: Forslag til beslutningsforslag om afskaffelse af G-dage.

Af Bent Bøgsted (DF) m.fl.

(Fremsættelse 19.02.2014. 1. behandling 03.04.2014. Betænkning 07.05.2014).

Kl. 14:16

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så går vi til afstemning.

Kl. 14:16

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 13 (DF), imod stemte 58 (S, RV, SF, EL og Uffe Elbæk (UFG)), hverken for eller imod stemte 38 (V, LA og KF).

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

16) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 96: Forslag til folketingsbeslutning om udmøntning af politisk aftale om en mere tidssvarende og gennemsigtig vederlæggelse af politikere

Af økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager).

(Fremsættelse 03.04.2014. 1. behandling 29.04.2014. Betænkning 14.05.2014).

Kl. 14:17

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så går vi til afstemning.

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om beslutningsforslagets endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 83 (V, S, RV, SF og KF), imod stemte 26 (DF, EL, LA og Uffe Elbæk (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er vedtaget og vil blive sendt til økonomi- og indenrigsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

17) 2. (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 56:

Forslag til folketingsbeslutning om ministres eftervederlag.

Af Anders Samuelsen (LA) og Simon Emil Ammitzbøll (LA).

(Fremsættelse 26.02.2014. 1. behandling 08.04.2014. Betænkning 14.05.2014).

Kl. 14:18

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Vi går til afstemning.

Kl. 14:18

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om forslagens endelige vedtagelse nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 28 (DF, EL, LA, Uffe Elbæk (UFG) og 1 (SF)(ved en fejl)), imod stemte 79 (V, S, RV, SF og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Forslaget til folketingsbeslutning er forkastet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

18) 2. behandling af lovforslag nr. L 156:

Forslag til lov om ændring af lov om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer. (Udvidelse af anvendelsesområdet, mulighed for eneretsaftaler vedrørende digitalisering af kulturelle ressourcer, bemyndigelse til finansministeren til at fast-

sætte nærmere regler om offentliggørelse af dokumenter og datasamlinger m.v.).

Af finansministeren (Bjarne Corydon).
(Fremsættelse 14.03.2014. 1. behandling 25.03.2014. Betænkning 08.05.2014).

Kl. 14:19

Forhandling**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

19) 2. behandling af lovforslag nr. L 158:

Forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om ansøgninger, anmeldelser, meddelelser, anmodninger og erklæringer til offentlige myndigheder. (Overgang til obligatorisk digital selvbetjening, for så vidt angår ansøgning om byggetilladelse, ansøgning om forældremyndighed, barnets bopæl, samvær m.v., anmodning om separation og skilsmisse, ansøgning om børne- og ægtefællebidrag, ansøgning om lån til beboerindskud, ansøgning om parkeringslicens og anmodning om attestationer efter lov om Det Centrale Personregister m.v.).

Af finansministeren (Bjarne Corydon).
(Fremsættelse 18.03.2014. 1. behandling 25.03.2014. Betænkning 08.05.2014).

Kl. 14:19

Forhandling**Formanden:**

Ønsker nogen her at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:20

Afstemning**Formanden:**

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-3, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

20) 2. behandling af lovforslag nr. L 144:

Forslag til lov om ændring af aktieavancebeskatningsloven, selskabsskattebogen og skattekontrolløven. (Selskaber m.v.s registrering af fremførselsberettigede underskud, oplysningspligt om erhvervelse af visse aktier og investeringsbeviser m.v., selvangivelse af kildeartsbegrænsede tab m.v.)

Af skatteministeren (Morten Østergaard).
(Fremsættelse 26.02.2014. 1. behandling 14.03.2014. Betænkning 14.05.2014).

Kl. 14:20

Forhandling**Formanden:**

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 14:20

Afstemning**Formanden:**

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1, tiltrådt af udvalget?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

21) 2. behandling af lovforslag nr. L 153:

Forslag til lov om ændring af momsloven og forskellige andre love. (Ændring af leveringsstedet for elektroniske ydelser, tele-ydelser og radio- og tv-spredningstjenester solgt til private, one stop shop-ordning, udvidelse af definitionen af investeringsgoder, ophævelse af ordningen for udenlandsk indregistrerede turibusser m.v.).

Af skatteministeren (Morten Østergaard).
(Fremsættelse 12.03.2014. 1. behandling 03.04.2014. Betænkning 14.05.2014).

Kl. 14:20

Forhandling**Formanden:**

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

Kl. 14:22

22) 2. behandling af lovforslag nr. L 171:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af elektricitet, lov om afgift af naturgas og bygas, lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v. og forskellige andre love. (Afgiftsnedsættelse for elektricitet fra land til visse erhvervsskibe i havne, mulighed for kraft-varme-værker for at opføre afgifter på timebasis, ændring af afgiftsregler for biogas m.v. af hensyn til energibeskatningsdirektivet, forsøgsordning med udvidet benyttelse af afgiftsfri institutionsbusser m.v. i frikommuner og forlængelse af forhøjet befordringsfradrag for pendlere i yderkommuner).

Af skatteministeren (Morten Østergaard).

(Fremsættelse 26.03.2014. 1. behandling 10.04.2014. Betænkning 07.05.2014).

Kl. 14:21

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så er forhandlingen sluttet. Vi går til afstemning.

Kl. 14:21

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1 og 2, tiltrådt af udvalget?

De er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

23) 2. behandling af lovforslag nr. L 160:

Forslag til lov om ændring af lov om en børne- og ungeydelse og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. (Ophævelse af optjeningsprincippet for børne- og ungeydelse og børnetilskud og indførelse af bopælskrav også for børn omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger).

Af Finn Sørensen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 25.03.2014. 1. behandling 24.04.2014. Betænkning 14.05.2014).

Kl. 14:21

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om ændringsforslag nr. 3 af et mindretal (DF), tiltrådt af et andet mindretal (V, LA og KF), og der kan stemmes.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 51 (V, DF, LA og KF), imod stemte 56 (S, RV, EL, SF og Uffe Elbæk (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Jeg betragter herefter ændringsforslag nr. 1, 2, 4 og 5, stillet og tiltrådt af samme mindretal, som forkastet.

De er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 6 af et mindretal (EL), tiltrådt af et mindretal (V, DF, LA og KF), der tilsammen udgør et flertal?

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

24) Fortsættelse af 2. behandling af lovforslag nr. L 92:

Forslag til lov om ændring af lov om hunde. (Ændring af bestemmelsen om skambid, optagning af strejfende hunde m.v.).

Af fødevareministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 05.12.2013. 1. behandling 23.01.2014. Betænkning 26.03.2014. 1. del af 2. behandling 01.04.2014. Tilføjelse til betænkning 14.05.2014).

Sammen med dette punkt foretages:

25) Fortsættelse af 2. behandling af lovforslag nr. L 93:

Forslag til lov om ændring af lov om mark- og vejfred. (Ændring af lovens anvendelsesområde og ændring af reglerne om aflivning af katte og tamkaniner samt ophævelse af retten til at kræve optagelsespenge m.v.).

Af fødevareministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 05.12.2013. 1. behandling 23.01.2014. Betænkning 26.03.2014. 1. del af 2. behandling 01.04.2014. Tilføjelse til betænkning 14.05.2014).

Kl. 14:23

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet. Så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Afstemning

Formanden:

Der stemmes først om L 92.

Fødevareministeren har oplyst, at han ønsker at tage ændringsforslag nr. 14 i betænkningen tilbage.

Ønsker nogen at optage dette ændringsforslag?

Det er ikke tilfældet, så ændringsforslaget er bortfaldet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 2 af et mindretal (Enhedslisten), tiltrådt af et andet mindretal (Liberal Alliance), og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 16 (EL, LA og 3 SF (ved en fejl)), imod stemte 92 (S, V, DF, RV, SF, KF og Uffe Elbæk (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 1, stillet og tiltrådt af de samme mindretal, bortfaldet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 3 af et mindretal (Venstre og Konservative Folkeparti), og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 33 (V og KF), imod stemte 73 (S, DF, RV, EL, SF, LA og Uffe Elbæk (UFG)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 4, tiltrådt af udvalget?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 5 af et mindretal (Dansk Folkeparti), tiltrådt af et andet mindretal (Enhedslisten), og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 21 (DF, EL og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 87 (S, V, RV, SF, LA, KF og 1 EL (ved en fejl)), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 7, stillet og tiltrådt af samme mindretal, bortfaldet.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 6 af et mindretal (Dansk Folkeparti), tiltrådt af et mindretal (Enhedslisten), og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 23 (DF, EL, 1 SF (ved en fejl) og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 85 (S, V, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Kl. 14:24

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 8 af et mindretal (Dansk Folkeparti), tiltrådt af et mindretal (Venstre, SF, Enhedslisten og Konservative Folkeparti), der tilsammen udgør et flertal?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 9 af et mindretal (Dansk Folkeparti), tiltrådt af et andet mindretal (Enhedslisten), og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 22 (DF, EL og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 85 (S, V, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 10 af et mindretal (Dansk Folkeparti), tiltrådt af et andet mindretal (Venstre, SF, Enhedslisten og Konservative), der tilsammen udgør et flertal?

Det er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 11 af et mindretal (Enhedslisten), tiltrådt af et andet mindretal (Dansk Folkeparti), og der kan stemmes nu.

Jeg slutter afstemningen.

For stemte 22 (DF, EL og Uffe Elbæk (UFG)), imod stemte 85 (S, V, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 12 og 13, tiltrådt af udvalget, eller om ændringsforslag nr. 15, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Liberal Alliance)?

De er vedtaget.

Herefter stemmer vi om L 93.

Fødevareministeren har oplyst, at han ønsker at tage ændringsforslag nr. 1 i betænkningen tilbage.

Ønsker nogen at optage dette ændringsforslag?

Da det ikke er tilfældet, er ændringsforslaget bortfaldet.

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 2, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af Liberal Alliance)?

Det er vedtaget.

Der stilles forslag om, at lovforslag nr. L 92 henvises til fornyet udvalgsbehandling, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Jeg foreslår, at lovforslag nr. L 93 går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

Kl. 14:34

26) 1. behandling af lovforslag nr. L 191:

Forslag til lov om ændring af retsplejelov for Grønland. (Styrket indsats for kredsretterne m.v.).

Af justitsministeren (Karen Hækkerup).
(Fremsættelse 30.04.2014).

Kl. 14:29

Forhandling

Formanden:

Her skal jeg sædvanen tro bede om, at nødvendige møder foregår andre steder end ved talerstolen eller meget mindre højrestet. Er der ro på, så vi kan påbegynde en førstebehandling? Tak for det.

Forhandlingen er åbnet. Hr. Kim Andersen som Venstres ordfører.

Kl. 14:30

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Tak. Det her lovforslag fra justitsministeren drejer sig om retsvæsenet i Grønland. Det er sådan set et meget vigtigt lovforslag, fordi det forsøger ved en relativt hurtig løsning om ikke at komme nogle af de store problemer, der er i Grønland på det her område, til livs, så i hvert fald at formindske dem.

Der er nemlig opstået meget lange ventetider ved retterne i Grønland. Der er sagsbehandling, som trækker ud, der er nogle ophobede sagsdynger, og der er også indimellem rejst tvivl om kvaliteten, altså sagsbehandlingen, og dermed de afgørelser, der finder sted i det grønlandske retssystem. Det er selvsagt ikke godt, det er en opgave, der skal løses.

Forsøget her fra ministerens side kan vi kun anerkende og støtte. Det går ud på at gøre det lettere at beskikke midlertidige kredsdommere i de grønlandske kredsretter, og så bygger det videre efter anbefaling fra Rådet for Grønlands Retsvæsen på at ændre kompetencefordelingen til at behandle civile sager. I dag behandler kredsretterne som udgangspunkt alle civile retter. Efter det her forslag vil civile retter kunne overføres til Retten i Grønland. Det vil så betyde, at kredsdommerne i stedet kan fokusere på en hurtigere og bedre behandling af andre sager, især kriminalsager. Det vil også på den måde afhjælpe de lange sagsbehandlingstider og sagspuklerne. Forslaget giver også mulighed for midlertidig beskikkelse, som jeg nævnte, af kredsdommere, herunder også beskikkelse af danske domstolsjurister, ligesom man får mulighed for at beskikke mennesker, som tidligere har været kredsdommere. Begrebet hjælpedommer udvides også, så disse kan foretage hovedforhandlinger i retssager.

Vi støtter som sagt forslaget. Jeg vil sige til ministeren, at det vel er et forsøg på at få hjørnespark i en vanskelig situation oppe i Grønland. Det er jo sådan, at det retlige fortsat sorterer under Danmark – det er ikke hjemtaget. Og vi har naturligvis en forpligtelse til at sikre, at der også i forbindelse med rettergange i Grønland er maksimal retssikkerhed, og at sagerne bliver behandlet kvalificeret og hurtigt. Jeg håber meget, at det her forslag, som i alt andrager en udgift på omkring 20 mio. kr., vil hjælpe på det.

Jeg skal så også sige, at ifølge forslaget er udgiften på de 20 mio. kr. anvist via finansloven for 2014, 2015 og 2016 under afsatte midler, og det er naturligvis fremskrevne midler i finansloven, og så er det midler, der i forvejen er afsat til politiet og til anklagemyndigheden. Tak.

Kl. 14:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Venstres ordfører. Så er det Socialdemokraternes ordfører, hr. Flemming Møller Mortensen.

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Det her lovforslag er kommet frem, fordi der er store problemer i Grønland i forhold til at få kredsretterne til at få puklerne væk. Det er faktisk sådan, som statsministeren informerede om her i salen for 14 dage siden, at der i øjeblikket er 6.800 verserende sager i de grønlandske kredsretter, hvoraf de ca. 2.000 er kriminalsager. Problemet er, at kapaciteten simpelt hen ikke er til stede i Grønland, og det skal der gøres noget ved. Man kan vel næsten tillade sig at sige, at det er lidt force majeure. Man prøver at kigge sig om efter, hvilke løsninger der er mulighed for at stille op, og her har man altså lyttet til Rådet for Grønlands Retsvæsen, som er kommet med nogle anbefalinger, som der her tages højde for. Samtidig er der i finansloven for 2014 også blevet afsat 20 mio. kr. til den økonomiske side af at løse den her sagsophobning.

Det er jo sådan, at hvis man skal have kvaliteten på området, skal både kapacitet og faglighed være til stede, og der er man altså ude at afsøge muligheden for dels at hente mere kapacitet til i Grønland, dels at hente jurister op fra Danmark til at hjælpe med den her problemstilling.

Fra Socialdemokraternes side er vi rigtig glade for, at man har, om man så må sige, taget tyren ved hornene, altså både fundet flere penge og også lyttet til det, der er de faglige anbefalinger, for at finde nogle løsningsmodeller, så vi kan komme på den anden side af den her pukkel – en pukkel, som er urimelig i forhold til de mange borgere i Grønland, der er berørt af de mange verserende sager, som ikke har kunnet se sin afslutning.

Socialdemokraterne støtter sagen, og vi håber alt det bedste i den her sag.

Kl. 14:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Socialdemokraternes ordfører. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Søren Espersen.

Kl. 14:36

(Ordfører)

Søren Espersen (DF):

Tak. Dansk Folkeparti og jeg selv synes, det er fint, at der nu tages initiativer i forbindelse med retsvæsenet i Grønland, og at der dermed sker den nødvendige indsats for at bekæmpe de store sagsbunker, der ligger ved kredsretterne. Ventetiderne på at komme til at afsone i anstalterne var længe et problem, men det blev stort set ryddet af vejen i fjor, således at borgere i Grønland, som er dømt for kriminelle handlinger, nu kan afsone deres straf i umiddelbar forlængelse af en dom. Om et par år skal man ydermere være klar med en lukket anstalt for de borgere, der er idømt straf for alvorlig kriminalitet, og nu tages der så fat på retsbehandlingerne, hvor den lange sagsbehandlingstid jo er et problem for retssikkerheden. Derfor er det helt nødvendigt, at der bliver gjort noget ved det.

Lovforslaget her bygger på anbefalinger fra Rådet for Grønlands Retsvæsen og er forhandlet mellem regeringen og landsstyret, ligesom alle relevante myndigheder og organisationer har haft mulighed for at afgive høringssvar. Alle disse relevante myndigheder bakker lovforslaget op, og på den baggrund skal jeg meddele, at Dansk Folkeparti støtter lovforslaget.

Kl. 14:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så giver jeg ordet til hr. Christian Friis Bach som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 14:37

(Ordfører)

Christian Friis Bach (RV):

Tak for det. Vi støtter også lovforslaget, som jo skal nedbringe de store sagsbunker i de grønlandske kredsretter ved at overflytte en række sager til Retten i Grønland, beskikke midlertidige kredsdommere og udvide muligheden for at anvende hjælpedommere. Det er, som det også er blevet sagt, i overensstemmelse med anbefalingerne fra Rådet for Grønlands Retsvæsen, men det blev dog ikke støttet af samtlige af rådets medlemmer. Der har også været debat om det i Grønlands Landsting, der har været kritik fra vores søsterparti i Grønland, Demokraterne, og der er kommet nye oplysninger, som tyder på, at sagspuklerne måske ikke er helt så store, som de har været.

Generelt er Radikale Venstre tilhængere af et nærhedsprincip, altså at sagerne skal behandles så tæt på borgerne som muligt. Derfor deler vi bekymringen for, at den her overflytning kan blive lidt svær at rulle tilbage, og at det dermed på sigt kan komme til at udgøre et problem for kredsdommersystemet. Derfor er vi rigtig glade for, at det er skrevet ind, at Rådet for Grønlands Retsvæsen skal drøfte spørgsmålet igen i 2017 for at se på, om situationen fortsat kræver, at man bliver nødt til at holde fast i overflytningen.

På den baggrund vil vi gerne erklære vores støtte til lovforslaget. Tak.

Kl. 14:38

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den radikale ordfører. Så er det Socialistisk Folkepartis ordfører, fru Annette Vilhelmsen.

Kl. 14:38

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

Det grønlandske retsvæsen er under ganske massivt pres i de her år, og der er flere tusinde sager, som mangler at blive behandlet, og tilliden til det grønlandske retsvæsen falder og falder, imens sagsbukserne ... sagsbunkerne vokser og vokser hos de grønlandske domstole. Det var faktisk det, der var grundlaget for, at vi skulle lave det her lovforslag – det vil jeg vende tilbage til, når jeg afslutter min tale, fordi der tilsyneladende er lidt usikkerhed om tallene.

Det, vi hører om sager, som slet ikke når at blive behandlet, fordi de er forældet, før retten kan nå at tage stilling til dem, kan vi selvfølgelig ikke acceptere, og det er også helt uholdbart, at der skal gå så lang tid og være sådan nogle store uløste problemer. Det, vi jo alle ved, er, at retsvæsenet er en af demokratiets grundpiller, og vi kan selvfølgelig ikke være tilfredse med, at borgere ikke får en tilfredsstillende beskyttelse af retsvæsenet.

Det, der foreslås her, er at gøre det nemmere at ansætte midlertidige kredsdommere, det foreslås at ændre på kompetencefordelingen mellem kredsretterne og retten i Grønland, og endelig foreslås det, at det bliver nemmere at ansætte hjælpedommere. Det er selvfølgelig vigtigt, at dommerne har de nødvendige uddannelsesmæssige kompetencer til at kunne varetage det ganske vigtige hverv, som de har, men det er også vigtigt – og det vil jeg meget gerne pointere – at vi fastholder nærhedsprincippet, som de grønlandske domstole er indrettet efter.

Derfor vil jeg på SF's vegne meget gerne understrege, at det er en midlertidig ordning, som indføres her. Vi skal – og vi vil – om nogen stå vagt om det nærhedsprincip, som det grønlandske retssystem er indrettet efter, og når sagsbunkerne er bragt i bund, forventer vi derfor, at retssystemet vender tilbage til den hidtidige ordning, så nærhedsprincippet bliver overholdt. Og jeg deler også bekymringen for, hvordan det vil være muligt med hensyn til de 3 år, men jeg hilser det velkommen, at de 3 år er blevet skrevet ind.

Jeg vil også lige have lov til at pointere det utilfredsstillende i, at der ikke helt er enighed om den mængde sager, der er opgivet. Jeg synes, det er svært, at vi agerer med et lovforslag ud fra et sæt tal vedrørende de her sagsbehandlingssager, hvorefter vi kan se i det materiale, der ligger tilgængeligt nu, at mængden tilsyneladende ikke er så stor. Jeg kan også se, at der nu er afsendt spørgsmål vedrørende den reelle sagsmængde, og det vil vi meget gerne afvente, så vi kan se, hvor stort det her problem egentlig er.

Men til syvende og sidst er det, vi anbefaler, selvfølgelig, at vi går videre med det her arbejde, og vi er også meget glade for, at der er sat midler af til en taskforce, som skal gå ind og understøtte det arbejde, der er i gang. Så, ja, hvis vi kan stole på de tal, vi har fået, er det selvfølgelig nødvendigt, at vi går videre med hensyn til det grønlandske retsvæsen, men SF vil meget gerne afvente og se svarene på de spørgsmål, der er stillet om sagsmængden. På baggrund af det støtter vi det videre arbejde med forslaget, men vi er kritiske i forhold til det datamateriale, der er.

Kl. 14:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til SF's ordfører. Sagsbukserne er ikke til forhandling i dette forum.

Så er det Enhedslistens ordfører, hr. Finn Sørensen.

Kl. 14:42

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Tak. Vores holdning til lovforslaget er meget lig den, som den foregående ordfører fra Socialistisk Folkeparti lige har ridset op. Vi støtter hovedtanken med det her lovforslag, men det er ikke uden store betæneligheder, så hvis der undervejs i behandlingen dukker nogle nye oplysninger op, som ændrer på grundlaget, eller forslag om bedre løsninger, bør vi være åbne over for det. Der er jo ingen tvivl om, at uanset der er uenigheder om tallene, er der store akutte problemer i det grønlandske retsvæsen med de her sagsbunker. Det er selvfølgelig i sig selv en trussel for retssikkerheden, ingen tvivl om det. Der er også stadig store problemer med at rekruttere det fornødne antal kredsdommere og uddanne jurister i det hele taget. Det er sikkert nødvendigt at lave en lappeløsning i stil med den, der foreslås her.

Men vi deler betænelighederne fra det store mindretal, der er i Landstinget, fra Kredsdommerforeningen og fra landsdommeren, som jo alle sammen har en opfattelse af, at der sker en udhuling af nærhedsprincippet i det grønlandske retsvæsen ved det punkt i lovforslaget, der handler om at overdrage kompetence fra kredsretterne til Retten i Grønland, hvad angår en række civilretlige sager. Jeg savner i bemærkningerne faktisk en ordentlig redegørelse for konsekvenserne af at tage denne del ud af lovforslaget, hvilket flere i Grønland jo anbefaler at man gør. Altså, skulle det være helt umuligt at opnå tilstrækkelige forbedringer, uden at man absolut skal medtage den her del, som der er så store betæneligheder ved? Jeg vil faktisk forbeholde mig retten til at stille et ændringsforslag, der går ud på, at vi fjerner den del af lovforslaget, men det vil kræve besvarelser af de spørgsmål, der allerede er stillet, og som jeg også selv agter at stille.

Hvis den del af lovforslaget absolut skal med, ville det jo være godt med en klar forpligtelse til at tilbageføre disse sager til kredsretterne inden for en nærmere bestemt tidsfrist. Jeg er bange for, at den formulering, der er nu, om, at man vil kigge på det i år 2017, bliver en sovepude, og at skeptikerne får ret i, at disse sager aldrig kommer tilbage til kredsretterne, hvis ikke der ligger en klar forpligtelse til at gøre alt, hvad man kan, for at sikre, at det rent faktisk sker. Så vi må have belyst hele det forhold nærmere i udvalgsarbejdet.

Så vil jeg sige, at det er anden gang i min korte tid i Folketinget, at jeg er med til at lave noget, der jo helt klart er en lappeløsning på

situationen i det grønlandske retsvæsen, og det synes jeg er dybt utilfredsstillende. Jeg og Enhedslisten kvitterer for, at der er sat beløb af på finansloven til at forbedre situationen, til den her taskforce osv. – det er rigtig, rigtig godt. Men jeg tror ikke, der er nogen, der vil stille sig op her og påstå, at når de penge så er brugt, har vi fået rettet op på situationen i det grønlandske retsvæsen. Hvis der er nogen, der gør det, tror jeg i hvert fald, de vil få svært ved at få folk til at tro på sig, for problemerne er simpelt hen af en helt anderledes størrelsesorden, og der savner jeg at vi får en samlet plan for, hvordan vi retter op på det.

I forhold til de sagsområder, som rigsfællesskabet har ansvaret for, og som administreres her fra Folketinget og fra den danske regerings side, må det jo være sådan, at vi stiller krav om, at standarden skal være den samme, som den er i Danmark. Det var noget andet, hvis områderne var overdraget til Grønland, så var det deres ansvar at tage stilling til kvalitet, og hvor mange penge de ville bruge på det. Men når det er Folketinget, der har ansvaret, kan det jo ikke nytte noget, at vi har en dobbeltstandard og siger: Det danske retsvæsen skal være sådan og sådan, men det behøver ikke være lige så fint oppe i Grønland. Det duer bare ikke.

Forholdene er ikke fuldstændig sammenlignelige, der er mange svære situationer og svære valg, der skal træffes, men vores hovedintention må være, at der er samme standard i Grønland som i Danmark på de områder, som rigsfællesskabet har ansvaret for. Og der savner jeg altså en klar plan for, hvordan vi kommer derhen, vel vidende at det ikke er noget, vi klarer på en eftermiddag. Jeg tror, det er ret store investeringer og en stor uddannelsesindsats, vi taler om, for at få tilstrækkelig mange grønlandsktalende jurister – de behøver ikke nødvendigvis være grønlandere, det er muligt for andre at lære grønlandsk, selv om det er svært – men vi er nødt til at have en plan for det. For på mange måder bygger det grønlandske retsvæsen på nogle enestående og meget sympatiske principper, som jeg synes vi bør gøre alt for at understøtte, og et af dem er jo det nærhedsprincip, der lider nogen overlast her.

Så jeg glæder mig til udvalgsarbejdet og til at få gravet de sidste uklarheder frem og forhåbentlig også at nå frem til, at vi ikke behøver den del af lovforslaget, der handler om at overføre kompetence fra kredsretterne til den grønlandske ret.

Kl. 14:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Enhedslistens ordfører. Og så giver jeg ordet til Liberal Alliances ordfører, hr. Villum Christensen.

Kl. 14:47

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Tak for det. Liberal Alliance har intet at indvende mod, at man med dette lovforslag forsøger at styrke kredsretterne i Grønland, hvorved der kan gøres indhug i sagsbunkerne. Det har længe været kendt, at rekrutteringsproblemerne er betydelige på området, og at man langt hen ad vejen reelt kun har mulighed for at prioritere de familieretlige sager. Det er naturligvis ikke holdbart, så når tingenes tilstand er, som de er, så ser vi god logik i, at man bl.a. udvider muligheden for at bruge hjælpedommere, indtil fastansatte kan udnævnes.

Vi anser det også for naturligt, at der gives mulighed for, at danske fuldmægtige ved danske domstole vil kunne beskikkes som midlertidige kredsdommere, og at der afsættes de anførte beløb til at afhjælpe problemerne – problemer, som sjældent bliver mindre af, at sagerne ligger i systemet i årevis.

Det grønlandske samfund er et hårdt prøvet samfund på mange måder, og de mange store forandringer, som er fulgt med urbaniseringen, har medført en stigning i antallet af tvister og konflikter – det ved vi alle sammen – og med den her smidiggørelse af lovgrundlaget

er det sådan, at man efter vores opfattelse giver systemet deroppe en hjælpende hånd.

Kl. 14:49

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Liberal Alliances ordfører. Og så er det hr. Per Stig Møller fra De Konservative.

Kl. 14:49

(Ordfører)

Per Stig Møller (KF):

Nu er lovforslaget jo gennemgået indtil flere gange, når man når frem til Det Konservative Folkeparti, så derfor vil jeg nøjes med at sige det, der for mig er det principielle, og det er, at Rådet for Grønlands Retsvæsen har bedt om denne lov for at styrke de grønlandske kredsretter og fremskynde sagsbehandlingen. Det finder vi selvfølgelig er rimelige ønsker, der søges opfyldt gennem en ændring af kompetencen i civilsager, gennem øget mulighed for midlertidig beskikkelse af kredsdommere og udvidelse af varigheden af disse beskikkelser. Desuden lægger vi også vægt på, at der nu kan anvendes hjælpedommere.

Det principielle er her, at det er vigtigt for et retssamfund, at retten kan ske fyldest inden for rimelig tid; det skylder man først og fremmest ofrene for kriminalitet, men det skylder man faktisk også de anklagede, så de kan få deres sag behandlet og deres dom afsonet, så de kan komme videre med deres liv, og det skylder man ikke mindst dem, der måtte blive anklaget for derefter at blive frifundet, for så længe anklagen hænger over deres hoveder, hæmmes deres liv.

Så den fremskyndelse af sagsbehandlingen og den bekæmpelse af sagspuklen, som skal fremmes med det her forslag, støtter Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:50

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den konservative ordfører. Så giver jeg ordet til fru Doris Jakobsen fra Siumut.

Kl. 14:50

(Ordfører)

Doris Jakobsen (SIU):

Jeg har gennem lang tid kæmpet for at få løst problemet med sagspuklen ved retterne i Grønland, så jeg er glad for og stolt over denne løsning. Jeg er mange gange mødtes med forskellige ministre om sagen, ligesom jeg har peget på problemet her fra talerstolen. Jeg skal derfor takke regeringen for nu at gribe ind og sikre økonomiske midler til at rette op på denne sag. Det er godt, at vi fra Grønland bliver hørt i Folketinget.

Det er ikke værdigt for vores samfund, når vi har så mange på venteliste til at få deres sag behandlet ved domstolene, uanset om det er en kriminalsag eller en civilsag. Ventetiden sætter folks liv i stå i årevis, når de er under anklage, og det kan skabe uro på boligmarkedet og finansmarkedet.

Dette lovforslag vil gøre en stor forskel i bekæmpelsen af sagspuklen. I forbindelse med afviklingen af sagspuklen er der afsat midler til at hente meget erfarne danske jurister til Grønland som anklagere og dommere. Derfor er det nødvendigt at sikre, at forsvarerne udvælges, så de har samme niveau. Det er en del af menneskerettighederne.

Hvordan vil ministeren sikre, at afviklingen af sagspuklen ikke vil gå ud over retssikkerheden? Og så har jeg også et andet spørgsmål til ministeren: Hvilket niveau forventer ministeren at sagspuklerne har, når de ekstra midler er brugt om 3 år, altså hvor stor en sagspukkel er acceptabel for ministeren på længere sigt? Og endelig skal jeg høre, om regeringen har taget højde for, at afviklingen af

sagspuklen faktisk kan medføre nye problemer med mængden af anstaltspladser.

Med disse tre spørgsmål støtter Siumut lovforslaget. Tak.

Kl. 14:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Siumuts ordfører. Så giver jeg ordet til justitsministeren.

Kl. 14:53

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Tak for det. Især tak til fru Doris Jakobsen for hendes kommentarer. Jeg tror, det var godt at få ordene med på vejen for, hvordan man ser på sagen i Grønland. Det var rart at høre. Men der blev også stillet nogle spørgsmål, og dem vil jeg selvfølgelig gerne forsøge at komme med nogle fornuftige svar på. Men tak til alle for en overvejende positiv modtagelse af lovforslaget. Jeg tror, vi alle sammen er enige i, at vi skal styrke kompetencerne og styrke fagligheden og få nedbragt sagspuklerne, og at vi også er glade for, at det er et synspunkt, som man også i Grønland i den grad har arbejdet for, altså at det er der, man gerne vil nå hen, og det hjælper vi selvfølgelig meget gerne med til og står ved vores ansvar i den forbindelse.

Der har været nogle forskellige spørgsmål, som har været rejst. Et af dem blev rejst af bl.a. SF, men også af andre, og det vedrører sagspuklernes størrelse – ingen bukser her! Sagspuklernes størrelse har været lidt til debat, og der har været lidt tvivl om, hvad efterslæbet har været i forbindelse med sagsbehandlingstiden. Der er stillet nogle skriftlige spørgsmål, og jeg forstod også, at man ville afvente og se, når de kom. Om man måske endda også ville afvente sin stiltingtagen til lovforslaget, ved jeg ikke, men jeg kan i hvert fald sige, at det uanset hvad er Justitsministeriets vurdering, at der her og nu er brug for en akut indsats, og det er det, som det her er udtryk for. Så om det rigtige tal er 6.000 eller 8.000, er svært at sige, men vi ved, at der er sagspukler, vi ved, at ventetiden er for lang, og derfor er der behov for en indsats med de her forskellige elementer, som altså skal gøre, at folk kan få deres sager behandlet hurtigere.

Der kommer jeg i virkeligheden så direkte tilbage til fru Doris Jakobsen, som stillede spørgsmålet: Hvad med retssikkerheden? Der vil jeg bare gerne sige, at det jo er et helt fundamentalt princip, som også hr. Per Stig Møller nævnte, nemlig at man bliver nødt til at kunne se en ende på, at man har en sag verserende. Og det er en del af retssikkerheden, at man også kan se, at der kommer et tidspunkt, hvor der kommer en afklaring. Uanset om man så vil blive dømt skyldig eller ikke-skyldig, er der nødt til at være et tidspunkt, hvor man ved, at nu er det overstået, nu er der truffet en afgørelse. Så retssikkerheden er for mig også rigtig vigtig som et element i det her, der handler om, hvad vi kan gøre for internt at hjælpe den grønlandske ret med at få et system, der får sagerne behandlet hurtigere, for der er også dårlig retssikkerhed i, at sager bliver forældede, eller at der går for lang tid. Så det her er et element i i det hele taget at få sagerne behandlet, og derfor er det i mine øjne et rigtig, rigtig godt spørgsmål.

Fru Doris Jakobsen stillede også et spørgsmål vedrørende anstaltspladser, og det vil jeg gerne have lov til at vende tilbage med skriftligt, men i øvrigt også svare, at vi jo også, i forbindelse med at der kommer et fængsel i Grønland, vil se på en helt anderledes normering i det grønlandske system. Det er jeg rigtig, rigtig glad for, for det har været et ønske fra Grønlands side i mange år, altså at man kan få nedlagt den afdeling, vi har ved fængslerne i Danmark, og at man kan få lov til at hjemtage nogle af de fanger, som i dag bliver nødt til at afsone hernede, langt væk fra deres familier og venner. Så det er heldigvis også på plads, og det glæder jeg mig rigtig meget over.

Med de ord vil jeg sige i forhold til den bekymring, der var om tallene, som flere rejste, og som jeg også lagde mærke til flere hæfte-de sig ved, det gode, at vi inden udgangen af 2017 igen vil anmode

Rådet for Grønlands Retsvæsen om at overveje, om der er grundlag for at føre behandlingen af de civile sager tilbage til kredsretterne. Jeg tror, der var en enkelt, der sagde, at når den først er havnet her, kommer den aldrig tilbage. Men sådan er det nu ikke i min verden. Den kan komme tilbage, hvis det giver mening, og hvis det er der, kompetencen ligger bedst. Her og nu er der behov for en akutindsats, og så følger vi det op derefter.

Så tak for en positiv behandling.

Kl. 14:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til justitsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut-tet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Grønlandsudvalget. Hvis in-gen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

27) 1. behandling af lovforslag nr. L 198:

Forslag til lov for Grønland om udlændinges adgang til opholds- og arbejdstilladelse i anlægsfasen af et storskalaprojekt.

Af justitsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 09.05.2014).

Kl. 14:57

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Forhandlingen er åbnet. Jeg giver først ordet til Venstres ordfører, hr. Claus Hjort Frederiksen.

Kl. 14:57

(Ordfører)

Claus Hjort Frederiksen (V):

Tak. Grønland har store udfordringer, og de bliver jo større, som åre-ne går, og derfor skal der komme øget aktivitet i råstofudnyttelsen i Grønland, for det er en af de veje, Grønland kan gå for at øge ind-tægterne og dermed sikre det økonomiske grundlag for velfærdssam-fundet og erhvervsaktiviteten.

Som situationen er i dag, står udfordringerne i kø. Beregninger fra Grønlands Økonomiske Råd viser, at de offentlige udgifter vil være stigende frem til 2040, mens indtægterne stort set vil være de samme målt som andel af BNP. Økonomien er altså ikke holdbar, og der er brug for budgetforbedringer på op imod 1 mia. kr. eller 7½ pct. af BNP hvert år frem mod 2040. Omsættes 7½ pct. af BNP til forholdene her i Danmark, svarer det til 135 mia. kr. De reformer af dagpenge, nulvækst fra 2011-2013, efterløn m.v., som er gennemført i Danmark, udgør mindre end halvdelen af den grønlandske udfor-dring. Det siger jo noget om opgavens enorme omfang.

I løbet af 2014 er det bebudet, at Grønland præsenterer en lang-sigtet plan for den økonomiske udvikling. Det er et vigtigt initiativ, for vi ved jo af erfaring, at de reformer, der skal gennemføres, er po-litisk meget vanskelige, og at det kræver hårdt og ikke altid populært benarbejde at få en bred folkelig opbakning.

Et betydningsfuldt skridt for Grønland var rapporten »Til gavn for Grønland«. Rapporten er blevet til gennem et arbejde mellem forskellige universiteter, herunder Københavns Universitet og Grøn-lands Universitet, under kyndig ledelse af professor Minik Rosing.

Rapporten opstiller fem scenarier for den samfundsmæssige udnyttelse af råstofferne og ser på realiteter og dilemmaer. Rapporten giver en systematisk fremstilling af muligheder og risici, og det tror jeg debatten i rigsfællesskabet har godt af – ikke mindst det grønlandske samfunds egen debat om, hvilken vej man vil gå.

Vigtigt er det, at man i Grønland lægger en strategi for udvikling af et økonomisk bæredygtigt Grønland, hvor råstofindtægterne kommer det grønlandske folk til gavn. Min frygt er, at man kaster sig ud i storskalaprojekter uden at gøre sig klart, i hvor stort et omfang det er fremmed arbejdskraft, som importeres og løser opgaven, uden at en eneste grønlander kommer med på vognen, eller at en pæn del af gevinsten ikke havner i det grønlandske samfund.

Sidste år havde vi en langvarig debat her i Folketinget om det daværende forslag til storskalaloven. Forslaget var mangelfuldt, og på flere samråd måtte vi konstatere, at der også var mangelfulde svar på en lang række relevante spørgsmål. Nu har man i Grønland genbehandlet sagen og behandler en ny storskalalov. Man taler om storskalaprojekter, når omkostningerne forbundet med projektets anlægsaktiviteter overstiger 5 mia. kr., og når behovet for arbejdskraft overstiger den egnede ledige og tilgængelige arbejdskraft, der er til rådighed i Grønland, eller når kravene til teknisk og økonomisk kapacitet hos virksomheder, der udfører omhandlede anlægsaktiviteter, overstiger grønlandske virksomheders kapacitet. Da der er tale om at give arbejds- og opholdstilladelser til storskalaprojekterne og de skal udstedes til den arbejdskraft, der skal bruges, kræver det en lovændring af udlændingeloven, da det her område er et fælles rigsanliggende.

Justitsministeren siger i bemærkningerne til lovforslaget, at det er for at undgå, at interesserede virksomheder og investorer fravælger Grønland af økonomiske grunde, herunder – som følge af det grønlandske lønniveau – giver storskalaloven mulighed for, at der i bygge- og anlægsfasen af storskalaprojekter kan anvendes udenlandsk arbejdskraft på løn- og ansættelsesvilkår, som afviger fra de vilkår, på hvilke der kan meddeles opholds- og arbejdstilladelse efter de gældende regler.

En af regeringens helt store mærkesager er bekæmpelse af social dumping. Det er jo derfor tankevækkende, at regeringen nu direkte fremsætter et lovforslag om, at arbejds- og opholdstilladelser til det danske rige kan finde sted på ringere vilkår end det, der er det normale lønniveau, altså i dette tilfælde det grønlandske niveau. Så når det gælder Grønland, anerkender regeringen med dette lovforslag, at lønniveauet kan være for højt, og at man må ty til lovliggørelse af lavere lønninger. Meget tankevækkende er det, at en socialdemokratisk regering nu direkte lovfæster social dumping.

Jeg vil gerne anerkende flere punkter i det fremsatte lovforslag og i bemærkningerne. Arbejds- og opholdstilladelser til storskalaprojekter skal være knyttet til det enkelte konkrete projekt. Man skal altså ikke kunne få en tilladelse til generelt at arbejde i Grønland. Det er så opfyldt med dette lovforslag. ILO's kernekonventioner bliver gældende i Grønland, og der er med lovforslaget tilkendegivet, at de vil blive ratificeret, og at Grønland derfor fremover indgår i ILO's overvågnings- og afrapporteringssystem. Arbejds- og opholdstilladelser kan ikke gives til storskalaprojekter, hvor man direkte udvinde uran, eller hvor uran følger med som biprodukt, da det har udenrigs-, sikkerheds- og forsvarsmæssige implikationer. Det er ifølge selvstyreloven et klart fælles anliggende, og før der er indgået en aftale om, hvordan disse fællesanliggender håndteres, kan der altså ikke gives arbejds- og opholdstilladelser til sådanne storskalaprojekter. Også de såkaldte sjældne jordarter kan have udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitiske implikationer. Det kan være, at en sjælden jordart skal behandles i samme procedure som uran. En jordart kan på grund af den teknologiske udvikling, den globale efterspørgsel, markedets tilpasningsevne, geopolitiske forhold og konkrete omstændigheder relateret til det enkelte projekt få udenrigs-, forsvars- og sik-

kerhedspolitisk betydning og skal dermed behandles i den fælles procedure som uran.

Kl. 15:04

Lovforslaget er nu fremsat, og vi har først lige her for nylig set høringssvarene, og forslaget skal nu igennem den normale folketingsprocedure med sædvanlig udvalgsbehandling. Det er også med tilfredshed, vi konstaterer, at alle vores spørgsmål vil blive besvaret hurtigt, og at de svar, som skal besvares i Nuuk, vil blive søgt fremmet, så de kan indgå i Folketingets behandling.

Venstre kan støtte lovforslaget, men det er vigtigt, at vi kender resultatet af den endelige behandling i Nuuk inden afstemningen ved tredje behandling.

Kl. 15:05

Første næstformand (Bertel Haarder):

En kort bemærkning fra hr. Finn Sørensen.

Kl. 15:05

Finn Sørensen (EL):

Tak til ordføreren. Jeg hørte ordføreren sige, at han har den opfattelse af lovforslaget, at hvis det bliver vedtaget, lovfæster vi social dumping på Grønland. Så undrer det mig da bare, at ordføreren kan støtte lovforslaget.

Hvad er den nærmere begrundelse for det? Skulle det måske være, at ordføreren gerne vil frem til en situation, hvor man også kan lovfæste social dumping her i Danmark, eller hvad er baggrunden for, at man pludselig ændrer holdning?

For som jeg oplevede det sidst, vi diskuterede det, var Venstre utrolig stærkt kritisk, næsten lige så kritisk som Enhedslisten, over for problemerne med arbejde og menneskerettigheder i det her lovforslag, men nu er det åbenbart ikke noget problem, så hvad er begrundelsen for det?

Kl. 15:06

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:06

Claus Hjort Frederiksen (V):

Det er jo, at vi har fået en række af vore bekymringer imødekommet med det her lovforslag, og selvfølgelig en erkendelse af, at det er et ønske i Grønland, at der åbnes for den her mulighed.

Det, jeg bare påpeger i al stilfærdighed, er jo, at det er tankevækkende, at det er en socialdemokratisk regering, som har lige præcis det her som deres hovedattraktionsnummer i det danske Folketing, der fremsætter et enestående forslag om direkte at lovfæste, at man kan gå under det normale lønniveau.

Kl. 15:07

Første næstformand (Bertel Haarder):

Finn Sørensen.

Kl. 15:07

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jamen så må jeg jo konkludere, at social dumping i forbindelse med de her storskalaprojekter alligevel ikke stod på listen over de ting, som Venstre var stærkt bekymrede over, for så havde man vel holdt fast og sagt, at man stadig var af den opfattelse, at der er en lovfæstelse af social dumping, og så måtte man da fastholde det og stemme imod lovforslaget.

Ellers må jeg jo konkludere, at Venstre er ganske godt tilfreds med, at det er muligt at lovfæste social dumping på Grønland, og at det næste skridt vel som følge deraf er – hvis Venstre skulle komme til magten, hvad visse højere magter måtte forbyde – at man så vil tage skridtet fuldt ud og også lovfæste social dumping her i Danmark.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:07

grønlandsk ønske om, at vi skal få det her stemt igennem, inden vi alle sammen går på sommerferie? Jo, det er naturligvis, fordi man fra grønlandsk side er meget opmærksom på, at investeringsklimaet, investeringslysten også afhænger af, om der er et fast politisk fundament under storskalalovgivningen, og derfor er den her sidste brik afgørende at få på plads nu. Derfor glæder det mig også, at man i det grønlandske parlament den 18. fremsatte lovforslaget deroppe, så de kommer til at kunne køre parallelt, og at vi derfor kan være i mål inden den fastsatte tredjebehandling her i Danmark.

Kl. 15:07

Claus Hjort Frederiksen (V):

Men jeg kan konstatere, vil jeg sige til hr. Finn Sørensen, at der jo er indbygget, at Grønland nu anerkender og vil ratificere de otte ILO-kernekonventioner, som hører med til beskyttelsen af moderne arbejdsmarkeder og moderne samfunds beskyttelse af medarbejdere. Så det rummer også det fremskridt. Det, vi jo oplevede tidligere, var, at det var sådan lidt usikkert, hvordan situationen var i forbindelse med ILO-konventionerne.

Kl. 15:08

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Venstres ordfører. Så er det Socialdemokraternes ordfører, hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:08

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak. Det er rent faktisk med meget stor glæde, jeg kan stå her som Socialdemokraternes grønlandsordfører i dag. Vi er nået frem til et lovforslag, der, som det lige er blevet sagt, har været igennem rigtig meget tumult, rigtig meget debat såvel i Grønland som her i Danmark.

Formålet med lovforslaget er, at vi skal have skaffet muligheden for, at udenlandske arbejdstagere kan gives opholds- og arbejdstilladelse i Grønland i forbindelse med storskalaprojekter i fremtiden under nogle vilkår, som er anderledes end det, der er de almindelige arbejdsmarkedsvilkår, men de vilkår, som er udtrykt i storskalalovgivningen.

Grønlands økonomi er udfordret. Vi drøftede det meget nøje her i Folketingssalen for 14 dage siden, hvor statsministeren var her, i en redegørelse om grønlandske og færøske forhold. Vi drøftede da Grønlands muligheder. Vi drøftede Grønlands muligheder for at finde løsninger på en vækst, som kan være med til at sikre velstanden i Grønland fremover. Som Grønland har udtrykt det, er den lovbrik, vi placerer her i dag til første behandling, den sidste brik, i forbindelse med at storskalaperspektiverne kan gøres til realitet og kan udføres. Målet skal være at skaffe nye arbejdspladser og nye indtægter til den grønlandske økonomi.

Storskala er virkelig storskala. Som det fremgår af storskalaloven, er det i anlægsperioden anlæg på mere end 5 mia. kr. Loven her drejer sig kun om anlægsfasen. Det er væsentligt at præcisere, for mange gange sniger der sig det her ind med, at der kommer udenlandsk arbejdskraft til Grønland, at man går uden om grønlænderne, som har muligheden for at have de kompetencer, der skal til for at løse en opgave. Rygterne går også på, at man går uden om grønlandske virksomheder, men det, der er tilfældet her, er, at dimensionen af anlægsfasen af storskalaprojekterne er så stor, at opgaven ikke kan løftes i Grønland.

Det har også været diskuteret rigtig meget, hvilke forhold der skulle bygges ind og var bygget ind i lovgivningen om ILO-konventioner, arbejdsmarkedskonventioner fastsat under FN. Jeg fæstner mig ved, at det er sagt gang på gang, og det står også i bemærkningerne til lovforslaget, at alle gældende konventioner skal overholdes. Det er det, den grønlandske regering giver udtryk for også i den lov, der er vedtaget i Grønland. Man får arbejds- og opholdstilladelse i anlægsfasen til 1 år ad gangen, maks. 5 år, og det er et spørgsmål om midlertidigt ophold.

Hvad skal resultatet nu være af det her lovforslag, hvorfor har det i og for sig været lidt presset på tid, og hvorfor er der så stort et

Her fra talerstolen skal der udtrykkes en socialdemokratisk holdning til, at vi ønsker det bedste for Grønland, det tætte og nære fællesskab, men det er naturligvis også helt afgørende, at der er en bæredygtighed i grønlandsk økonomi, og når man fra grønlandsk politisk side siger, at råstofområdet er en af deres muligheder, skal det naturligvis understøttes, men lovgivningen skal være ordentlig og være på plads, og sådan anser vi den her lovgivning for at være. Det er sådan, at råstofområdet er et hjemtaget område jævnfør selvstyreloven, men det er også sådan, at udlændinge og grænsekontrol og opholds- og arbejdstilladelser ligger i dansk lovgivning, og det er årsagen til det her.

Som min kollega fra Venstre, hr. Claus Hjort Frederiksen, præciserede, har der været mange drøftelser i forhold til uran og sjældne jordarter, og som hr. Claus Hjort Frederiksen sagde det, implikationer i forhold til områderne om udenrigs-, forsvars- og sikkerhedspolitik. Der synes jeg også at det her lovforslag er landet fuldstændig rigtigt i sin lovtekst, og jeg er også glad for, at de grønlandske politikere har givet udtryk for det i det, der er deres lovudkast i Grønland.

Kl. 15:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Martin Henriksen.

Kl. 15:14

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Jeg vil spørge, om ikke hr. Flemming Møller Mortensen er bekymret for – når nu der kommer de her kinesiske arbejdslejre, de her enklaver – at der kommer massiv social dumping, og om det så ikke er et resultat af, at man her i Folketinget vedtager storskalaloven. Det falder så tilbage på Folketinget, og det vil i så fald også falde tilbage på de grønlandske politikere. Men er hr. Flemming Møller Mortensen ikke bekymret over, hvilket signal det sender? Og hvad vil vi så egentlig acceptere herhjemme i Danmark på længere sigt i forhold til udenlandsk arbejdskraft?

Kl. 15:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:14

Flemming Møller Mortensen (S):

Nej, det er jeg faktisk ikke bekymret for. Det her er en meget isoleret lovgivning, som skal løse en meget isoleret opgave i forhold til konkrete projekter i Grønland. Det er også væsentligt at fæstne sig ved, at både de grønlandske arbejdsgiverorganisationer og arbejdstagerorganisationer bakker det her op og siger: Den her lovgivning er i orden. Hvem skulle være mest nervøs for det? Jeg synes, at det burde være de grønlandske arbejdsgivere og arbejdstagere. De ved – lige så vel som jeg har givet udtryk for, og som hr. Claus Hjort Frederiksen også gav udtryk for – at den økonomiske udfordring i Grønland er stor, og derfor skal der en anlægsperiode til med hjælp udefra.

Jeg kan også drage parallellen, som mange i salen og som mange lyttere og seere sikkert vil kende, nemlig at i Island gjorde man på samme måde brug af udenlandsk arbejdskraft, da man skulle lave store projekter deroppe, og det forløb ganske udmærket. Det har det

også gjort efterfølgende, hvor det har givet arbejde til islændinge og til islandske virksomheder.

Kl. 15:15

Første næstformand (Bertel Haarder):
Martin Henriksen.

Kl. 15:15

Martin Henriksen (DF):

Nogle gange er man jo så forhippet på at skabe vækst, at man gør noget, som ikke er helt velovervejet og helt gennemarbejdet. Men jeg kan forstå, at de bekymringer har hr. Flemming Møller Mortensen slet ikke. Der vil ikke opstå problemer med social dumping. Det, at man så at sige importerer en masse arbejdskraft fra Kina – og det er oplagt at tro det – vil simpelt hen ikke skabe nogen problemer i den henseende. Det må man tage som en slags garanti fra den socialdemokratiske ordførers side.

Så kunne jeg også godt tænke mig at spørge ind til noget andet, og det er Danmarks sikkerhedspolitiske interesser. For man kunne godt forestille sig, at der var nogle i Washington, der måske studsede lidt over, hvad det er, der foregår i forhold til Danmark og i forhold til Grønland. Hvordan tror hr. Flemming Møller Mortensen at vores amerikanske allierede reagerer på, at der kommer et så massivt ryk ind af kinesiske arbejdere og dermed også en indflydelse fra den kinesiske stats side? Altså, de ting hænger jo sammen, det har vi jo set andre steder i verden. Der er jo ikke nogen grund til at tro, at det ikke også kommer til at ske i forhold til Grønland. Hvordan ser ordføreren på det?

Kl. 15:16

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:16

Flemming Møller Mortensen (S):

Det er ikke nyt for mig, at jeg ser paradokser i Dansk Folkepartis politik. Dansk Folkeparti tror jeg gerne vil have kinesiske investeringer i Danmark, men man vil bare ikke have dem i Grønland. Et andet paradoks er iveren i forhold til at få vækst i samfundet. Jeg tror, at Dansk Folkeparti gerne vil have velfærd i samfundet, men det er mig ikke ubekendt, at man lover velfærd uden at skaffe finansieringen.

Det er ikke det, der er tilfældet i Grønland. I Grønland vil man have finansieringen på plads, fordi man kigger ind i en fremtid, som er meget dystert, og det har jeg som Socialdemokraternes ordfører fuld forståelse for.

Kl. 15:17

Første næstformand (Bertel Haarder):
En kort bemærkning fra hr. Søren Espersen.

Kl. 15:17

Søren Espersen (DF):

Tak. Jeg vil gerne fortsætte, hvor hr. Martin Henriksen slap med hensyn til social dumping. Altså, Socialdemokraterne har jo på en eller anden måde accepteret det inden for EU, og nu er man så også i gang i forhold til et område af kongeriget, som ikke er medlem af EU.

Jeg bemærkede, at ordføreren brugte udtrykket, at det er meget isoleret. Så det er altså det, der er det afgørende – at det her er isoleret, og ellers er det ligegyldigt. Altså, Læsø f.eks. er jo meget isoleret ude i Kattegat, og kunne man godt forestille sig sådan et storskalaprojekt derude, fordi det sådan er isoleret?

Er det ikke bare sagen, at det her er noget, der foregår inden for kongerigets grænser, og så kan man ikke sige, bare fordi det ligger

lidt afsides, at det er okay, men at hvis det lå tættere på noget andet, så var det ikke okay?

Jeg har svært ved at se logikken i de der ord, at det her jo er meget isoleret.

Kl. 15:18

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:18

Flemming Møller Mortensen (S):

Først vil jeg gerne benytte lejligheden til at præcisere, at jeg er utrolig glad for den indsats, den nuværende regering i Danmark gør i forhold til social dumping, som jeg anser for at være et stort problem.

I forhold til om Læsø er isoleret, vil jeg sige, at nu er jeg nordjyde, så jeg tror, det er helt forkert at bringe Læsø ind som eksempel. Det kan godt være, at de er lidt isolerede med en sejlroute, men ellers er Læsø ud fra min opfattelse ikke isoleret.

Jeg synes, det er væsentligt, at ILO-konventioner bliver overholdt til punkt og prikke. Det siges såvel i Grønland som i ministerierne her i Danmark, arbejdsgivere og arbejdstagere i Grønland siger, at det her er god lovgivning, at det er nødvendig lovgivning, og at der er taget de forbehold, der skal til, i forhold til at de bakker lovgivningen op.

Kl. 15:19

Første næstformand (Bertel Haarder):
Søren Espersen.

Kl. 15:19

Søren Espersen (DF):

Jeg synes, man skal svare på det, der bliver spurgt om. Altså, ordføreren sagde, at social dumping er et kæmpestort problem. Er det ikke korrekt? Det blev sagt. Og selvfølgelig er det det – det er vi enige om. Det er et kæmpestort problem – når bare det ikke er i Grønland. Altså, det er den der logik, jeg har meget, meget vanskeligt ved at forholde mig til. Hvorfor er et socialt problem som social dumping okay i én del af kongeriget, men ikke i en anden del af kongeriget?

Er det ikke korrekt, at man her indfører en form for statsanerkendt social dumping inden for en del af kongeriget? Er det ikke korrekt?

Kl. 15:20

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:20

Flemming Møller Mortensen (S):

Nej, jeg anser ikke det her for at være social dumping.

Kl. 15:20

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Ellen Trane Nørby for en kort bemærkning.

Kl. 15:20

Ellen Trane Nørby (V):

Jamen så er det næste enkle spørgsmål: Ville Socialdemokraterne støtte en lignende lovgivning i Danmark?

Kl. 15:20

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Flemming Møller Mortensen (S):
Nej.

Kl. 15:20 med nogle billeder af, hvad det egentlig er, der anbefales skal finde sted i kongeriget Danmark i 2014.

Kl. 15:20 Man ser for sig en klondykelignende lejr midt i det grønlandske landskab, hvortil i tusindvis af kinesiske mænd er blevet fragtet fra den anden ende af verden, en lukket enklave, hvor ingen udefra må komme ind, og hvor ingen indefra må bevæge sig ud. Man ser et hastigt opført skur, hvorfra et par danske politibetjente i samarbejde med et par halvt hundrede hårdhændede medlemmer af et kommunistkinesisk vagtselskab skal opretholde lov og orden.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ellen Trane Nørby.

Kl. 15:20

Ellen Trane Nørby (V):

Kunne ordføreren så ikke sige hvorfor? Hvis Socialdemokraterne ikke kan støtte en lignende lovgivning i Danmark, må det jo være, fordi der er nogle problemstillinger knyttet til den lovgivning, som Folketinget førstebehandler i dag, og i så fald ville det jo være meget interessant at vide her ved førstebehandlingen, hvad det er for nogle bekymringer, som Socialdemokraterne har i relation til social dumping.

Kl. 15:20

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:20

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg tror, at fru Ellen Trane Nørby er fuldstændig klar over, hvilke problemstillinger vi som socialdemokrater anser at der er ved social dumping.

Det er egentlig også her en lille smule paradoksalt, for jeg erindrer tydeligt diskussionen her i Folketingssalen sidste forår, hvor Venstre lavede et meget stort indenrigspolitisk nummer ud af storskalaloven i Grønland. Nu har vi hørt Venstres ordfører i dag stå og sige, at de støtter lovforslaget her, og det tror jeg faktisk skyldes nøjagtig det samme som det, jeg giver udtryk for, nemlig at vi ved, hvilke forhold der gør sig gældende i Grønland, vi ved, hvem der bakker lovgivningen op i Grønland, og vi ved, at konventionerne er overholdt.

Kl. 15:21

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Socialdemokraternes ordfører. Så giver jeg ordet til Dansk Folkepartis ordfører, hr. Søren Espersen.

Kl. 15:21

(Ordfører)

Søren Espersen (DF):

Tak. Det er jo ikke ofte, at det sker, at vi i Dansk Folkeparti møder frem til en førstebehandling af et væsentligt lovforslag og ikke ved, hvordan vi skal stille os, for på den ene side vil vi jo gerne medvirke til en proces, som angiveligt vil kunne give Grønland en forbedret økonomi, men på den anden side indebærer storskalaloven et væld af problemer, som giver dårlige fornemmelser.

Så vi er i Dansk Folkeparti i den grad i vildrede, og jeg formoder egentlig, at man i de øvrige partier, hvis man ellers turde være ærlig, ville have den samme dårlige fornemmelse, ambivalens og betænkelighed over for det, og der er et væld af spørgsmål, som vi håber at få svar på i dag og ved den videre behandling i udvalget. Det er først, når vi har fået svar på dem, at vi i DF vil træffe vores endelige beslutning.

Det bør jo egentlig være med stor ulyst, at Folketinget nu går ind i en formulering af og en beslutning om det mærkelige kludetæppe, som storskalaloven er. Og jeg må indlede med at sige, at jeg finder hele konceptet både særdeles udansk og særdeles ugrønlandsk, for sådan gør vi simpelt hen ikke i kongeriget, eller rettere sådan har vi ikke gjort det hidtil. Lad mig lige prøve at ramme lovforslaget ind

Man ser et kinesisk feltlazaret, som med nødtørftig førstehjælp skal betjene 5.000 mennesker i en arbejdslejr, hvor arbejdet er farligt, og hvor der arbejdes 24-7. Og man spørger sig, hvilket hospital der skal modtage de kvæstede. Er det Dronning Ingrid's Hospital i Godthåb, hvor læger og sygeplejersker allerede nu som følge af ubesatte stillinger farer rundt for blot nogenlunde at klare dagligdagen? Næppe, mon det ikke i realiteten bliver Rigshospitalet, hvortil de kvæstede kinesere skal flyves. Hvem skal fragte dem? Og anslået hvor meget ekstra vil alt dette ikke alene koste, men også belaste sygehusvæsenet i både Danmark og Grønland?

Man ser for sig nogle arbejdsforhold, som vil ligge milevidt fra de forhold, som kendetegner kongeriget. Det er muligt, at kineserne får grønlandsk mindsteløn, men hvad der fratrækkes denne løn ved jo kun de kinesiske arbejdsgivere. Realiteten er jo, at vi taler om social dumping i den helt store stil; om organiseret løndumping, officielt sanktioneret og blåstemplet af Folketinget, som selv den socialdemokratiske ordfører i dag aldrig ville drømme om skulle indføres i Danmark.

Man ser for sig, ikke mindst hvis ét storskalaprojekt bliver til flere, en nødtvungen optrapning af søværnets indsats. Med i hundredvis af sejladsere i de grønlandske farvande af kommunistkinesiske skibe, hvor civil skibsfart er totalt sammenblandet med militær skibsfart, vil USA med garanti forlange, at det danske søværn optrapper, ellers skal vores amerikanske venner nok ordne det selv. Er regeringen parat til at betale, hvad det koster at fordoble eller firedoble søværnets tilstedeværelse i Grønland?

Yderligere må jeg spørge regeringen om, hvordan en række andre problemer skal løses, og jeg nævner i flæng: Hvis en kinesisk arbejder søger asyl, hvor skal han så hen? Til Sandholmløjren? Hvor og hvordan skal den rent grønlandske arbejdskraft, som efter planen skal stå for madlavning, kantinedrift og rengøring på projekterne, bo? Kinesere må ikke rejse til Danmark, men hvordan kan man vide, om de gør det, hvis der ikke bliver indført paskontrol mellem Grønland og de andre nordiske lande?

Vi har vel mindst 25 andre relevante spørgsmål, som vi agter at stille regeringen i den fase, som der nu efter førstebehandlingen sættes i gang, heriblandt om det meget essentielle problem med uran og specielle mineraler, som giver store udenrigspolitiske og sikkerhedsmæssige udfordringer.

Overordnet og sluttelig vil jeg sige, at vi i Dansk Folkeparti så langt ville have foretrukket, at den udvinding af grønlandske ressourcer, som inden for det kommende år formodentlig sættes i gang, ville have foregået i et tæt og fortroligt samarbejde inden for rigsfællesskabet. Vi ville så langt have foretrukket, at regeringen i tide aktivt var gået ind i en proces, som havde til formål at skaffe danske og nordiske investeringer i udvindingsprocessen for således at sikre grønlandske, danske og nordiske arbejdspladser under ordentlige og ordnede forhold. Tak.

Kl. 15:27

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er korte bemærkninger, først fra hr. Finn Sørensen.

Kl. 15:27

Kl. 15:29

Finn Sørensen (EL):

Tak. Denne gang nåede jeg at trykke for at tale; desværre slap hr. Flemming Møller Mortensen, men der bliver måske en senere lejlighed.

Hvis ordføreren har den opfattelse, at der er tale om statsorganiseret social dumping med det her lovforslag og den dertil hørende storskalalov, hvordan kan man så være i tvivl om, hvordan man skal forholde sig til lovforslaget? For jeg kan forstå på det, at det vil man først tage stilling til senere hen.

Kl. 15:27

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:27

Søren Espersen (DF):

Det er heller ikke givet, at vi siger ja til lovforslaget. Jeg startede faktisk min tale med at sige, at vi var vældig i tvivl, fordi der er andre ting i hele det her spil, som vi er nødt til at få på det rene. Og der er masser af spørgsmål, som vi gerne vil have svar på; nogle af dem har vi fået, men der er flere spørgsmål, som vi gerne vil have ordentlige svar på.

Jeg ved ikke, om man kan stille ændringsforslag – det kan man som regel ved et lovforslag, vil jeg sige til hr. Finn Sørensen – og det kunne være noget af det, vi kunne se på i forbindelse med den her behandling. Nu ved jeg bare, og det er trist, at det her kommer til at blive utrolig sjasket, fordi det skal gennemføres her, inden vi går på sommerpause. Jeg synes egentlig, at der burde have været langt mere tid til det. Jeg synes, at det er noget pjask, at man skal køre det igen på den måde. Jeg kunne godt have tænkt mig en langt længere proces, og det tror jeg også mange i Grønland gerne ville have haft; det har vi også fået indtrykket af ved en af vores grønlandske MF'ere.

Kl. 15:28

Første næstformand (Bertel Haarder):
Finn Sørensen.

Kl. 15:28

Finn Sørensen (EL):

Ja, det sidste, ordføreren siger, kan jeg fuldt ud skrive under på. Men jeg vil lige vende tilbage til mit spørgsmål. Altså, hvis man er kommet til den konklusion, at der med den her særlov og den dertil hørende storskalalov er tale om statsorganiseret social dumping, så kunne man vel sige, at hvis ikke der bliver taget højde for det problem, kan man ikke støtte lovforslaget. Det undrer mig, at der kom sådan en meget uklar melding.

Kl. 15:29

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:29

Søren Espersen (DF):

Vi er jo et optimistisk folkefærd i Dansk Folkeparti, og vi har en udvalgsbehandling, og vi ved også godt, at det her er en førstebehandling af et lovforslag, og at der er en andenbehandling, og at der er mulighed for at stille ændringsforslag. Lad os nu se, hvor det ligger, når vi når frem til tredjebehandlingen og vi skal trykke på knapperne. Jeg har stadig væk håbet; håbet er lysegrønt.

Kl. 15:29

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Christian Friis Bach for en kort bemærkning.

Christian Friis Bach (RV):

Hr. Søren Espersens beskrivelse af den kinesiske nærmest magtovertagelse i Grønland i en nærkamp med det danske søværn havde jo en vis underholdningsværdi, men kan ordføreren bekræfte, at tilsvarende projekter har fundet sted i Island, endda under ganske rimelige forhold, og har skabt vækst og arbejdspladser i Island under ordnede forhold?

Kl. 15:30

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:30

Søren Espersen (DF):

Jeg er glad for, at hr. Christian Friis Bach føler sig underholdt. Det tror jeg ikke amerikanerne gør. Det er i hvert fald ikke de oplysninger, vi har fået fra amerikansk side. Man tager det meget alvorligt, man er utrolig optaget af, hvad der foregår i Arktis. Det burde hr. Christian Friis Bach jo også være. Man er utrolig optaget af den kinesiske interesse for Arktis. Der er det altså væsentligt, at der er tale om et kommunistisk diktatur, hvad enten hr. Christian Friis Bach kan lide det eller ej. Det er et kommunistisk diktatur, som øger flådeaktiviteten i og omkring Grønland. Det er amerikanerne interesseret i. De synes ikke, det er spor underholdende. Med hensyn til det andet, der blev spurgt om, er det korrekt beskrevet, hvad der er sket på Island.

Kl. 15:30

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Christian Friis Bach.

Kl. 15:31

Christian Friis Bach (RV):

Min pointe var sådan set bare, at det her handler om storskalaprojekter, om virksomheder, som kommer op og gennemfører større investeringer med udsigt til, at det kan blive til gavn for Grønland. Og med baggrund i de islandske erfaringer er det så ikke rimeligt, at vi står sammen om at bakke op om de ønsker, der er i Grønland, om netop at fremme den her slags projekter for at skabe vækst og arbejdspladser og på sigt en større økonomisk uafhængighed? Er det ikke en vision, vi bør bakke op om i det danske Folketing?

Kl. 15:31

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:31

Søren Espersen (DF):

Men der er jo uenighed i Grønland f.eks. om uran, ligesom der er uenighed i Folketinget. Jeg står ikke her som repræsentant for det grønlandske Landsting. Jeg står her som repræsentant for det danske Folketing. Det er vores ansvar, hvad der foregår inden for kongeriget Danmark, og det må vi tage på os. Hvad grønlanderne så finder ud af, må de jo selv vurdere.

Kl. 15:31

Første næstformand (Bertel Haarder):
Fru Ellen Trane Nørby for en kort bemærkning.

Kl. 15:32

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Jeg tror, alle, der har fulgt debatten om storskalaloven i Grønland, ved, at de bekymringer, som Dansk Folkepartis ordfører remser op i sin tale, for, hvorvidt der er sundhedsberedskab, hvorvidt der er

det beredskab, der skal til, hvis der sker en ulykke på havet osv., er noget, som har optaget størstedelen af Folketingets partier, og i hvert fald de partier, der er på den her side af midterdelen. For det er jo forhold, der selvfølgelig skal være redegjort for, og som skal være klarlagt, inden vi kaster os ud i så store projekter, som der her er tale om. Det er vi nu også af den klare overbevisning at der vil komme svar på under udvalgsbehandlingen, ligesom debatten jo ikke er ny i den forstand, at vi også har haft debatten med respektive ministre gennem de senere år både på rets-, på sundheds- og på forsvars- og dermed søredningsområdet.

Men jeg kunne forstå på Dansk Folkepartis ordfører, at det ikke var sikkert, at Dansk Folkeparti i indeværende periode kunne nå frem til en positiv afslutning. Kan Dansk Folkeparti ikke være bekymret for, at man dermed risikerer at sætte nogle projekter i Grønland i stå og dermed bremse for en økonomisk udvikling, som jeg tror alle inden for rigsfællesskabet anerkender er nødvendig?

Kl. 15:33

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:33

Søren Espersen (DF):

Nej, det er jeg ikke bekymret for, når det drejer sig om nogle få måneder. Hvis vi forestiller os den situation, at et storskalaprojekt nu blev accepteret og godkendt og man satte det i gang, så ville det grønlandske samfund – sådan med et slag på tasken – nok først begynde at tjene nogle penge om ca. 5-6 år. Det er det, vi snakker om. Så jeg synes, at set i det lys spiller det altså ikke nogen særlig rolle, om vi vedtager det her midt i juni måned eller i december. Jeg mener, at det væsentlige er, at vi får det gjort ordentligt. Men jeg er glad for, at også Venstre deler nogle af de bekymringer, som jeg har nævnt.

Kl. 15:33

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ellen Trane Nørby.

Kl. 15:33

Ellen Trane Nørby (V):

Der har jo også været en bekymring for, hvorvidt definitionen af anlægsfasen er præcis nok, altså om man risikerer, at de arbejdstilladelser, der bliver udstedt, kommer til at gælde en længere årrække, også fordi vi jo ved, at der er rimelig kreative beskatningsmodeller og indtjeningsmodeller eller måder at opgive skat på hos mange af de mineselskaber, som agerer rundtomkring i verden. Jeg vil egentlig bare spørge Dansk Folkepartis ordfører, om Dansk Folkeparti føler sig betrygget ved den måde, som anlægsfasen er defineret på i lovforslaget, eller om det også er et punkt, hvor Dansk Folkeparti kan have nogle bekymringer for, hvorvidt det er præcist nok beskrevet, at storskala handler om anlæg og ikke om, at der forløber et uvist antal år også ind i en driftsmæssig fase.

Kl. 15:34

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:34

Søren Espersen (DF):

Jeg tror netop, at definitionen på, hvor langt en anlægsfase rækker, kan blive et interessant fænomen at undersøge. Altså, der kan jo også ske nyanlæg, formodentlig inden for et igangværende storskala-projekt, hvor man måske allerede er begyndt på driften. Der tror jeg at det kan blive meget vanskeligt, som fru Ellen Trane Nørby nævner det, at ligesom få sat en grænse for, hvornår den anlægsfase slut-

ter. Jeg tror ikke, man kan sige, at der så gives en tilladelse til, at det varer så og så mange måneder, og så er man færdig med det. Så jeg tror, at hvis man har onde hensigter, kan man godt trække det ud i lang, lang tid, hvis man ønsker det.

Kl. 15:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Flemming Møller Mortensen for en kort bemærkning.

Kl. 15:35

Flemming Møller Mortensen (S):

Mange tak. Jeg vil bare gerne høre, om hr. Søren Espersen ikke kan bekræfte, at det ikke er alle storskalaprojekter, som omfatter uran og sjældne jordarter.

Kl. 15:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:35

Søren Espersen (DF):

Det kan jeg i hvert fald hurtigt bekræfte.

Kl. 15:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Flemming Møller Mortensen.

Kl. 15:35

Flemming Møller Mortensen (S):

Det kan også undre mig lidt, at Dansk Folkeparti på en eller anden måde næsten harcelerer en lillebitte smule, når talen falder på uran og sjældne jordarter. Når jeg kender lovforslaget og ved, hvilke drøftelser der har været mellem Grønland og Danmark, ved jeg, at Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne er fuldstændig enige i, at det her er et rigsanliggende. Det er sagt meget, meget tydeligt. Det står også i lovtæksten. Og det er også bygget ind, at der skal være en orienteringspligt fra Grønlands side, så hvis der kommer projekter i fremtiden, hvor netop uran og sjældne jordarter er en del af projektets profil, skal man orientere Danmark og Folketinget om det.

Kan hr. Søren Espersen forklare mig, hvorfor det her pludselig bliver et problem, når det i hvert fald set med socialdemokratiske øjne er tydeliggjort, som det er i lovgivningen?

Kl. 15:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:36

Søren Espersen (DF):

Den del af det burde også hurtigt kunne afklares, ved at Grønland utvetydigt anerkender, at det er et rigsanliggende. Det er ikke sket endnu. Der er stadig nogle forhandlinger. Det projekt, der tales om, er i Kvanefjeld i Sydgrønland, og der vil det, der hedder Greenland Minerals and Energy jo gerne i gang faktisk allerede til efteråret og venter på at få et go, som man regner med kommer i forbindelse med vedtagelsen her.

Det er jo ikke korrekt, for der er et udestående, så jeg tror, at hvis det grønlandske landsstyre vil acceptere det med det samme, så tror jeg, at den del af det vil kunne gå lynhurtigt. Det tror jeg bestemt. Men hvis ikke man accepterer det, er jeg også overbevist om, at det kommer til at trække i langdrag, og det er vel ikke i nogens interesse?

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så er det den radikale ordfører, hr. Christian Friis Bach.

Kl. 15:37

(Ordfører)

Christian Friis Bach (RV):

Tak for det. Der er nye muligheder på vej i Grønland, nye muligheder for en styrket udvikling, nye muligheder for at skabe vækst og arbejdspladser, nye muligheder for at styrke den grønlandske økonomi. De muligheder skal vi bakke op om, og det gør vi med det lovforslag, vi behandler i dag.

Lovforslaget gennemfører de ændringer i dansk lovgivning, der er nødvendige for at bakke op om den grønlandske storskalalov, som jo skal fremme storskalaprojekter inden for råstof, energiintensiv industri, projekter, som er så store, at der ikke er mulighed for at løfte opgaven med de virksomheder og den arbejdsstyrke, der er til stede i Grønland.

Vi giver nu mulighed for, at der i bygge- og anlægsfasen kan anvendes udenlandsk arbejdskraft på løn- og ansættelsesvilkår, som afviger fra de normale vilkår. Det kan ske 1 år ad gangen i op til 5 år i projektets anlægsfase og kun, når anlægsmkostningerne overstiger 5 mia. kr.

Vi er glade for, at vi samtidig med lovforslaget sikrer imod urimelige arbejdsforhold. Udenlandske arbejdstagere skal have løn- og ansættelsesvilkår samt arbejdsforhold, der er acceptable og objektivt og sagligt begrundede i overensstemmelse med lovgivningen, internationale forpligtelser og en række minimumskrav, herunder minimumsløn. Vi er glade for, at der er enighed mellem den danske regering og naalakkersuisut om, at Grønland er forpligtet til at respektere principperne i ILO's otte kernekonventioner og de skal gælde for de her projekter, og vi skal skabe et fornyet og forstærket samarbejde om ratificering af de nødvendige ILO-konventioner.

Vi er glade for, at der er enighed om, at der skal udarbejdes en samarbejdsaftale, når det gælder det praktiske samarbejde vedrørende udvinding og eksport af uran. Her skal vi, hvis der kommer storskalaprojekter af den karakter, sikre, at de overholder de højst mulige standarder, når det gælder både udvinding og eksport.

Det er godt, at loven også lægger op til, at vi udveksler informationer, når det gælder sjældne jordarter, der jo på sigt – og det ved vi jo ikke fuldt ud – også kan rejse spørgsmål af udenrigs-, forsvars- eller sikkerhedspolitisk karakter.

Det har været kritiseret, at det har været fremsendt sent og før, det er blevet godkendt af Inatsisartut, og at høringssvarene først lige er modtaget, men det sker jo efter en aftale mellem den grønlandske og den danske regering og under forudsætning af, at vi får selvstyrets endelige udtalelse, inden vi tredjebehandler lovforslaget. Vi har haft en lang og meget grundig debat om stort set alle elementer i dette lovforslag og i storskalaloven som helhed.

Derfor støtter vi lovforslaget. Vi ønsker Grønland held og lykke med de spændende muligheder og perspektiver, som storskalaloven åbner for Grønland og det grønlandske folk. Tak.

Kl. 15:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er korte bemærkninger, først fra hr. Finn Sørensen.

Kl. 15:40

Finn Sørensen (EL):

Tak. En af ILO's kernekonventioner er nr. 111, der klart siger, at der ikke må ske forskelsbehandling på grund af nationalitet. Men ordføreren er fortalende for et lovforslag, hvor det af bemærkningerne klart fremgår, at udenlandske arbejdere i de her storskalaprojekter i an-

lægsfasen risikerer ikke at få den samme løn som grønlandske arbejdere. De bliver ansat på dårligere løn- og ansættelsesvilkår. Hvordan kan ordføreren så være så sikker på, at ILO-konventionerne er overholdt i den her forbindelse?

Jeg vil også gerne fremhæve konvention nr. 87 og nr. 98, der handler om fagforeningernes forhandlingsret og om, at man ikke må begrænse, men tværtimod skal understøtte anvendelsen af fri kollektive forhandlinger på arbejdsmarkedet. Men den her lov begrænser de grønlandske fagforeningers forhandlings- og konfliktret. Hvordan kan ordføreren så være sikker på, at den er i overensstemmelse med ILO-konventionerne?

Kl. 15:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:41

Christian Friis Bach (RV):

Det er jo det vi er enige om de skal være. Og de henholdsvis grønlandske og udenlandske arbejdstagerorganisationer har forhandlings- og konfliktret for deres respektive medlemmer. De har ret til at forhandle og indgå kollektive overenskomster og andre aftaler om løn- og ansættelsesvilkår. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget.

Dermed kan det godt være, at de løn- og arbejdsforhold, der kommer til at gælde i projekterne ikke lever op til de standarder, normer og vilkår, der normalt gælder i Grønland, men skulle vi se, at arbejdskraft tilgår fra et land som f.eks. Kina, tror jeg faktisk vi kan se frem til, at arbejdsforholdene, arbejdsvilkårene, betingelserne, forhandlingsretten og konfliktretten kan blive styrket for de medarbejdere, som måtte indgå i de her projekter.

Kl. 15:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Finn Sørensen.

Kl. 15:42

Finn Sørensen (EL):

Ordføreren forholdt sig ikke til problemet, nemlig at der sker en forskelsbehandling på grund af nationalitet som følge af den her lovgivning. Så vil jeg gerne spørge ordføreren: Hvordan skulle det forbedre de kinesiske arbejderes, kan man sige, demokratiske rettigheder, at den fagforening i deres hjemland, der også her i Danmark betragtes som en statslig fagforening og ikke nogen fri fagforening, pludselig får forhandlingsret på Grønland? Hvordan skulle det være en styrkelse af de kinesiske arbejderes forhandlingsret og demokratiske rettigheder?

Kl. 15:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:43

Christian Friis Bach (RV):

ILO-konventionerne vil gælde for projekterne, og de styrker forhandlingsretten, konfliktretten for medarbejderne. Både de medarbejdere, der måtte være med i en arbejdstagerorganisation, og de medarbejdere, der måtte stå uden for, sikres også med de her vilkår, at de har ret til at forhandle deres løn- og arbejdsvilkår i projekterne. Og det er et godt fremskridt og en sikring af, at vi netop ikke skaber helt urimelige arbejdsforhold i de her projekter.

Det er på den baggrund, at vi kan støtte aftalen, og at vi kan støtte de ændringer, vi laver med det her lovforslag. Vi sikrer respekt for kernekonventionerne; vi sikrer, at der er en række minimumsstandarder – også minimumsløn i projekterne – og samtidig åbner vi op

for, at Grønland kan få gennemført de store projekter, der kan blive til gavn for Grønland. Det betyder vækst og arbejdspladser – også på sigt – i Grønland.

Kl. 15:44

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Søren Espersen for en kort bemærkning.

Kl. 15:44

Søren Espersen (DF):

Tak. Efter mit indlæg gjorde ordføreren vist nærmest lidt nar ad mine bekymringer om det sikkerhedspolitiske i Arktis. Jeg synes, det virkede, som om ordføreren var vældig ubekymret for det. Der er blevet talt om, at man måske skal have helt op til 10-12 storskalaprojekter, for at der for alvor kan komme gang i grønlandsk økonomi, og for at man kan undvære bloktilskuddet – og så vil man måske stadig væk ikke kunne nå det. Så det er mange storskalaprojekter, som det hedder, vi taler om.

Stillet over for den situation er ordføreren da fuldstændig ubekymret ved tanken om den trafik, der bliver af skibe fra et kommunistisk diktatur, hvor man ikke kender forskel på civilt og militært? Er ordføreren fuldstændig sørgløs og ubekymret i forhold til det, og mener han ikke, at amerikanerne har en god grund til at være alvorlig bekymret?

Kl. 15:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:45

Christian Friis Bach (RV):

Min hensigt var bestemt ikke at gøre nar ad hr. Søren Espersens indlæg på nogen måde. Men det blev fremført med en så kraftig retorik, at det måske fremstod, som om ordføreren også selv ønskede at sætte tingene på spidsen, og det var baggrunden for min kommentar.

Kineserne investerer over alt i verden og ikke mindst i Afrika, som er et kontinent, jeg har fulgt tæt, og det kan selvfølgelig give problemer for arbejdsforholdene og naturressourcer. Men det kan også ske under ordentlige forhold, hvis det bliver omgivet af internationale konventioner, lokal lovgivning og lokale fagforeninger og folkelige foreninger, som står op imod de investeringer og sikrer, at de foregår ordentligt, og jeg har fuld tillid til, at det vil ske i Grønland, som er et velorganiseret samfund med al mulig styrke til at sikre, at projekterne bliver gennemført ordentligt.

Derfor deler jeg ikke ordføreren frygt for hverken projekternes negative effekter på det grønlandske samfund eller de storpolitiske og sikkerhedspolitiske overvejelser, som ordføreren bringer ind i debatten. Og vi ved jo ikke på forhånd, om det bliver kinesiske arbejdspladser. Det kan blive medarbejdere fra store dele af verden, der indgår i projekterne, og derfor synes jeg, det ville være forkert at fremstille det, som om det nærmest var et kinesisk magtovertagelsesforsøg i forhold til det arktiske område. Det mener jeg bestemt ikke det er, men vi skal sikre ordentlige forhold, og det gør vi med lovforslaget, og det gør vi med storskalaloven.

Kl. 15:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Søren Espersen.

Kl. 15:46

Søren Espersen (DF):

Ordføreren nævner, at folkelige foreninger vil kunne tage kampen op mod det kommunistiske Kina. Jeg kan ikke lide at gøre nar ad folk, selv om det skete i forhold til det, jeg sagde, men jeg var lige ved at gøre det her. For det er for naivt at tro, at folkelige foreninger gør

noget som helst indtryk i Peking. Det gør ingen indtryk – de ved ikke engang, hvad det er. De ved, hvad folkedomstole er, men det er noget helt andet. Så de har ingen interesse i det. Det er ligegyldigheder.

Mit spørgsmål er: Vil ordføreren erkende, at den danske flåde bliver nødt til at blive opgraderet og øge sin tilstedeværelse i Arktis, hvis der kommer et antal storskalaprojekter, af den ene årsag, at hvis vi ikke gør det, gør den amerikanske flåde det? Er ordføreren ikke enig med mig i det?

Kl. 15:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:47

Christian Friis Bach (RV):

Min pointe var, at Grønland er et velorganiseret retssamfund med et politi, domstole, folkelige foreninger og fagforeninger, og at vi i rigsfællesskabet sagtens sammen kan sikre at stå op imod de eventuelle negative konsekvenser, der måtte være af en sådan storskalalov. Det var min pointe.

Vi har et stærkt fundament, og vi kan godt sikre, at det her kommer til at foregå ordentligt. Der er gode erfaringer fra Island, og jeg er sikker på, at vi i rigsfællesskabet sammen kan sikre, at storskalaprojekterne bliver ordentlige og til gavn for Grønland. Så stærke er vi, og det skal vi stå sammen om.

Men under drøftelserne har vi jo i lyset af projekterne set på behovet for en udvidelse af søværnets kapacitet, og det har ikke umiddelbart været vurderingen, at der er grund til at udvide søværnets tilstedeværelse som følge af storskalaprojekterne. Vi skal selvfølgelig løbende sikre, at vi både sikkerheds-, forsvars- og udenrigspolitisk står vagt om det arktiske område og det rigsfællesskab, vi har. Men efter min mening er storskalaprojekterne i sig selv ikke nogen begrundelse for at optrappe vores militære tilstedeværelse, og de investeringer af tilsvarende karakter, der har været rundt omkring i verden, har jo heller ikke medført det.

Kl. 15:49

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den radikale ordfører. Så er det Socialistisk Folkepartis ordfører, fru Annette Vilhelmsen.

Kl. 15:49

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

Det, som vi lige skal være opmærksomme på i den behandling, vi har her i dag, er, at der jo foregår en parallel behandling i Grønland, og det er også noget, jeg lige afslutte min tale med at have et par kommentarer til.

I SF er vi meget glade for, at Grønland kan tiltrække investeringer og dermed også få mulighed for at skabe vækst og arbejdspladser i Grønland. Vi er også meget bevidste om, at Grønland har nogle helt særlige udfordringer ved store anlægsprojekter, og det er også derfor, vi har lovforslaget i dag, for Grønland har et relativt lille befolkningstal og dermed vil komme til at mangle arbejdskraft ved store anlægsprojekter.

På den måde – det har også været nævnt her som argument i dag – er storskalaloven også efter vores vurdering nødvendig, hvis man i Grønland skal kunne gennemføre anlægsinvesteringer af en vis størrelse. Vi mener dog, at der er en række problemer ved lovforslaget, som vi behandler her i dag. Der har været nævnt meget, og derfor vil jeg koncentrere mig om lidt af det, der måske ikke har været nævnt så meget.

Jeg synes, nogle af de formuleringer, der er i lovgivningen, er uklare. Der står i lovforslaget, at loven dækker anlægsprojekter i for-

bindelse med udvinding af bestemte mineralske stoffer. Det er noget, der jo har været kommenteret og også været spurgt til, men vi mener, det er uhensigtsmæssigt, at man specifikt nævner bestemte mineralske stoffer i en lovgivning.

Så er der grænsen på de 5 mia. kr. for, at et projekt kan kaldes et storskalaprojekt. Det er et meget højt tal, og hvis vi holder det tal op imod Grønlands bruttonationalprodukt, som er på omkring 14 mia. kr., virker det som en utrolig høj grænse, som muligvis kan virke meget begrænsende for anvendelse af loven. Et af de spørgsmål, som vi også vil stille under udvalgsarbejdet, er, hvilke regler der er gældende for anlægsprojekter på f.eks. 4,9 mia. kr., 3,5 mia. kr. eller mindre. Hvor er beslutningsmyndigheden? Hvor er sikkerheden i forhold til de projekter?

Sidst, men ikke mindst, mener vi faktisk, at den måde, som høringsprocessen er foregået på, er under al kritik. Ifølge de oplysninger, som vi har fået, og jeg har også selv kunnet se det – jeg har fået materialet med de her høringssvar – har høringen været i blot 8 dage, og i forhold til den grønlandske lovgivning er det væsentlig længere tid, nemlig op mod 8 uger, som man har behov for. Så det er stærkt kritisabelt med så kort en høringsfrist.

Udvalget – os, der er her – modtog høringssvarene i formiddags, og jeg har i hvert fald på ingen måde, selv om jeg er hurtigtlæsende, haft den nødvendige tid til at læse høringssvarene seriøst og grundigt eller spørge til nogle af de uklarheder, som høringssvarene måske kunne efterlade. Jeg bliver også nødt til at sige, at det faktisk ikke er første gang inden for den sidste måneds tid, at Justitsministeriet ikke har overholdt frister for at udsende høringssvar, og det er ikke en holdbar arbejdsgang, når vi skal arbejde seriøst med de her sager i Folketinget.

Vi er nødt til – det er vores vurdering i SF – at afvente, til lovbehandlingen kører i Grønland. Vi sidder nu og skal tage stilling til det her lovforslag, men vi ved jo ikke, hvad man indstiller til fra Grønlands side. Det, vi ved, er, at både i Grønland og i Danmark er der stor opmærksomhed på nogle stabile, ligeværdige samarbejder mellem de mulige erhvervsinteresser, der kan være i Grønland og i Danmark.

Jeg savner også, at vi måske parallelt med, at vi har hele drøftelsen og lovgivningen om storskalaprojekterne, husker noget af det, der også kan give mulighed for vækst og arbejdspladser i Grønland, nemlig hele opmærksomheden omkring de naturlige ressourcer. Jeg vil være bekymret for, at storskalaprojekterne – det har jo kørt over ganske, ganske lang tid – ligesom tager al opmærksomheden, for vi skal i Danmark have særlig opmærksomhed på, at der er naturlige ressourcer i Grønland, og at vi også der skal gå ind at understøtte og sikre, at der kan blive nogle gode og ligeværdige samarbejdsforhold i forhold til de interesser, som der er i Grønland.

Så vi synes fra SF's side, at det her er et problematisk lovforslag. Vi er helt enige i intentionen med det, men det med at nævne mineraler i selve lovarbejdet synes vi er uheldigt. Høringsfristerne har været ganske korte. Vi har også flere spørgsmål at stille, og derfor vil vi anbefale, at forslaget går tilbage til udvalget.

Kl. 15:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Finn Sørensen.

Kl. 15:54

Finn Sørensen (EL):

Tak. Tak til ordføreren. Hvad siger ordføreren til kritikken af, at særloven her åbner op for social dumping i forbindelse med anlægsfasen, fordi de udenlandske arbejdere, som bemærkningerne siger, jo skal indstille sig på, at de kan blive ansat på ringere vilkår end de sædvanlige grønlandske? Hvad siger ordføreren til den kritik?

Kl. 15:54

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:54

Annette Vilhelmsen (SF):

Lige præcis bemærkningernes nummer 3,2, som omhandler nogle af de her løn- og ansættelsesforhold, er noget af det, som vi meget gerne vil stille spørgsmål om.

Kl. 15:55

Første næstformand (Bertel Haarder):
Finn Sørensen.

Kl. 15:55

Finn Sørensen (EL):

Er det sådan, at svarene på de spørgsmål så kan få indflydelse på, hvordan ordføreren og ordførerens parti stiller sig til den endelige vedtagelse af lovforslaget?

Kl. 15:55

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 15:55

Annette Vilhelmsen (SF):

Det, vi er optaget af, er også, at det her foregår i god dialog med Grønland. Det er selvfølgelig også, at når sagerne kører parallelt, som de gør her, vil jeg opfordre til, at spørgsmål, der bliver stillet i sagen, bliver besvaret hurtigt og kompetent, sådan at vi har et reelt grundlag at gå videre med. Lige præcis nr. 3,2, hvori der jo står, at det ikke svarer til de løn- og ansættelsesvilkår, der er sædvanlige i Grønland i dag, altså at man her specifikt skriver ind, at vi her gør en særlig undtagelse, er det jo klart vi bliver nødt til at spørge til, men det skal også ske i relation til, hvad man har af forventninger om der er behov for i Grønland.

Kl. 15:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til SF's ordfører. Og så er det Enhedslistens ordfører, hr. Finn Sørensen.

Kl. 15:56

(Ordfører)

Finn Sørensen (EL):

Tak. Enhedslisten er enig i, at der er behov for, at der kommer mere gang i råstofudvindingen i Grønland. Men det handler ikke kun om økonomisk og miljømæssig bæredygtighed, det handler også om social bæredygtighed, og det sidste lever storskalaloven og dermed særloven ikke op til.

Formålet med det fremsatte lovforslag er at åbne for import af udenlandske arbejdere til anlæg af storskalaprojekter i Grønland. Det havde Enhedslisten uden tøven sagt ja til, hvis vi var sikre på, at det skete i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser i forhold til arbejds- og menneskerettigheder, som det fremgår af en række ILO-konventioner, men det er vi ikke sikre på, tværtimod.

Regeringen skriver selv i bemærkningerne, at formålet med loven er at undgå, at interesserede virksomheder og investorer fravælger Grønland af økonomiske grunde – og nu citerer jeg – »herunder som følge af det grønlandske lønniveau«.

Derfor vil regeringen nu give arbejds- og opholdstilladelser til tusindvis af arbejdere på løn- og ansættelsesvilkår, som er ringere end de vilkår, der gælder for grønlandske og andre udenlandske arbejdere i Grønland. Som led heri er storskalaloven et voldsomt brud med grønlandsk og for den sags skyld også dansk arbejdsret; den beskyt-

ter udenlandske overenskomster på bekostning af de grønlandske, den giver udenlandske fagforeninger forhandlings- og konfliktret på grønlandsk jord, herunder f.eks. kinesiske fagforeninger, som vi her i landet ikke betragter som frie fagforeninger. Loven udelukker udtrykkeligt, at de grønlandske fagforeninger kan gennemføre en lovlig konflikt for at tegne overenskomst på alt arbejde i anlægsfasen af storskalaprojekter på de vilkår, som de grønlandske fagforeninger måtte finde rigtige.

Det er rigtigt, at anden udgave af storskalaloven rummer nogle forbedringer af løn- og feriebestemmelserne, men samtidig er der indsat en ny paragraf, som giver den til enhver tid siddende grønlandske regering frie hænder til at fastsætte nærmere regler om forhandlings- og konfliktret, om organisationsforhold, lønfastsættelse og meget mere, hvilket er et uhørt indgreb i forhandlings- og konfliktretten.

Det korte af det lange er, at storskalaloven ikke giver de udenlandske arbejdere nogen som helst rettigheder, som de ikke ville have i forvejen, tværtimod; man burde bare have fortsat med gældende retstilstand i grønlandsk arbejdsret, så havde de haft alle de rettigheder, de har brug for. Som den socialdemokratiske ordfører erkendte: Sådan en lovgivning ville vi aldrig nogen sinde indføre herhjemme. Men hvorfor så i Grønland? Det er helt uforståeligt, at en dansk regering, der gerne vil bekæmpe social dumping herhjemme, kan medvirke til noget sådant.

Indtil nu har vi jo fået det svar, når Enhedslisten har kritiseret det, at det skal det danske Folketing ikke blande sig i, da Grønland har overtaget reglerne om arbejdsmarkedet. Det er jo ganske rigtigt, men det fremgår jo klart af selvstyreloven, at det, når det drejer sig om Danmarks internationale forpligtelser, så er et anliggende for rigsfællesskabet og dermed for det danske Folketing. Det er Danmark, der på rigsfællesskabets vegne har ansvaret for, at de internationale konventioner om arbejds- og menneskerettigheder, som vi har tiltrådt, bliver overholdt, og derfor er det også helt nødvendigt, at Folketinget forholder sig til, om den særlov, vi behandler i dag, er i overensstemmelse med disse konventioner.

Det er den efter Enhedslistens opfattelse ikke. Særloven og den dertilhørende storskalalov åbner for forskelsbehandling på grund af nationalitet, den begrænser de grønlandske fagforeningers konfliktret, den begrænser de kinesiske eller andre udenlandske arbejders bevægelsesfrihed og deres mulighed for familiesammenføring. De skal spærres inde i bestemte områder – arbejdslejre er vel det rigtige ord – hvilket i praksis gør det umuligt for de grønlandske fagforeninger at få dem i tale. Kravet om ikkeindblanding i grønlandske arbejdsmarkedsforhold klinger jo også noget hult, når man ser, at regeringen nu selv stiller krav til Grønland. Ifølge bemærkningerne er arbejdskraft til udvinding af uran og sjældne jordarter undtaget fra loven, og det vil sige, at de ikke kan komme ind i Grønland, førend der er indgået en aftale mellem Grønland og Danmark.

Vi er enige med regeringen i kompetencefordelingen, hvad uran angår, men ikke nødvendigvis hvad angår sjældne jordarter. Det kræver en nærmere begrundelse at begrænse Grønlands ret til at bestemme over dem, og en sådan finder vi ikke i bemærkningerne. Men uanset hvad må vi sige, at kan man stille betingelser til Grønland, hvad angår udvindingen af uran, så kan man også gøre det, når det drejer sig om overholdelsen af arbejds- og menneskerettigheder, da begge dele vedrører vore internationale forpligtelser.

Jeg kan se af IA's betækningsbidrag til ændring af storskalaloven, at de også er bekymret for, om den nu lever op til konventionen om arbejds- og menneskerettigheder, og de beklager, at der ikke har været tid til at undersøge det ordentligt. Men det kan nås endnu.

Jeg foreslår derfor, at vi i stedet for at vedtage særloven her og nu, afventer en udtalelse fra ILO i forhold til, om den lever op til konventionerne. Såfremt ILO mener, at den gør det, vil Enhedslisten

stemme for loven. Hvis ILO ikke mener, at den lever op til det, går vi ud fra, at storskalaloven vil blive rettet til.

Kl. 16:01

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 16:01

Flemming Møller Mortensen (S):

Det synes jeg dog godt nok var både-og. Men lad mig prøve at stille et helt konkret spørgsmål til hr. Finn Sørensen: Hvem siger, at der i den her sammenhæng og i det her lovkompleks er tale om social dumping? Arbejdsgivere og arbejdstagere i Grønland, politikere i Grønland, både den gamle regering og den nye regering i Grønland siger, at der ikke er tale om social dumping. Hvor kommer den sandhed fra, som hr. Finn Sørensen proklamerer her?

Kl. 16:01

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 16:01

Finn Sørensen (EL):

Den kommer bl.a. frem i regeringens egne bemærkninger, hvor det jo klart står, at konsekvensen af den her lov er, at der bliver meddelt opholds- og arbejdstilladelse i Grønland på andre vilkår end dem, der gælder efter udlændingeloven, som den er sat i kraft på Grønland. Og det gældende princip i udlændingeloven både for Danmark og Grønland er, at man bliver lukket ind og får arbejds- og opholdstilladelse, hvis det dokumenteres, at man er ansat på sædvanlige grønlandske/danske vilkår – det er princippet.

Herudover kan jeg kun anbefale ordføreren at læse selve storskalalovens § 10, hvor ordføreren jo så, hvis han ellers åbner øjnene, vil blive bekræftet i denne karakteristik, nemlig at det er konsekvenserne af denne lovgivning i forhold til de grønlandske fagforeningers forhandlings- og konfliktret, og i forhold til at loven rent faktisk beskytter udenlandske overenskomster, der befinder sig på et ringere niveau end de grønlandske fagforeninger efter denne lov får muligheden for at stille krav om.

Kl. 16:03

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Flemming Møller Mortensen for sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 16:03

Flemming Møller Mortensen (S):

Hr. Finn Sørensen siger, at Enhedslisten vil stemme for den her lov, hvis ILO-konventionerne er overholdt, altså hvis man giver det lidt ekstra tid, lader ILO undersøge det, og at de siger, at det er i orden. Jeg vil bare sige til hr. Finn Sørensen: Det er et krav til lovgivningen, at ILO-konventionerne er overholdt. Det bliver sagt fra såvel dansk som grønlandsk side. Alle parter siger, at ILO-konventionerne skal overholdes.

Her vil jeg bare præcisere, at der jo kan laves justeringer af loven og af kravene, hver eneste gang der kommer et nyt storskalaprojekt op, fordi det skal overholdes. Så jeg synes, at det klinger ikke bare hult, men meget, meget hult, at Enhedslisten vil stå som et forsvar, og når det så præciseres både det ene og det andet og det tredje sted, at ILO-konventionen skal overholdes, så melder Enhedslisten bare pas på det.

Kl. 16:04

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:04

Finn Sørensen (EL):

Det gør vi da aldeles ikke. Vi har vores opfattelse af, at denne lovgivning ikke lever op til ILO-konventionerne. Det påstår ordføreren parti og regeringen og den grønlandske regering at den gør, på trods af at der faktisk er et stort mindretal i det grønlandske Landsting, der har sat spørgsmålstegn ved, om den nu gør det. Det er jo de faktiske forhold omkring det.

Så siger vi bare: Det er jo et tilbud. Hvis regeringen ønsker at samle hele Folketinget eller så store dele af Folketinget som muligt omkring den her lov, så lad det dog komme an på en prøve. Lad det dog komme an på en prøve, og lad os spørge ILO, hvem der har ret i den her diskussion, inden vi vedtager en lov. Det er dog bedre at få klarlagt tingene, inden man vedtager loven, end at man bagefter skal ud i en sag ved ILO om, at man har brudt en konvention.

Kl. 16:05

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Hr. Villum Christensen som ordfører for Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 16:05

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Liberal Alliance finder det fornuftigt, at man i Grønland får mulighed for at tiltrække den nødvendige arbejdskraft i forbindelse med realiseringen af de for Grønland meget vigtige og helt afgørende storskalaprojekter. Alle her i Folketinget ved, at det grønlandske folk er truet af en alvorlig strukturel ubalance i økonomien, især på længere sigt. Vi har jo haft lange debatter om spørgsmålet her i salen, og selv de største sortseere har vel svært ved at hævde, at der findes en anden vej end den, der handler om, at man i Grønland får de optimale muligheder for at kunne løfte de potentielt store erhvervsprojekter på råstofområdet. Det er simpelt hen et must. Har man ikke selv de nødvendige kompetencer til at løse de komplicerede udfordringer i anlægsfasen, må det være en pligt for os at sikre den nødvendige hjemmel til, at det også i praksis kan lade sig gøre, og det gør vi netop ved denne lovændring. Hvad hjælper det at holde fanen højt i forhold til løn- og arbejdsvilkår for sømændene, kan man sige, hvis skibet synker?

Vi anser denne anmodning om ændring af indrejseregler og opholdstilladelse som fornuftig og helt nødvendig og kan derfor støtte lovforslaget.

Kl. 16:06

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Og den næste ordfører er hr. Per Stig Møller, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 16:06

(Ordfører)

Per Stig Møller (KF):

Det Konservative Folkeparti har jo den opfattelse, at rigsfællesskabet er noget, vi skal være meget varsomme med, og noget, vi skal sikre. Og det kan vi kun sikre, hvis vi imødekommer færingernes og grønlandernes ønsker om, hvordan de vil have indrettet deres samfund, uanset at noget af det skal vedtages her i Folketinget. Og det, vi har i dag, skyldes jo kun, at udlændinge- og grænsekontrollen ikke er hjemtaget af selvstyret. Så derfor skal vi altså have det her. Men så er min indstilling også den, at det, selvstyret beder om, skal vi så ekspedere, så vidt vi overhovedet kan.

Nu har vi jo selvfølgelig det problem, at den parallelbehandling, som er forudskikket mellem selvstyremyndighederne og Folketinget, ikke finder sted. Vi har fået høringssvarene her til formiddag på et

tidspunkt, hvor gruppemøderne gik i gang, og det er jo ikke nogen forsvarlig måde at gennemgå høringssvarene på. Derfor er det klart, at vi må afvente, før vi giver vores endelige stilling til kende, hvad der vil være besluttet i hjemmestyrets forsamlinger. Det er så forbeholdet for den tilslutning, jeg i øvrigt giver forslaget, nemlig at det så også holder, altså at det ønske, som er fremsat fra Grønlands side, svarer til det, vi behandler i dag. Hvis der kommer et andet ønske fra Grønland, må vi jo se på det igen.

Når det er sagt, vil jeg så sige, at det er klart, at Grønland skal have gang i sit erhvervsliv. Det er klart, at Grønland har nogle store muligheder inden for råstoffer. Foreløbig er de jo ikke helt så store, som man troede for et par år siden, og i hvert fald tager det længere tid. Men det betyder ikke, at man så skal opgive at komme i gang med det, og det kræver jo så, at der kommer noget arbejdskraft og noget kompetence til Grønland, som man af gode grunde ikke kan have til så store projekter. Derfor er vi indstillet på, under forudsætning af at ønsket fra Grønland svarer til det, vi kender i dag, at stemme for det her forslag. Det drejer sig om jern og aluminium, men omkring uran og strategisk sjældne jordarter er der jo det forbehold, at hvor der er en sikkerhedspolitisk risiko, hører det under udenrigs- og sikkerhedspolitikken. Og der er det altså § 19 og det danske Folketing, som kommer ind i billedet, indtil grundloven måtte være ændret.

Så med de bemærkninger kan jeg sige til ministeren, at vi altså er indstillet på at fremme det her og sige til det grønlandske hjemmestyre, at vi er indstillet på at imødekomme ønsket. Men det forudsætter selvfølgelig også, at vi ved tredje behandling ved, at dette så også er ønsket i sidste instans.

Kl. 16:09

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Der er et par korte bemærkninger. Hr. Søren Espersen, Dansk Folkeparti, først. Værsgo.

Kl. 16:09

Søren Espersen (DF):

Jeg vil egentlig bare bede hr. Per Stig Møller som tidligere udenrigsminister og meget erfaren i de dele vurdere det sikkerhedspolitiske aspekt i det her i forholdet mellem USA og Kina – simpelt hen bare en vurdering. Jeg har sådan set ikke et spørgsmål i det, men vil gerne høre en vurdering.

Kl. 16:09

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 16:09

Per Stig Møller (KF):

Jamen den vurdering har jeg jo givet for længst. Altså, jeg tog initiativet til, at man lavede Ilulissaterklæringen, som drejede sig om, at de fem arktiske lande blev enige om at løse alle problemer i henhold til folkeretten og havretten. Jeg ved godt, at Kina ikke er et af de fem arktiske lande, for det ligger ikke ud til Polarhavet. Og det var jo præcis for at sikre, at der kommer fredelig udnyttelse af området, og at ingen kan tage sig selv til rette, f.eks. plante et flag på Nordpolen og så begynde at bore. Der kommer vi så til uranen, som nok er det, hr. Søren Espersen efterlyser. Ja, det er da klart, at sikkerheds- og udenrigspolitisk kan vi jo ikke sælge uran til nogen, der vil lave nogle bomber, som vi risikerer at få i hovedet.

Jeg ville da også, hvis Grønland kom og sagde, at de havde lavet en aftale med Iran om uran, sige: Tøv nu en kende. Altså, det kan man ikke. Der mener jeg altså at § 19 i grundloven, hvor det er regeringens og dronningens – og derefter regeringens – forpligtelse at stå for udenrigs- og sikkerhedspolitik, træder i kraft. Jeg mener ikke, der er nogen trussel nu, men det kan der jo komme.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Søren Espersen.

Kl. 16:10 grønlænderne, så længe det ikke ændrer vores grundlov. Så det hænger jo egentlig meget godt sammen.
Kl. 16:13

Søren Espersen (DF):

Altså ud over det med uran – det synes jeg er fint nok, det behøver hr. Per Stig Møller ikke gå videre ind i – tænker jeg også på det med vores egen flådes tilstedeværelse i en situation, hvor der måske er 5-7 storskalaprojekter i gang, alle sammen med kinesiske arbejdere involveret. Vil det ikke skabe nye sikkerhedspolitiske krav? Tror hr. Per Stig Møller ikke, at USA vil stille krav til, hvordan vi løser den opgave rent flådemæssigt?

Kl. 16:10 **Anden næstformand** (Pia Kjærsgaard):
Hr. Finn Sørensen.

Kl. 16:13

Finn Sørensen (EL):

Så tror jeg, at ordføreren måske ikke kunne nå det på den tid, der er, og vi skal nok også have nogle skriftlige spørgsmål om det til regeringen. Hvad er det for nogle sjældne jordarter, der falder ind under grundlovens bestemmelser, og som gør, at vi – ikke vi, men regeringen og måske også De Konservative – vil lave en undtagelse fra særloven på det her punkt?

Kl. 16:13

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 16:11

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 16:13

Per Stig Møller (KF):

Altså, jeg forestiller mig ikke, at kinesiske arbejdere i jernminerne nord for Nuuk udgør nogen sikkerhedspolitisk risiko. Så skulle verdenssituationen være meget, meget spændt, så man ville smugle specialtropper ind under dække af, at de skulle være minearbejdere. Den tror jeg ikke meget på. Jeg tror ikke, at 1.000 eller 2.000 kinesiske arbejdere – dem har de jo også i Afrika og rundtomkring i hele verden – pludselig skulle fremkalde en sikkerhedspolitisk situation. Der ser jeg slet ikke et problem.

Men flåden skal selvfølgelig været deroppe. Det er en aftale, vi har. Det er vores forpligtelse med rigsfællesskabet. Det er eftersøgnings- og redningstjeneste, og der har hr. Søren Espersen jo været inde på noget meget relevant i sin tale, nemlig at der jo kan ske ulykker, som så pludselig betyder, at Rigshospitalet bliver involveret i det. Og der skal man jo se på regningen, altså hvem der betaler for hvad, for vi har jo også en forpligtelse over for kinesere, som måtte falde ned og brække ryggen og skulle have særbehandling. Så er det jo også en hospitalsforpligtelse, som kan ende på Rigshospitalet, men det mener jeg ikke er noget sikkerhedsproblem.

Kl. 16:12

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak til ordføreren. Hr. Finn Sørensen. Værsgo.

Kl. 16:12

Finn Sørensen (EL):

Tak. Og tak til ordføreren. Ordføreren siger, at vi skal rette os efter de grønlandske ønsker, medmindre de strider imod grundloven. Men hvis nu grønlænderne ikke ønsker, at der tages forbehold for import af arbejdskraft til at udvinde sjældne jordarter – og jeg har indtryk af, at man fra regeringens side synes, det er et kedeligt forbehold, der er sat ind her – vil ordføreren så rette ind i forhold til det, hvis Landstinget kommer og siger: Der skal ikke være nogen undtagelse; vi skal også have lov til at importere arbejdskraft til udvinding af sjældne jordarter?

Kl. 16:13

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 16:13

Per Stig Møller (KF):

Det fremgik lysende klart af det, jeg sagde om § 19, sjældne jordarter og uran, at lige præcis dér er vi jo nødt til at holde grundloven. Og som hr. Finn Sørensen så rigtigt sagde, vil jeg imødekomme

Per Stig Møller (KF):

Jamen det kan jeg simpelt hen ikke give nogen liste over nu. Det afhænger af den specielle situation i verden på det givne tidspunkt, hvor man vil bryde det og sælge det. Altså, australierne er jo i gang med et mineprojekt, hvor der er nogle jordarter, som skal bruges til computere osv., og i det omfang, det pludselig kan have strategisk betydning, og hvor f.eks. én magt kan opkøbe det hele – jeg mener faktisk ikke, det er så sjældent, som man har troet for nogle år siden, men lad os nu sætte den situation, at det kun findes tre steder i verden og én magt har købt alle tre steder – så kan man jo lamme, om jeg så må sige, hele den vestlige verden, hvis det er det, man vil, og så sørge for, at ingen computere, eller hvad det nu er, de jordarter udnyttes til, kan anvendes. Så er det en kritisk masse, som bringer os i en kritisk sikkerhedspolitisk situation.

Så derfor kan jeg ikke give en sådan liste over det på forhånd, men jeg kan sige, at i forhold til sjældne jordarter må det være en vurdering af situationen: Er de sjældne? Er de så sjældne, som man siger? Der har vi jo fået nogle tal, som viser, at så sjældne er mange af dem altså heller ikke. Altså, hvordan er verdenssituationen og den sikkerhedspolitiske situation?

Kl. 16:14

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak til ordføreren. Der er ikke flere spørgsmål. Så er det fru Doris Jakobsen. Værsgo.

Kl. 16:14

(Ordfører)

Doris Jakobsen (SIU):

Det er med glæde, at vi fra Siumuts side nu endelig ser dette lovforslag blive fremsat i Folketinget. Det er nemlig et forslag til en lov, der er en helt nødvendig forudsætning for, at vi i Grønland kan komme i gang med de såkaldte storskalaprojekter, som vi har store forhåbninger til. Dette lovforslag følger den grønlandske lov om anlægelse af storskalaprojekter. Det var en lov, der medførte en meget omfattende diskussion i både Grønland og Danmark, da det første gang blev fremsat som lovforslag af den tidligere regering i Grønland.

Den diskussion, som lovforslaget dengang udløste i Danmark, var bestemt ikke til gavn for de internationale investeringer, der er forudsætningen for, at disse storskalaprojekter kan gå fra håb til virkelighed. Dette fik vi klare oplysninger om ved den konference om erhverv i Grønland, der lige er afholdt her i Folketinget. En ekspert oplyste, at den måde, den grønlandske storskalalov var blevet be-

handlet på i Danmark, havde medført, at Kina havde dæmpet sin interesse for investeringer i Grønland.

Der er nu en ny Siumutledet regering i Grønland, og vi har startet med at tilpasse den grønlandske storskalalov, og den er i overensstemmelse med alle internationale regler og godkendt af den grønlandske fagbevægelse og vedtaget af alle partier i Inatsisartut.

Det er derfor mit håb, at dette danske lovforslag også kan gennemføres med fuld tilslutning her i Folketinget, og at Danmark og Grønland sammen kan sende et signal til hele verden om, at man nu trygt kan investere i de grønlandske storskalaprojekter. Jeg skal nemlig igen slå fast, således som lederen af vores regering, Aleqa Hammond, har gjort det over for pressen hernede, at der ikke er nogen investorer, der er mere velkomne i denne sammenhæng end de danske og de skandinaviske, men vi arbejder på markedsvilkår, således som allerede den forrige regering aftalte med EU. Derfor er vi åbne over for alle, der vil investere i vores mineprojekter og hjælpe os i gang med den nye økonomiske udvikling, som er helt nødvendig for at sikre Grønlands fremtid. Vi har simpelt hen brug for, at der kommer gang i minedriften i Grønland – og jo før, jo bedre.

Vi slækker ikke på vores krav til sikkerhed for både mennesker og miljø, som er blandt de skrappeste i verden, men vi håber på, at de rigdomme, der findes i vores undergrund, snart kan realiseres. Det gælder også, hvad angår de sjældne jordarter. Det har været Siumuts opfattelse, at særlige henvisninger til udnyttelsen af de sjældne jordarter ikke hører til i denne lov. Det medfører efter vores mening en sammenblanding af emner, der ikke burde forekomme i en lov som denne. Vores regering har ikke noget problem med at udveksle informationer, heller ikke om de sjældne jordarter, med den danske regering. Det kunne ske ved vores rigsmøder eller ved vores gentagne møder med udenrigsministeren samt i andre sammenhænge, hvor netop den slags informationsudveksling allerede foregår om alle relevante emner.

Kl. 16:18

Men principielt burde betingelsen om, at der kun kan udstedes tilladelser til udlændinges adgang til Grønland i forbindelse med udnyttelsen af de sjældne jordarter, ikke figurere i denne lovgivning, når der er opnået enighed om informationsudveksling.

Det vigtigste for Grønland er dog, at vi får sat gang i disse storskalaprojekter så hurtigt som muligt, og derfor, at den foreliggende lovtæst også forhandles på plads mellem den grønlandske og den danske regering, som den er.

Jeg skal derfor meddele, at Siumut støtter lovforslaget, som det foreligger. (Anden næstformand (Pia Kjærsgaard): Tak til ordføreren).

Fru Sara Olsvig er blevet i Grønland, da hun er ordfører på dette lovforslag, som også i dag behandles i Grønland. Hun har derfor bedt mig om at hilse og sige følgende på vegne af IA:

Inuit Ataqatigiit mener også, det er uacceptabelt at lægge klausuler om sjældne jordarter ind i dette forslag til lov om arbejds- og opholdstilladelser, også selv om det kun er i bemærkningerne til lovforslaget. Bemærkningerne er grundlaget for, hvordan loven skal læses, og er lige så vigtige som selve lovtæksten.

Inuit Ataqatigiit mener ikke, at godkendelse af ansøgninger om arbejds- og opholdstilladelse har noget at gøre med informationsniveauet mellem Naalakkersuisut og regeringen om projekter vedrørende sjældne jordarter. Det er at gå på kompromis med selvstyreløven, hvoraf det fremgår klart, at Grønland har udøvende og lovgivende magt på råstofområdet. Det gælder, uanset hvilke mineraler der er tale om, og det vil vi ikke acceptere.

Kl. 16:20

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Der er et spørgsmål fra hr. Finn Sørensen, Enhedslisten. Værsgo.

Finn Sørensen (EL):

Tak til ordføreren. Det er bare for at forstå ordførerens holdning til det her spørgsmål med sjældne jordarter. Jeg hørte ordføreren sige, at man var utilfreds med den formulering, det har fået her i bemærkningerne – hvis jeg forstod det rigtigt – og at det, man var indstillet på, var udveksling af information, hvor det, der står i bemærkningerne, er, at en betingelse for, at udenlandske arbejdere kan komme ind og bryde sjældne jordarter, er, at der er en aftale imellem den grønlandske og den danske regering. Den danske regering tager et klart forbehold, så hvad mener ordføreren egentlig der skal ske i forhold til det her lovforslag og spørgsmålet om sjældne jordarter?

Kl. 16:21

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 16:21

Doris Jakobsen (SIU):

Selv om Naalakkersuisut og regeringen er blevet enige om, at de sjældne jordarter skal være med i bemærkningerne, synes jeg stadig væk fra Siumut, at de sjældne jordarter hundrede procent er et rent grønlandsk anliggende. Jeg mener også, at hvis man skal snakke om de sjældne jordarter, skal man også definere præcis, hvad de sjældne jordarter kan have af udenrigs- og forsvars- eller sikkerhedspolitiske aspekter. Derfor har jeg også spurgt regeringen om disse spørgsmål og venter stadig væk på svarene.

Kl. 16:22

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Finn Sørensen. Værsgo.

Kl. 16:22

Finn Sørensen (EL):

Tak til ordføreren. Men konsekvensen af det, der står i bemærkningerne nu, er jo, at det er den danske regering, der ensidigt bestemmer, om der skal lukkes op for udenlandsk arbejdskraft til at udvinde sjældne jordarter, for regeringen kan jo bare lade være med at indgå en aftale med den grønlandske regering. Så vil der ikke blive åbnet op for det, sådan som lovforslaget er skruet sammen nu. Der er jeg så bare lidt nysgerrig efter at høre, hvad ordføreren vil gøre ved det, når nu ordførerens synspunkt er, at Danmark slet ikke skal blande sig i spørgsmålet om, hvem der kommer og bryder de her sjældne jordarter, og hvornår det sker.

Kl. 16:22

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 16:23

Doris Jakobsen (SIU):

Jeg fastholder, at man skal debattere om de sjældne jordarter inden for rigsfællesskabets møder i stedet for at lægge det bestemte mineral eller de sjældne jordarter i loven. Jeg synes, det er kritisk, også fordi jeg synes, at man skal respektere selvstyreløven. I selvstyreløven står der jo ikke, at man skal blande sig i de sjældne jordarter, også fordi Grønland har overtaget råstofloven. Men lovforslaget er godkendt af SIK, arbejdsgiverforeningen i Grønland, og GA, og derfor mener jeg ikke, at situationen kan sammenlignes med situationen i Danmark.

Kl. 16:23

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Søren Espersen, værsgo.

Søren Espersen (DF):

I forlængelse af det, som hr. Finn Sørensen spørger om, er der noget, jeg godt lige vil have på det rene. Det, vi taler om her, er jo Kvanefjeldsprojektet, et storskalaprojekt, hvor det her selskab, der hedder Greenland Minerals and Energy Ltd., over for os – i hvert fald på de møder, vi haft med dem – har gjort klart, at de gerne vil starte allerede her til efteråret.

Er fru Doris Jakobsen ikke enig med mig i, at de ikke kan starte til efteråret, før der ligger en fuldstændig færdig aftale mellem regeringen og landsstyret?

Kl. 16:23

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 16:24

Doris Jakobsen (SIU):

Jeg er fuldstændig enig. Loven skal først færdigbehandles. Jeg regner også hundrede procent med, at Grønland følger de relevante ILO-konventioner, og at disse overholdes. Man får kun tilladelse til at anvende udenlandsk arbejdskraft i det konkrete projekt, man ansøger om. Man skal huske på, at der kun er to, der reelt har rækkevidden, og det er London Mining og Kvanefjeldsprojektet.

Kl. 16:24

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Søren Espersen.

Kl. 16:25

Søren Espersen (DF):

Jamen det har ikke noget med lovens færdiggørelse at gøre. Det er ikke det, jeg taler om. Det, jeg taler om, er at sætte projektet i gang. Af loven fremgår det, at det først skal forhandles på plads mellem regeringen og landsstyret. Altså, lovens færdiggørelse har ikke spor med det at gøre.

Det, jeg spørger om, er, om ikke fru Doris Jakobsen er enig med mig i, at der ikke kan sættes noget projekt i gang på Kvanefjeld, før der ligger en fuldstændig færdig aftale mellem regeringen og landsstyret.

Kl. 16:25

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren, værsgo.

Kl. 16:25

Doris Jakobsen (SIU):

Storskalaprojekterne forberedes jo gennem lang, lang tid. Jeg har sagt det før: Jeg har hørt, at man vil starte noget med storskalaprojekter, siden jeg var lille, siden jeg var barn. Vi venter stadig væk.

Grønland har brug for en økonomisk indsprøjtning. Selvfølgelig mener jeg, at man skal færdiggøre arbejdet, men jeg synes, det er mærkeligt, at man allerede er i gang med at forberede sig til det. Det gør jeg også, fordi der er meget arbejde at gøre, før man kan begynde. Det betyder jo ikke, at man kan starte med det samme, når loven er blevet godkendt.

Kl. 16:25

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Og så er det ministeren, værsgo.

Kl. 16:26

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Tak for en, synes jeg, egentlig god og fordragelig debat. Der er jo blevet peget på forskellige fordele og ulemper ved at lave storskala-

Kl. 16:26

projekter, og jeg tror egentlig, at det, der har været kendetegnende for debatten, fra alle sider har været et oprigtigt ønske om at ville Grønland det godt. Så er der nogle, som også har nogle bekymringer, som selvfølgelig også betyder, at der er blevet rejst en række spørgsmål i dag. Men udgangspunktet for alle, vil jeg sige, har jeg bestemt opfattet som, at man sådan set vil Grønland og Grønlands udvikling det godt.

Så har der været nogle bekymringer, og de bekymringer ser vi jo lidt forskelligt på. Til dels er der nogle af bekymringerne, jeg selv må sige jeg har den vurdering af ikke er reelle, at man måske bekymrer sig for meget om noget, man burde finde mere ro ved. Der kunne eksempelvis nævnes nogle af de konventioner, som har været bragt frem. Jeg tror, det er 87 og 98 og 111, som især Enhedslisten, men også SF, og jeg tror også andre har nævnt. Der vil jeg bare gerne sige – det er jo også en af grundene til, at høringsperioden har været lidt kort, nemlig fordi der har været politiske drøftelser mellem Danmark og Grønland – at der også har været en lang forhistorie for det her lovforslag. Men en af tingene, der bl.a. er omkring konventionerne 87 og 98 og 111, er jo, at man nu fra Grønland siger, at dem vil man sørge for at inkorporere i efterårssamlingen 2014. Så må jeg bare sige, at så synes jeg, at der i hvert fald er en sten, der falder fra mit hjerte. Så føler jeg mig ganske tryk ved, at det så er den proces, man godt kan sætte i gang, når Grønland selv tiltræder at inkorporere kernekonventionerne og dermed også underkastes de regler, der følger af det.

Endelig vil jeg sige, at ud over at vi alle sammen har ytret store ønsker og forhåbninger om, hvad der kan komme ud af sådan nogle projekter som det her, har der også været nogle bekymringer og nogle spørgsmål. Der har været spørgsmål, som har været rejst, vedrørende hvad vi gør, hvis der sker en ulykke, hvad vi gør, hvis der er behov for sundhedspersonale, hvordan med politiet, hvordan vi i det hele taget skal forholde os til sådan en situation.

For at tage nogle af tingene sådan lidt i rækkefølge vil jeg sige, at vi jo fra den danske regerings side har sagt, at er der behov for en politistation, så må det være noget, som vi selvfølgelig fra den danske stat stiller til rådighed. Det må vi så finde pengene til, for det kan jo ikke være anderledes, end det er mange andre steder. Hvis der er behov for en politistation, er det så sådan, det er. Det skal ikke være noget, der skal findes inden for politiforligets almindelige ramme. Det er noget, som regeringen har sagt vi nok skal finde pengene til. Den løsning er jeg glad for, for det betyder, at der ikke er andre ting, som vi lige pludselig skal ind at fikle ved i forhold til det, som vi har aftalt. Det synes jeg er en god ting.

Vedrørende spørgsmål om ulykker og sundhedsbehandling har vi jo haft et ganske langt forløb, som har været fornuftigt, synes jeg. Der har været møderovre hos mig igennem flere måneder. Der er blevet budt på mange kopper kaffe, og der har også været mange snakke. Det har jeg egentlig syntes har været godt for, at vi også har kunnet se, om vi ikke på en eller anden måde kunne finde en aftale og kunne finde hinanden, hvor både det danske Folketing kunne finde et fællesskab, og hvor vi også samtidig kunne forhandle de ting, der var uafklarede, på plads med den grønlandske side.

Derfor har lovudkastet sådan set ligget klart i ganske lang tid. Vi har også haft møder omkring det, men de ændringer, de har medført, er skrevet ind. Derfor vil jeg sådan set gerne give en kommentar til dem, som siger, at høringsperioden bliver meget kort. Ja, det bliver den, og det er jeg egentlig også ærgerlig over, men det skyldes, at vi har vurderet, at det var vigtigt for os, at vi kunne nå at få lovforslaget færdigt, sådan at det kunne parallelbehandles både i Folketinget og i Grønland, og så vi kunne nå at få det på plads.

Alternativet havde været, at vi havde udskudt behandlingen til den anden side af Folketingets sommerferie, altså til den nye samling, og så kunne der være gået rigtig lang tid. Der var det altså min og regeringens vurdering – jeg har selvfølgelig også talt med nogle

af jer andre her i salen om det – at vi godt mente, at vi kunne se hinanden i øjnene ved at sige, at så sørger vi for, at der kommer en behandling, som selvfølgelig bliver presset, det gør den, på tid, når den er så kort, men til gengæld lover vi hinanden, at vi svarer lige så hurtigt, vi kan. Alle spørgsmål kan selvfølgelig rejses, og jeg har sagt, at jeg nok skal være den, der står på mål for at hjælpe til, så alle synes, at de i forbindelse med de bekymringer, de har, kan få svar på deres spørgsmål.

Der er jo lavet regler for, hvis der i givet fald skal komme sådan en rigslov og sådan nogle storskalaprojekter. Jeg tror – det skal jeg måske lige starte med at sige – at det var SF, som spurgte: Jamen hvad så med projekter til 3½ mia. kr. eller til 3 mia. kr.? Dertil vil jeg sige, at der kommer den her lov jo slet ikke i anvendelse, for den her lov er jo meget, meget specifik og beskriver lige præcis, hvad det er for en type projekter, og den definerer også rammen om dem.

Kl. 16:31

Det var nogle af de spørgsmål, der i øvrigt også kom fra nogle af de andre ordførere: Hvornår er noget anlæg? Hvornår er noget drift? Hvornår er noget fase? Hvornår er noget afklaring? Det har vi allerede haft nogle indledende snakke om og afgivet nogle svar fra Justitsministeriets side om, men jeg svarer selvfølgelig gerne på yderligere spørgsmål, for der må ikke være nogen, der sidder tilbage med noget, som de synes er uafklaret, når der på et eller andet tidspunkt skal tages stilling til den endelige vedtagelse af lovforslaget.

Jeg har jo hæftet mig ved, at der sådan set er et flertal bag lovforslaget her i salen i dag, og det har jeg glædet mig meget over, men jeg har også hæftet mig ved, at der er nogle partier, som siger, at de må afvente, både hvad udfaldet bliver i Grønland og lige vente at se, om det nu reelt er sådan, man ønsker det i Grønland, og afvente behandlingen der. Det synes jeg sådan set er helt naturligt – og det gør vi jo selvfølgelig i fællesskab.

Så vil jeg slutte af med at sige, som Dansk Folkeparti sagde, at håbet er lysegrønt, og at man egentlig også har et ønske om på et tidspunkt at kunne få svar på de mange spørgsmål, man har, så vi kan finde hinanden, og så Danmark kan stille en rigslov til rådighed, der gør, at der kan komme mulighed for at kunne give opholds- og arbejdstilladelse efter de præmisser, som er beskrevet og meget, meget klart defineret i lovforslaget. Så det er mit håb, at der, når vi på et tidspunkt skal trykke på knapperne, vil være rigtig mange grønne knapper herinde i Folketingssalen, og at der vil være et meget stort flertal, som vil bakke op om den udvikling, som jeg tror vi alle sammen ønsker for Grønland, og altså give muligheden for, at man kan realisere nogle af de drømme for det grønlandske folk, som også er det, som det her handler om – drømme om storskalaprojekter, som har fyldt noget i generationer, og som vi nu med vores lovforslag har mulighed for at kunne give gode ord med på vejen med respekt for, at nogle ting er hjemtaget af det grønlandske selvstyre, og at vi har nogle andre. Der synes jeg at vi her har fundet en balance, der gør, at det her lovforslag med de aftaler, der sådan er blevet lagt ind over det, ser fornuftigt ud. Derfor vil jeg meget håbe på bred opbakning, når den dag kommer.

Kl. 16:33

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ministeren. Der er et par korte bemærkninger. Den første er fra hr. Søren Espersen, Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 16:33

Søren Espersen (DF):

Det med hastebehandling synes jeg også er i orden. Det sagde jeg i øvrigt også til justitsministeren tidligere. Jeg tror bare ikke, man på det tidspunkt havde forventet, at de høringssvar først ville komme kl. 11.00 den dag, vi skulle behandle forslaget. Det er måske lige hastebehandling nok. Jeg har ikke læst dem endnu, for at være helt ærlig, men jeg glæder mig selvfølgelig til at se dem.

Jeg havde en lille diskussion med fru Doris Jakobsen, som jeg gerne vil bede justitsministeren forholde sig til. Det er det om specielt Kvanefjeld og udnyttelsen der, hvor de her uranforekomster er – og også de sjældne jordarter. Er det ikke korrekt forstået, at der ikke bliver sat noget i gang der, før der ligger en fuldstændig klokkeklar aftale mellem regeringen og landsstyret?

Kl. 16:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak, ministeren.

Kl. 16:34

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Det projekt, som vi i første omgang jo har haft meget fokus på, har været jernmalmsprojektet. Det er jo det, vi kan se for os kan være det, der kan blive realiseret først. Men det, der også ligger i det her, er, at der dels skal laves en aftale om uran, dels skal laves den her aftale om, hvordan vi udveksler informationer vedrørende sjældne jordarter. Men lovforslaget, som det ligger her, skal der sådan set ikke ændres noget som helst ved, hvis det skal også kunne bruges til et andet projekt, som også omfatter sjældne jordarter, men så skal de andre ting være på plads.

Kl. 16:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Søren Espersen.

Kl. 16:35

Søren Espersen (DF):

Det selskab, som vi taler om, og som er interesseret dernede, er det, der hedder Greenland Minerals and Energy. De er faktisk, som jeg forstår det, fuldstændig klar til at sætte i gang allerede til efteråret. Det er på Kvanefjeld. Derfor kan det godt ske, at der sker en proces der, og jeg vil bare være helt sikker på, at der ikke sættes noget i gang, før den aftale ligger. Det kan jeg godt få en bekræftelse på, ikke? For jeg mener, det er det, der står i lovforslaget, for ellers har jeg læst det forkert.

Kl. 16:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ministeren.

Kl. 16:35

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Nej, for at den her lov kan træde i kraft, er der flere ting, som skal gøre sig gældende. Dels skal der jo være et flertal for den i Danmark, dels skal man støtte op om den i Grønland, og så er der det, der står i selve teksten, om, hvad for nogle ting, der skal være på plads i forhold til forsikringsordninger, man skal tegne for sine medarbejdere. Der er spørgsmål, som selvfølgelig skal afklares fremover, og så er der selve indholdet, altså hvad der er i lovforslaget. I det ligger der, at man kun kan få lov til at få arbejds- og opholdstilladelser til et storskalaprojekt, hvis det præcis lever op til det, som står i loven, som er meget skarpt heget ind med de 5 mia. kr. i anlægsfasen – ikke noget udenom. Så det ligger sådan set heget ind. Og ja, det er rigtigt, at de spørgsmål vedrørende uran og sjældne jordarter, som vi jo især fra den danske del af kongeriget har været meget optaget af, selvfølgelig også skal være besvaret og på plads.

Kl. 16:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Den næste er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 16:36

Finn Sørensen (EL):

Tak. Allerførst vil jeg sige tak til ministeren for udsagnet om, at selv om man er kritisk over for det her lovforslag, har man den samme hensigt som alle andre, nemlig at gøre det bedste for Grønland. Det var en god bemærkning.

Så må jeg sige, at det da er godt, at ministeren har fået drukket en hel masse kopper kaffe sammen med andre partier, eller hvad ved jeg, i forhold til hvor mange det er, i forbindelse med det her lovforslag. For Enhedslistens vedkommende er det nu kun blevet til en enkelt kop – der var vist et stykke chokolade til og tak for det – og noget udkast har vi aldrig været præsenteret for. Det er jeg hverken sur eller skuffet over, jeg tager det bare som udtryk for, at ministeren ikke tager Enhedslistens bekymringer om, at loven åbner for social dumping, særlig alvorligt.

To spørgsmål: Er ministeren enig med den socialdemokratiske ordfører, i forhold til at sådan et lovforslag ville han aldrig vedtage herhjemme, altså et lovforslag, som gør det muligt, at udenlandske arbejdere arbejder på ringere vilkår end de sædvanlige grønlandske? Er ministeren enig i, at det forhold, at Grønland også ratificerer de relevante ILO-konventioner, ikke ændrer på, at det rent folkeretligt er Danmark som rigsmyndighed, der over for ILO har ansvaret for, at riget, herunder Grønland, lever op til disse konventioner?

Kl. 16:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Kl. 16:37

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Et par ting skal jeg nå at sige. For det første: Når jeg ikke har villet ulejlige Enhedslisten med mange møder i den her anledning, var det, fordi Enhedslisten meget tydeligt meldte ud og sagde, at man sådan set ikke var interesseret i at lægge stemmer til sådan en lov, fordi man betragtede det som social dumping. Vi har haft flere forskellige udvekslinger omkring det, og jeg har selv, for mit eget vedkomme, sagt, at jeg føler, at når nogle ting er hjemtaget, hvilket bl.a. løn- og arbejdsvilkår er, så må vi respektere det. Der har Enhedslisten set anderledes på det og synes, at hvis man på nogen måde kunne undgå en udvikling, som man ikke bryder os om, havde man da også en eller anden forpligtelse til det. Derfor må jeg sige, at jeg har brugt min arbejdstid og mine kopper kaffe på nogle andre, som jeg vidste jeg måske kunne finde et frugtbart flertal med. Så det er ikke, fordi jeg ikke anerkender betydningen af social dumping, den her regering satser massivt på bekæmpelse af social dumping, men det her spørgsmål om Grønland synes jeg er noget andet.

I forhold til spørgsmålet om det folkeretlige og om ikke jeg anerkender, at det stadig væk er os i Folketinget, der har ansvaret, tror jeg egentlig, at den konservative ordfører lige for et kort øjeblik siden svarede så ganske fremragende på det: Jo, der er spørgsmål omkring folkeretten, men vi har her at gøre med en rigslov, som vi er forpligtet til at lave for os, og som skal leve op til vores forpligtelser. Jeg tror ikke, jeg når mere.

Kl. 16:39

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Finn Sørensen.

Kl. 16:39

Finn Sørensen (EL):

Jamen så springer vi polemikken over, for tingene hænger jo sammen. Jeg må lige gentage spørgsmålet: Er ministeren enig med den socialdemokratiske ordfører, i forhold til at sådan et lovforslag som det, der bliver fremsat her i dag, der giver ringere vilkår for uden-

landske arbejdere end for, i det her tilfælde, grønlandske, ville han aldrig vedtage herhjemme?

Det andet spørgsmål – jeg må jo lige spørge igen – er: Er ministeren enig i, at det er Danmark som rigsmyndighed, der har ansvaret for, at de ILO-konventioner, vi har tiltrådt og ratificeret, gælder inden for hele rigsfællesskabet, og at det er Danmark, der skal stå til ansvar over for ILO, i forhold til at disse konventioner er overholdt? Hvis ministeren er i tvivl, vil jeg bede ministeren læse bemærkningerne side 12, for der står nemlig klokkeklart, at det er sådan, det forholder sig.

Kl. 16:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Kl. 16:40

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Det er meget rart, at Enhedslistens ordfører nævner bemærkningerne side 12, for det er lige præcis den side, jeg selv har slået op på og nu vil læse højt fra. For der står jo lige præcis:

I et notat sendt til Folketingets Beskæftigelsesudvalg den 12. marts 2013 har Beskæftigelsesministeriet behandlet storskalaloven og de relevante ILO-forpligtelser i relation hertil. I notatet fandt Beskæftigelsesministeriet det relevant at se på kernekonventionerne nr. 87 og 98 om foreningsfrihed og retten til at føre kollektive forhandlinger, kernekonvention nr. 111 om forbud mod forskelsbehandling i beskæftigelse og erhverv og så nogle andre. Der blev for hver konvention af Beskæftigelsesministeriet udarbejdet en vurdering, i forhold til om storskalaloven kan antages at være i strid med bestemmelserne i konventionerne. Det blev på baggrund af vurderingerne konkluderet, at storskalaloven ikke strider mod de bindende internationale forpligtelser, der følger ILO's konventioner og medlemskabet af ILO.

Således blev det beskrevet fra Beskæftigelsesministeriet, og det bakker jeg op om.

Kl. 16:41

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og så har vi hr. Kim Andersen, Venstre. Værsgo.

Kl. 16:41

Kim Andersen (V):

Tak for det. Og tak til ministeren for svarene indtil nu. Når jeg beder om ordet her, er det for lige at få bekræftet det svar, som jeg tror ministeren gav til min kollega hr. Søren Espersen vedrørende den aftale, der skal laves mellem det grønlandske selvstyre og den danske regering vedrørende procedurer om informationspligt og traktater i forhold til sjældne jordarter og uran.

Jeg tror, ministeren sagde – men jeg vil gerne have det bekræftet: Det er helt klart, at denne lov, kaldet storskalaloven, ikke kan finde anvendelse på projekter, hvor der forekommer uran eller sjældne jordarter eller en kombination heraf, før den aftale er lavet mellem den danske regering og den grønlandske. Er det ikke korrekt opfattet? Og vil ministeren bekræfte det, og vil ministeren i samme omgang sige, hvornår den danske regering forventer, at den her aftale er lavet mellem Grønland og København?

Kl. 16:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Kl. 16:42

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Jeg kan bekræfte, at Venstres ordfører har ret, og at svaret på spørgsmålet er ja. Vi har en aftale om, at de her ting skal være på plads –

jeg kan jo ikke sætte en dato på, hvornår jeg forventer det, men jeg tror, det er beskrevet, at det er hen under efteråret, at man regner med, det vil være på plads. Og jeg synes, det er rigtig, rigtig fint, at vi har fundet hinanden i en eller anden forståelse om, at vi selvfølgelig finder frem til en aftale omkring det.

Kl. 16:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ministeren. Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Grønlandsudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

28) 1. behandling af lovforslag nr. L 186:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Mulighed for genoptagelse af visse sager om familiesammenføring med børn).

Af justitsministeren (Karen Hækkerup).

(Fremsættelse 30.04.2014).

Kl. 16:43

Forhandling

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er hr. Karsten Lauritzen, Venstre. Værsgo.

Kl. 16:43

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Som der lige er blevet læst op, handler det her lovforslag om muligheden for at genoptage en række sager, og det er jo et lovforslag, som udspringer af en helt konkret enkeltsag om en pige fra Køge, Songül, som der var en hel del diskussion om i offentligheden for efterhånden en del måneder siden, i forhold til hvorvidt hun skulle sendes ud af Danmark eller have mulighed for at få et opholdsgrundlag.

I Venstre har vi det principielle udgangspunkt, at vi ikke ønsker at lovgive ud fra en enkeltsag, og vi ønsker heller ikke, selv om det kan være svært en gang imellem, at skabe nogle incitamenter i vores udlændingelovgivning, hvor man reelt kommer til at belønne familier, børn eller forældre eller voksne for ikke at respektere dansk lovgivning.

Det gør man jo desværre med det pågældende forslag, fordi det, man gør med forslaget, er, at man siger til en række, ikke blot Songül fra Køge, men en række andre unge, der var børn engang, og som er voksne nu i nogle af tilfældene, at på trods af at de aldrig har haft et lovligt opholdsgrundlag i Danmark – og det kan måske siges, at det kan børnene ikke holdes ansvarlige for, men så kan forældrene – på trods af at forældrene ikke har respekteret, at de har fået afslag på ansøgning om asyl, familiesammenføring, forskellige andre opholdsgrundlag, de har søgt, og aldrig har haft lovligt ophold i Danmark, så kommer der nu et flertal i Folketinget, der siger, fordi der har været en masse diskussioner om det i offentligheden: Vi finder et opholdsgrundlag til jer, I skal have lov til at have ophold i Danmark.

Der må vi sige, at selv om det selvfølgelig er svært, og selv om det letteste ville være at sige ja, så har vi valgt at tage den principielle indgangsvinkel til det, at vi ikke ønsker at belønne folk, der ophol-

der sig ulovligt. Det går helt tilbage til de asylansøgere, som besatte Brorsons Kirke, fordi de ikke ville rejse tilbage til Irak og de havde fået afslag på asyl. Der har vi det principielle synspunkt, at man ikke kan vente sig til en opholdstilladelse, man kan ikke besætte en kirke og få en opholdstilladelse.

Vi har også det synspunkt i den her sag, at der må gælde de regler for den her gruppe som for alle andre, og som jeg har forstået det på justitsministeren, er der tusind – tusind – der har fået afslag på familiesammenføring under de samme regler, har respekteret afslaget og er rejst hjem. Jeg må sige, at jeg har svært ved at forsvare over for de tusind, at dem, der valgte ikke at respektere lovgivningen, valgte at ignorere den og blive i Danmark, skal belønnes med et opholdsgrundlag. Jeg tror, at det er skadeligt og farligt for vores lovgivningstradition, hvis man begynder i det her omfang at lovgive ud fra enkeltsager.

Derfor har vi i Venstre, selv om det er svært, og det anerkender vi, og selv om vi gerne ville have hjulpet nogle af dem, der sidder i klemme, valgt at tage de principielle briller på og sige, at vi ikke ønsker at lovgive ud fra den her enkeltsag, vi ønsker ikke at belønne folk, der aldrig har haft et lovligt ophold i Danmark, men tværtimod gang på gang i årevis har ignoreret myndighedernes afgørelse og ikke er rejst hjem, selv om de har fået afslag. Vi ønsker ikke at belønne dem med et lovligt opholdsgrundlag. Det kan man så være enig eller uenig i.

Jeg fornemmer, at der er flertal i Folketinget, der er uenige i den holdning, men det ændrer ikke ved, at det er en holdning, som vi har i Venstre, og det er en holdning, som vi har haft hele tiden, nemlig at vi ikke ønsker at belønne folk, der aldrig har haft et lovligt opholdsgrundlag og har opholdt sig i Danmark ulovligt, med et lovligt opholdsgrundlag. Vi synes, at det er svært at forsvare over for det store flertal, som har respekteret myndighedernes afgørelse.

Det system, som man skaber, når man vedtager det her lovforslag og giver efter det mediepres, der har været, er jo en situation, hvor folk, hvis de får et afslag, vil sidde og overveje, om de ikke skulle blive; det kan være, hvis de bliver i lang nok tid, at så får de et lovligt opholdsgrundlag. Det er ikke et hensigtsmæssigt system at skabe i en retsstat.

Så med de ord skal jeg sige, at Venstres folketingsgruppe ikke kan støtte det lovforslag, vi behandler her i dag.

Kl. 16:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er nogle korte bemærkninger, og den første er fra fru Mette Reissmann, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 16:47

Mette Reissmann (S):

Tak for det. I Venstres kommunalpolitiske bagland er der jo i hvert fald ikke enighed med Venstres folketingsgruppe, eftersom Palle Svendsen i Køge har sagt, og jeg citerer:

Det er dybt ulykkeligt, når vi har en borger, der integrerer sig så godt, at der så er regler og forordninger, som kunne have tvunget hende ud.

Det minder jo utrolig meget om nogle af de citater, som Venstres tidligere ordfører på området, fru Inger Støjberg, kom med i februar, hvor hun scorede forskellige overskrifter på den konto. Så de gode intentioner er åbenbart væk. Da man så skulle til at tage ansvar bare en måned efter, zigzaggede Venstre sig hen til et andet sted. Nu kunne jeg godt tænke mig at høre, om ordføreren er enig i, at det ikke giver mening at sende velintegrerede unge mennesker ud af Danmark. Og skal man så for så vidt muligt indrette reglerne, sådan at de her ting ikke sker?

Kl. 16:48

Kl. 16:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 16:48

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Fru Mette Reissmann havde kunnet fremføre en berettiget kritik af Venstre, hvis vi var gået med til lovforslaget. Hvis spørgeren kigger på, hvordan vi har stemt i Folketingssalen, så kan hun se, at vi har haft den helt klare linje, at hvis man har fået afslag på ansøgning om asyl, hvis man har fået afslag på ansøgning om familiesammenføring, så skal man respektere det afslag, man har fået, og så skal man rejse hjem. Det er lighed for loven, og jeg må sige, at lovforslaget her jo altså helt grundlæggende er i strid med grundlæggende principper om lighed for loven og respekt for loven, nemlig at reglerne håndhæves. Der er jo en forrygende uretfærdighed i det, når de tusinde, som har respekteret deres afslag og er rejst hjem, så nu ikke bliver belønnet med et opholdsgrundlag.

Det er rigtigt, at der er nogle i Venstre, der mener noget andet. Altså, sådan er det jo i mange sager. Venstre er et rummeligt parti, og jeg har respekt for, at nogle kommunalpolitikere i Køge mener noget andet, men det her er Venstres folketingsgruppes holdning, og den ligger helt på linje med, hvad vi har ment de sidste 20-30 år.

Kl. 16:50

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Mette Reissmann.

Kl. 16:50

Mette Reissmann (S):

Det er jo rigtig nok lang tid, vil jeg nok sige, at ordføreren har den holdning, men i hvert fald var det i forbindelse med debatten forud for den her konkrete og nærværende debat, vi har i dag, og forud for aftalen rigtig nok særlig Songül Yüksel fra Køge, som fyldte. I den forbindelse sagde fru Inger Støjberg jo også, og jeg citerer igen:

»Det er ikke os, der kommer til at sætte os på tværs, hvis man kigger en ekstra gang på en sag som den her.«

Nu har vi så et færdigt lovforslag, og Venstre stemmer åbenbart ifølge hr. Karsten Lauritzen ikke for, og nu vil jeg gerne spørge hr. Karsten Lauritzen og have et klart svar: Er det hele Venstres folketingsgruppe, som nu i den fremadrettede parlamentariske proces ikke stemmer for det her?

Kl. 16:50

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 16:50

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Fru Inger Støjberg sagde, at man ville se en ekstra gang på den her sag, og jeg må sige, at da vi kiggede på den, kom der noget frem, som jeg ikke havde forstået på den beskrivelse, der havde været i pressen og i offentligheden. Det tror jeg heller ikke at fru Inger Støjberg havde, nemlig det faktum, at den pågældende person aldrig har haft lovligt ophold i Danmark. Der er jo forskel på at have haft et opholdsgrundlag og miste det og så aldrig at have haft et lovligt opholdsgrundlag. Derfor holder vi fast i principperne også i den her sag, selv om det er svært, og det er, fordi vi synes, der skal være retfærdighed til, ikke blot over for en enkeltperson, men over for det store flertal, som har respekteret dansk lovgivning.

Kl. 16:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Den næste spørger er fru Johanne Schmidt-Nielsen, Enhedslisten, værsgo.

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Tak for det. Nu har jeg altid ment, at ordføreren er en gammel mand i en ung mands krop. Det kan være, at det er set i det lys, ordføreren i de sidste 30 år har haft sine holdninger. Men det er nu ikke det, jeg vil sige.

Jeg vil gerne læse et citat op af fru Inger Støjberg, og hun siger:

»Når man er så god til samfundsfag og dansk, viser det, at man har en stor interesse i og viden om, hvordan det danske samfund er indrettet. Ellers ville man jo ikke komme ud med tårnhøje karakterer.«

Og fru Inger Støjberg fortsætter:

»Kunne man ikke have set knap så firkantet på den her sag? Det tror jeg, at man kunne. Det håber jeg, at justitsministeren er enig i, og jeg håber, hun vil tage sagen op.«

Det har fru Støjberg udtalt, og fru Støjberg er jo ikke en del af det kommunale bagland, men en del af folketingsgruppen. Kan ordføreren sætte flere ord på, hvad det er, der har ændret sig i Songüls sag, siden fru Støjberg så klart meldte ud og faktisk kom rigtig meget i medierne på at melde så klart ud med en kritik af Justitsministeriet?

Kl. 16:52

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 16:52

Karsten Lauritzen (V):

Jeg skal måske lige rette det, for det, jeg mente, var, at det har været Venstres politik i de sidste 20-30 år, og jeg må sige modsat andre medlemmer af Venstre, at jeg er en del af Venstre, men jeg er ikke Venstre, og det her er Venstres holdning, og det er min egen personlige holdning, og jeg ved, at det også er fru Inger Støjbergs holdning.

Jeg kan da godt sætte flere ord på, men jeg har sådan set sagt det tidligere, nemlig det faktum, at der er tale om en person, som aldrig har haft lovligt ophold, og som jeg har forstået det på fru Inger Støjberg, var hun sådan set af den opfattelse, at der er tale om en, der havde fortabt sit opholdsgrundlag i Danmark, og ikke om en, der aldrig nogen sinde har haft lovligt ophold her. Det er altså en afgørende forskel.

Så må jeg sige, at det her – og det illustrerer lovforslaget og den udvalgsbehandling, der kommer jo også – handler ikke om en enkelt person. Det er designet til en enkelt person, men det betyder jo, at en lang række andre, som jeg ikke er sikker på er så velintegrerede, også får mulighed for at få lovligt ophold, på trods af at de har ignoreret myndighedernes afgørelser og ikke har villet rette sig efter dem i efterhånden ganske lang tid.

Kl. 16:53

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 16:53

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Så det, ordføreren siger, er sådan set, at fru Inger Støjberg har udtalt sig ret – synes jeg – tydeligt og i øvrigt også med en kritisk af justitsministeren i en sag uden at have sat sig ind i, hvad den handler om. Jeg troede sådan set, at Venstres fru Støjberg var ordfører på det her område, men fru Inger Støjberg har udtalt sig på vegne af Venstres folketingsgruppe uden at sætte sig ind i det. Men i hvert fald kom fru Inger Støjberg jo så i medierne i en sag, som jeg ved at rigtig mange gik op i.

Kl. 16:54

Kl. 16:57

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 16:54

Karsten Lauritzen (V):

Fru Inger Støjberg har udtalt sig på det foreliggende grundlag, altså det, hun blev oplyst om på daværende tidspunkt; det, dagspressen skrev. Det sker jo hver dag. Jeg tror også, at man kan finde et enkelt tilfælde, hvor fru Johanne Schmidt-Nielsen har udtalt sig på et ikke fuldt ud oplyst grundlag. Det må man jo som politiker tage til efterretning.

Jeg mener nu, at fru Inger Støjberg kan stå inde for det, hun har sagt, og jeg mener bestemt også, at hun kan stå inde for den holdning og diskussion, som vi har haft i Venstres folketingsgruppe. Og jeg synes faktisk netop, at man kunne kritisere Venstre for at have skiftet holdning og have en zigzagkurs, hvis vi ville stemme for det her lovforslag, men det gør vi altså ikke.

Kl. 16:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Så er det hr. Tom Behnke. Værsgo.

Kl. 16:55

Tom Behnke (KF):

Venstre skal jo have lov til at have sin holdning; det synes jeg ikke jeg vil diskutere. Men jeg vil gerne diskutere lidt mere i forhold til public service. Der er måske nogen mennesker, der sidder og følger den her debat, og det, jeg hørte, var, at et af Venstres argumenter, et hovedargument, er, at de her ca. 30 børn og unge, vi taler om, vil få automatisk opholdstilladelse, hvis det her lovforslag bliver vedtaget. Jeg vil gerne høre, om ikke jeg hørte forkert, for det er vel ikke det, der gør sig gældende? Det er ikke sådan, at de her ca. 30 børn og unge automatisk får et opholdsgrundlag, hvis lovforslaget her bliver vedtaget.

Kl. 16:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 16:55

Karsten Lauritzen (V):

Jeg tror også, jeg indledningsvis sagde, at man får mulighed for at få genoptaget sin sag, og det er jo ikke ensbetydende med, at man får et opholdsgrundlag; der er altså nogle kriterier. Men det er jo ikke nogen hemmelighed, at det her er et lovforslag, der er designet til at give en enkelt lovligt ophold i Danmark, men der er problemet bare, at man ikke kan lave enkeltsagslovgivning, og når man gør det, går det galt, og det tror jeg også vil vise sig ved det her lovforslag. Jeg respekterer De Konservatives holdning i den her sag, men der er Venstre og Det Konservative Folkeparti så ikke enige, for vi ønsker at stå fast på princippet. Det her er jo så typisk børn af tyrkiske forældre, der har fået afslag på familiesammenføring, og jeg tror, det vil vise sig, at det samme gør sig gældende for børn af iranske forældre, og sådan er der mange flere, når man gennemfører lovforslaget. Jeg tror i virkeligheden, der er mange flere, der kan blive omfattet end de 30, som man vurderer, og så må vi jo se, hvor mange af dem der reelt får et opholdsgrundlag, men jeg tror, det kommer til at være en hel del. Som sagt er vi ikke enige i den her sag, og det lever vi fint med i Venstre, og det håber vi også man respekterer i Det Konservative Folkeparti.

Kl. 16:56

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Tom Behnke.

Tom Behnke (KF):

Ja, naturligvis. Det er mere for at få det slået fast. Det, der skal ske, er, at de her børn og unge, vi taler om, skal søge efter den nye lov og de kriterier, der er i 2012-loven, plus at de skal opholde sig her i landet, de skal være velintegreret i det danske samfund, de må ikke have begået kriminalitet, de skal indsende ansøgningen inden den 1. januar osv. Der er altså en lang række kriterier, der først skal være opfyldt, og derefter kan man så kigge på ansøgningen og vurdere, om de lever op til kravene. Det var bare den ene ting, jeg synes skulle sættes på plads.

Det andet er, om ikke det er korrekt, at forudsætningen for, at de her børn var udrejst, da de fik afslag, var, at forældrene gav samtykke, for uden forældrenes samtykke kan man ikke få et udrejsedokument til det land, man skal rejse til, og derfor er børnene uden skyld i, at de stadig er her?

Kl. 16:57

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 16:57

Karsten Lauritzen (V):

Jo, men forældrene har et ansvar, og hvis vi skaber et system, hvor forældrene kan skubbe deres børn foran sig og på den måde sikre dem opholdsgrundlag, vil vi ikke bare se 1 eller 30, så vil vi se tusindvis af sager. Og det er det system, som et flertal af Folketingets partier er på vej til at skabe. Jeg ved godt, at det letteste bare er at tage den person, der optræder i tv, og sige: Ved I hvad, lad os da belønne vedkommende med et opholdsgrundlag, på trods af at man har ignoreret myndighedernes afgørelser i årevis. Det er da den letteste løsning, men det har altså nogle konsekvenser, og de konsekvenser kan vi ikke stå inde for i Venstre, selv om vi dog gerne ville hjælpe den pågældende person. Derfor har vi valgt at indtage det principielle synspunkt, selv om det rareste på kort sigt nok ville være at gøre noget andet. Men vi ønsker at tænke langsigtet, og vi ønsker, at der skal være sammenhæng i vores politik.

Kl. 16:58

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Mette Reissmann, Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 16:58

(Ordfører)

Mette Reissmann (S):

I dag behandler vi et lovforslag, der giver mulighed for at genoptage en række sager om familiesammenføring med børn. Baggrunden for lovforslaget er, at det kom frem, at en gruppe børn og unge er kommet i klemme, fordi de er blevet holdt i Danmark af deres forældre, selv om de tidligere har fået afslag på at være her. I årene, der er gået siden deres afslag, er der sket det helt naturlige, at de er kommet godt i gang med integrationen i Danmark. De har måske gået i skole, de har fået venner, de har lært sproget og er generelt blevet en del af det danske samfund, og samtidig er reglerne for familiesammenføring blevet ændret i 2012.

Jeg vil gerne slå noget helt fast: For Socialdemokraterne er det vigtigt, at vi fortsat har en robust udlændingepolitik i Danmark. Vi stiller krav til, at man skal tage del i det danske samfund, hvis man vil bo i Danmark, man skal ville Danmark, men samtidig skal udlændingepolitikken også give mening. Og det er meningsløst, hvis unge mennesker, der er godt på vej til at blive integreret i Danmark, sendes ud af landet, og samtidig bliver det jo ikke mindre urimeligt af, at de velfungerende unge betaler prisen for valget, som deres foræl-

dre har truffet. Derfor lægger regeringen med det her lovforslag op til, at den gruppe børn og unge får mulighed for at få prøvet deres sag efter de nye regler.

Det er således vigtigt at forstå, at der for det første ikke er tale om en automatisk tildeling af opholdstilladelse til den her gruppe, det er blot en mulighed for at ansøge om at få genoptaget sin sag og prøvet den efter reglerne fra 2012. Det betyder også, at tildelingen af opholdstilladelse bl.a. vil afhænge af en samlet vurdering af, hvorvidt barnet eller den unge faktisk er velintegreret i det danske samfund. For det andet følger der en række betingelser med, for at man kan få genoptaget sin sag, deriblandt at barnet eller den unge i det væsentligste har opholdt sig i Danmark indtil sin 18-årsfødselsdag og ikke har begået kriminalitet i Danmark, der har givet ubetinget eller betinget fængsel eller udvisningsdom.

Så samlet set er det derfor et lovforslag, der på en fornuftig måde retter op på en urimelighed, og som man da også kan glæde sig over nyder bred opbakning i Folketingssalen. Enhedslisten, Konservative over SF og regeringen bakker op om dette, så det er en bred aftale. Men der er huller i den, og desværre vil Venstre jo ikke være med til at støtte op om det, og det er beklageligt, at man nu har oplevet en U-vending fra Venstres side på dette punkt. Når det så er sagt, synes jeg først og fremmest, at vi skal glæde os over, at det er et bredt udsnit af Folketingets partier, der er gået sammen om at udbedre et hul i reglerne og har sikret, at velfungerende og velintegrerede unge mennesker ikke meningsløst sendes ud af landet.

Socialdemokraterne støtter derfor forslaget.

Kl. 17:01

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er nogle spørgsmål. Først er det hr. Martin Henriksen, Danske Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:01

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Hvis man nu ser bort fra de sager, der har været fremme i pressen, så er bundlinjen i det her lovforslag, at man belønner folk, der har overtrådt dansk lovgivning ved at opholde sig ulovligt i Danmark. Det er sagen. Og hvilket signal sender det til de tusindvis af udlændinge, som i øvrigt opholder sig illegalt i Danmark, når Folketinget vedtager et sådant lovforslag? Sender det ikke et signal om, at hvis man på ulovlig vis etablerer sig i Danmark og f.eks. har gået på en dansk uddannelsesinstitution, selv om man egentlig ikke har lovligt ophold i Danmark, og hvis man bare er stædig nok til gang på gang at ignorere og sige nej til de beslutninger og henstillinger, som danske myndigheder træffer og pålægger en, så kan det faktisk ende med, at Folketinget siger okay, så får I alligevel lov til at opholde jer i Danmark? Hvilket signal sender det efter Socialdemokraternes opfattelse?

Kl. 17:02

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 17:02

Mette Reissmann (S):

Jeg vil gerne understrege over for hr. Martin Henriksen, at der ikke er tale om en belønning, og at vi her taler om børn, der måske nok har været her ulovligt, men hvor det altså er deres forældre, der har taget den beslutning på deres vegne. Det kunne de ikke selv den gang, og det mener Socialdemokraterne ikke at børnene skal straffes for. Forældrene har jo netop skullet give samtykke til, at disse børn i givet fald skulle rejse hjem, hvis vi nu forestillede os det, og det har de her forældre ikke ønsket.

Med hensyn til, hvilket signal det sender, vil jeg altså igen understrege, at hvis der sidder nogen derude og prøver på at spekulere i

lige præcis det her, så skal de ikke regne med, at det kommer dem til gode. Regeringen fører en robust udlændingepolitik, men den skal altså også være meningsfuld, som jeg sagde i min ordførertale, og den skal ikke på den måde, som hr. Martin Henriksen lægger op til her, straffe børn, som ikke på noget tidspunkt har haft nogen skyld. Så disse børn, der er godt på vej i deres liv i Danmark på en velintegreret måde, får muligheden – og jeg vil gerne understrege, at det er en mulighed – for at få genoptaget deres sag i medfør af reglerne fra 2012.

Kl. 17:03

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Martin Henriksen.

Kl. 17:03

Martin Henriksen (DF):

Sagen er jo den, at vi med den her lovgivning ikke alene sender et signal om, at hvis man har opholdt sig illegalt i Danmark og bare i tilpas tid har set stort på de beslutninger, som de danske myndigheder har truffet, kan man ende med at få en opholdstilladelse – så bøjer Folketinget af – vi sender også et signal om, at hvis man skubber børnene foran sig i en kamp mod den lovgivning, som Folketinget har vedtaget, så bøjer Folketinget også af. Det er jo ikke særlig sympatisk, at man gør det som forældre.

Jeg synes, at man bliver nødt til at fastholde, at forældrene har et ansvar. Og jeg synes, man bliver nødt til at gøre opmærksom på, at når forældrene ikke blev familiesammenført med deres børn under 2004-loven, var det jo – ja, det må man antage i langt de fleste tilfælde – fordi forældrene ikke benyttede sig af den mulighed, der var, for at søge om at blive familiesammenført inden for den tidsperiode, der var, på 2 år, og det er jo forældrenes afgørelse.

Nu siger vi: Bare man skubber børnene foran sig, bare man opholder sig illegalt i Danmark længe nok, kan man ende med at få ophold. Og det er altså ikke hensigtsmæssigt, det har ikke noget at gøre med en robust udlændingepolitik.

Kl. 17:04

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 17:04

Mette Reissmann (S):

Jeg ved ikke rigtig, om hr. Martin Henriksen egentlig havde et spørgsmål. Det hørte jeg ikke, men jeg vil da i hvert fald gerne have lov til at kommentere det og sige:

Det her handler om et smalt kirurgisk, juridisk indgreb, der foretages, over for en gruppe af børn, der uden skyld er kommet i klemme i systemet. Det handler ikke om, at der sidder tusindvis af børn og i øvrigt deres forældre ude i samfundet og blot venter på at udnytte det her. Efter de oplysninger, vi har fra politiets side, handler det om mellem 25 og 30 børn, som dækker over 14 familier. Det kan ikke siges at være særlig mange.

Det skal også understreges, at de betingelser, der ligger i forslaget, er kumulative, forstået på den facon, at det altså er en flertrinsraket, som vi faktisk har tænkt os at have til at ligge til grund for det her. Så først skal der være opfyldt ret stringente krav, hvorefter man så, når man er kommet igennem nåleøjet, integrationsvurderes.

Så det er ikke nogen let gang på jorden som potentiel misbruger af det her system, man har – overhovedet ikke.

Kl. 17:05

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Karsten Lauritzen, værsgo.

Kl. 17:05

Kl. 17:08

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Fru Mette Reissmann bruger ordene robust udlændingepolitik. Altså, jeg må sige, at jeg ikke synes, det er særlig robust, hvad man lægger op til her. Der kommer en sag op i medierne, og det er jo ikke den første sag, og straks griber man til lovændringer, som ikke er gennemtænkt, og som kommer til at få nogle ganske vidtrækkende konsekvenser, bl.a. med de signaler, som det sender. Men lad det nu ligge.

Det, jeg godt vil spørge fru Mette Reissmann om, er, hvad fru Mette Reissmann svar er til de tusind børn, som har fået afslag på familiesammenføring, er rejst hjem, men som nu kommer – med en vis berettigelse efter min opfattelse – og siger: Dem, der blev ulovligt, får opholdstilladelse; hvorfor kan vi ikke få det? Hvad skal vi svare dem? Hvad svarer fru Mette Reissmann dem?

Kl. 17:06

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 17:06

Mette Reissmann (S):

Altså, jeg vil lige starte med at sige, at mage til hykleri fra hr. Karsten Lauritzens side skal man da lede længe efter, når han starter med: Der kommer en mediesag. Ja, hvem var det, der startede den? Mig bekendt var det fru Inger Støjberg, som simpelt hen ikke kunne få nok spalteplass i starten eller midten af februar, da man netop ønskede at stå og ytre sig på vegne af en enkelt person, som man selv bragte frem i medierne. Jeg synes ikke, hr. Karsten Lauritzen bør kaste med sten, når man selv bor i et glashus, om jeg så må sige. Så der er ingen tvivl om, at når det er sådan, at Venstre åbenbart gerne vil profilere sig på enkeltsager, når de selv sidder ved rattet, så gør de gladelig det.

Men blot for at svare på det her spørgsmål om, hvad det er, vi svarer, vil jeg for det første sige, at det ikke handler om tusindvis af børn, der sidder i den situation. For det andet vil jeg gerne igen understrege, at vi ikke belønner. Vi belønner ikke, der er ikke tale om belønning her, i forhold til at man som barn får en mulighed, som dets forældre faktisk har forhindret dette barn i at få. Børnene er uden skyld i det her, og derfor er vi også inde på et felt, hvor vi har et meget smalt juridisk, kirurgisk indgreb i en eksisterende lovgivning. Det er det, vi taler om.

Kl. 17:07

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 17:07

Karsten Lauritzen (V):

Jeg hørte ikke, hvad svaret var. Der kommer en masse børn, som har stået i præcis samme situation som dem, der nu får mulighed for at få et opholdsgrundlag. Hvad er fru Mette Reissmanns svar til dem? Hvorfor skal de ikke også have mulighed for at søge om genoptagelse af deres sag? Er der ikke lighed for loven, eller er lighed for loven i Socialdemokraternes optik, at man belønner dem, der ignorerer lovgivningen? Er det sådan, man må forstå det? Fru Mette Reissmann må forholde sig til, hvad svaret er til dem.

Jeg tror faktisk, det er tusind, der har fået afslag, og som nu ikke har mulighed for genoptagelse, fordi de har fulgt Folketingets og myndighedernes afgørelse – modsat dem, der nu får mulighed for at søge, og som har ignoreret den. Det er ikke fair, vil jeg sige til fru Mette Reissmann.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 17:08

Mette Reissmann (S):

Det er jo bemærkelsesværdigt, at man fra hr. Karsten Lauritzens mund skal høre ordet fair, når det er sådan, at vi taler om de her ting. Igen fortsætter man den hykleriske retorik. Men jeg vil gerne sige, at der jo altså er et tidsinterval fra den 1. juli 2004 frem til den 20. juni 2012. De børn, der i den periode faktisk har oplevet at få et afslag, vil jo, såfremt de opfylder de betingelser, som lovforslaget indeholder, have mulighed for at søge om at få prøvet deres sag igen. Det er det vi taler om: at få prøvet sin sag. Og det handler om, at vi åbner et vindue på 6 måneder, hvor vi så siger: Her er man velkommen til det. I den forbindelse gør man også opmærksom på det, så de folk, som sidder i en situation, hvor de tentativt kunne have mulighed for at komme i betragtning, kan henvende sig.

Kl. 17:09

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til Socialdemokratiets ordfører. Så er det hr. Martin Henriksen som ordfører for Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:09

(Ordfører)

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Det her er jo et meget specielt lovforslag, fordi det er sådan, at hvis man skal have opholdstilladelse efter bestemmelserne i det her lovforslag, skal man leve op til en række kriterier. Og et af kriterierne er jo, at man på et tidspunkt har valgt at ignorere de danske myndigheders afgørelse om afslag på ophold i Danmark; at man har valgt at ignorere, at man har fået besked på, at man skulle rejse ud af Danmark. Det kriterie skal man leve op til. Derudover skal man leve op til det kriterie, at man i en årrække skal have opholdt sig illegalt i Danmark.

Det er jo meget specielt, må man sige. Jeg kan ikke huske, at Folketinget – det er i hvert fald ikke noget, som jeg har været med til – har lavet lovgivning på den måde, når det omhandler udlændingepolitikken. Det omhandler også et ukendt antal personer. Det har også i debatten været nævnt, at det kunne være 20, 25 eller 30 personer, og der står også i lovforslaget, at Justitsministeriet vurderer, at der er tale om et begrænset antal personer. Men der står jo også i lovforslaget, at der er tale om et ukendt antal personer. Så det er også på den baggrund, at vi – eller i hvert fald et flertal i Folketinget – nu laver det her lovforslag.

Jeg kan da godt røbe – for det er der ingen grund til at lægge skjul på – at Dansk Folkeparti ikke kan støtte lovforslaget. Vi finder det dybt problematisk, at regeringen lempet udlændingepolitikken med tilbagevirkende kraft. Vi er imod, at man belønner enkeltpersoner og familier, som med åbne øjne har valgt at overtræde dansk lovgivning ved at opholde sig illegalt i Danmark.

Der er rigtig mange illegale udlændinge, og vi kan ikke begynde at give dem opholdstilladelse, fordi de virker integreret, eller fordi de på ulovlig vis har etableret sig hertilands. Det er ganske enkelt ikke en ordentlig måde, en fornuftig måde, at indrette udlændingepolitikken og udlændingereglerne på.

I Dansk Folkeparti er vi tilhænger af stramningen i 2004. Det var vi dengang, og det er vi fortsat. Vores politik har ikke ændret sig. Det er rimeligt at stille krav om integrationspotentiale. Det er rimeligt at stille krav om, at forældre, der ønsker, at deres børn skal komme til Danmark, skal søge om dette inden for en bestemt tidsperiode. Og hvis de så ikke gør det, altså forældrene, så er det jo forældrenes

ansvar. Folketinget har givet dem muligheden, og nogle har så valgt ikke at benytte sig af den mulighed. Det er altså deres ansvar.

Så hvis forældrene ikke søger, og hvis man i øvrigt ikke lever op til de krav, som gælder, har det selvfølgelig nogle konsekvenser. Det er utrolig vigtigt at fastholde forældrenes ansvar. I Dansk Folkeparti betragter vi dette som endnu en særlov, en særforanstaltning – eller hvad man nu har lyst til at kalde det – på baggrund af enkeltsager i pressen. Og selv om der kan være enkeltsager, hvor jeg tror det hos os alle – når vi følger med i dem, ser dem i TV Avisen og læser om dem i aviserne – kan vække sympati og stærke følelser, så bør man altså stå fast på, at man ikke skal belønne personer, der igennem flere år har opholdt sig illegalt i Danmark, med en opholdstilladelse. Og derfor kan vi ikke støtte lovforslaget.

Jeg synes i øvrigt også, det er tankevækkende – for vi har selvfølgelig på baggrund af nogle af de her sager stillet en række spørgsmål – at vi kan konstatere, at der ikke er noget overblik over, hvor mange udlændinge, som ikke har en lovlig opholdstilladelse, men som alligevel går på en dansk uddannelse. Der er simpelt hen ikke noget overblik over det, og jeg synes faktisk, at den her sag bør være en anledning til, at man skaffer sig et overblik over, hvor mange udlændinge, der opholder sig illegalt i Danmark, og som på forskellig vis har adgang til offentlige institutioner, uden at vi egentlig har styr på det.

Kl. 17:12

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Der er ikke nogen spørgsmål. Så har vi en ny ordfører, og det er fru Sanne Bjørn fra Det Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 17:13

(Ordfører)

Sanne Bjørn (RV):

Jeg vil gerne på Radikale Venstres vegne glæde mig over det her lovforslag. Da vi sammen med S og SF skrev regeringsgrundlaget, var det meget vigtigt for os at få ændret reglerne for familiesammenføring for børn, fordi vi syntes, at det var alt for svært, faktisk urimelig svært for børn og deres forældre at blive familiesammenført til et liv i Danmark. Derfor var og er vi rigtig glade for, at vi ændrede reglerne, så det nu igen blev muligt for udenlandske forældre at bo med deres børn i Danmark.

Men i forbindelse med den lovændring, vi lavede, var der nogle børn, som kom i klemme – nogle børn, som ganske rigtigt ikke var her lovligt, men som, idet de var børn, heller ikke havde muligheden for lige at sætte sig i et fly og rejse tilbage. Imens de opholdt sig i Danmark har de så gået i skole og er blevet velintegreret, og den dag, de så fylder 18 år, får de en hjemsendelse i fødselsdagsgave. Det synes vi ikke er rimeligt, og derfor er vi glade for det lovforslag, vi i dag behandler, fordi det sikrer, at de her børn ikke falder ned mellem to lovgivninger, men bliver vurderet ud fra den lov, som gælder i dag.

Vi er glade for, at vi fandt en god og nærmest vigtig og generel løsning på en urimelig, åbenlys sag, som nu også vil gøre sig gældende for andre lignende sager. Det modsatte synspunkt, nemlig at man gerne vil have justitsministeren til at stå og skalte og valte og sige go eller no go i enkeltsager, mener vi nemlig grundlæggende ikke er et retssamfund værdigt. Loven skal være ens for alle, og den skal gælde for alle.

I Radikale Venstre er vi glade for lovforslaget, som udover at løse den pågældende sag og lignende sager også vil medvirke til, at regeringens overordnede intention om lettere adgang for familiesammenføring for børn i højere grad realiseres. Og det er godt. Så vi kan i den grad støtte lovforslaget.

Kl. 17:15

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Karina Lorentzen Dehnhardt, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:15

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det her lovforslag er jo en udløber af en bred aftale, som heldigvis rækker ud over rød blok – det synes jeg er godt – men det er også noget, der kom på baggrund af den såkaldte Songül-sag, som handlede om en tyrkisk gymnasiepige, som var blevet i Danmark ulovligt. Man kan sige, at det jo ikke var noget, hun selv havde taget beslutningen om; det var en beslutning, hendes forældre havde taget for hende, og som havde gjort, at hun jo havde været her i Danmark og havde gået på gymnasiet og faktisk klaret sig rigtig, rigtig godt.

Med den sag blev vi jo opmærksomme på, at der var børn, som var kommet i klemme her, som havde opholdt sig her i Danmark, som var blevet, hvad vi vil kalde for danske, som ikke selv havde indflydelse på de valg, som deres forældre havde taget for dem, og som nu gjorde, at de ville være i en frygtelig klemme, fordi de ville blive sendt ud af Danmark. Samtidig var der jo så det heldige, at vi jo fremadrettet havde ændret reglerne, fordi vi havde lavet nye regler for familiesammenføring med børn, som var mere lempelige, som var mere fair. Det, vi jo så besluttede med aftalen, var, at de her børn, en meget begrænset gruppe børn og unge, som jo så var kommet i klemme, ville kunne få genoptaget deres sager, når nu det her lovforslag er blevet gennemført, efter de nye og mere lempelige regler.

Det syntes vi sådan set i SF var en rigtig god idé, og derfor støtter vi også det her forslag, hvis baggrund er en aftale, som vi er en del af. Det vil få stor betydning for de ca. 25 børn, som det drejer sig om. De er danske, de har været Danmark i lang tid, de har et hverdagsliv her. Nu lukker vi det lille hul – det er rigtig godt.

Kl. 17:17

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Så er det fru Johanne Schmidt-Nielsen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 17:17

(Ordfører)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Enhedslisten støtter naturligvis lovforslaget, som jo betyder, at Songül og andre børn i hendes situation kan få lov til at blive i Danmark. Man kan sige, at hvis vi har haft nogle mere rimelige familiesammenføringsregler, ville Songül aldrig være havnet i den her situation. Stod det til Enhedslisten, skulle børn selvfølgelig have krav på at være sammen med deres forældre uden diverse integrationsvurderinger, og hvad ved jeg. Men ikke desto mindre er Songül og andre børn nu havnet i den her situation, og forhåbentlig får det her lovforslag rettet op på det. Jeg mener ikke, man skal udvise børn, som reelt er danske, og det er jo det, der er tale om her: et barn eller en ung kvinde, som er blevet dansk. Som sagt betyder den her lovgivning forhåbentlig, at vi ikke udviser unge mennesker eller børn i Songüls situation.

Jeg kan sådan set godt forstå indvendingen fra hr. Karsten Lauritzen fra Venstre i forhold til det her med, om man ved at opholde sig her ulovligt i en periode kan, om jeg så må sige, vente sig til opholdstilladelse. Og hvad med dem, som så er rejst ud? Jeg synes, det er et okay og fornuftigt spørgsmål, som hr. Karsten Lauritzen rejser. Men jeg synes, hr. Karsten Lauritzen og Venstre overser den vigtige pointe, at der er tale om børn – børn, som ikke selv har valgt, at de ville bo i Danmark, selv om de ikke havde lov til at bo her. Og det er

for os i Enhedslisten meget afgørende. Det undrer mig, at det ikke spiller en rolle for hr. Karsten Lauritzen og Venstre.

Jeg vil slutte af med at sige, at jeg endnu en gang vil benytte lejligheden til at fremføre ønsket om at få FN's børnekonvention skrevet ind i dansk lov. Jeg synes jo, at vi ser rigtig mange sager, hvor man kan undre sig og tænke: Gad vide, om der er taget hensyn til barnets tarv her. Det er ikke for at sige, at de her sager med Songül og andre i hendes situation ville være endt anderledes, hvis FN's børnekonvention var skrevet ind i dansk lov, men ikke desto mindre synes jeg, man ville sende et meget, meget klart signal om, at barnets tarv er noget, vi tager alvorligt.

Vi stemmer selvfølgelig for lovforslaget.

Kl. 17:19

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Karsten Lauritzen, Venstre. Værsgo.

Kl. 17:19

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Den kritik, jeg fremførte fra talerstolen, var sådan set ikke gående på Enhedslisten, for Enhedslistens politik er klar: Enhedslisten ville også tilbyde de tusind, der har respekteret afgørelsen, at få opholdsgrundlag, hvis Enhedslisten havde mandater til det. Altså, det, jeg angreb, var sådan set de partier, som siger: Den her gruppe skal ind, og den anden gruppe, huha, det kan vi ikke forholde os til. Det var sådan set dem, jeg angreb, og jeg vil godt undskylde over for fru Johanne Schmidt-Nielsen, hvis hun har misforstået det på den måde. Det handlede sådan set ikke om Enhedslisten. Jeg synes, Enhedslistens politik er sammenhængende. Vi er uenige, Venstre og Enhedslisten, meget uenige, men det var sådan set mod dem, der mener, at den her lille gruppe skal have opholdsgrundlag, mens alle de andre, der har respekteret lovgivningen, ikke skal.

Kl. 17:20

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 17:20

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg opfattede det sådan set heller ikke som en kritik af mig eller Enhedslisten. Min kommentar var en generel kommentar til hr. Karsten Lauritzen og til Venstre, nemlig at jeg synes, at man fra Venstres side i den argumentation, som går ud på, om man så bare kan vente sig til ophold, overser det faktum, at der er tale om børn, som ikke frivilligt har besluttet sig for at leve i Danmark. Det undrer mig, at det ikke spiller en rolle i Venstres overvejelser over, hvorvidt de vil stemme for det her lovforslag.

Kl. 17:21

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 17:21

Karsten Lauritzen (V):

Men hvis man skal føre den argumentation til ende, vil jeg godt spørge fru Johanne Schmidt-Nielsen: Vi har jo masser af uledsagede mindreårige flygtningebørn, som også er uden skyld i deres situation, kunne man sige; er det Enhedslistens holdning, at de skal have opholdstilladelse? Og hvis det er Enhedslistens holdning, hvad man godt ville kunne forstå, så illustrerer det netop, hvorfor vi i Venstre ikke er gået ned ad den vej. For hvis man har sagt A, må man også sige B og C og D, og det er vi ikke villige til. Der er så en politisk uenighed.

Kl. 17:21

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 17:21

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Som hr. Karsten Lauritzen ganske rigtigt siger, er vi jo meget uenige, Enhedslisten og Venstre. I Enhedslisten mener vi, som hr. Karsten Lauritzen også ved, at situationen omkring de uledsagede flygtningebørn er meget uholdbar. Mange af dem sidder jo og venter og får lov til at være her, men de ved, at i det øjeblik de fylder 18 år, skal de i princippet udsendes. Det er i øvrigt slet ikke så ligetil at gennemføre, men ikke desto mindre synes jeg, det er en helt uholdbar situation at sætte børn i. Og generelt mener jeg, at hensynet til barnets tarv, ikke bare i forhold til familiesammenføring, men i udlændingeloven generelt, fylder alt, alt for lidt. Jeg ville ønske, at vi kunne blive enige om, at det skulle fylde mere, f.eks. ved at inkorporere børnekonventionen i dansk lovgivning.

Kl. 17:22

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Martin Henriksen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:22

Martin Henriksen (DF):

Tak. Spørgsmålet er måske lidt ved siden af, men ligger i forlængelse af ordførers tale om, at man skal inkorporere FN's børnekonvention i dansk lovgivning. Der står jo mange ting i børnekonventionen. Der står bl.a., at børn har en naturlig ret til livet. Det er meget sympatisk, at det står der, men hvis man skriver det ind i dansk lovgivning, hvilke konsekvenser vil det så have f.eks. i forhold til kvinders adgang til abort? Jeg går ud fra, at fru Johanne Schmidt-Nielsen mener, at det, der står i børnekonventionen, skal tages alvorligt og bogstaveligt, eller hvordan forholder det sig? Jeg vil bare høre, om man har tænkt over det.

Kl. 17:23

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 17:23

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Ja, nu bevæger vi os godt nok lidt uden for emnet, men det er i orden. Jeg har nu aldrig hørt nogen af i hvert fald Justitsministeriets jurister vurdere børnekonventionen fra FN på den måde, at hvis man inkorporerede den i dansk lovgivning, så ville det betyde et forbud mod abort.

Kl. 17:23

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Martin Henriksen.

Kl. 17:23

Martin Henriksen (DF):

Nej, det er meget muligt, men det er bare, fordi det står i børnekonventionen. Der står i artikel 6, stk. 1:

»Deltagerstaterne anerkender, at ethvert barn har en naturlig ret til livet.«

Jeg synes, det er meget sympatisk, at det står der, men det må jo så også betyde, at det er barnets ret til livet, der kommer først og foran alting. Sådan må det jo være, hvis man skal forstå det, der står i børnekonventionen, bogstaveligt og skrive det ind i dansk lovgivning.

Det er bare, fordi jeg gerne vil høre, om Enhedslisten har tænkt helt igennem, hvilke konsekvenser det også vil have på andre områ-

der end bare lige f.eks. udlændingepolitikken, for der står jo sådan i børnekonventionen. Eller mener Enhedslisten, at det kun er de dele af børnekonventionen, som passer ind i Enhedslistens politik, man skal gennemføre, og at de andre dele skal man så gå lidt stille med?

Kl. 17:24

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 17:24

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Nu bliver jeg helt i tvivl om Dansk Folkepartis holdning til abort, når hr. Martin Henriksen her taler om retten til liv og siger, at det finder han meget sympatisk. Det var da spændende at høre, hvis Dansk Folkeparti ikke mener, at vi skal have fri abort i Danmark. Jeg mener, at vi skal have fri abort i Danmark, og jeg har ikke hørt nogen jurister vurdere, at en inkorporering af børnekonventionen ville betyde forbud mod abort i Danmark. Der er i øvrigt andre lande, der har inkorporeret børnekonventionen, hvor det da ikke har ført til forbud mod abort.

Kl. 17:24

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Så er det fru Merete Riisager, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 17:25

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Vi behandler nu L 186, som tager udgangspunkt i en enkeltsag, nemlig sagen om Songül Yüksel, som er en flittig gymnasieelev, som står i den vanskelige situation, at hun muligvis ikke kan få lov til at blive i Danmark.

Der er kommet en kedelig tendens til, at vi i Folketinget arbejder meget med enkeltsager i udlændingspørgsmål, og årsagen til det er nok, at udlændingelovgivningen er blevet så kompleks, altså et kludetæppe af ændringer, at vi hele tiden bliver i tvivl om, hvordan vi skal forholde os i enkeltsager. Det er altså et spørgsmål, vi bør adressere særskilt, og derfor mener Liberal Alliance også, at der faktisk er brug for en mere gennemgribende gennemgang af udlændingelovgivningen i Danmark, sådan at vi kan få et mere enkelt system, som er til at gennemskue både for de myndighedspersoner, som arbejder med det, og for de udlændinge, som gerne vil søge om at få opholdstilladelse i Danmark.

Når det handler om Songül og hendes familie, vil jeg sige, at det er en familie, der i hvert fald lever op til Liberal Alliances principper og de krav, som vi gerne vil stille til udlændinge, der søger og får opholdstilladelse i Danmark, nemlig at man arbejder og forsørger sig selv og sine, holder sig fri af kriminalitet og deltager aktivt i samfundet.

Men når vi alligevel ikke bakker op om det her lovforslag, er det, fordi vi i forhandlingerne ikke kunne få en garanti for, at man ikke ville lukke unge, som har begået kriminalitet, ind. Derfor kan vi ikke sige ja, selv om vi som sagt har stor sympati for Songüls og hendes families sag. Vi bliver nødt til at have noget lovgivning, som er baseret på nogle principper, og som er gennemskuelig og gennemsigtig, sådan at vi kan stå inde for den hele vejen. Det var desværre ikke muligt at opnå i forhold til den her lovgivning, og derfor må vi sige nej til at støtte lovforslaget.

Kl. 17:27

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Tom Behnke, Det Konservative Folkeparti.

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Det sker nogle gange, at man rammer ind i et dilemma. Det sker nogle gange, at man egentlig har nogle principper, og at man synes, der er rimelig styr på, hvordan man vil have verden til at se ud. Og så sker det en gang imellem, at man møder virkeligheden, at principperne møder en virkelighed, hvor det viser sig, at det ikke er helt så nemt, som man egentlig havde forestillet sig, eller som man egentlig godt kunne tænke sig at det var. Det er ikke altid så let, så enkelt, så ligetil. Der er man jo altså nødt til at forholde sig til virkeligheden.

Det var lidt ligesom, kan jeg huske, da jeg var soldat. Da fik vi også den klare besked, hvis der var uoverensstemmelse mellem korpet og landskabet: Følg landskabet! Det synes jeg egentlig er meget fornuftigt. Det er også det, der gør sig gældende her. Der er nogle, der er i en situation, vi bliver nødt til at forholde os til. Og jeg er helt enig i, at det ikke må kunne betale sig ikke at efterkomme myndighedernes anvisninger, afgørelser, afslag osv. – jeg er helt enig. Men vi har nu engang at gøre med en gruppe af børn og unge her – som jeg kan forstå det, er det ca. 30, vi taler om – som ikke har efterkommet myndighedernes afgørelse. Min umiddelbare indskydelse var: Det er der ikke noget at gøre ved; så må vi stå fast. Men så viser det sig, at lige præcis de her børn og unge jo altså er en situation, hvor forudsætningen for, at de kunne forlade Danmark, var, at deres forældre havde givet samtykke, at forældrene havde skrevet under på udrejsedokumenter, så de rent faktisk kunne forlade landet. Det har forældrene ikke ønsket. Det er ikke i orden, men spørgsmålet er så, om vi så bare til de børn og unge, der har boet her i Danmark i alle de år – nogle har gået i skole, nogle har gået i gymnasiet, de er velintegrederede – bare skal sige: Nå, jamen det er der ikke noget at gøre ved; nu står vi fast på principperne? Nej, det mener vi ikke fra Konservatives side. Vi mener, at vi bliver nødt til at forholde os til den virkelighed, vi lever i.

Det skal selvfølgelig også ses i sammenhæng med, at de sager, vi taler om, er fra efter lovændringen i 2004 og frem til lovændringen i 2012. Det eneste, vi sådan set gør her, er at åbne op for, at de, der har været i klemme i den her periode på grund af forældrenes manglende samarbejde, får mulighed – *mulighed* – for at søge efter de regler, vi lavede i 2012, og som vi fra Konservatives side var med til at lave. Det er altså nogle regler, vi synes er gode. Det eneste, vi lukker op for, er, at de her ca. 30 børn og unge får mulighed for at søge efter 2012-reglerne, som vi selv støttede.

Men det er ikke nok, at vi giver mulighed for, at de kan søge efter de nye regler i 2012. Der er nogle yderligere kriterier, som de skal opfylde: De skal have holdt sig fri af kriminalitet. De må ikke have fået en dom til udvisning, og de må heller ikke have fået en dom her i landet på betinget eller ubetinget fængselsstraf. De skal være velintegrederede i det danske samfund, og det skal konkret vurderes i det enkelte tilfælde, om det nu også gør sig gældende. Derudover skal de jo også have opholdt sig i Danmark frem til det tidspunkt – eller i hvert fald for størstedelens vedkommende. Har de været på en lejrskole i Sverige, går det nok. Det tror jeg heller ikke skal skille parterne.

Når det så er sagt, er jeg jo også nødt til at konkludere, at vi er med i den her aftale, og derfor støtter vi selvfølgelig også lovforslaget her. Vi erkender, at det er et dilemma, men vi har valgt at se virkeligheden i øjnene. Vi har også valgt at tage til efterretning, at myndighedernes effektivisering af et afslag – altså udvisningen af dem, der rent faktisk har fået afslag – skal være bedre. For hvis nu man havde sørget for, at de, der havde fået afslag, rent faktisk var blevet sendt ud af landet, var man nok ikke kommet i den situation – og så alligevel. For lige præcis for de børn og unge, vi taler om her, kan det jo ikke lade sig gøre. Altså, man kan jo ikke tvinge deres herboende forældre – der bor her lovligt i øvrigt, skal man huske, de har en

fuldt lovlig opholdstilladelse her – til mod deres vilje at skrive under på et dokument om udvisning. Det kan ikke lade sig gøre.

Derfor kommer vi frem til, at den her gruppe af børn og unge, altså ca. 30 stykker, er i den situation, at de ikke har kunnet gøre hverken fra eller til. Det har ikke været muligt for dem at forlade landet. Jeg synes ikke, det skal komme til skade, at de ikke har haft den mulighed. Tværtimod har de jo så gjort, hvad de kunne for at få sig noget uddannelse, blive integreret i det danske samfund. Og hvis de er velintegrerede, som der står i lovforslaget, er der en mulighed for, at de kan få en opholdstilladelse i Danmark, og det synes vi at vi gerne vil være med til at lukke op for. Derfor støtter vi lovforslaget.

Kl. 17:32

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen medlemmer, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det justitsministeren.

Kl. 17:32

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Jeg kunne sådan set godt have lyst til bare at sætte mig ned og så sige, at jeg henviser til den forrige taler, for der var ikke et ord af det, som hr. Tom Behnke sagde, som jeg ikke var enig i i hele den præsentation af, hvad for en situation vi har stået i, hvorfor vi har ændret reglerne for børn, og hvorfor vi lige præcis i et tilfælde som det her og for børn og unge, som står i en tilsvarende situation, ikke kan gøre andet end selvfølgelig at række dem en hjælpende hånd.

Det synes jeg hr. Tom Behnke fik sat ord på så ganske fremragende, og jeg må sige, at jeg har været ualmindelig taknemlig over, at Det Konservative Folkeparti har holdt ved og har vedstået, at man syntes, at det her var det rigtige og rimelige at gøre i en situation som den her, især når Venstre som det første parti var ude at kræve, at jeg som minister skulle gå ind i den her sag, og at man skulle, jeg ved snart ikke hvad. Der blev sagt: Kunne man ikke nok se på den, og var reglerne ikke også forstået forkert? Nej, det var de jo så ikke, og det var da egentlig klart nok for alle. Jeg indkaldte til møder, og vi havde samtalerne om det, og pludselig skifter Venstre holdning og vil ikke være med alligevel. Der holder De Konservative fast. Det vil jeg gerne sige tak for.

For det her handler jo ikke om andet end, som også flere andre ordførere har præciseret, et snævert kirurgisk indgreb, som rammer lige præcis den meget, meget lille gruppe af børn, som blev ladet tilbage, da vi sidst ændrede reglerne for familiesammenføring for børn, nemlig de børn, som blev afskåret fra at kunne søge, fordi deres sager var afsluttet. Det er meget få børn og unge, det handler om, og jeg tror, de fleste kan se det.

Jeg synes, at beskrivelsen af, at hvis man skal stå og vælge mellem kortet og landskabet, så skal man vælge landskabet, er rigtig, rigtig god, for man står bare lige pludselig med nogle børn og unge, som har deres familie her, som har deres hverdag her, som har deres skolegang her, som går i gymnasiet, eller som laver andre ting, og det ville være en decideret forbrydelse at sige til dem: Det kan godt være, du har haft din barndom i Danmark, men nu slutter det, fordi din mor og far ikke opførte sig ordentligt. Sådan synes jeg ikke vi kan gøre. Det er ikke de børns skyld, og derfor har jeg været rigtig, rigtig taknemlig over, at vi i fællesskab har kunnet skabe et flertal for at lade den her gruppe børn og unge søge på de samme vilkår som dem, der blev ændret i 2012.

Det vil sige, at vi ikke laver nye regler og nye vilkår. Det er de samme ting, der gælder, og man skal leve op til de samme krav, som også hr. Tom Behnke og andre redegjorde for og gennemgik. Der er ikke tale om, at der bare er en åben invitation – man må ikke have begået kriminalitet, man skal være velintegreret – men der er skabt et nåleøj for præcis den gruppe børn, som blev ladet tilbage, sidst reglerne blev ændret, og hvor der ikke var øje for, at der var nogle, som faldt i et hul i systemet. Det er den gruppe børn og unge, som et

flertal i Folketinget nu bakker op ved at sige: Selvfølgelig skal de have lov til at søge. Jeg tror ikke, at der er nogen, der tænker, at retssikkerheden eller Danmarks omdømme eller vores muligheder for noget som helst bliver påvirket af, at 20-30 velintegrerede unge mennesker får lov til at blive i Danmark hos deres familier, færdiggør deres uddannelse og har deres tilværelse her.

Så tak til dem, som holdt ved og har båret med igennem forhandlingerne i forbindelse med det her lovforslag. Det her vedrører jo ikke kun Songül. Det vedrører dem, som er i en lignende situation. Men sidst da man lavede en lov, som også blev kritiseret for at blive båret frem, fordi det var en enkelt sag, nemlig sagen om Im, så var det sådan i forbindelse med det lovforslag, der var om Im og Ims mor, at der jo også i fremtiden desværre ville komme nye børn, hvis stedmor eller stedfar i Danmark desværre gik hen og døde, og hvor barnet ville være her med en opholdstilladelse, fordi forældrene var blevet gift. Så det vil sige, at hvor Imloven jo sådan set ville føre til, at der i tid og evighed nok vil komme nogle, der ville stå i den samme eller tilsvarende ulykkelige situation, så er det her et kirurgisk indgreb, der lukker det en gang for alle. For der er kun tale om dem, som har været her, og som har opnået den her tilknytning til Danmark, men som ikke kunne søge, fordi de blev ladet tilbage i 2012, da man ændrede reglerne for familiesammenføring af børn.

Så det er bare for understrege endnu en gang, at der her ikke er tale om, at nu åbner vi op, og at nu er der alle mulige, der får mulighed for det, og at nu kan man i øvrigt se, at der bliver mange, mange flere. Det her er en løsning på en lillebitte ting, men en løsning, jeg synes vi kan se hinanden i øjnene med. Vi kan sige, at der gjorde vi det, som vi synes var det rigtige, og derfor har jeg været glad for at gå på talerstolen med det her lovforslag i dag. Jeg syntes, at det her var det eneste, vi kunne gøre i en situation som den, vi stod i.

Kl. 17:36

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er foreløbig to medlemmer, der har meldt sig for korte bemærkninger. Den første er hr. Martin Henriksen.

Kl. 17:36

Martin Henriksen (DF):

Tak for det. Det er jo en fin forbrødring mellem Socialdemokratiet og Det Konservative Folkeparti i udlændingepolitikken, alletiders.

Jeg kan forstå, at det her selvfølgelig er et dilemma, fair nok, men vi har jo også børn i asylcentre, som sidder der i lang tid, fordi forældrene nægter at efterleve de afgørelser, som de danske myndigheder har truffet. Der er børnene jo også bragt i en ubehagelig situation som konsekvens af deres forældres beslutning om ikke at efterleve myndighedernes afgørelse. Der må jo så også være tale om at man skal gå ind og sige, at de skal have lov til at blive i Danmark.

Hvis man ikke mener, at man skal drage den konsekvens af den her lovgivning, hvad er så forklaringen til dem? Der kan selvfølgelig være tale om et andet opholdsgrundlag osv., men de står sådan set i den samme situation, nemlig at de er her, og de er i en ubehagelig situation, fordi deres forældre ikke efterlever de danske myndigheders afgørelser, og fordi de ikke lever op til de kriterier for at få ophold i Danmark, der bliver stillet af det danske Folketing. Hvad er svaret til dem på, at de ikke skal have en opholdstilladelse eller mulighed for at søge en?

Kl. 17:37

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ministeren.

Kl. 17:37

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Der er sådan set en god forklaring, og den gode forklaring er, at man, når man kommer til Danmark og søger om asyl, får prøvet sin

sag, og hvis man lever op til de betingelser, vi stiller for at kunne få asyl, hjælper vi. Så er vi et meget generøst land, som hjælper rigtig flot for at få familier integreret og få asylansøgere til at falde til, så de kan være her og få en ny tilværelse her.

Men der er også nogle, der får deres sag afvist, og som derfor skal udrejse. Der er det jo sådan set bedst, at familien medvirker til den udrejse, så det kan ske på en fornuftig måde og familien kan komme tilbage til det sted, hvor de nu skal have deres fremtid, og kan få det til at fungere der.

Den her sag med Songül og de andre unge, som er i den her situation, er anderledes, for deres forældre har lovligt ophold. Det vil man typisk ikke have, hvis man er afvist asylansøger og er i en udsendelsesposition.

Når det så er sagt, vil jeg bare sige, at vi har gjort flere forskellige ting på asylcentre – det er ikke med Dansk Folkepartis stemmer – af hensyn til børnene. Vi har sagt, at vi sådan set ikke så meget kigger på, hvad deres mor og far har gjort, men på, hvad der er godt for dem. Vi har eksempelvis givet tilladelse til at rejse uden for centrene.

Kl. 17:39

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Hr. Martin Henriksen.

Kl. 17:39

Martin Henriksen (DF):

Det er rigtig nok, at der er nogle tekniske ting, der er anderledes. Det er rigtig nok. Men der vil ikke være noget til hinder for, at en forælder med en lovlig opholdstilladelse sammen med sit barn rejse tilbage til det land, hvis forælderen ønsker at være sammen med sit barn. Det er der jo ikke noget til hinder for.

Det er rigtig nok, at der er nogle tekniske forskelle, men helt konkret i forhold til de mennesker, det handler om, er der jo ikke nogen forskel. Det er der jo ikke. Pointen er jo sådan set den samme. Du ville jo kunne fremføre fuldstændig den samme argumentation som i det her lovforslag, som du ville kunne over for de børn, der sidder i et asylcenter, hvis forældre har nægtet at efterleve myndighedernes afgørelse, nemlig at børnene er kommet i en klemme, fordi forældrene ikke har efterlevet de danske myndigheders beslutninger.

Det er jo det, der er pointen. Nu lukker man op for alt mulig andet, hvor man slet ikke har noget overblik over, hvilke konsekvenser det medfører. Og hvad vil man så sige til de børn? Vil man komme med en masse tekniske forklaringer om, at deres forældre er i en lidt anden situation end de her børns forældre? Det holder jo ikke.

Kl. 17:40

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ministeren.

Kl. 17:40

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Jeg er bare så grundlæggende uenig i den tilgang, som Dansk Folkeparti har til det her spørgsmål. Der er milevid forskel på de forskellige situationer. Songül og andre i en lignende situation vil ganske givet stå i den situation, at de er velintegrerede i Danmark, at deres forældre har lovligt ophold i Danmark, at de er i arbejde i Danmark, og at de har søskende i Danmark.

Sender man derimod et barn alene tilbage til et andet land, væk fra dets søskende, væk fra dets mor og far, som eventuelt har lovligt ophold, bryder man det barns mulighed for at være sammen med familien. Det er altså ikke det samme, når man kigger på en asylansøgerfamilies situation. Jeg synes, at det andet her havde været ganske skrækkeligt.

Kl. 17:40

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Tak. Så er det hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 17:40

Karsten Lauritzen (V):

Jeg vil nu sige til justitsministeren, at der jo også findes familiemedlemmer til de pågældende personer. I det her tilfælde er det mange tyrkere, hvor faren eller moren bor i Tyrkiet. Altså, det er jo ikke i alle tilfælde, at begge forældre er heroppe; det er faktisk i de færreste tilfælde. Så der sidder også en ægtefælle i Tyrkiet eller måske et andet land, så jeg synes ikke, ministerens argumentation holder. Men ministeren siger, det er en forbrydelse – det var de ord, jeg hørte ministeren bruge – hvis vi ikke giver de her personer mulighed for at få opholdsgrundlag i Danmark, når de er velintegrerede.

Så vil jeg godt spørge: De mange hundrede, der er heroppe som uledsagede mindreårige asylansøgere og har opholdsgrundlag indtil det fyldte 18. år, og som er velintegrerede – og de kan i princippet være lige så velintegrerede som Songül – skal som udgangspunkt rejse hjem, når de fylder 18 år. Hvorfor skal de ikke have samme muligheder for at få et lovligt opholdsgrundlag? Jeg vil spørge ministeren: Vil det ikke også være en forbrydelse?

Kl. 17:41

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ministeren.

Kl. 17:41

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Der gælder jo særlige regler for den gruppe børn, og der kan selvfølgelig også være meget stor forskel på, hvor gamle de har været, når de er kommet hertil.

Men i forhold til det andet vil jeg gerne sige, at da vi ændrede reglerne tilbage i 2012, gjorde vi det, fordi vi gerne ville gøre det lettere for børn at få familiesammenføring med deres forældre, som har lovligt ophold i Danmark. Der var der nogle børn, som vi glemte. Og det er den gruppe børn, som Songül er en del af. Hun blev glemt, fordi hendes sag var afsluttet; hun havde dermed ulovligt ophold i Danmark allerede og kunne derfor ikke søge.

Det, vi ændrede tilbage i 2012, var lige præcis, at vi sagde: Jamen vi synes egentlig ikke, det er rimeligt, at man kan sende et barn tilbage til eksempelvis Tyrkiet, hvis nu der er en forælder tilbage dernede, som sådan set ikke ønsker at påtage sig forældreansvaret. Før 2012 havde man sådan en holdning til det, hvor man sagde: Jamen når først barnet står der og banker på døren, jamen så vælter moderfølelserne eller faderfølelserne – eller i hvert fald forsørgerfølelsen – nok frem i folk, og så må de tage sig af det.

Det lavede vi om, og det er jeg glad for vi lavede om. Og jeg er også glad for, vi nu har et flertal for, at lige præcis den meget lille gruppe af børn og unge, som ikke blev omfattet af ændringen i 2012, nu kan blive det.

Kl. 17:42

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 17:43

Karsten Lauritzen (V):

Men der er jo bare ikke sammenhæng i regeringens politik, når det her skal gælde en lille gruppe. De uledsagede mindreårige, der er velintegrerede, skal rejse hjem, men de tusind, der har fået afslag på familiesammenføring, og som jo også havde fået færdigbehandlet deres sager, kan ikke komme i betragtning, fordi de respekterede reglerne. Det er da ikke retfærdigt, må jeg sige til ministeren.

Det er da ikke retfærdighed. Det er da en lige så stor forbrydelse. Hvis man køber den argumentation, må det jo være en lige så stor forbrydelse over for dem, der har respekteret lovgivningen, som over for dem, der har ignoreret den og er blevet her. Det er der, hvor jeg bare siger, at jeg synes, vi skylder at have lidt mere sammenhæng i vores politik end den, regeringen og et flertal i Folketinget her lægger op til, selv om det er den svære løsning og ikke nødvendigvis den lette.

Kl. 17:43

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ministeren.

Kl. 17:43

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Jamen jeg anerkender fuldt ud, at Venstre skal have point for at prøve at afspore debatten fuldstændig fra det, den handler om, nemlig: Skal en velintegreret pige som Songül, som har sin familie, sin opvækst, sin dagligdag, sit liv i Danmark, have at vide, at fordi vi har nogle principper og nogle regler, som vi overhovedet ikke vil bøje, selv om vi godt kan se, at der er nogle menneskeskæbner, som lider en krank skæbne, hvis vi gør sådan, finde sig i, at vi ikke vil tænke os om og gøre det, som vi synes er rigtigt?

Jeg tror, at det her dækker over, at Venstre har lyst til at få det til at handle om noget andet, end at Venstre i Køge har skrevet til mig, bedt om, at Songül skal få lov at være her, og at fru Inger Støjberg, som var daværende udlændingeordfører, i pressen flere gange gik frem og spurgte: Kan vi ikke nok finde en løsning for den her pige? Endelig synes jeg også, at Venstre er svar skyldig på det spørgsmål, som fru Mette Reissmann stillede, nemlig: Er det hele Venstre, som stemmer imod det her lovforslag? For mig bekendt er Venstre splittet.

Kl. 17:44

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Tak for det.

Da der ikke er flere medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 17:44

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Inden vi går videre med dagsordenen, har jeg et nyt punkt til dagsordenen.

Klima-, energi- og bygningsministeren (Rasmus Helveg Petersen) har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Energipolitisk redegørelse 2014.
(Redegørelse nr. R 16).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Redegørelsen vil komme til forhandling mandag den 2. juni 2014.

Det næste punkt på dagsordenen er:

29) 1. behandling af lovforslag nr. L 182:

Forslag til lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister. (Tildeling af nyt personnummer til personer, der oplever sig som tilhørende det andet køn).

Af økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager).
(Fremsættelse 30.04.2014).

Kl. 17:45

Forhandling

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er fru Fatma Øktem fra Venstre.

Kl. 17:45

(Ordfører)

Fatma Øktem (V):

Tak. Forrige lørdag vandt Conchita Wurst det europæiske melodigrandprix, og vinderen vakte opsigt – ikke så meget på grund af sangen som på grund af Conchitas udseende. Hun havde nemlig skæg, hvilket bryder med normen om, hvordan kvinder og mænd ser ud. Personligt synes jeg, at det var helt fint, at det netop var hende, eller ham, der vandt – det kan nemlig være med til at skabe opmærksomhed og accept omkring transpersoner, både her i Danmark, men også ude i verden.

Lovforslaget, som vi skal behandle, vil også være med til at skabe højere grad af accept af transpersoner. Forslaget laver nemlig om på de nuværende krav for at få foretaget juridisk kønsskifte. Som reglerne er i dag, skal transpersoner, der ønsker et nyt personnummer, der afspejler det køn, de føler de er, kastreres. Det kræver altså, at en mand, der juridisk vil betragtes som en kvinde, skal have fjernet kønsorganerne, og at kvinder, der juridisk ønsker at være mænd, skal have fjernet deres livmoder. Der er altså tale om et yderst indgribende krav, der kræver store operationer for de pågældende personer. Det skal forslaget gøre op med. Konkret går forslaget ud på, at et juridisk kønsskifte fremover kun kræver en ansøgning med en tilkendegivelse af, at man føler sig som tilhørende det modsatte køn, og efter 6 måneder skal man bekræfte sin ansøgning, som så, for mig at se, systematisk godkendes.

I Venstre er vi enige med regeringen i, at det er på tide at gøre op med de gamle krav om kastrering. Vi bør i en moderne verden acceptere folk, som de er, og som de føler sig. Derfor er vi også positive over for forslaget. Men – der er et men – vi synes, at forslaget er for vidtgående. Det skyldes, at vi er bekymrede for, at forslaget ikke tilgodeser de personer, der ikke kan overskue konsekvenserne af et juridisk kønsskifte. Derfor mener vi, at der bør være en eller anden form for lægefaglig vurdering, erklæring eller udtalelse, sådan som f.eks. Foreningen af Transkønnede i Danmark foreslår det. Det vil være med til at forhindre eventuelt misbrug af muligheden for kønsskifte og sikre, at ansøgeren er fuldt bevidst om sit valg og ikke lider af en ubehandlet psykisk lidelse. Vi mener i modsætning til regeringen ikke, at der derved bliver tale om unødige hindringer for juridisk kønsskifte, men blot, at det er et udtryk for en form for en velmenende rettidig omhu.

I Venstre vil vi ikke lægge os fast på nogen model i dag, men i stedet lægge op til en grundig drøftelse under udvalgsbehandlingen.

Vi kan dog forestille os, at det kan være et krav om almindelig konsultation hos en læge. Formålet skal være, at lægen spørger ind til beslutningen og oplyser om praktiske sundhedskonsekvenser, f.eks. ved cellediagnostik eller mammografiscreening hos fysiske kvinder. Det kunne eventuelt være en kombination med et krav om en lægeerklæring – på den måde sikrer vi os, at beslutningen er truffet på et oplyst og drøftet grundlag.

Faktum er, at forslaget, som det ligger, medfører, at det bliver lettere at skifte køn end at skifte navn. Det mener vi ikke giver mening, der er trods alt tale om en meget stor beslutning med betydelige konsekvenser for den enkelte ansøger. Derfor håber vi på at tage en konstruktiv drøftelse under udvalgsbehandlingen, sådan at vi på en ordentlig, saglig og ansvarlig måde kan få ændret reglerne for juridisk kønsskifte.

Vi er helt enige med regeringen i, at der skal åbnes en dør for, at man ikke behøver at blive kastreret for at få et juridisk kønsskifte, men vi er ikke enige med regeringen i, at det er en ladeport, der skal åbnes, uden at der står en portner. Vi synes, at det virker lidt usemstret, og på den baggrund kan Venstre ikke støtte forslaget, som det ligger.

Kl. 17:50

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er foreløbig to medlemmer af Folketinget, der har bedt om en kort bemærkning. Den første er hr. Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 17:50

Rasmus Horn Langhoff (S):

Tak for en rigtig god tale, i hvert fald den første halvdel af talen, hvor fru Fatma Øktem jo på ganske saglig vis redegjorde for tanker bag og hensigten med det her lovforslag. Jeg er lidt ærgerlig over anden halvdel af talen, vil jeg så sige, for jeg troede jo, at Venstre gik ind for voksne menneskers frie valg. Det er jo voksne mennesker, vi taler om, og der er en refleksionsperiode på et halvt år. Venstre støtter op om hensigten med det her lovforslag, så hvorfor skal vi absolut lede efter hår i suppen, i stedet for at Venstre bare bakker op om det her ganske udmærkede forslag?

Kl. 17:51

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 17:51

Fatma Øktem (V):

Vi leder ikke efter hår i suppen, og som jeg også sagde, er vi meget langt hen ad vejen enig med regeringen. Vi synes bare, at det faktisk er det modsatte, der sker her. Som jeg prøvede at sige det, vil vi gerne i stedet være med til at åbne en dør, men ikke en ladeport. Vi kan ikke se, at det skulle være unødigt, at man får en samtale og måske får det drøftet med en læge. Det kan være ens egen læge. Vi kan ikke se, hvad det skulle gøre af skade. I dag kan man sætte sig ned og skrive en ansøgning uden at have drøftet det med nogen, uden at have tænkt over konsekvenserne, og så kan man så 6 måneder efter gå ind og bekræfte den – igen uden at have drøftet det med nogen. Det er, som om man går fra den ene yderlighed til den anden yderlighed.

Vi synes, intentionerne er rigtig fine, men vi ser gerne, at der kommer en form for lægefaglig vurdering eller erklæring, men som sagt er det ikke, fordi vi leder efter nogen hår i suppen.

Kl. 17:52

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Hr. Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 17:52

Rasmus Horn Langhoff (S):

Hvad er det for en ladeport, Venstre frygter? Jeg kan ikke i min vildeste fantasi forestille mig, at de personer, som ønsker at skifte køn, skulle myldre til og udnytte systemet og gøre det for at snyde os alle sammen. Det er nogle mennesker, der er enormt stigmatiseret og på mange måder enormt udsat, og som ordføreren også gør opmærksom på i talen, er det nogle mennesker, som vi også har et ansvar for har nogle rettigheder og ikke bliver udsat for diskrimination. Hvor mange mennesker forestiller Venstre sig vil myldre ind igennem ladeporten, hvis lovforslaget kommer igennem?

Kl. 17:53

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 17:53

Fatma Øktem (V):

Det er ikke sådan, at vi tror på, at folk så af den grund begynder at skifte køn. Men det, vi mener med det, er, at man måske godt kunne have det med. I dag er det meget svært, og man gør det uden nogen som helst refleksion. Der er en refleksionsperiode, men der er ikke nogen, der drøfter det med dem. Vi er fuldstændig uenige med regeringen i det, der står i lovforslaget, om, at det er unødigt. Arbejdsgruppen nævner det jo sådan set også under ulemper. Foreningen af Transkønnede i Danmark nævner det også, så vi kan ikke se, hvad der skulle være af hindring for det, og vi synes, det er nødvendigt, at man lige får det drøftet, så hvorfor ikke det?

Kl. 17:54

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Så er det fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 17:54

Özlem Sara Cekic (SF):

Tak for talen. Jeg kunne rigtig godt tænke mig lige at høre noget. Altså, ordføreren siger det der med, at man uden at drøfte det med nogen faktisk kan gå ned og få lavet et juridisk kønsskifte, som reglerne står lige nu, med ændringen. Tror ordføreren, det er sådan noget, man gør? Altså, tror ordføreren, at man vågner en morgen og tænker: Nej, jeg er faktisk ikke en kvinde, jeg er en mand, og nu vil jeg gerne have en ændring af mit cpr-nummer?

Er det grundlæggende en holdning til, at de her mennesker bare fra den ene dag til den anden pludselig får sådan en eller anden fiks idé om, at nu vil man faktisk hellere være en mand end en kvinde eller omvendt? Eller er det noget, som man faktisk har drøftet med utallige mennesker i sit netværk, og har mange af dem faktisk samtidig været tilkøbt et behandlingssystem, fordi man, som reglerne er i dag, jo faktisk for at få en ændring af cpr-nummeret også skal kastreres?

Kl. 17:55

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 17:55

Fatma Øktem (V):

Jamen så vil jeg bare læse noget op, som arbejdsgruppen har udtalt, og det vil så være mit svar til fru Özlem Sara Cekic, fordi jeg er fuldstændig enig her:

Da modellen ikke involverer sundhedsmyndigheder eller andre faglige eksperter, er det ikke muligt at foretage en egentlig efterprøvelse af, om ansøgningen vittelig er begrundet i en oplevelse af at tilhøre det modsatte køn.

Det synes jeg er ærgerligt, for man kan så også godt sidde med en psykisk lidelse, som ikke er opdaget eller man ikke ved man har. Ellers man kan i princippet i dag, efter det bliver vedtaget, gøre det uden at have drøftet det med nogen. Det kan jo godt lade sig gøre. Det er ikke, fordi jeg tror, at der er nogen, der gør det, for det tror jeg ikke. Jeg tror, det er svært nok, og at det er en svær beslutning.

Men muligheden vil være der, og jeg kan ikke forstå, hvorfor man ikke kan se, at det måske kan være en fordel for den enkelte at få det vendt og få det gennemgået, også hvilke konsekvenser det får. For efter at lovforslaget bliver vedtaget, er det jo på eget initiativ, at man skal sørge for, at man får mammografiscreening og alt det, man ellers bliver indkaldt til via cpr-nummeret.

Kl. 17:56

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Fru Özlem Sara Cekic.

Özlem Sara Cekic (SF):

Altså, den her rapport nævner tre modeller, og alle tre modeller har jo fordele og ulemper. Så det er jo ikke, fordi den ene model bare er fuldstændig frit tilgængelig for alle. Sådan gælder det jo altid i forhold til de valg, man træffer.

Der er bare noget, jeg ikke forstår. Når ordføreren siger, at vi da skal være sikre på, at der ikke er nogen, der har en psykisk sygdom, betyder det så, at Venstre mener, at det er en psykisk sygdom at være transkønnet? Ordføreren siger nej.

Hvordan forestiller man sig, at man ved en erklæring – jeg hører ordføreren gentagne gange sige en lægeerklæring eller bare en erklæring – skal kunne vurdere, om den person, man sidder over for, er psykisk syg? Er det, fordi man så lægger op til selve diagnosemodellen, altså at man skal ind og have diagnosen? Jeg forstår simpelt hen ikke, hvordan det hænger sammen med, at en erklæring også kan være med til at screene, om folk er psykisk syge.

Kl. 17:57

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 17:57

Fatma Øktem (V):

Det er, fordi lægen, f.eks. ens personlige læge, som regel også kender patienten. Og vi har, som jeg sagde tidligere, ikke lagt os op ad nogen model. Vi vil gerne drøfte en lægekonsultation, en samtale, hvor man gennemgår konsekvenserne af det. Jeg kan ikke se, hvorfor det ikke skulle gavne eller være en fordel, at lægen stiller nogle spørgsmål. Hvordan det skal være, altså om det f.eks. skal være et skema, man skal udfylde, skal jeg heller ikke lige kunne svare på.

Men vi ser en fordel ved, at man går ind og får talt om den her beslutning, fordi det er en meget stor beslutning.

Kl. 17:58

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Der er yderligere to medlemmer, der har bedt om en kort bemærkning. Først er det hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 17:58

Flemming Møller Mortensen (S):

Mange tak. Nu sker der noget, der kommer bag på mig. Jeg troede faktisk, vi var nået længere næsten som samlet Folketing i forhold til de transkønnede. Det er altså en gruppe, som i den grad trænger til, at vi politisk retter et positivt blik mod dem og ikke begynder at sige noget om ladeporte. Udtrykket ladeport plejer vi at bruge her i Folketingssalen – eller det er der nogle der gør – i en helt anden sammenhæng. Det kommer også meget bag på mig, at der bliver brugt

det udtryk i forbindelse med det her lovforslag, at det er useriøst, og at man skal sætte et værn op for at undgå misbrug. De ting er jeg meget, meget uenig med ordføreren i. Til gengæld er jeg helt enig med ordføreren, når ordføreren siger, og jeg citerer: Jeg tror ikke, at der er nogen, der vil gøre det. Det var relateret til misbruget.

Jeg vil blot sige: Kan vi dog ikke vise en tillid til de transkønnede, som virkelig trænger til, at vi kigger positivt på dem? Og kunne vi så måske aftale politisk, at vi evaluerer loven, som den er fremsat, for at se, om ordføreren får ret i, at der ikke er nogen, der vil udøve misbrug?

Kl. 17:59

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 17:59

Fatma Øktem (V):

Tak for talen. Jeg er langt, langt hen ad vejen enig, men nu står formuleringen i tilfælde af misbrug sådan set også i lovforslaget, så det er jo ikke, fordi begrebet ikke bliver brugt fra regeringens side. Der er også tale om en sanktion, så det er ikke noget, jeg finder på. Det står sådan set i lovforslaget, at i tilfælde af at det bliver misbrugt, vil der være en sanktionsmulighed. Det er der jo sådan set, og det er ikke, fordi det så er det, der sker. Det håber vi selvfølgelig ikke, for det er ikke det, vi gør her, men muligheden vil være der. Kan vi gå ind og prøve at forhindre det, synes jeg da, at vi skal gøre det lovgivningsmæssigt.

Så jeg er enig med spørgeren i, at vi skal åbne op i forhold til den her gruppe, og jeg synes faktisk også, vi gør det. Jeg synes også, jeg sagde, at vi i Venstre er meget enige i hensigterne, og at vi også godt vil være med til at åbne op for det, så vi ikke har den lovgivning, som vi har i dag, men så den bliver moderniseret, ved at man ikke skal kastreres, men kan få et juridisk kønsskifte. Så jeg synes jo faktisk, at vi langt hen ad vejen er enige.

Kl. 18:00

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 18:00

Flemming Møller Mortensen (S):

Det kan godt være, at vi er enige langt hen ad vejen, men der er altså noget, der støder mig, og det er, at det, ordføreren giver udtryk for, i hvert fald ikke er liberal politik i forhold til at sætte mennesker fri og stille mennesker lige. Nej, når der bliver talt om, at der er mistillid til folk, så mener jeg, at man understøtter det forkerte frem for at understøtte, at folk har tillid. For vi har altså med en gruppe at gøre, vi har med en minoritet at gøre, som i den grad har behov for, at der kommer til at ske noget, og det skal ikke være step by step. Jeg plejer at sige, at man kender et demokratis dybde på, hvordan det behandler minoriteter, og derfor vil det være rigtig godt, hvis et bredt flertal her i Folketinget kan tage skridtet og ikke sår ny mistillid.

Kl. 18:01

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 18:01

Fatma Øktem (V):

Det skal ikke på nogen som helst måde opfattes, som om Venstre ikke har tillid til mennesker – overhovedet ikke. Tværtimod synes jeg faktisk, at vi netop udviser stor respekt for den her gruppe ved at sige, at vi også gerne lige vil vide, om der er nogen, der er i tvivl, eller om de ved, hvad for nogle konsekvenser der er. Jeg kan overhovedet ikke genkende det billede, spørgeren tegner. Vi siger netop, at vi ge-

rne vil være med til, at det i dag bliver nemmere at få et juridisk kønsskifte, og at man ikke skal alt det igennem, som vores lovgivning siger man skal i dag. Men noget andet er at stille spørgsmål til folk og måske for nogles vedkommende hjælpe dem hen ad vejen. Vi kan jo ikke generalisere. Alle er jo forskellige mennesker. Hvorfor skulle de ikke kunne få noget ud af at gennemgå det eller tale med en læge og lige gennemgå de konsekvenser, der er?

Kl. 18:02

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Fru Stine Brix.

Kl. 18:02

Stine Brix (EL):

Tak for det. Det er jo sådan, at livet er fuldt af valg – svære valg og lette valg – og jeg tror, at alle drøfter dem med de mennesker, de har omkring sig. Det tror jeg også gælder personer, der er transkønnede. Men det, Venstre lægger op til her og nu, er jo at gå ind og bestemme på vegne af de transkønnede, hvem de skal drøfte den her beslutning med, og det skal være med en læge, til trods for at juridisk kønsskifte jo ikke har noget med sundhedsvæsenet at gøre.

Nu er det faktisk sådan, at vi adskiller det juridiske kønsskifte fra sundhedsvæsenet, så jeg forstår faktisk ikke, hvorfor Venstre vil bestemme, at man skal drøfte det her med sin læge. Der kan være så mange andre mennesker, det er langt mere relevant at tale med. Måske kunne fru Fatma Øktem prøve at forklare det lidt nærmere?

Kl. 18:03

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 18:03

Fatma Øktem (V):

Som jeg sagde, vil vi meget gerne drøfte, hvad det kunne være. Vi har ikke lagt os fast på nogen model. En mulighed kunne være ens egen læge, der i forvejen kender en. Med lovgivningen her lægger man jo også op til, at de ting, der kan være kønsbestemte på grund af ens cpr-nummer som mammografi, screening osv., også vil ændre sig, så det bliver på ens eget initiativ. Det kunne være lægen, man drøfter det med. Det er noget af det, vi kan se som en mulighed, altså at man får en samtale, hvor det gennemgås, hvilke konsekvenser der bl.a. sundhedsfagligt kan være ved det.

Kl. 18:03

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Fru Stine Brix.

Kl. 18:03

Stine Brix (EL):

Jeg synes, det er et relevant tilbud, at man kan gå ned til sin læge og snakke med sin læge om, hvad konsekvenserne vil være, men det er jo ikke det, fru Fatma Øktem taler om. Hun taler om, at lægen skal afgive en erklæring, for at man kan få tilladelse til et juridisk kønsskifte; at man altså skal overlade magten til sin læge, for at man overhovedet kan få det her juridiske kønsskifte. Hvad skal man så gøre, hvis ens læge siger: Nej, jeg tror ikke på, at du er transkønnet? Hvad skal man så gøre som transperson?

Det er selvfølgelig relevant at få viden om, hvad det betyder i forhold til mammografiundersøgelse eller screening for livmoderhalskræft. Det er der jo faktisk også lagt op til at man får information om. Men det, fru Fatma Øktem taler om, er jo, at lægen faktisk får en magt til at bestemme, om man overhovedet får lov til at skifte køn juridisk.

Kl. 18:04

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 18:04

Fatma Øktem (V):

At det er lægen, der skal afgøre det, er ikke det, vi lægger op til. Som sagt er det en mulighed, vi gerne vil gå ind og kigge på. Vi vil også gerne tale mere om det og have en grundig drøftelse under udvalgsbehandlingen.

Men fra at man i dag skal igennem en del operationer, kastreres og opgive sit biologiske køn for at kunne ændre sit juridiske køn, er det her at gå til den anden yderlighed, at man kan sidde foran en computer og lave en ansøgning. Man behøver ikke at vente på nogen, og det kan i princippet lade sig gøre. Jeg ved så godt, at der er mange, der vil gøre det her til et problem om et menneskesyn, nemlig at jeg opfatter det på den måde, men det kan jo i princippet lade sig gøre.

Det, vi synes, er, at man går fra den ene yderlighed til den anden yderlighed. Det er så der, vi ikke er enige. Vi synes godt, at vi kan lægge noget ind imellem, og at man eventuelt kunne drøfte det med sin egen læge.

Kl. 18:05

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ikke flere medlemmer, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Socialdemokraterne, hr. Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 18:05

(Ordfører)

Rasmus Horn Langhoff (S):

Tak for det. Jeg er glad for, at vi med lovforslaget i dag kan være med til at løse et problem, som lgbt-miljøet i Danmark længe har peget på, og som de længe har ønsket at få løst, nemlig at vi får opdateret vores lovgivning, så det fremover er muligt for dem, som føler sig fanget i den forkerte krop, at få et juridisk kønsskifte.

I Socialdemokratiet mener vi, det er godt, at man har retten til at bestemme over sin egen krop og sit eget liv, og med lovforslaget her lægger regeringen op til en model, hvor man efter en refleksionsperiode på ½ år, som man kan reflektere i, og på baggrund af en ansøgning kan skifte juridisk køn. Det synes vi fra socialdemokratisk side er en rigtig fornuftig model.

Jeg kan så forstå, at flere partier, bl.a. Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti, frygter, at mange nu vil kaste sig over den her mulighed og ligefrem vil udnytte systemet. Der må jeg altså indrømme, at jeg har meget svært ved at se, at den bekymring ikke er grebet ud af den blå luft.

For Socialdemokratiet handler det om, at lovændringen kan gøre en konkret forskel for en gruppe mennesker, som i dag er i en vanskelig situation. Derfor støtter vi forslaget.

Kl. 18:06

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen medlemmer, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Dansk Folkeparti, fru Pia Adelsteen.

Kl. 18:07

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det, og tak til den socialdemokratiske ordfører for at fortælle, hvad jeg mener, inden jeg er kommet herop. Det er jeg altid glad for. Så er man ligesom forberedt, kan man sige.

Må jeg ikke blot sige i forhold til det her forslag om juridisk kønsskifte, at det, at man kan sende en ansøgning, lade gå 6 måneder, bekræfte, at man ønsker at skifte køn efter 6 måneder og så dermed opnå juridisk kønsskifte, anser vi i Dansk Folkeparti for at være forkert. Når jeg siger det, er det ikke, fordi man ikke kan føle sig som et andet køn eller føle, at man er født i en forkert krop – for det anerkender jeg fuldt ud at man kan – men når vi har et cpr-register, hvor cpr-numrene bliver tildelt efter et biologisk køn, så har jeg altså svært ved at se, at vi her ligesom tilsidesætter biologien for at sige, at afhængigt af, hvordan folk føler sig, kan man altså opnå det, vi kalder juridisk kønsskifte.

Jeg har nogle gange brugt det eksempel, at når jeg kigger i mit pas, så står der, at jeg er 1,63 m. Jeg føler mig ofte lavere, jeg føler mig også ofte højere. Det står ikke i mit pas, for jeg er altså 1,63 m, og så er den jo ikke længere. Jeg har, må jeg sige, det lidt på samme måde med cpr-numrene, altså at når vi bliver født, så bliver det bestemt ud fra vores biologi, hvilket køn vi er, og det er ud fra det, at cpr-nummeret bliver tildelt.

Nu har vi jo to forslag efter det her. Jeg medgiver gerne, at når man har en følelse af at være i den forkerte krop, så er det jo nogle vidtgående indgreb, der skal til for at få et nyt cpr-nummer i dag. Men hvis vi, hver gang vi lovgiver, skal sige, at det kan man få lov til, for det føler man at man gerne vil, eller det føler man sig som, så mener jeg, det giver nogle helt andre problemer. Jeg synes, der i høringsssvarene – ganske vist fra et mindretal i Det Etske Råd – ligger nogle ting, som i hvert fald gør, at hvis man ikke anerkender definitionen af køn, så får vi nogle andre problemer.

I Dansk Folkeparti støtter vi ikke forslaget.

Kl. 18:09

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er foreløbig to medlemmer, der har meldt sig med korte bemærkninger. Den første er hr. Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 18:09

Rasmus Horn Langhoff (S):

Jeg fandt et citat fra Dansk Folkepartis sundhedsordfører, fru Liselott Blixt, som siger, at ja, man hører f.eks. om kvinder, der synes, at det hele er uretfærdigt, og at alting var nemmere, hvis de var mænd. Hvis de virkelig ønsker et mandearbejde, kan de nu skifte køn. Det bliver altså brugt som argumentation for, hvorfor Dansk Folkeparti ikke vil stemme for det her lovforslag. Mit spørgsmål til fru Pia Adelsteen er: Hvor hører I de her ting henne?

Kl. 18:10

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 18:10

Pia Adelsteen (DF):

Det er jo lidt svært for mig at svare på, hvor fru Liselott Blixt har hørt den sætning. Det kan jeg ganske enkelt ikke svare på.

Kl. 18:10

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Hr. Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 18:10

Rasmus Horn Langhoff (S):

Så lad mig spørge på en anden måde. Deler fru Pia Adelsteen fru Liselott Blixts vurdering af, at det kommer til at blive et problem, at de kvinder, som gerne vil have mandearbejde, nu kommer til at skifte køn, altså at det er de mennesker, de kvinder, der kommer til at bruge den nye lovgivning, og ikke de transpersoner, som går og føler

sig som det modsatte køn, der vil benytte sig af lovgivningen? Altså, vil der blive spekuleret og finde misbrug sted med den her nye lov?

Kl. 18:11

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 18:11

Pia Adelsteen (DF):

Det tror jeg ikke. Jeg tror heller ikke, at det er det, fru Liselott Blixt har ment. Så det er muligt, at det er taget ud af en kontekst, men jeg har meget svært ved at se, at fru Liselott Blixt vil mene, at det hele bliver misbrugt. Jeg går ud fra, at dem, der siger ja til den her lov, holder øje med, om der er et misbrug. Det går jeg sådan set ud fra at man gør i forbindelse med at alle love.

Kl. 18:11

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Så er det fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 18:11

Özlem Sara Cekic (SF):

Nu har formanden udtalt mit navn forkert flere gange, og nu bliver jeg nødt til at rette det. Det udtales Cekic.

Jeg bliver lidt i tvivl i forhold til det der med, at nu skulle vi til at lave lovgivningen om, fordi folk føler sig som et eller andet. Undskyld, jeg siger det, men det lyder faktisk lidt nedladende. Men jeg skal lige høre: Mener Dansk Folkeparti, at det at være transkønnet er en sindslidelse, det vil sige, at man er psykisk syg?

Kl. 18:12

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 18:12

Pia Adelsteen (DF):

Nej, det mener vi ikke. Det er også det, der er det gode ved noget af det, der bliver ændret, nemlig at man ikke skal have den diagnose, at man er psykisk syg, for at få et eventuelt kønsskifte. Så svaret er nej, det mener vi ikke.

Kl. 18:12

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 18:12

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er simpelt hen for at forstå det, for Venstre sagde, at grunden til, at de måske siger nej til det her, og at de ikke vil lægge sig fast, er, at de gerne vil have en vurdering. Det kan godt være, at jeg simpelt hen ikke har hørt ordentligt efter, men siger Dansk Folkeparti grundlæggende, at de ikke vil give lov til, at man kan lave en ændring af cpr-nummeret? Eller hvad er det, man gerne vil have i stedet for? For hvis man ikke mener, det er en psykisk sygdom, og man heller ikke mener, at folk skal diagnosticeres, hvad vil man så gøre med de her mennesker, som ikke føler sig som det køn, som de er blevet født med? Jeg spørger bare af ren interesse.

Kl. 18:13

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 18:13

Pia Adelsteen (DF):

Jeg ved ikke, om det skal være Dansk Folkeparti, der bestemmer, hvad man skal gøre med mennesker, der føler, at de er et forkert køn.

Men i forhold til forslaget vil jeg sige, hvad vi i hvert fald mener om den måde, cpr-registeret fungerer på i dag. Der får man et cpr-nummer afhængigt af det biologiske køn, man har. Det er den måde, det er opdelt på i dag, og det synes vi faktisk er rigtigt. Så det er ikke et spørgsmål om, hvordan man føler sig. Tro mig, jeg mener det ikke nedladende, så jeg håber heller ikke, at det lyder sådan; jeg mener det ikke nedladende. Men vi kan jo føle os som mange ting, og det var faktisk også derfor, jeg prøvede at give udtryk for det, i og med at jeg også nogle gange føler mig som en på 1 m og 70 cm. Det står desværre bare ikke i mit pas, og det må jeg leve med.

Kl. 18:13

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Der er yderligere to medlemmer, der har bedt om en kort bemærkning. Den første er fru Stine Brix.

Kl. 18:13

Stine Brix (EL):

Jeg kan forstå på ordføreren, at Dansk Folkeparti synes, at det er et problem, hvis man laver om på, at det sidste ciffer i cpr-nummeret afspejler det køn, man oprindeligt er født med. Men hvorfor er det egentlig et problem?

Kl. 18:14

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 18:14

Pia Adelsteen (DF):

Det er det for så vidt heller ikke, men så skal vi jo lave det om for alle.

Kl. 18:14

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Fru Stine Brix.

Kl. 18:14

Stine Brix (EL):

Hvorfor skal vi lave det om for alle, fordi der er nogle mennesker, som får et væsentlig bedre liv og et væsentlig lettere liv ved at få et personnummer, som afspejler det køn, som de identificerer sig med? Hvad er problemet egentlig?

Kl. 18:14

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 18:14

Pia Adelsteen (DF):

Nu forstår jeg ikke lige Enhedslistens holdning til det. Det første spørgsmål går på, om Dansk Folkeparti anser det for at være et problem, at vi har et cpr-nummerregister, der deler det op i køn. Det mener jeg ikke at det er.

Bagefter spørger Enhedslistens ordfører: Hvad er så problemet, ved at man lige bytter rundt på det? Jeg siger, at vi i Dansk Folkeparti faktisk anser det der med den biologiske kønsdefinition som rigtig i forhold til vores cpr-register. I forhold til biologien: Hvis man er en mand og føler sig som kvinde, er man altså biologisk stadig væk en mand, og det er det, cpr-registeret afspejler. Det er jo det, vi anerkender i Dansk Folkeparti. Jeg forstår ikke helt, hvad Enhedslisten anerkender.

Kl. 18:15

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Hr. Flemming Møller Mortensen.

Flemming Møller Mortensen (S):

Det vil jeg gerne holde fast i: Cpr-nummeret skal anerkende noget – for hvem? Altså, det, der er baggrunden for det her lovforslag, er, at der er nogle personer, som til stadighed bliver konfronteret med deres anderledeshed, og det føler de er stigmatiserende. Det tror jeg faktisk godt jeg kan sætte mig ind i. De ønsker en anden identitet end den, de bliver konfronteret med i et pokkers cpr-nummer, som Dansk Folkeparti forsvarer, mens de samtidig siger, at det egentlig ikke giver nogen mening, for så kunne vi jo bare lave hele systemet om. Her synes jeg at vi har muligheden for at lave det om for nogle enkelte personer, som anser det som et problem. Og for alle andre, for hvem det ikke er et problem, bibeholder vi det bare.

Kl. 18:16

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 18:16

Pia Adelsteen (DF):

Altså, nu ved jeg ikke, hvor mange borgere der mener at det er et problem at have cpr-nummer med et lige eller et ulige nummer i enden. Min pointe er, at cpr-registeret er lavet, så man får tildelt enten et lige eller et ulige nummer, afhængigt af det biologiske køn, man har. Det synes jeg er helt fint. Det er i hvert fald den måde, vi har kørt det på. Det har jeg ikke noget problem med.

Hvis man ønsker at ændre det for nogle få, som har en følelse af at være et andet køn, og det er et problem at have det nummerregister, burde det så ikke være sådan i stedet, at hele cpr-nummerregisteret skulle laves om, sådan at det måske bare er fortløbende numre – hvad ved jeg? – eller et eller andet, sådan at det i hvert fald ikke har noget med det biologiske køn at gøre? For det er ud fra det, vores cpr-register viser kønnet på p.t. Og det synes jeg egentlig er i orden.

Kl. 18:16

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 18:16

Flemming Møller Mortensen (S):

Biologi: Der er jo altså nogle her, som føler en anden biologi end den, de er født med. Jeg må bare konkludere med baggrund i Dansk Folkepartis ordførers indlæg her, at Dansk Folkeparti ikke vil komme de her personer i møde. Dansk Folkeparti vil ikke fjerne stigmatiseringen. Dansk Folkeparti vil ikke gøre hverdagen lettere for de transkønnede i Danmark. Dansk Folkeparti vil holde fast i en for mig at se gammeldags, forstokket systematik, som bygger på biologi, men som ikke giver mening for de mennesker, systemet gerne skulle være der for.

Kl. 18:17

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 18:17

Pia Adelsteen (DF):

Nu hørte jeg ikke noget spørgsmål i det. Men jeg vil bare sige, at det er korrekt, at vi i Dansk Folkeparti anser juridisk kønsskifte for at være et problem i forhold til den måde, man registrerer folk på, og det er jo ud fra biologi. Altså, det er jo den måde, vi registrerer det på.

Jeg anerkender fuldt ud, at man kan føle, at man er i den forkerte krop. Jeg anerkender fuldt ud, at man har forskellige seksualiteter osv. Det har jeg fuld forståelse for, og jeg accepterer det også fuldt

ud. Det mener jeg faktisk er noget, der hører folks privatliv til mere eller mindre. Men jeg synes, at med det cpr-register, vi har, hvor vi giver et cpr-nummer i forhold til det biologiske køn, skal det enten laves helt om, eller også skal det fortsætte, som det er.

Kl. 18:18

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ikke flere medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Radikale Venstre, fru Liv Holm Andersen.

Kl. 18:18

(Ordfører)

Liv Holm Andersen (RV):

Tak for det. Ideen bag det aktuelle lovforslag, hvilket tidligere ordførere også har redegjort for, er at muliggøre, at personer, som føler, at der ikke er korrespondens mellem deres biologiske køn og det køn, de føler at tilhøre, kan få et juridisk kønsskifte. Det er tanken, at man kan opnå et juridisk kønsskifte ved at indlevere en skriftlig ansøgning om nyt cpr-nummer, hvor man i ansøgningen påpeger følelsen af at tilhøre et andet køn. Således muliggøres det altså, at transkønnede kan opnå juridisk kønsskifte gennem nyt cpr-numre, uden at det kræver kastration eller anden behandling.

Med det nye cpr-nummer giver vi mulighed for, at man kan få nye personlige dokumenter, der er korresponderende med det køn, man føler at tilhøre – det være sig kørekort, pas osv.

En af grundene til, at jeg som radikal er rigtig glad for det her forslag, er dels det, at det har været et ønske blandt vores transkønnede minoritet rigtig længe, dels at vi her giver en minoritet større frihed til og en bedre mulighed for at leve deres liv og skabe deres tilværelse som dem, de er.

Jeg kan forstå, at kampen sådan udfolder sig mellem netop det at give en minoritet retten til og friheden til og mulighederne for at skabe deres liv og deres tilværelse som dem, de er, eller at konservere et cpr-nummersystem »bare fordi«. Der er jeg altså ret glad for at være med til at vælge det første. For det her forslag er en styrkelse af retten til forskellighed. Det er en styrkelse af kampen mod daglig stigmatisering. Og det kan jeg på vegne af Radikale Venstre kun bakke op om. Vi støtter således forslaget. Tak for ordet.

Kl. 18:20

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Selv tak. Der er ingen medlemmer, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det ordføreren for SF, fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 18:20

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Tak, og tak til regeringen for at forbedre rettighederne for transkønnede. Det er noget, vi har ønsket rigtig længe, og det er rigtig, rigtig positivt, at regeringen nu egentlig lægger op til, at man indfrier rege-
ringsgrundlaget på det her punkt.

Det er i den grad en forbedring i forhold til den gældende lovgivning, hvor den transkønnede skal have diagnosen transseksuel fra Sexologisk Klinik og være kastreret for at kunne opnå juridisk kønsskifte. Det giver den transkønnede råderum over sit eget liv og køn. Netop denne ret over sit privatliv er en del af menneskerettighedskonventionen og dens artikel 8, der vedrører retten til medbestemmelse og privatliv.

Jeg er utrolig glad for, at tilliden til de transkønnede i den grad er et omdrejningspunkt, altså hvad man føler sig som i forhold til det køn, man selv mener man er, og at man også kan få lov til at ændre sit cpr-nummer, så det passer til den måde, man opfatter sig selv.

Så var der ordføreren fra tidligere, der spurgte, om der overhovedet er nogen, der synes, at det er sådan et problem. Det tror jeg der

er. Hvis man hedder Irene og står i bibliotekskøen og der på cpr-nummeret står, at man ikke er Irene, men en mand, eller hvis man står i lufthavnen og skal igennem sikkerhedstjekket og der ikke står på cpr-nummeret, at man er en kvinde, så giver det jo faktisk i den grad en ydmygelse at stå der og blive udstillet, som om man var mærkelig, syg eller rendte rundt og spillede dame. Derfor tror jeg bare, at det her i den grad er en håndsrekning til de mennesker, der i al, al for lang tid er blevet stigmatiserede, og hvor deres egne følelser som voksne mennesker ikke er blevet taget alvorligt.

Jeg får lige lyst til bare at sige helt til sidst i forhold til hørings-svarene, som generelt er positive, at Amnesty International noterer, at man kunne overveje at give unge under 18 år mulighed for at få juridisk kønsskifte med tilladelse fra en forælder. Det håber jeg ministeren vil tage med i sine overvejelser, for vi har stadig væk en udfordring i forhold til de store unge, og mig bekendt går man også i ministerens parti ind for, at unge over 15 år skal kunne stemme. Så jeg tror, at det ville være en oplagt mulighed for også her at kigge på, om det ville være muligt, at dem, der er under 18 år, kan få et juridisk kønsskifte. Endnu en gang tak.

Kl. 18:23

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Der er foreløbig et enkelt medlem, der har bedt om en kort bemærkning. Det er fru Fatma Øktem.

Kl. 18:23

Fatma Øktem (V):

Mange tak. Tak til ordføreren. Ordføreren stillede mig et spørgsmål tidligere, hvori ordføreren spurgte, om jeg vidste bedre, eller om jeg troede, at folk ville gå ind og gøre det her for sjov, eller fordi de bare syntes, det kunne være fint at ændre køn.

Foreningen af Transkønnede i Danmark er ude at foreslå, at man bør have en lægeerklæring, og jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren: Gør det ikke indtryk på ordføreren, når personer, der faktisk ved, hvad det handler om, siger, at man i hvert fald som minimum bør have en lægeerklæring og endda mere for at være sikker på, at man er bevidst og oplyst om, hvilke konsekvenser man kan stå over for?

Kl. 18:24

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 18:24

Özlem Sara Cekic (SF):

Det gør altid indtryk på mig, når vi laver en høring og vi inviterer folk udefra, og når de kommer med nogle indvendinger, lytter jeg da til dem. Det, jeg reagerede på, var i forhold til det, som ordføreren fra Venstre sagde, om, at vi skal have en vurdering af, at det ikke er en psykisk sygdom. Man har da fuldstændig misforstået det, hvis man tror, at bare én samtale hos egen læge er med til at udelukke en psykisk sygdom. Det kræver langt mere end det.

Jeg er fuldstændig åben over for, at vi kigger på den bekymring, Venstre har, i forhold til om det her nu kan misbruges. Jeg ved ikke, hvem der skulle stå i kø for at misbruge det. Mig bekendt er der 6 måneders fortrydelsesret, og hvis der er folk, der misbruger det, kan de faktisk også stå til straf. For mig er det nok.

Grundlæggende laver vi jo lovgivning på Christiansborg, som bygger på tillid. Det er sådan, vi arbejder. Men jeg kan så forstå, at Venstre rigtig gerne vil diskutere det her i udvalget, og det er jeg faktisk helt fordomsfrit åben over for.

Kl. 18:25

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Fru Fatma Øktem.

Kl. 18:25

Fatma Øktem (V):

Det her handler ikke om en tillid til, om folk er bevidste om, hvad det er de vil eller ikke vil. Det her er en reel bekymring for de mennesker.

Det med, at det kan være en psykisk lidelse, er jo ikke noget, vi finder på fra Venstres side. Det er også noget af det, arbejdsgruppen påpeger. Det *kan* være det. Det kan også godt være, at der er nogle mennesker derude, der har behov for at høre konsekvenserne. Det kan også være andre ting – så det er bare en af dem. Vi har ikke på noget tidspunkt sagt, at det er en psykisk lidelse, så det vil jeg godt lige have lov til at korrigere. Det er som sagt ikke andet, end at det også er noget, arbejdsgruppen har med ind over. Men ja, vi vil gerne være med til at drøfte det. Vi ser gerne, at der skal være en lægefaglig erklæring. Det var sådan set bare en kommentar – det var ikke et spørgsmål. Tak.

Kl. 18:26

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 18:26

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg har faktisk ikke sagt, at Venstre mener, det er en psykisk sygdom. Jeg stillede det som et spørgsmål. Ordføreren sagde selv her fra talerstolen, at man så med denne lægeerklæring kunne vurdere, om folk var psykisk syge, så man kunne udelukke det. Så siger jeg, at jeg bare tror, at ordføreren skal ud i det virkelige liv, for det er ikke sådan, man får stillet en psykiatrisk diagnose. Det tager faktisk rigtig lang tid, mere end bare den ene gang. Hvis det bare var så let, var der heller ikke så mange, der ventede på diverse ventelister.

Jeg synes, at det her i høj grad handler om tillid. Det er lidt interessant at høre ordføreren fra Venstre snakke om voksne mennesker, som kan træffe et bevidst valg, og så selv stå og sige: Jamen det er jo vores bekymring, om de nu kan træffe det valg. Det går jeg da stærkt ud fra, for det er jo ikke sådan, at de vågner en morgen og pludselig føler sig som et andet køn. Det er noget, der har plaget dem i rigtig, rigtig lang tid og har rigtig store følger og konsekvenser for dem.

Kl. 18:27

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ikke flere medlemmer, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Enhedslisten, fru Stine Brix.

Kl. 18:27

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Tak for det. Jeg er rigtig glad for, at regeringen har fremsat det her lovforslag. Lovforslaget gør op med, at det indtil nu kun har været muligt at skifte køn juridisk, f.eks. ved at få tildelt et nyt personnummer, hvis man først blev kastreret, og det er efter Enhedslistens mening meget vidtgående, at staten på den måde indtil videre har stillet et krav om et meget omfattende og irreversibelt kirurgisk indgreb, for at man som individ kan gøre noget så stiltfærdigt som at få et andet cpr-nummer med et andet tal i slutningen af det.

Som flere har været inde på, har det længe været et dybfølt ønske iblandt transkønnede i Danmark. Især LGBT Danmark har i mange år arbejdet for det her område. Også blandt menneskerettighedsorganisationerne, Amnesty International og Institut for Menneskerettigheder, har det flere gange været fremhævet, at de regler, vi på nuværende tidspunkt har i Danmark, om et krav om kastration, er i konflikt med eller i hvert fald på kant med menneskerettighederne. Det har taget lang tid at komme hertil. Jeg var lige inde at tjekke, inden jeg kom herved, og det er faktisk 7 år siden, at vi første gang frem-

satte et beslutningsforslag med det formål at gøre det muligt at skifte køn rent juridisk. Siden fremsatte vi et forslag sammen med SF, Socialdemokraterne og Radikale Venstre, og nu har regeringen så været igennem et grundigt udvalgsarbejde, som gør, at vi nu står med det her lovforslag.

Jeg synes, at det har taget utrolig lang tid, men det er jo også godt at se, at tålmodighed nogle gange betaler sig i politik. Det kan faktisk føre til nogle resultater, at man arbejder for nogle forandringer. Regeringen lægger, som vi har været inde på i den her debat, op til at indføre den såkaldte erklæringsmodel, og den går ud på, at man som transkønnet selv skal erklære sig som tilhørende et andet køn end det biologiske køn, man er født med, og herefter er der så en refleksionsperiode på 6 måneder, før ansøgningen bliver godkendt endeligt. Det synes vi er rigtig klogt. Ens kønsidentitet, som det her jo handler om, er et personligt anliggende; det er ikke et anliggende for sundhedsmyndighederne. Man har selvfølgelig altid ret til en samtale med sin læge. Hvis man er i tvivl om noget, kan man booke en tid og søge rådgivning, men det at lægge selve afgørelsen i hænderne på sundhedsmyndighederne, er jo netop det, vi ønsker at gå væk fra nu ved at adskille sundhedsvæsenet fra den del, der handler om det juridiske. Så vi synes, at den model, som regeringen har valgt, er meget, meget fornuftig.

I høringsssvarene rejses spørgsmålet om de transkønnede, der er under 18 år, også. Det var SF's ordfører også inde på for lidt siden. Jeg synes også, at det er ærgerligt, at de ikke er med i lovforslaget. Det burde de have været. Men jeg lægger også mærke til i ministeriets kommentarer til høringsssvarene, at man vil kigge på det område og iværksætte en undersøgelse af det, og det håber jeg kan ske relativt hurtigt. Der skulle nemlig igen gå 2 år med udvalgsarbejdet, og så risikerer vi jo, at der er en anden regering.

Vi støtter altså forslaget her. Det forbedrer rettighederne markant for transkønnede, og vi er rigtig, rigtig glade for, at det nu foreligger som lovtæst.

Kl. 18:30

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ingen medlemmer, der har ønsket korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Liberal Alliance, fru Merete Riisager.

Kl. 18:31

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Lovforslaget L 182 har til formål at gøre det muligt, at personer, som oplever et misforhold mellem det biologiske køn og det køn, som de identificerer sig med, kan opnå juridisk kønsskifte ved skriftlig ansøgning om nyt personnummer. Lovforslaget ophæver altså sammenhængen mellem det biologiske køn og det juridiske køn – det køn, man føler sig som.

I Liberal Alliance ser vi sådan her på sagen: Der skal være plads til alle typer af mennesker i det her land. Hvis man føler sig som et andet køn end det, man er født som, så skal det være lettere at ændre dette køn, enten ved blot at klæde sig anderledes eller ved at gennemgå behandling. Vi bryder os ikke om, at staten skal være overdommer over, hvorvidt man som voksent menneske skal kunne gennemgå operationer eller anden behandling, der fører til, at man ændrer køn. Det må være ens eget ansvar og frihed, der er afgørende for, hvad man gør ved sin krop.

Derfor stiller vi os også positivt over for lempelser af lovgivningen, der kan føre til, at transkønnede kan foretage ændringer af deres krop i Danmark. Vi vil generelt arbejde for, at man i civilsamfundet mødes ligeværdigt, uanset hvilket køn eller hvilken seksualitet man har. Når vi alligevel vælger at stille os tvivlende over for dette lovforslag, er det, fordi det er et forslag, der kræver, at man skal beskrive virkeligheden anderledes, end den er, altså at man kan lave en

subjektiv vurdering af køn. Kønnen er jo altså også biologi, og det er dette biologiske køn, der i dag afspejler sig i cpr-registeret.

Vi tager gerne en diskussion om samspillet mellem persondata, datasikkerhed og privatlivets fred. Teknologiens udvikling betyder, at vi som mennesker konstant kan ses efter i sømmene, og som Berlingske for nylig har vist, er det ikke småting, der kan komme frem om vores personlige liv, hvis man ser stort på datasikkerhed. Derfor må vi også løbende diskutere, om vi som borgere har god nok plads til at være os selv, sådan som vi gerne vil leve vores egne liv uden for de offentlige systemers omklamrende registrering. Skal vi have færre systemer? Skal der registreres mindre? Skal data lettere kunne slettes igen?

Det er vigtige debatter, vi gerne kaster os ud i, og cpr-registeret er ikke specielt helligt. Vi diskuterer også gerne det og den rolle, det spiller. Men i det tilfælde, at vi har systemer, der registrerer data på den enkelte, som cpr-registeret gør i Danmark, og dette system også siger noget om køn, så giver det for mig at se ikke mening at lave en undtagelse, altså at sige, at for en enkelt gruppe siger det ikke noget om det biologiske køn. Vi vil gerne kæmpe for transsekuelles rettigheder og sørge for, at de får præcis de samme rettigheder som alle andre, men i det pågældende tilfælde mener jeg ikke, at det giver mening at skabe en uoverensstemmelse mellem det biologiske køn og det køn, der registreres gennem cpr-registeret.

Kl. 18:34

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er foreløbig to medlemmer, der har meldt sig med korte bemærkninger. Den første er hr. Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 18:34

Rasmus Horn Langhoff (S):

Nu hedder partiet jo Liberal Alliance, og jeg er så gammeldags, at jeg troede, at det betød, at man så også havde sådan en liberal tilgang til tingene. Hvis man var konservativ, kunne det være, at man havde valgt at kalde sig Konservativ Alliance, når man har den tilgang, som ordføreren har til det her. Altså, hvis den her ændring kan være med til at hjælpe nogle mennesker, som gudhjælpemig har behov for, at samfundet anerkender dem og deres valg her i livet, hvorfor så ikke gøre det? Hvorfor så ikke sætte de mennesker fri og understøtte dem i deres eget frie valg som voksne frie mennesker? Hvem er vi, der tror, at vi skal bestemme, at det skal de ikke have lov til? Altså, hvis ordføreren er liberal, så vær det dog også i den her sag.

Kl. 18:35

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 18:35

Merete Riisager (LA):

Jeg vil bestemt mene, at ordføreren er liberal. Men ordføreren lever også i den virkelige verden, hvor der findes et biologisk køn. Jeg og Liberal Alliance vil ikke stille hindringer i vejen for mennesker, som ønsker at ændre deres køn. Det skal man kunne gøre frit, og vi skal ikke have en statslig overdommer, der sidder og bestemmer, hvordan man skal indrette sit liv, og hvilket køn man skal have. Hvis man virkelig følger sig som det andet køn, jamen så skal man have mulighed for at ændre det. Og det giver heller ikke mening, at danske borgere, som gerne vil ændre køn, bliver nødt til at tage til udlandet, fordi vi er så rigide herhjemme. Det vil vi meget gerne ændre på og åbne op for. Men det, som man her beder os om, er at registrere et køn anderledes, end det er biologisk i virkeligheden. Det mener vi ikke giver mening.

Kl. 18:36

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Hr. Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 18:36

Rasmus Horn Langhoff (S):

Jeg er glad for, at ordføreren også bevæger sig hen i den virkelige verden. Jeg ville ønske, at det også skete på andre politikområder end bare det her. Det her drejer sig om frie voksne menneskers frie valg til at leve det liv, de har lyst til at leve. Og ordføreren for Liberal Alliance vil ikke tillade de mennesker, det handler om, at gøre det, men vil stille krav om, at hvis de skal have lov til at skifte personnummer, skal de altså også have stillet en psykisk diagnose, på trods af at der ikke nødvendigvis er noget som helst galt med dem, og ordføreren vil også stille krav om, at de skal kastreres, på trods af at det kan være et farligt kirurgisk indgreb, som er umuligt at lave om, når man først har været under kniven. Så hvad med alligevel at være lidt liberal og så sætte de her mennesker fri?

Kl. 18:37

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 18:37

Merete Riisager (LA):

Altså, ordføreren får fuldstændig rodet tingene sammen, så nu vil jeg bede ordføreren om virkelig at spidse ører her. Liberal Alliance ønsker ikke at sætte hindringer i vejen for, hvordan mennesker lever deres liv. Man kan leve sit liv, præcis som man vil. Man kan klæde sig, præcis som man vil. Man kan også skifte køn, hvis man vil. Det skal ordføreren eller resten af regeringen eller staten i øvrigt ikke blande sig i. Det skal man have lov til at gøre, hvis man gerne vil det. Det, vi her taler om i forhold til L 182, er, hvorvidt vi skal bruge cpr-registeret til at registrere virkeligheden anderledes, end den er for de fleste af os, nemlig fordi der faktisk findes et biologisk køn. Og jeg kan ikke støtte forslaget.

Kl. 18:37

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Så er det hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 18:37

Flemming Møller Mortensen (S):

Ja, jeg tager en dyb vejtrækning, for jeg skal virkelig ændre mit billede af Liberal Alliance. Jeg har gået og sagt til alle, at det, jeg har lært herinde på Christiansborg, er, at Liberal Alliance vil afregulere alt. Og hvad er det så, jeg må lægge øre til her i dag? Det er systemhensynet. Hvor er hensynet til individet? Hvor er humanismen henne? Ordføreren står og siger, at Liberal Alliance ingen hindringer lægger i vejen for, at transkønnede kan ændre køn. Jamen for pokker, det, sagen drejer sig om, er, at mange ikke ønsker at få en køns-skifteoperation, men ønsker at ændre deres kønsidentitet, ved at de får et andet cpr-nummer! Er det gået op for Liberal Alliance, at det er det, det drejer sig om? Det drejer sig *ikke* om, at de skal have ændret køn – fysisk køn.

Kl. 18:38

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 18:38

Merete Riisager (LA):

Jamen så lad os diskutere cpr-registeret. Lad os diskutere det hensigtsmæssige i cpr-registeret. Men hvis vi ønsker at beholde cpr-registeret, og hvis vi ønsker at beholde det på en måde, så det registre-

rer køn, må det også registrere de køn, der findes. Vi ønsker ikke at sætte hindringer i vejen for, hvordan man lever sit liv. Vi vil også gerne diskutere systemer. Men det her med at have en inkongruens mellem det, man siger om et køn, og det, som kønnene er, mener jeg ikke giver ret meget mening.

Kl. 18:39

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 18:39

Flemming Møller Mortensen (S):

Så er jeg bare nødt til igen at sige, for nu er det blevet gentaget, at det er systemet, der vinder, men det er individualiteten, det er personen, det er den transkønnede voksne person, som har en identitetskonflikt i sin krop. Der må jeg bare spørge ordføreren: Hvad er det, Liberal Alliance vil hjælpe med? Altså, hvor er friheden – den frihed, som Liberal Alliance hylder i alle sammenhænge? Hvilken frihed er det, Liberal Alliance tilbyder de transkønnede? Hvor er Liberal Alliances hjælpende hånd til dem, når man vil konservere, bevare cpr-systemet og lade det gå forud for mennesket?

Kl. 18:40

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 18:40

Merete Riisager (LA):

Jeg vil gerne gentage mig selv, og det kan jeg ligesom fornemme at jeg nok kommer til at gøre nogle gange: Vi vil ikke stille hindringer i vejen for, at transkønnede lever deres liv, præcis som de ønsker det. Det er vi meget åbne over for. Vi er et parti, som mener, at folk skal indrette deres liv, præcis som de vil. Vi har heller ikke noget mod at diskutere, hvordan systemer indrettes. Men hvis vi beslutter at beholde cpr-registeret, og hvis vi beslutter, at cpr-registeret siger noget om køn, giver det ikke ret meget mening at ophæve det, at det så faktisk siger noget om køn, med hensyn til at det også er biologisk.

Kl. 18:40

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Tak. Fru Stine Brix.

Kl. 18:40

Stine Brix (EL):

Jeg er lidt rystet over, at Liberal Alliance er så konservative, når det kommer til det her punkt. Det, som vi gør med det her forslag, er jo, at vi får cpr-registeret til fremover at afspejle den kønsidentitet, man har. Der er fuldstændig overensstemmelse mellem den kønsidentitet, man har, og det cpr-nummer, man har. Jeg forstår sådan set ikke, hvorfor Liberal Alliance ikke kan rumme det.

Så siger Liberal Alliance: Vi vil ikke stille nogen hindringer op for, at man som individ kan leve det liv, man gerne vil. Men det er jo præcis det, man kommer til. Det er et dybfølt ønske blandt de transkønnede, at de får mulighed for at blive mødt som det køn, de føler sig som, og som de ofte også udtrykker sig som, altså ser ud som, når de møder de offentlige myndigheder. Jeg forstår simpelt hen ikke, hvorfor det ikke kan hænge sammen for Liberal Alliance.

Kl. 18:41

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Merete Riisager (LA):

Nu bruger Liberal Alliance ganske meget tid på rettigheder for forskellige minoriteter, herunder også transkønnede. Når det gælder det her forslag, ser jeg det som Enhedslistens triumf, kan man sige, at de har fået de her queerteorier, som jeg jo også har læst, da jeg gik ude på KUA, til at blive regeringsvirkelighed. Jeg er ikke sikker på, at det er nogen særlig god idé, hverken for de transkønnede eller for alle andre.

Kl. 18:42

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Fru Stine Brix.

Kl. 18:42

Stine Brix (EL):

Ja, Liberal Alliance får virkelig roet sig ud på dybt vand her. Hvis Liberal Alliance er så optaget af det enkelte individs frihed, vil jeg virkelig opfordre til, at man tager et møde med Institut for Menneskerettigheder, Amnesty International og LGBT Danmark og tager en snak om det her, stille og roligt, og så får afklaret, hvad det egentlig vil sige, når vi taler om juridisk kønsskifte. Hvad vil det egentlig sige for de enkelte mennesker? Hvad betyder det for deres liv, at vi som samfund imødekommer dem og siger: Ja, vi vil gerne lave cpr-registeret om, sådan at det afspejler kønsidentitet frem for det biologiske køn, man er født med? Det er hermed en opfordring, der er givet videre, til at tage møder med de tre organisationer frem mod anden og tredje behandling.

Kl. 18:43

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 18:43

Merete Riisager (LA):

Tak for det. Det er dejligt at blive belært om friheden af Enhedslisten, som jo nu kun skriver »revolution« én gang i sit program, men ikke desto mindre ønsker at underlægge alle danskere nogle helt bestemte normer for, hvordan man indretter sig.

Altså, det her forslag handler om, at vi skal registrere et køn anderledes end det biologiske køn. Det er udelukkende det, det her forslag går ud på. Liberal Alliance stiller ikke hindringer i vejen for, at folk kan leve deres liv, præcis som de vil, men det med at beskrive et køn anderledes end som biologisk køn siger vi ikke ja til.

Kl. 18:43

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Der er yderligere et medlem, der har meldt sig, og det er fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 18:43

Özlem Sara Cekic (SF):

Nu siger ordføreren, at Liberal Alliance ikke vil stille sig i vejen for, at folk kan leve deres liv, præcis som de vil, men det er det, de ikke kan. Det er jo derfor, man lægger op til en ændring, der gør, at ens ydre faktisk også stemmer overens med det cpr-nummer, man har i hånden. Så derfor forstår jeg det faktisk heller ikke, når Liberal Alliance i den grad kommer op på den høje hest og snakker om frihed og den enkeltes ret til at vælge. Hvad er det, der går galt i lige præcis det her tilfælde, når voksne mennesker ikke må få lov til at være dem, de føler sig som?

Kl. 18:44

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 18:44

Merete Riisager (LA):

Det må de også gerne. De må indrette deres liv, præcis som de vil. De må klæde sig, som de vil. De må få foretaget de ændringer, de vil. Ens krop er ens egen. Det, som det her forslag udelukkende går på, er, hvorvidt man skal registrere kønnet som noget andet end det biologiske køn, og det mener vi ikke er hensigtsmæssigt.

Kl. 18:44

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 18:44

Özlem Sara Cekic (SF):

Men mener ordføreren så, at når man står i køen i lufthavnen og man ser ud som en kvinde, men man har et cpr-nummer, som viser det modsatte, så lever man det liv, man gerne vil, når man i den kø i den grad bliver konfronteret med, at man måske er en lille terrorist, at man måske er ude efter noget, og at man nu skal ind og lige vise, om man nu er rigtig, og at man skal stå og forklare det her? Mener ordføreren, at det er at leve sit liv, præcis som man vil? Det kunne jeg rigtig godt tænke mig at vide. Hvad er det, der gør, at det her cpr-nummer åbenbart betyder så meget for Liberal Alliance, at de mener, at hele frihedsdiskussionen kan sættes til side i lige præcis det her tilfælde?

Kl. 18:45

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 18:45

Merete Riisager (LA):

Nu er der endnu en ordfører, som ikke har hørt efter, hvad jeg har sagt. Vi er bestemt åbne for at diskutere, hvordan cpr-registeret er indrettet. Det er ikke helligt for os. Det, som min indsigelse her går på, er, at man registrerer kønnet som noget andet end det biologiske køn. Der er denne ordfører altså lidt for meget fra Fyn til at sige, at det giver nogen mening.

Kl. 18:46

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Der er ikke flere medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Det Konservative Folkeparti, fru Charlotte Dyremose.

Kl. 18:46

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

I Det Konservative Folkeparti, kan jeg lige så godt starte med at sige, kan vi ikke støtte forslaget. I dag er det muligt for personer, der oplever sig som værende et andet køn, at gennemgå et kønsskifte. Det er også muligt for personer, der ikke vil gennemgå et fysisk kønsskifte, at tage navneforandring og få et nyt pas. Det finder vi er positivt, for det betyder, at transpersoner, der ikke får det fysiske kønsskifte, alligevel kan komme til at fungere i samfundet med et navn, der passer til deres identitet. Men vi mener altså ikke, at man kan gøre det her alene juridisk. Vi er nødt til at fastholde, at der objektivt set er en sammenhæng mellem ens fysik og det, man registreres som.

Som Konservative mener vi, at folk må føle sig som præcis det, de har lyst til, men problemet med den løsning, som regeringen lægger frem, er jo, at den ikke kun berører de transkønnede og deres egen selvforståelse, men faktisk griber ind i hele samfundet og pludselig bliver definerende for hele måden, vi opfatter køn på. Det er vi modstandere af, og derfor er vi modstandere af lovforslaget. For det

er nødvendigt i et samfund at opretholde visse normer og definitioner. Vi har set et værdiskred i retning mod det kønsneutrale samfund, hvor kønnene udviskes, og det er vi stærke modstandere af. Køn er vigtigt, og det er en væsentlig identifikationsfaktor. Hvis ikke det var det, havde vi jo helt ærligt ikke den her diskussion i dag. Så det bekræfter jo sådan set bare, at det er væsentligt.

I Danmark er vi også ret påpasselige med vores cpr-numre. Vi har set, hvor svært eller nærmest umuligt det er at få et nyt cpr-nummer, hvis man har været udsat for identitetstyveri, og det er, fordi man skal kunne identificere sig. Med et juridisk kønsskifte kan man ikke identificere sig som den, man er fysisk, for man er det ene køn på papiret, men det andet køn fysisk. Det bliver usammenhængende. Til den lukkede eksperthøring blev der nævnt rigets sikkerhed, og det er vigtigt, at man kan identificere sig direkte. Derfor er det ikke meningsfuldt at tilsidesætte f.eks. rigets sikkerhed på baggrund af en mindretalsovervejelse.

Så var det jo også sådan på den lukkede eksperthøring, at der blev udtrykt bekymring for det her med, at nu kan man bare selv komme med en ansøgning, og at der ikke f.eks. skal vedlægges en lægeerklæring. Sågar blev der fremhævet forslaget om en straffeat-test, og det handler jo om, at de personer, som er transkønnede og bare gerne vil have lov at leve i fred og klæde sig anderledes, ikke vil sættes i bås med personer, der kunne finde på at misbruge det her. Når der er en sådan bekymring hos de transkønnede selv, er det mig helt ærligt ubegribeligt, at man ikke tager det ganske alvorligt. For der kunne jo være nogen, f.eks. psykiatriske patienter, der ville vælge at misbruge loven, og det ville være rigtig synd for dem, der forsøger at leve et fredsommeligt liv klædt anderledes, end hvad deres fysiske identitet tilsiger.

Derfor vil jeg også gerne sluttelig sige, at noget af det, vi synes er væsentligt i den her sammenhæng, er at få afskaffet erklæringen fra psykiatrien, altså det, at man skulle være psykisk syg, have en psykiatrisk diagnose, for f.eks. at få lavet et kønsskifte. Vi mener tværtimod, det er ret væsentligt, at man, når man får lavet et kønsskifte, så netop ikke er psykisk syg. Hvis man er psykisk syg, skal det løses. Hvis man skal gøre noget så væsentligt i sit liv som at skifte køn, er det faktisk ret vigtigt, at man ikke er psykisk syg. Så det skal selvfølgelig fjernes.

Men vi kan altså ikke støtte forslaget.

Kl. 18:50

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Der er foreløbig fire medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Den første er hr. Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 18:50

Rasmus Horn Langhoff (S):

Det giver jo på en eller anden måde mere mening at høre de her ord fra en konservativ ordfører end fra en liberal ordfører, for det er jo i bund og grund konservative ord. Men man får hurtigt indtrykket af, at alt helst skal være som i gamle dage, for alt var bedre i gamle dage. Som historiker må jeg bare afkræfte det. Alt var ikke bedre i gamle dage. Så det er ikke nødvendigvis et mål i sig selv at forhindre, at udviklingen går derudad.

Der er en ting, som jeg vil høre om Det Konservative Folkeparti tager alvorligt. Det står bl.a. i arbejdsgruppens rapport, som jo udkom her i februar, at Justitsministeriet vurderer, at der kan være risiko for, at Danmark kan blive dømt for at overtræde den europæiske menneskerettighedskonventions artikel 8, altså retten til selvbestemmelse og retten til privatliv, ved at vi i dag stiller krav om, at hvis man vil skifte køn, skal man have et kirurgisk indgreb og have stillet en psykisk diagnose.

Går Det Konservative Folkeparti stadig væk ind for, at vi skal overholde de internationale regler, som gælder for Danmark?

Kl. 18:51

Kl. 18:54

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 18:51

Charlotte Dyremose (KF):

Altså, nu har det her vel overhovedet ingenting med gamle dage at gøre? Jeg har indtryk af, at der formentlig har været lige så mange transkønnede i gamle dage som i dag. Vi er bare blevet et mere tolerant samfund, og derfor kan man også få lov at leve i fred og ro – i hvert fald nogle steder – selv om man klæder sig anderledes, end det umiddelbart måtte forventes. Som jeg også gav udtryk for, synes jeg, at det er ganske fint.

Angående spørgsmålet er sagen jo, at vi har et køn. Det, vi vælger at gøre, er, at vi i vores cpr-register med ulige og lige cifre definerer det køn, vi fysisk har. Jeg har meget, meget svært ved at se, at det skulle være diskrimination – det er objektive kriterier.

Kl. 18:52

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Hr. Rasmus Horn Langhoff.

Kl. 18:52

Rasmus Horn Langhoff (S):

Skal jeg forstå det sådan, at den konservative ordfører ikke deler Justitsministeriets bekymring om, at vi kan risikere med vores nuværende regler at overtræde de menneskerettigheder, der står beskrevet i den europæiske menneskerettighedskonvention?

Kl. 18:52

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 18:52

Charlotte Dyremose (KF):

Altså, vi finder det ganske væsentligt, at folk i et moderne samfund må leve, præcis som de vil, føle sig præcis som de vil, kalde sig præcis som de vil. Det skal der være plads til. Men vi har et personregister, som har nogle objektive kriterier. De objektive kriterier mener jeg er ganske hensigtsmæssige. Nu skal vi jo om lidt behandle noget med sundhedsloven. Altså, det er forholdsvis nemt at indkalde til kønsbestemte sygdomschecks, når man har et sådant cpr-register. Det mener vi faktisk er ganske hensigtsmæssigt at holde fast i.

Kl. 18:53

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Tak. Fru Stine Brix.

Kl. 18:53

Stine Brix (EL):

Det er fuldstændig uklart for mig, hvad De Konservative egentlig vil på det her område. Altså, ønsker De Konservative at opretholde den tilstand, der er i dag, hvor vi som samfund stiller krav til transpersoner, som ønsker sig noget så fredeligt som et andet cpr-nummer, om, at de skal kastreres først? Er det det, der er budet fra De Konservative? Så kommer der alle de her taler om, at man må leve, som man vil, og alt muligt andet, men ønsker De Konservative at opretholde et krav fra samfundets side om, at man skal gennemgå en kastration for at kunne skifte cpr-nummer?

Kl. 18:54

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Charlotte Dyremose (KF):

Vi stiller sådan set ikke krav om, at folk skal kastreres. Vi ønsker at fastholde, at vi har et kønsbestemt cpr-nummer, og at det følger den objektive fysiske tilstand. Det er altså fuldstændig, ligesom man ikke kan bede om at få skrevet i sit pas, at man er 1,82 m, selv om det kunne være rigtig dejligt at have modelhøjde. Det er et fysisk objektivt kriterie, og det er sådan, det er.

Så er det for nogle mennesker rigtig, rigtig ærgerligt at være endt i den forkerte fysiske krop. Og vi vil meget gerne bidrage til at give dem mulighed for at slippe ud af den, hvis det er det, de har behov for. Men det ændrer altså ikke ved, at vi her taler om et objektivt kriterie. Og vi har ingen problemer med at fastholde det. Tværtimod synes vi, det er positivt, at vi kan fastholde, at vi er forskellige køn. Vi ønsker ikke de der svenske nu er vi sådan lidt intetkøn-agtige tilstande.

Kl. 18:54

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Fru Stine Brix.

Kl. 18:54

Stine Brix (EL):

Så kan jeg oplyse ordføreren om, at retstilstanden i dag er sådan, at man godt kan skifte cpr-nummer, selv om man er født med et andet biologisk køn, hvis man gennemgår en kastration. Det er det, vi ønsker at gøre op med. De Konservative svarer ikke på, om de synes det er et rimeligt krav. Så det spørger jeg De Konservative om. Synes De Konservative virkelig, at det er et rimeligt krav, at man for at kunne skifte noget så fredsomligt som et cpr-nummer først skal gennemgå en kastration? Det er det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er: Kunne man ikke, hvis man brugte sin fantasi bare en lillebitte smule, forestille sig, at vi for fremtiden indrettede et cpr-nummersystem sådan, at det i stedet for at være i overensstemmelse med det biologiske køn, man har, er i fuld overensstemmelse med den kønsidentitet, man har? Det er jo det, vi lægger op til i det her lovforslag. Det er fuldstændig stringent.

Kl. 18:55

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 18:55

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg er fuldstændig klar over, hvad retstilstanden er, og jeg ser det ikke sådan, at der stilles krav om det. Jeg ser det sådan, at man objektivt set rent fysisk er et køn, og at det er det køn, der fremgår af det. Hvis man så skifter køn, skal cpr-nummeret naturligvis skiftes. Jeg ville heller ikke være indstillet på, at man fik en kønsskifteoperation uden at skifte cpr-nummer, fordi det objektive fysiske og cpr-nummeret bør passe sammen. Den er jo ikke så meget længere.

Så handler det her jo også om, at vi skal være et åbent, tolerant samfund, hvor man ikke ser skævt til, at nogle mennesker har det på en anden måde, end de umiddelbart fremstår fysisk. Og sådan er det. Men det ændrer jo altså ikke på fysikken.

Kl. 18:56

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 18:56

Flemming Møller Mortensen (S):

Mange tak til ordføreren. »Et åbent, tolerant samfund« var dog lige nøjagtig stikordet til mig, for hvis der er noget, jeg synes, ordføreren giver udtryk for, så er det en konservativ konservering af de love, vi

har, uden nogen som helst form for medmenneskelighed og hensyn i forhold til en lillebitte minoritet i vores samfund, som beder samfundet om hjælp. Det, den konservative ordfører siger, er: Vi har vel nok et tolerant samfund, og her må man sandelig godt leve som transkønnet, hvis man har lyst til det, blot samfundet kan se det. Samfundet vil have, det skal kunne ses på et cpr-nummer – nej, så ryster ordføreren på hovedet; og det er jo, fordi ordføreren vil have, at man skal gennemgå en kønsskifteoperation. Det er der bare rigtig, rigtig mange af de transkønnede der ikke har lyst til, fordi det ikke er forbundet med seksualitet, men det er forbundet med deres kønsidentitet. Og jeg mener virkelig, at der må være noget, De Konservative ikke har forstået i den her kompleksitet.

Kl. 18:57

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 18:57

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg mener overhovedet ikke, man skal gennemgå en kønsskifteoperation, hvis ikke det er det, man gerne vil – overhovedet ikke. Når jeg taler om, at vi skal være et åbent, tolerant samfund, er det sådan set ikke anderledes, end dengang man gjorde op med apartheid. Der gjorde man jo ikke op med apartheid, ved at de sorte fik lov til at kalde sig hvide. Man gjorde op med det ved at sige, at det er lige godt at være sort og at være hvid. Derfor er det, vi må opnå i vores samfund, ikke, at vi begynder at udviske objektive kriterier. Det, vi gør i vores samfund, er, at vi anerkender, at man er et lige så godt menneske, selv om man er transperson og ens fremtoning og personnummer derfor ikke nødvendigvis er i overensstemmelse med hinanden.

Kl. 18:58

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 18:58

Flemming Møller Mortensen (S):

Her synes jeg bare ikke, at Det Konservative Folkeparti er særlig tolerant. For det er jo præcis det, de transkønnede siger er et problem for dem, altså at de skal stå og legitimere sig med et cpr-nummer, som ikke svarer til den identitet, de har, og det føler de ydmygende, og det føler de stigmatiserende. Og så spørger jeg Det Konservative Folkeparti: Hvilken hjælp er det, I vil give til de transkønnede?

Kl. 18:58

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 18:58

Charlotte Dyremose (KF):

Men det føler de jo kun ydmygende og stigmatiserende, fordi der er nogle, der ser det sådan. Det er jo derfor jeg drager parallellen til, at det heller ikke var ydmygende og stigmatiserende at være sort under apartheid – det var det, fordi der var nogle hvide, der gjorde det ydmygende og stigmatiserende. Og det var det, man gjorde op med, sådan at det ikke længere er tilfældet.

Kl. 18:59

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 18:59

Özlem Sara Cekic (SF):

Undskyld, min argumentation faldt lige fra hinanden. Det her er faktisk lidt på grænsen til det groteske.

Ordføreren siger, at de ikke vil tvinge nogen til at blive kastreret, men sådan er lovgivningen i dag. Jeg bliver alvorligt i tvivl om, om ordføreren har læst lovgivningen, som den er i dag. Du skal kastreres for at få et andet cpr-nummer. Der er ikke så meget frit valg, der er ikke så meget frihed over det, og derfor spørger jeg bare igen i forlængelse af det, hr. Flemming Møller Mortensen sagde: Hvilke tilbud vil man give til de mennesker, der gerne vil leve ud fra det køn, de føler sig som?

Kl. 19:00

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 19:00

Charlotte Dyremose (KF):

De mennesker har et rigtig godt – synes vi – tilbud om nogle undtagelser i navneloven, der gør, at man får mulighed for at tage et navn, der passer til ens kønsidentitet. Det synes vi er ganske, ganske fremragende. Jeg må sige med hensyn til det der ord groteske, at det groteske i den her situation jo ikke er, at der er nogle mennesker, der gerne vil leve som et andet køn. Det groteske i det her forslag er, at det i ramme alvor kommer fra en regering, der nu mener, at vi inde i Folketinget bare skal lovgive om, at tingene er anderledes, end de er.

Kl. 19:00

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 19:00

Özlem Sara Cekic (SF):

Det må man jo virkelig i den grad sige er et konservativt synspunkt – hatten af for det.

Jeg tror ikke, at vi når hinanden. Jeg synes faktisk, at det her jo i den grad er en anerkendelse af en gruppe mennesker, hvis krop ikke passer til den måde, de opfatter sig selv på, og derfor synes jeg, at det er fantastisk, at det her lovforslag kommer. Ordføreren nævner navneloven, men vi snakker om ændring af cpr-nummer. Det er to forskellige ting. Endnu en gang lyder det ikke, som om ordføreren har forstået lovgivningen, som den er i dag.

En ting vil jeg gerne lige høre. Ordføreren sagde, at psykisk syge jo godt kan misbruge det, og så vil jeg gerne høre: Kan ordføreren dokumentere et sted fra i verden, hvor det er muligt at få en ændring af cpr-nummeret uden kastrationskravet, hvor der har været psykisk syge, der har stillet sig i kø for at misbruge systemet?

Kl. 19:01

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 19:01

Charlotte Dyremose (KF):

Det, jeg gjorde, var, at jeg refererede til, at det synspunkt blev fremført på vores lukkede høring. Jeg kan også referere til, at det er en bekymring, man har i Foreningen af Transkønnede i Danmark. Det fremgår også af deres hjemmeside. Så jeg konstaterer bare, at de mennesker, der selv gerne vil leve i fred og ro som transkønnede, har en bekymring, og den bekymring synes jeg faktisk at man skal tage alvorligt. For der er jo ikke nogen tvivl om – og det er jo også det, de skriver på hjemmesiden – at det vil være et kæmpe tilbageslag for anerkendelsen af muligheden for at leve som transkønnet, hvis der pludselig kommer historier om nogen, der har misbrugt det her.

Kl. 19:02

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Ønsker ministeren ordet? Det gør hun. Værsgo til økonomi- og indenrigsministeren.

Kl. 19:02

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Jeg vil gerne sige tak til ordførerne for, at der i dag har været en reel debat i salen om lovforslaget. Set fra min plads og med ørerne slået ud har sammenligningerne hverken med højde eller apartheid givet meget mening. For lovforslaget er i virkeligheden meget enkelt. Det går ud på at hjælpe en gruppe af mennesker til at leve det liv, de ønsker. Længere er det sådan set ikke.

Med lovforslaget imødekommer vi et stort og mangeårigt ønske fra transkønnede mennesker. Ikke alle, der oplever sig som transkønnede, har mulighed for eller ønske om at gennemføre et fysisk kønskifte, for det er omfattende, og der kan være risiko forbundet med det. Ikke desto mindre kan mennesker, som oplever sig som transkønnede, altså som tilhørende det andet køn, jo altså have et dybtfølt ønske om en juridisk anerkendelse af, at de tilhører det køn, som de identificerer sig med. Med lovforslaget giver vi den enkelte mulighed for fuldt ud at gennemføre de juridiske og sociale aspekter inden de mere sådan irreversible og risikofyldte skridt i form af hormonbehandling, kirurgiske indgreb eller lignende, hvis man på et tidspunkt måtte ønske det.

Man kan sige, at det her er et enkeltstående forslag, men det betyder ikke, at det ikke vil få store principielle effekter. For mange af hverdagens situationer kan blive lettere og mere værdige for den enkelte, når der er overensstemmelse mellem personnummer og den enkeltes fysiske fremtræden ved f.eks. jobsamtaler, legitimering ved indkøb, deltagelse i valg handlinger osv. osv.

Derfor synes jeg, det er ordentligt at sørge for gode vilkår for de mennesker, for som sagt går det i al sin enkelhed ud på at give folk mulighed for at leve det liv, som de ønsker. Samtidig gør det også, at Danmark bliver ligeværdigt i forhold til den internationale udvikling, hvor lande, vi normalt sammenligner os med, ikke længere stiller krav om operative indgreb som betingelse for juridisk kønskifte.

Jeg forstår godt behovet for at diskutere lovforslaget nærmere under udvalgsbehandlingen – det giver helt sig selv. I forhold til diskussionen om vejledning vil jeg dog nævne, at der i sagens natur følger vejledning med. For hvis man f.eks. skifter køn fra kvinde til mand, vil man blive vejledt om, at man ikke automatisk bliver indkaldt til kønsspecifikke screeningsundersøgelser som f.eks. mammografi. Derudover følger det også af den almindelige vejledningsforpligtelse for offentlige myndigheder, at de er forpligtet til at vejlede om konsekvenserne af, at der tildeles et nyt personnummer i overensstemmelse med det køn, som den pågældende oplever sig som hørende til, ligesom ministeriet vil henvise til relevante, kompetente myndigheder for nærmere vejledning – f.eks. vejledning om muligheden for at benytte screeningstilbud. Det er helt efter bogen om, hvordan sådan en vejledning skal foregå, og jeg glæder mig i sagens natur til den nærmere diskussion i forbindelse med udvalgsbehandlingen for at kunne svare på de spørgsmål, der måtte opstå.

Jeg synes, det ville være godt, hvis der kom et endnu større flertal for lovforslaget. Det ville klæde Folketinget at række hånden ud til mennesker, der på den måde i højere grad vil få mulighed for at leve det liv, som de ønsker.

Kl. 19:06

Formanden:

Der er et antal korte bemærkninger, først fra fru Fatma Øktem.

Kl. 19:06

Fatma Øktem (V):

Mange tak. Som jeg sagde i min ordførertale, er vi i Venstre enige med regeringen om, at det er på tide, vi gør op med de gamle krav om kastrering. Men jeg kan se i arbejdsgruppens rapport, at der også bliver påpeget ulemper ved erklæringsmodellen: at der ikke er nogen form for lægefaglig vurdering, og at man dermed ikke kan opsnappe,

om ønsket om det juridiske kønskifte skyldes andre årsager end transseksualisme, f.eks. psykisk sygdom. Mener ministeren ikke, at det hensyn bør tages til ansøgeren?

Kl. 19:07

Formanden:

Ministeren.

Kl. 19:07

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Altså, alting er jo en afvejning. Jeg kender ganske få ting, som kun har positive effekter, og det er jo klart, at vi har afvejet, hvad det bedste så er at gøre. Og fra regeringens side synes vi, det er det enkleste og det mest værdige og også det at tage den enkeltes valg alvorligt at sige: Jamen hvis man erklærer sig og har en refleksionsperiode, må det være alt nok. Og risikoen for, at man dermed ikke kan hjælpe mennesker, som har en psykisk sygdom, i den her forbindelse, finder vi er meget, meget lille i forhold til de muligheder, der i øvrigt er for at hjælpe mennesker, som har en psykisk sygdom.

Kl. 19:08

Formanden:

Fru Fatma Øktem.

Kl. 19:08

Fatma Øktem (V):

Tak. Der står i lovforslagets bemærkninger: »unødige hindringer«. Vil ministeren ikke uddybe, hvad der menes med, at det er en unødigt hindring, at man sætter en lægeerklæring eller et krav om en samtale med en lægefaglig person ind i lovgivningen? Hvordan er det, at det er en unødigt hindring?

Kl. 19:08

Formanden:

Ministeren.

Kl. 19:08

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Jamen det kommer af det meget enkle grundsyn, at vi ikke betragter det at være transkønnet og at ønske at skifte cpr-nummer som noget, der er en sygdom. Og derfor er det meget svært for os at se, hvad en lægefaglig vurdering og en pligt til at gå til lægen skulle lægge til det her forslag. Forslaget er udtryk for en tillid til og en alvor i forhold til den enkeltes identitet, og det synes vi bør stå stærkt og uantastet. Og det er måske det egentlige nybrud, nemlig den anerkendelse, der ligger i, at din kønsidentitet ikke er et spørgsmål om at være syg eller ikke være syg, men et spørgsmål om din egen identitet og dermed også din oplevelse af, hvem du er som menneske.

Kl. 19:09

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 19:09

Joachim B. Olsen (LA):

Ministeren og jeg kommer jo i et eller andet omfang fra den samme sådan ideologiske baggrund, vi har et liberalt syn på tingene. Men her adskiller vi os alligevel, for det er åbenbart sådan for den radikale, at når virkeligheden ikke er, som man gerne vil have den, så laver man den bare om sådan rent sprogligt. Altså, det er jo forskellen på frihedsbegreberne her. Den radikale accepterer ikke verden, som den er, men prøver at omdefinere den sprogligt, når det ikke kan lade sig gøre i praksis. Det er jo det, der er forskellen her. Her vil man så ændre juridisk. På baggrund af nogle følelser vil man ændre noget juridisk. Jeg synes, det er meget underligt, og det har ikke noget med frihed at gøre, som flere ordførere har sagt, ingenting.

Men jeg vil gerne spørge ind sådan rent praktisk. Altså, det her skulle handle om diskrimination. Skal den person, der føler sig som det modsatte køn, så også have mulighed for at gå ind i svømmehallen og i bad med det køn, man føler sig som, osv.? Ellers er det vel også diskrimination. Altså, det kan jo danne grobund for en lang række diskriminationssager, fordi folk har fået et juridisk stempel, men det kan ikke leves ud i praksis.

Kl. 19:11

Formanden:
Ministeren.

Kl. 19:11

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Jamen det er heldigvis sådan, at den type af situationer allerede opstår i dag, fordi det kan være svært for et menneske, som har et fysisk køn, men som har en kønsidentitet, der er det andet, at føle sig tilpas i et omklædningsrum med sit fysiske køn. Men det finder man løsninger på, det har man fundet løsninger på, og det vil man fortsat finde løsninger på. Jeg tror ikke, det er det, der skal være barrieren i det her forhold.

Så synes jeg, det bliver en lille smule fortænkt, i forhold til hvad virkeligheden er, for det, der er virkeligheden, er vel den virkelighed, hvor den enkelte siger: Jamen det her er min kønsidentitet. Og hvis Liberal Alliance hænger sin modstand mod lovforslaget op på det fysiske køn, vil jeg også sige, at så er man meget, meget tæt på at ville insistere på det lægefaglige indgreb og hele den ting, som vi nu er ved at forlade, i sin virkelighedsopfattelse.

Jeg har meget stor respekt for, at den måde, man ser sig selv på, og den måde, man forstår sit eget køn på, er den virkelighed, man lever i. Og jeg skulle hilse og sige, at de sammenstød, der så er, når man identificerer sig med sit personnummer som det andet køn end det, man klæder sig som, opfører sig som, nemlig den kønsidentitet, man har, føles som en særdeles stor ting i virkelighedens verden, fordi vi tit identificerer os med vores personnumre. Det er nemlig fuldstændig virkelighed.

Kl. 19:12

Formanden:
Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 19:12

Joachim B. Olsen (LA):

Jamen man kan jo i dag føle sig som det, man har lyst til at føle sig som. Det er der jo ikke nogen forhindringer for, og selvfølgelig skal der heller ikke være det. Men det her handler jo om, om man skal have et juridisk stempel, der siger, at man er et andet køn end det, man rent faktisk er. Derfor er det her jo forsøget på at ændre en eller anden form for virkelighed, og jeg finder det meget svært, at man ikke kan se det absurde i det.

Kl. 19:13

Formanden:
Ministeren.

Kl. 19:13

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Altså, jeg er ikke særlig moderne, det tror jeg ikke nogen vil beskylde mig for, eller progressiv eller noget som helst i den stil. Men at sige, at fordi ens fysiske køn er på én måde, er man også det køn, er jeg uenig i. Det, som ligger i Liberal Alliances tilgang til det her, er, at man er født med et køn og bundet til det køn, og det er jeg uenig i. Jeg oplever, at der er mennesker, som siger: Jamen jeg har et andet køn end mit fysiske køn. Det har jeg meget stor respekt for, og jeg vil gerne sørge for, at mennesker, som har det på den måde, også kan

se sig afspejlet over for myndighederne på den måde. Og man afspejler sig nu engang over for vores myndigheder via sit cpr-nummer. Det gælder ved en valghandling, det gælder i en lang række forskellige sammenhænge. Det synes jeg er helt almindelig, ligefrem respekt for det køn, den enkelte mener at have.

Kl. 19:14

Formanden:

Fru Pia Adelsteen for en kort bemærkning.

Kl. 19:14

Pia Adelsteen (DF):

Jeg har fire korte spørgsmål. Jeg håber, at ministeren kan følge med. Det plejer ministeren at kunne. I forhold til forslaget hvor ofte kan man så skifte køn? For det synes jeg ikke jeg kan se nogen steder. Og så er der ministerens udtalelse om, at en kvinde, som får juridisk kønsskifte til at være en mand, ikke bliver indkaldt til mammografi. Gælder det så også omvendt, altså at en mand, der får juridisk kønsskifte til at være kvinde og bliver 50 år – bliver vedkommende så indkaldt til mammografi? Så vil jeg høre, om ministeren mener, at cpr-registeret skal laves om, så det ikke længere afspejler det biologiske køn? Og det sidste, jeg gerne vil høre noget om, er: Mener ministeren, at den definition, vi har af køn, er objektiv?

Kl. 19:14

Formanden:
Ministeren.

Kl. 19:15

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Ordføreren kender forslaget, lige så godt som jeg gør, og derfor tænker jeg, at det er retorisk. Forslaget går jo ud på, at man kan anmode om at få et andet køn, og efter en 6 måneders refleksionsperiode kan man få det andet køn. Vi har vurderet, at det enten ikke vil forekomme, eller at der vil være forsvindende få, som vil ansøge om at få deres gamle køn tilbage. Jeg må indrømme, at jeg slet ikke har fantasi til at forestille mig, at man kan få sådan en svingdørskønsidentitet, hvilket jeg synes ligger i spørgerens spørgsmål.

Så til det andet spørgsmål, nemlig spørgsmålet om screeningen. Man vil selvfølgelig have adgang til de screeninger, som kan være nødvendige eller betingede af ens grundlæggende fysik. Der vil ikke være den automatik forbundet med det, som kommer af, at man har et personnummer, som gør, at man kommer ud på den her måde. Det var også det, jeg henviste til, nemlig at man vil blive vejledt om, hvad konsekvenserne så er af det. For det har jo lige præcis konsekvenser. Det er derfor, det betyder noget i virkelighedens verden.

Jeg synes ikke, at cpr-systemet skal laves om. Jeg mener, at cpr-systemet skal afspejle køn, og det er sådan set også lige præcis det, der er ideen her, nemlig at det kommer til at afspejle, hvilket køn folk faktisk mener at have.

Kl. 19:16

Formanden:

Fru Pia Adelsteen.

Kl. 19:16

Pia Adelsteen (DF):

Tak for de første tre svar. Jeg tager lige det fjerde spørgsmål igen. Det er, om ministeren mener, at den definition, vi har af køn, er objektiv.

Kl. 19:16

Formanden:
Ministeren.

Kl. 19:16

Kl. 19:19

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Jeg synes, det begynder at blive sådan lidt fortænkt, når der bliver spurgt, hvordan man definerer køn. Jeg er sikker på, at folk, som har gravet sig helt ned i det her, mener rigtig mange ting om det. Der er et fysisk køn, og så er der en kønsidentitet, og de to ting er ikke nødvendigvis sammenfaldende. Det her handler ikke for mig om spidsfindigheder og alt mulig andet. Det her handler om at give nogle mennesker mulighed for at leve det liv, de gerne vil, også når de bliver mødt af myndighederne, sådan at der er værdighed, og så man kan have en let og helt almindelig hverdag. Det er ikke særlig spidsfindigt. Det er måske ikke engang særlig progressivt, for det handler bare om det enkelte menneskes mulighed for at være i verden som den, man er.

Kl. 19:17

Formanden:

Fru Sophie Løhde for en kort bemærkning.

Kl. 19:17

Sophie Løhde (V):

Først og fremmest tak til ministeren for en på mange måder ganske udmærket tale. Ministeren opfordrer til, at vi rækker hånden ud til et samarbejde, og det vil vi for Venstres vedkommende sådan set meget gerne på det her område, ikke mindst fordi vi jo er enige om målet, nemlig at juridisk kønsskifte ikke skal forudsætte et krav om kastration, som er tilfældet i dag.

Vi har jo så bare tilladt os også at kigge rapporten fra arbejdsgruppen igennem. På sin vis er det jo i hvert fald en lille smule tankevækkende, at det eneste land, som regeringen har kunnet spænde foran sig, og som har noget, der bare ligner det, regeringen foreslår, er Argentina. Henset til ministerens egen tale kunne man jo så tillade sig at spørge i forhold til det med, at man skal vise respekt m.v., om det så også betyder, at lande som Norge, Sverige og andre lande ikke gør det, og at det kun er Argentina, der gør det på det her felt. Der er jo ingen andre lande i verden, som har noget, der svarer til den model, som regeringen nu foreslår.

Det er jo også tankevækkende, at konsekvensen af det her lovforslag, hvis det bliver vedtaget i sin nuværende form, er, at det fremadrettet bliver lettere at skifte køn, end det er at skifte navn.

Men det, jeg egentlig gerne vil høre ministerens holdning til, er – idet man i Det Radikale Venstre plejer at sige, at man lytter – hvorfor man ikke fra regeringens side har lyttet til Foreningen af Transkønnede i Danmark, som i rapporten selv har foreslået, at juridisk kønsskifte skal forudsætte en udtalelse fra egen læge.

Kl. 19:18

Formanden:

Ministeren.

Kl. 19:19

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Jamen vi har jo, sådan som spørgeren siger, faktisk lavet et grundigt udvalgsarbejde og set på forskellige modeller. Og vi synes, det er vigtigt at gøre det her på en enkel måde, som ikke er bureaukratisk, og som ikke involverer sundhedsvæsenet, fordi vi ikke mener, at det at være transkønnet er en diagnose. Det er selvfølgelig et meget holdningsmæssigt valg, og det står vi jo selvfølgelig på mål for.

Jeg glæder mig så over i spørgerens indledning, at man fra Venstres side er enig så langt, at man ikke vil kræve kastration. Jeg håber så, at vi kan komme derhen, at vi kan tage skridtet fuldt ud og sige, at det her ikke kræver, at det bliver vurderet, om man er syg eller ikke syg – at man viser den respekt for den enkeltes vurdering af sig selv.

Formanden:

Fru Sophie Løhde.

Kl. 19:19

Sophie Løhde (V):

Vores udfordring her sådan set været, at vi ikke har været enige i nogen af de modeller, som regeringen har lagt frem. I den model, der hedder vurderingsmodellen, siger regeringen, at så skal det være en psykiater, der skal godkende det. Det mener vi i Venstre ikke. Vi mener ikke, at det at være transkønnet er et udtryk for, at så har man en psykiatrisk diagnose. Men vi har da lyttet til bl.a. Foreningen af Transkønnede, som selv har foreslået – og jeg citerer igen – at juridisk kønsskifte skal forudsætte en udtalelse fra egen læge. Hvorfor er det, de har foreslået det? Nu har vi jo også været i dialog med dem, og det er netop ud fra den begrundelse, som ministeren også fremhæver her i dag, nemlig at man viser respekt, og at det skal være enkelt, og at man skal tage den enkeltes valg alvorligt. Og fra foreningens side udtrykte man netop, at man ikke mente, det var at skabe den fornødne respekt og at tage den enkeltes valg alvorligt bare at sige: Alle og enhver kan søge derhjemme, og efter en refleksionsperiode på 6 måneder er det godkendt af cpr-kontoret i ministeriet. De ønskede sådan set, at der skulle være den her udtalelse fra egen læge, og det er blot det, vi har ladet os inspirere af. Så mit spørgsmål er igen: Hvorfor har man ikke lyttet til Foreningen af Transkønnede i Danmark?

Kl. 19:21

Formanden:

Ministeren.

Kl. 19:21

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Jamen for det første er jeg sikker på, at spørgeren kan tage diskussionen med foreningen selv. Jeg skal ikke udlægge deres synspunkter. Det er det ene. For det andet er det et udvalg og ikke regeringen, som har siddet og lavet de forskellige modeller, og ud fra de forskellige modeller har vi så valgt den model, som vi syntes var den rigtige og den mest værdige i den her forbindelse. Og det kan jeg i sagens natur tage fejl i forhold til, men min vurdering er ikke, at det her er noget, som alle og enhver vil sidde hjemme ved pc'en og overveje om de skal kaste sig ud i. Jeg har meget, meget stor respekt for den situation, man er i, hvis ens fysiske køn ikke stemmer overens med ens kønsidentitet. Jeg tror, det er mennesker, som lever i en på mange måder vanskelig situation, og som har brug for at leve i et samfund, som bliver stadig mere tolerant, og som også finder måder at håndtere det på i hverdagens virkelighed, at man fremstår som et andet køn og dermed også har en anden kønsidentitet.

Kl. 19:22

Formanden:

Fru Özlem Sara Cekic for en kort bemærkning.

Kl. 19:22

Özlem Sara Cekic (SF):

Tak. Jeg har to spørgsmål, og jeg tager dem hver for sig.

Det første spørgsmål er om Amnesty Internationals høringsvar. De noterer, at man kunne overveje at give unge under 18 år mulighed for at få juridisk kønsskifte med tilladelse fra forældrene. Jeg ved godt, at det ikke er med i regeringens udspil, men har man gjort sig nogle tanker om, hvorvidt det er noget, man vil åbne for efter en periode på 2-3 år, når den her lovgivning ligesom har kørt? Eller tænker man, at når folk er under 18 år, kan de overhovedet ikke få

lavet juridisk kønsskifte? Det er bare lige for at høre, hvad man tænker om lige præcis den gruppe.

Kl. 19:22

Formanden:

Ministeren.

Kl. 19:22

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Først og fremmest tænker vi, at vi ikke har noget grundlag for at tage en beslutning om juridisk kønsskifte eller andet for den sags skyld. Indtil man er myndig og voksen, altså 18 år, er man stadig væk i en periode, hvor man former sin identitet, og derfor er det et meget vidtgående skridt for dem, der er under 18 år, hvis vi giver den her mulighed. Derfor synes vi simpelt hen ikke, at vi har haft noget grundlag for at begynde den diskussion. Det ville kræve meget mere vidtgående overvejelser end dem, vi har gjort i den her forbindelse.

Kl. 19:23

Formanden:

Fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 19:23

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg vil mene, at det her er mindre vidtgående, end det er, når unge under 18 år gennemgår en hormonbehandling, men det er fint.

Det andet spørgsmål handler om, at transkønnethed i dag bliver betragtet som en psykisk sygdom. Jeg kunne rigtig godt tænke mig at høre ministeren – nu hvor ministeren har brugt rigtig mange ord om lighed og ligestilling og ligeværd – om ministeren også mener, at transkønnethed er en psykisk sygdom.

Kl. 19:23

Formanden:

Ministeren.

Kl. 19:23

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Det mener jeg ikke det er. Jeg skal ikke gøre mig klog på det sundhedsfaglige i det, men jeg ser det ikke som en psykisk sygdom at have en anden kønsidentitet end ens fysiske køn.

Det er den grundholdning, der er baggrunden for at lave et lovforslag, som på en enkelt, ubureaukratisk, respektfuld måde giver mulighed for, at den enkelte kan erklære sig, som vedkommende ønsker, reflektere over det og også få et personnummer, som svarer til det køn, man oplever at have. Det bygger selvfølgelig på en meget ligefrem grundholdning, kan man sige, men det er også et kategorisk brud med den måde, man tidligere har set det på, hvor der blev stillet krav om kastration, og hvad vi ellers har, og dermed er det også, synes jeg, et forsøg på at vise en grundlæggende respekt for den enkeltes identitet.

Kl. 19:24

Formanden:

Fru Charlotte Dyremose for en kort bemærkning.

Kl. 19:24

Charlotte Dyremose (KF):

Når nu en regering i ramme alvor foreslår, at vi laver om på virkeligheden herinde, kommer det til at fungere ude i virkeligheden. Derfor vil jeg bede ministeren om på to punkter at forholde sig til den virkelighed, der kommer efter det her.

Det ene er det faktum, at der nu ikke længere bliver lige adgang til sundhedsvæsenet. Nogle får automatisk en indkaldelse, andre vil forhåbentlig selv opsøge det, men der er altså ikke lige adgang til, at man bliver sikret sundhedsmæssigt i det her land. Det andet er i for-

hold til det her, som ministeren affejede med, at »man finder løsninger på«, f.eks. hvilket omklædningsrum man skal gå ind i.

Men virkeligheden derude bliver jo, at der er nogle mennesker, som ikke har en retsstilling, og det kan vi jo ikke have. Vi og de transkønnede og dem, der måtte være ansvarlige for at placere folk det rigtige sted, bliver jo nødt til at vide, og ministeren må forholde sig til det, hvor det er, den person, som juridisk er kvinde, men fysisk er mand, skal gå ind. Nu vil ministeren sikkert affeje det med, at så finder man en løsning – som med handicappede osv. – men sagen er faktisk den, at jeg netop lige er blevet præsenteret for en sag om en, som ikke ønsker det der familieomklædningsrum, men insisterer på som en person, der fysisk set er mand, at komme ind i kvindeomklædningsrummet. Hvad vil vedkommendes retsstilling være med juridisk set kvindeligt cpr-nummer fremover?

Kl. 19:26

Formanden:

Ministeren.

Kl. 19:26

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Jamen jeg ved ikke, hvad der henvises til med det der »som med handicappede« osv. Det ved jeg ikke.

Men jeg synes, det er vigtigt at slå fast, at det der med at klog sig på, hvordan virkeligheden er på andres vegne, er meget vanskeligt. Det synes jeg selv. For jeg er i den situation, at mit fysiske køn og mit oplevede køn stemmer overens. Hvis man er i en situation, hvor ens fysiske køn og ens oplevede køn ikke stemmer overens, tror jeg, det føles endog særdeles virkeligt. Den oplevelse, jeg har med mennesker, som er i den situation, er, at man synes, at det vil være en virkelig særdeles stor hjælp til at leve det liv, man gerne vil, at man kan blive mødt af myndigheder, som respekterer den kønsidentitet, man har, fordi man har det personnummer, som man oplever sig som tilhørende.

Jeg kan godt høre, at ordføreren mener, at det skal være en meget stor juridisk diskussion, men det at finde løsninger er jo det, vores samfund består af i hverdagsvirkeligheden, og mit bud er, at det her lovforslag ikke vil ændre situationen i landets omklædningsrum eller svømmehaller, eller hvad det nu kan være, fordi det jo er sådan i hverdagens virkelighed, at der er mennesker, som har ét fysisk køn, men som oplever sig som tilhørende det andet.

Kl. 19:27

Formanden:

Fru Charlotte Dyremose.

Kl. 19:27

Charlotte Dyremose (KF):

Ministeren forholder sig ikke til, at vi ikke længere har lige adgang til sundhedsvæsenet, og ministeren forholder sig heller ikke til, hvad her forslag vil betyde for en person, der ikke ønsker den praktiske løsning, det er at bruge handicapomklædningsrummet, familieomklædningsrummet, hvad der nu måtte være, men som kvinde juridisk set insisterer på at gå i kvindeomklædningsrummet. Hvilken ret har den person, der juridisk set er kvinde? Hvilken ret har den forvalter af f.eks. en svømmehal, der måtte anvise en eller anden løsning? Vi kan jo ikke have et retsløst samfund. Uanset at de fleste naturligvis finder en pragmatisk, fornuftig løsning, bliver der jo nødt til i sidste ende i et samfund at være en retsstilling, sådan at der er en juridisk løsning på tingene, når man ikke finder en fornuftig løsning. Sådan er det jo i alle samfundets forhold.

Kl. 19:28

Formanden:

Ministeren.

Kl. 19:28

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Det ved jeg faktisk ikke om jeg er enig i, altså at der altid findes retsmæssig korrekt håndtering af ethvert givent forhold. Det skal jeg ikke gå ind i. Jeg ved heller ikke, hvad der ville blive resultatet, hvis der kom sådan en retssag, som jeg kan høre at spørgeren forudser der kommer på et tidspunkt.

Jeg skal beklage, at jeg ikke svarede på spørgsmålet om lige adgang til sundhed før. Som sagt, da jeg kvitterede for behandlingen her i dag, er det jo sådan, at man bliver vejledt om konsekvenserne af at skifte personnummer og dermed også om, hvad det er for et ansvar, man påtager sig for at opsøge de screeninger, der så er et tilbud i forhold til ens fysiske køn. Derfor tror jeg, det er helt afbalanceret, og at man dermed også kan fastholde, at der er lige adgang til de screeninger, som tilhører det fysiske køn.

Kl. 19:29

Formanden:

Fru Stine Brix for en kort bemærkning.

Kl. 19:29

Stine Brix (EL):

Det er et spørgsmål til det her tema om unge under 18 år, som fru Özlem Sara Cekic også var inde på. Som jeg hørte det, sagde ministeren før, at det er der ikke grundlag for at tage stilling til på nuværende tidspunkt, men som jeg læste høringsnotatet, ønsker man at tilvejebringe det grundlag eller i hvert fald gå ind i nogle undersøgelser af, hvorvidt der kunne være nogle muligheder for unge under 18 år. Jeg vil bare lige høre, om det er rigtigt forstået.

Kl. 19:29

Formanden:

Ministeren.

Kl. 19:29

Økonomi- og indenrigsministeren (Margrethe Vestager):

Det er fuldstændig rigtigt forstået. Jeg har bare ikke forudsætningerne for at sige, hvor lang tid det vil tage, eller hvornår vi måtte nå derhen. Vi har ikke i udarbejdelsen af det her forslag syntes, at det, om man så må sige, skulle stille sig i vejen for, at vi kan tage de her skridt, som jeg oplever som rigtige og meget efterspurgt hos mennesker, som gerne vil have et personnummer, der afspejler deres oplevede køn.

Kl. 19:30

Formanden:

Så er der ikke flere korte bemærkninger. Så siger jeg tak til ministeren.

Og da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Ligestillingsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

30) 1. behandling af lovforslag nr. L 189:

Forslag til lov om ændring af sundhedsloven og lov om assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forsk-

ning m.v. (Kriterier for kastration og justeringer som følge af indførelse af juridisk kønsskifte m.v.).

Af ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup).
(Fremsættelse 30.04.2014).

Kl. 19:30

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Fru Jane Heitmann som Venstres ordfører.

Kl. 19:31

(Ordfører)

Jane Heitmann (V):

I dag behandler vi L 189, nye kriterier for kastration og justeringer som følge af indførelse af juridisk kønsskifte. Lovforslaget hænger uløseligt sammen med L 182 omhandlende tildeling af nyt personnummer til personer, der oplever sig som tilhørende det andet køn. Egentlig underer det mig, at regeringen vælger at behandle de to lovforslag hver for sig, for det ene hænger jo sammen med det andet.

Lad det være sagt med det samme: Der er elementer i lovforslaget, som vi kan støtte, ligesom der er elementer, vi ikke kan støtte. Uanset hvem man er, hvilket køn man har, hvilken kønsidentitet eller hvilken seksuel orientering man har, har man krav på at blive behandlet med respekt. Det gælder naturligvis også de mennesker, som ulykkeligvis oplever at være mennesker, der er fanget i forkerte kroppe, som vi har hørt transpersoner udtrykke det.

Venstre ønsker, at transpersoner behandles med lige respekt og lige rettigheder. Retten til selv at bestemme, hvordan man vil leve, hvordan man vil se ud, hvordan man omgås andre mennesker, ja kort sagt, den personlige frihed er essentiel for Venstre. Derfor kan vi grundlæggende støtte, at der bliver bedre muligheder for personer, som oplever et misforhold mellem det biologiske køn og det køn, som de pågældende oplever at tilhøre og identificere sig med, til at opnå juridisk kønsskifte og dermed få tildelt et nyt personnummer uden krav om kastration eller andre kirurgiske indgreb.

Der er ingen tvivl om, at transpersoner netop nu oplever en slags positiv opmærksomhed, både nationalt og internationalt – tænk bare på forrige weekends Melodi Grand Prix, hvor Østrig på fornemste vis blev repræsenteret af en transperson og vandt grandprixet. Der er meget symbolik forbundet med netop den sejr, fordi det i bund og grund handler om at kunne leve det liv, man ønsker, på de præmisser, man har valgt inden for en given ramme og måske vigtigst af alt med omverdenens accept.

I Danmark er myndighedsalderen 18 år. Derfor giver det god mening at ændre aldersgrænsen fra 21 til 18 år for kønsskifteoperationer, således at aldersgrænsen følger myndighedsgrænsen, ligesom det giver god mening at ændre det gældende kriterium fra 1930'erne, altså det med betydelige sjælelige lidelser, så det ophæves, fordi det er utidssvarende. I stedet indføres fire nye kriterier, som vi fra Venstres side kan bakke op om.

Sundhedsstyrelsen har oplyst, at der aldrig er andre klinikker end Sexologisk Klinik, som har søgt om lov til at lave kønsskifteoperationer. Venstre støtter op om specialeplanlægningen, og såfremt der skal ske ændringer, mener vi, at det skal ske på baggrund af indstillinger fra Sundhedsstyrelsen. Vi har noteret os, at det netop fremadrettet er Sundhedsstyrelsen, som giver tilladelse til kønsskifteoperation, og jeg kan forstå, at der er nye vejledninger på vej.

Vi deler regeringens opfattelse i forhold til vaccinations- og screeningstilbud til kvinder, som juridisk skifter køn, tilbud, som bortfalder med juridisk kønsskifte, således at man i fremtiden selv skal opsøge de aktuelle tilbud. Af lovforslaget fremgår det, at kvinder, som har foretaget juridisk kønsskifte, efterfølgende kan opnå betalt hjælp til kunstig befrugtning på det offentliges regning. Jeg vil

gerne her sætte spørgsmålstejn ved, om det er en opgave for samfundet at finansiere kunstig befrugtning til en gruppe mænd, som aktivt har valgt deres biologisk kvindelige køn fra. Det mener jeg ikke det er. Har man sagt A, må man også sige B. Venstre vil opfordre regeringen til at trække den del af lovforslaget ud.

Det samme gør sig gældende i forhold til ændringerne i sundhedsloven, for så vidt angår de sproglige korrektioner af kvinde, som ændres til den gravide og til dennes. Altså, enten er man mand eller kvinde. Det må være sådan, at den, der føder, pr. definition er en kvinde. Det argumenterer regeringen jo i øvrigt selv for i forhold til børneloven, som regeringen ifølge det kommenterede høringsnotat ikke påtænker at revidere. I børnelovens § 13 står f.eks.: Den kvinde, som føder et barn, der er blevet til ved assisteret reproduktion, anses for mor til barnet.

Såfremt regeringen er villig til at justere lovforslaget på de her to nævnte punkter, er vi fra Venstres side indstillet på at stemme for. Lovforslaget, som det foreligger, kan vi ikke støtte.

Kl. 19:35

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 19:35

Flemming Møller Mortensen (S):

Mange tak. Jeg vil gerne spørge fru Jane Heitmann, om hun er enig i, at transkønnethed primært er et spørgsmål om kønsidentitet langt mere, end det er et spørgsmål om seksualitet.

Kl. 19:35

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:35

Jane Heitmann (V):

Jeg tror sådan set, at man ikke nødvendigvis kan udelukke det ene eller det andet. Jeg tror, at det, det i virkeligheden handler om, er, hvordan man oplever sig selv, hvordan man oplever den krop med det sind, man nu har. Nogle gange er der et misforhold, og andre gange stemmer tingene overens. Jeg tror, at det i stor udstrækning handler om, hvad man selv oplever.

Kl. 19:36

Formanden:

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 19:36

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg spørger bare for at blive en lille smule klogere på det der ultimative krav, som Venstre stiller om, at man ikke skal kunne give reproduktiv hjælp til transkønnede. Det er jo præcis det, det drejer sig om. Det kan godt være rigtigt for en transmand at blive gravid. Det kan i hvert fald være en konsekvens af den seksualitet, som kan være den rigtige for personen, hvis det nu måtte være en naturlig graviditet, der kom. Jeg synes bare, der ligger en blokering fra Venstres side, som jeg synes er en lille smule underlig.

Kl. 19:36

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:36

Jane Heitmann (V):

Jeg synes, at det giver god mening at sige, hvis man aktivt har valgt ens juridiske køn fra, at der jo følger nogle konsekvenser med. Det er regeringen selv inde på, hvad angår vaccinations- og screeningsstilbud, som man selv aktivt skal opsøge. Jeg har det da sådan, at

har man skiftet køn juridisk fra at være kvinde til at være mand, og vil man gerne befrugtes kunstigt, står det jo en frit for at søge hjælp andre steder. Jeg kan bare ikke se, at det er en opgave for det offentlige.

Kl. 19:37

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Hr. Flemming Møller Mortensen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 19:37

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak. Det er meget glædeligt for mig at stå her som Socialdemokraternes sundhedsordfører. Jeg er rigtig glad for, at vi har efterlevet det, der er skrevet i regeringsgrundlaget, nemlig at vi vil komme de transkønnede i Danmark i møde med en vurdering af deres forhold, deres rettigheder, deres muligheder i samfundet for at leve i overensstemmelse med den kønsidentitet, de har.

Jeg har sagt det mange gange i forskellige sammenhænge: Jeg har det billede, at et lands demokratiske dybde kendes på, hvordan man behandler landets minoriteter. Transkønnede har haltet bagefter, når det gælder rettigheder og vilkår i vores samfund. Derfor glæder det mig rigtig meget som socialdemokrat, at vi nu kan sikre den her ændring. Det er en ændring, som opleves som meget markant, gunstig, og den udtrykker værdighed for de transkønnede.

Der er nogle konsekvenser i den her lovgivning i sundhedsloven og med hensyn til reproduktiv sundhed, der skal justeres, som følge af at vi netop har drøftet det lovforslag om cpr-lovgivningen. Det er jo sådan, at vi bliver nødt til at se i øjnene, at den transmand, som altså har en livsmode, kan have behov for i sundhedsvæsenet at komme ind og få de screeninger, de undersøgelser, der skal til. Og hvad angår assisteret reproduktion – det var sådan, det hed; det var det begreb, jeg mistede lige før – kan der også være nogle behov for den person. På samme måde er det med en transkvinde, der kan få prostatakræft eller testikelkræft. Der skal selvfølgelig være de tilbud i sundhedsvæsenet, som er helt naturlige for at kunne tilbyde sundhed af højeste kvalitet.

Vi har allerede nu fået nævnt flere gange i fremlæggelsen af det her og de foregående lovforslag, at der bliver udarbejdet og udleveret vejledninger til de transkønnede, og at de selv skal sørge for at få sig tilmeldt eksempelvis screeningsprogrammer, som de ellers er gledet ud af, hvis de ønsker at følge dem.

En anden ændring er ændringen af kriterierne for varig kastration i forbindelse med kønsskifte. Den ene ændring er, at man ændrer aldersgrænsen fra 21 år til 18 år. 18 år er den almindelige grænse for myndighed. Det giver rigtig god mening. En anden ting, som har været diskuteret rigtig meget igennem årene, er, at for at få en kønsskifteoperation skulle personen have det, der i lægelige kredse betegnes som betydelig sjælelig lidelse. Det bliver nu afløst af nogle helt andre kriterier. Der skal nu stilles en diagnose om transseksualitet; det skal være et vedholdende ønske fra den enkelte person om et kønsskifte; det skal også være sådan, at man via råd og vejledning har givet udtryk for, at man kan overskue konsekvenserne af en kønsskifteoperation.

Jeg synes, der er høringssvar, som udtrykker meget stor tydelighed af, hvordan man ude i de faglige miljøer oplever den her problemstilling. Således har både Danske Regioner og Dansk Psykiatrisk Selskab givet udtryk for, at de synes, at den lovgivning her følger den udvikling, man ser både nationalt og internationalt på det her område. Det synes jeg er rigtig godt.

Jeg vil slutte af med at sige det, jeg startede med at sige, med glæde i stemmen. Jeg synes, det her er et rigtig godt lovforslag, og jeg synes rent faktisk, at den debat, vi haft her i Folketingssalen med baggrund i det foregående lovforslag om ændring af cpr-nummer,

gør min glæde endnu større, for jeg troede faktisk, det ville være lettere politisk at få et meget bredt flertal for en lovændring som den her end det, der viser sig, i kraft af at alle de borgerlige partier vægter sig ved væsentlige elementer i den her lovgivning. Det er jeg faktisk personligt, men også politisk rigtig ærgerlig over.

Kl. 19:42

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger. Først er det fru Jane Heitmann.

Kl. 19:42

Jane Heitmann (V):

Tak for det. Jeg vil egentlig bare gerne spørge ordføreren, om han mener, det er hensigtsmæssigt, at man arbejder med én måde at italesætte tingene på i sundhedsloven, og at man arbejder med en anden måde at italesætte tingene på i børneloven.

Kl. 19:42

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:42

Flemming Møller Mortensen (S):

Det er komplekst at lave lovgivning, og jeg synes, man skal forsøge at lave en harmonisering på tværs. Det giver den bedste forståelse af lovgivningen i befolkningen.

Kl. 19:42

Formanden:

Fru Jane Heitmann.

Kl. 19:42

Jane Heitmann (V):

Så kunne jeg da godt tænke mig at spørge om noget andet. I det kommenterede høringsnotat står jo, at regeringen ikke ønsker at lave børneloven om. Hvad er så argumentet for, at man ikke ønsker det, når jeg nu hører ordføreren her sige, at han synes, man skal søge at harmonisere?

Kl. 19:43

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg ved godt, at det med at tage love op gør man en gang imellem, og så laver man de justeringer, der er nødvendige.

Kl. 19:43

Formanden:

Fru Özlem Sara Cekic for en kort bemærkning.

Kl. 19:43

Özlem Sara Cekic (SF):

Tak. Jeg synes, det er rigtig positivt, at sundhedsloven ændres nu, og den her nye formulering om kastration er også bedre end den nuværende, men der står også, at nu skal man have stillet diagnosen transseksuel. Vi er fuldstændig i tråd med alle de organisationer, der påpeger, at det er urimeligt, at de transkønnede skal diagnosticeres med en psykisk lidelse for at kunne få foretaget en kastration. Er ordføreren enig med mig i det?

Kl. 19:43

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:43

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg er enig i, at problematikken med diagnoseplacering, diagnosekoder, som vi har diskuteret rigtig meget i den her sammenhæng, skal

man forsøge at få ændret. Vi relaterer jo rigtig meget til WHO, og jeg ved også, at WHO forsøger at lave et helt kapitel for sig selv, sådan at man får det væk fra det, der måtte relatere til psykiske lidelser.

Kl. 19:44

Formanden:

Fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 19:44

Özlem Sara Cekic (SF):

Vi var til et samråd i dag, og der mente sundhedsministeren jo ikke, at det, at man i WHO-regi havde en bestemt diagnose, kunne afholde Danmark fra at have sit eget system. Men åbenbart er det ikke de samme regler, der gælder for transkønnede; det er, alt efter hvor det er. Jeg synes, det er fuldstændig urimeligt, at Danmark bliver ved med at fastholde, at de her mennesker skal diagnosticeres som psykisk syge for at kunne få en kastration. Hvad er det, der hindrer, at de i WHO-regi kan arbejde for at ændre diagnosesystemet, samtidig med at man her – ligesom vi hørte det i den lukkede eksperthøring, som åbenbart ikke er lukket, for alle refererer fra den – kan gøre det, at man simpelt hen flytter diagnosen til en x-liste ligesom mange andre diagnoser, som ikke kan kategoriseres?

Kl. 19:44

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:44

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg mener, at fru Özlem Sara Cekic begår en fejl ved at sige, at det er en psykisk lidelse, for jeg synes lige nøjagtig, at den kompleksitet, der har vist sig både i Danmark, i EU og i WHO, går på, at man rent faktisk ikke anser transkønnethed for at være en sygdom, men at grunden til, at der gives en diagnose, er, at folk kommer ind i et sundhedsvæsen, og der får de behandling. Jeg har givet udtryk for, at hvis det er det, der stilles spørgsmål til, så synes jeg, at målet er det, som WHO også arbejder på at nå, og det er at lave et kapitel helt for sig selv, hvor man ligesom kommer fri af at pådutte nogen noget, der ikke giver mening i den her sammenhæng, eksempelvis at det skulle være en psykisk lidelse at være transkønnet.

Kl. 19:45

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Pia Adelsteen som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 19:45

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Jeg tror, jeg vil gøre det forholdsvis kort. Det her er jo en konsekvens af, at der er et flertal for det foregående forslag, og derfor er man nødt til at lave nogle konsekvensændringer i forhold til sundhedsloven, og det giver jo mening, når man nu vedtager det tidligere forslag. Af samme årsag siger vi i Dansk Folkeparti også nej, fordi vi er uenige i det foregående forslag, og derfor mener vi heller ikke, at det her burde blive vedtaget.

Noget, vi tidligere har diskuteret, også i forbindelse med det tidligere forslag, og som der også ofte bliver spurgt om, er det her med den psykiske diagnose i forhold til transkønnede eller folk, der føler, at de har et andet køn end det, de lige er født med. Den synes jeg skal væk. Altså, der er jeg sådan set enig med de tidligere ordførere i, at det ikke er en psykisk sygdom, og det vil jeg gerne lige pointere, fordi jeg synes, det er vigtigt at sige, at der er nogle elementer i det her forslag, der sagtens skal være gode, som gør, at det er nemmere.

Jeg vil godt sige, at det i hvert for mig altså umiddelbart er lidt underligt at læse, at man, hvis man som kvinde ønsker at blive mand og har fået et juridisk kønsskifte, ud over at man stadig væk har lov til at få undersøgt sin livsmode, fordi man stadig væk har den, da der er tale om et juridisk kønsskifte, altså også har lov til at få fertilitetsbehandling. Og det er måske der, hvor jeg en gang imellem ikke lige forstår inde i mit hoved, at det er noget, man har mulighed for, for mænd føder ikke børn, og hvis man føler sig som mand, er det for mig at se mærkeligt. Men det har man altså også lov til her i forslaget, sådan som jeg læser det. Men sådan er det, sådan er forslaget. Jeg vil blot sige, at i Dansk Folkeparti støtter vi det ikke.

Kl. 19:47

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Sanne Bjørn som radikal ordfører.

Kl. 19:48

(Ordfører)

Sanne Bjørn (RV):

Tak for det. Nærværende lovforslag hænger sammen med det lovforslag, L 182, som økonomi- og indenrigsministeren har foreslået om cpr-loven, hvor man vil gøre det muligt for mennesker, der ikke føler, at deres biologiske køn korresponderer med det køn, de oplever at tilhøre, at opnå et juridisk kønsskifte. Den ændring, der foreslås i cpr-loven, betyder også, at det er nødvendigt at foretage nogle ændringer i sundhedsloven. Det er det, vi gør med det her forslag.

Med det foreliggende lovforslag vil det ikke længere være nødvendigt at få fjernet kønsskirtlerne, hvis man vil opnå kønsskifte, som det er kravet i dag. På den baggrund er man nødt til at redigere i loven om assisteret reproduktion og i sundhedsloven, fordi vi vil sikre, at en person med en livsmode, altså en biologisk kvinde, også i fremtiden skal kunne få abort, svangreomsorg, fosterreduktion og behandling med assisteret reproduktion. Desuden vil dette lovforslag også betyde, at vi ændrer reglerne om kastration i en, synes vi, noget mere moderne retning.

Tidligere har det været et krav, at man skulle lide af en såkaldt sjælelig sygdom for at kunne blive kastreret som led i kønsskifte, og det mener vi naturligvis bør ændres, så det bliver mere tidssvarende. Således vil det med forslaget kræve en diagnose som transseksuel for at opnå kastration som en del af et kønsskifte. Sidst, men ikke mindst, gør forslaget, at aldersgrænsen for kastration nedsættes fra de nuværende 21 år til 18 år, fordi det også er den aldersgrænse, der foreslås for juridisk kønsskifte, og fordi det er den normale myndighedsgrænse. På den måde bliver grænserne sammenlignelige.

Som radikal er jeg glad for det her forslag, for det giver transkønnede nogle muligheder, som de har efterspurgt. I Radikale Venstre har vi alle dage kæmpet for grundlæggende værdier som ret til forskellighed og ligeværd, og det fremsatte lovforslag passer godt ind her. Vi ser det som en helt naturlig ting, at vi får kigget en gammel-dags lovgivning efter i sømmene og rettet til på de steder, hvor vi mener, at vi i fællesskab kan sikre, at det bliver lettere for transkønnede at leve deres liv som dem, de er. Derfor er vi også varme tilhængere af nærværende lovforslag og kan naturligvis støtte det.

Kl. 19:50

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Jane Heitmann.

Kl. 19:50

Jane Heitmann (V):

Tak for det. Jeg kan forstå på ordføreren, at man gerne vil se gammel-dags lovgivning efter i sømmene, og jeg synes jo, at jeg igen bliver nødt til at spørge – jeg har ikke tidligere fået svar fra et af de andre regeringsbærende partier: Hvorfor er det, man gerne vil ændre i sundhedsloven, men ikke tilsvarende i børneloven?

Kl. 19:50

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:50

Sanne Bjørn (RV):

Som ordføreren lige før mig rigtigt nok besvarede, er det, at man skal have lavet nogle korresponderende ændringer, så man løbende synkroniserer dem.

Kl. 19:51

Formanden:

Fru Jane Heitmann.

Kl. 19:51

Jane Heitmann (V):

Synes ordføreren virkelig, med hånden på hjertet og helt oprigtig talt, at det er at vise respekt for andre mennesker, at man ikke har konsistens i lovgivningen, men at man sådan tager tingene lidt ad hoc? Synes ordføreren ikke, det er et signal at sende om, at man i virkeligheden ikke tager det særlig højtideligt eller alvorligt?

Kl. 19:51

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:51

Sanne Bjørn (RV):

Jeg synes, det er at tage det rigtig alvorligt, at man løbende forbedrer de ting, der er at forbedre. Og jeg må bare sige, at til det her er der jo et klart ønske fra gruppen om, at man ændrer i den her retning, som vi gør nu.

Kl. 19:51

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Özlem Sara Cekic som SF's ordfører.

Kl. 19:51

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er positivt, at sundhedsloven ændres, så den er i overensstemmelse med loven om juridisk kønsskifte. Det er ligeledes positivt, at de transkønnede sikres rettigheder i forhold til deres sundhed, selv om deres juridiske køn ændres. Den nye formulering i forhold til kastration er bedre end den nuværende, men vi havde gerne set, at sætningen »har fået stillet diagnosen transseksualitet« var udeladt fra lovforslaget, da vi i tråd med de fleste organisationer ikke mener, at det er rimeligt, at transkønnede skal diagnosticeres med en psykisk lidelse for at kunne få foretaget en kastration. Det er jo muligt, at man i dag faktisk kunne flytte det fra den psykiatriske liste over til en anden, hvis der var en reel vilje fra regeringen. Det er rigtigt, at man arbejder på det i WHO-regi, men det ene udelukker vel ikke det andet. Hvor L 182, det andet lovforslag vedrørende juridisk kønsskifte, giver den enkelte valget i forhold til eget liv, lægger denne formulering op til en fortsat bevarelse af transkønnethed som en psykiatrisk diagnose, ligesom man fastholder, at det skal være Sexologisk Klinik, der vurderer, hvem der kan få kastration, og det er vi kritiske over for. De to sidste kritikpunkter vil vi også lave ændringsforslag til.

Kl. 19:53

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Flemming Møller Mortensen.

Flemming Møller Mortensen (S):

Mange tak. Jeg vil gerne spørge fru Özlem Sara Cekic i forhold til Sexologisk Klinik og specialeplanlægningen. Der er det jo sådan, at det er ved specialeplanlægningen, det bestemmes, hvor man gør tingene i Danmark, og det her er jo vurderet til at være et højt specialiseret område. Men er det ikke også rigtigt, at man, hvis man eksempelvis på Aalborg Universitet, på Aalborg Universitetshospital, har kompetencerne, så vil kunne søge om at få den funktion? Det er sådan, vi har bygget det op, i respekten for det, hvor vi på en eller anden måde politisk har lagt ansvaret fra os og har lagt det over til Sundhedsstyrelsen, til specialeplanlægningsudvalget.

Kl. 19:53

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 19:53

Özlem Sara Cekic (SF):

Det, at man har lagt det ovre i Sundhedsstyrelsens specialeplanlægningsudvalg, er jo ikke ensbetydende med, at man fra Folketingets side gerne vil gøre det let at have lige adgang til sundhed. Jeg synes ikke, det er at have lige adgang til sundhed, hvis der er den geografiske ulighed. Jeg kan faktisk ikke se, hvad det rimelige er i, at folk fra Vestjylland, Sønderjylland, Nordjylland skal transportere sig til Sexologisk Klinik på Rigshospitalet en til to gange om måneden. Det mener jeg er ikke rimeligt, og derfor mener jeg også godt, at vi fra politisk side kan kigge på, hvad vi kan gøre for, at der faktisk er en lige adgang – og nu skal vi jo om lidt også diskutere Enhedslistens beslutningsforslag. Den specialekspertise, som Sexologisk Klinik har, kan man jo også godt vælge at lægge et andet sted rent geografisk.

Kl. 19:53

Formanden:

Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 19:54

Flemming Møller Mortensen (S):

Jo, men nu rejste ordføreren det jo i sin ordførertale, og derfor tillader jeg mig også at stille spørgsmål om det. Altså, det, vi har gjort i forhold til specialeplanlægningen, er jo, at vi har villet have den højeste kvalitet. Og hvis den højeste kvalitet kun kan være ét sted i landet – sådan er det, der er landsfunktioner, som kun er placeret ét sted i landet, og det behøver ikke altid være på Rigshospitalet eller i København, det kan såmænd også være i Aarhus – så er det det, man går efter. Men hvis der er kompetencer flere andre steder, og hvis man kan få nok patienter, borgere, igennem til at få erfaring med det dér, så kan man også gøre det dér. Er det ikke korrekt?

Kl. 19:54

Kl. 19:55

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 19:55

Özlem Sara Cekic (SF):

Jo, jo, men man kan jo også godt vælge at sige, at det ikke behøver at blive placeret ét sted geografisk. Altså, jeg kan mindes, at man i forhold til personer med anoreksi og dem over 18 år i sin tid startede med at sige, at det kun kunne være på Rigshospitalet – det var der, de havde ekspertisen – og så nogle rigtig få andre steder; man kan da bare vælge at sige, at den kompetence sikrer man også er til stede i Nordjylland. Det burde da ikke være så svært. Men jeg synes også bare nogle gange, vi som politikere lidt lægger ansvaret fra os, vel vidende at der er rigtig mange mennesker, der har et praktisk pro-

blem i hverdagen, ved at sige, at der er andre, der tager sig af det. Jeg synes ikke, det er rimeligt, at man skal transportere sig ind til Sexologisk Klinik på Rigshospitalet to gange om året, hvis man bor oppe i Nordjylland, og jeg kan heller ikke se, at det er lighed i sundhed, hvis der er den geografiske ulighed.

Kl. 19:56

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Fru Stine Brix som Enhedslistens ordfører.

Kl. 19:56

(Ordfører)**Stine Brix (EL):**

Tak for det. L 189 er, som flere har sagt, en tilpasning af sundhedsloven i forhold til det lovforslag, vi lige har behandlet, som handler om at indføre muligheden for juridisk kønsskifte. Det indeholder flere forskellige ting.

For det første er der en række konsekvensrettelser i forbindelse med det juridiske kønsskifte, hvor man ændrer ordlyden, så det passer til det med det nye juridiske kønsskifte. For det andet fjernes udtrykket om, at det skal medføre betydelige sjælelige lidelser som en del af kravet for, at man kan få en kastration og dermed det fulde kirurgiske kønsskifte. For det tredje nedsætter man aldersgrænsen fra 21 år til 18 år for at kunne få det fulde kirurgiske kønsskifte. Det er nogle forbedringer, som vi godt kan støtte. Men vi står ikke med armene over hovedet, når det gælder det her lovforslag, og det er af nogle af de samme årsager, som SF's ordfører lige har været inde på.

Nu skriver man så, at et kriterie for, at nogen kan få et kirurgisk kønsskifte, skal være den her diagnose, der hedder transseksualitet. Men som det anføres fra Aalborg Universitets side, hvor de jo har en sexologisk forskningsenhed, så findes der ingen eksakt objektiv lægefaglig viden eller lægefaglig diagnostik vedrørende transseksualitet – det kan man simpelt hen aldrig opnå – alene af den grund at transkønnethed i definitionen af begrebet er et subjektivt fænomen, som man dermed ikke kan diagnosticere sig frem til. Og derfor mener vi, at kriterierne for at kunne få adgang til behandling burde være, at man opfatter sig selv som transkønnet, altså at man lever op til det her subjektive kriterie, at det er et vedholdende ønske, og at der ikke er nogen kontraindikationer for behandlingen, det kunne f.eks. være psykiatriske kontraindikationer eller somatiske kontraindikationer, som der også kan være, hvis det handler om hormonbehandling eller kirurgisk behandling. Det burde sådan set være tilstrækkeligt for at kunne få adgang til behandling.

Som det også fremgår af ministeriets kommentarer til høringsssvarene, altså af høringsnotatet, er det også allerede i dag sådan, at ikke alle transkønnede kan opfylde kriterierne for at blive diagnosticeret. Vi har altså en gruppe, som man anerkender som transkønnede, men som alligevel ikke kan få adgang til behandling, fordi de ikke lever op til kriterierne for diagnosen og det system, man har sat op om overhovedet at kunne leve op til det.

Det bemærkes i lovforslaget også, at det skal være et længerevarende forløb. Og som man også anfører det fra Aalborg Universitets side, er det jo specielt for sundhedsvæsenet; der taler man jo normalt om korte behandlingstider og korte udredningstider, men her er det altså et mål i sig selv, at det er et langtvarigt forløb. Jeg synes, det er ærgerligt, at der ikke bliver sat en grænse for, hvor lang tid det må tage – der er ingen øvre grænse her. Vi ser allerede i dag nogle meget lange forløb – 2 år, 4 år, 6 år – før folk får enten tilsagn eller afslag på, at de kan få adgang til behandling. Så hvad blev der af udredningsretten og af behandlingsgarantien for de transkønnede?

Vi er også enige i, at det bør være muligt at få behandling andre steder end på Sexologisk Klinik, men det drejer sig primært om hormonbehandlingen og den kirurgiske behandling, som ikke har med kastration at gøre. Når det gælder de egentlige kirurgiske indgreb i forhold til kønsorganer og kønskirtler, mener vi faktisk, at man bur-

de overveje at lave et nordisk samarbejde for at kunne hæve kvaliteten ad den vej. Det er jo i dag ganske, ganske få operationer, der bliver udført på Sexologisk Klinik, så at tale om kvalitet i den sammenhæng synes jeg godt nok er at stramme den en hel del. Ja, det er vores kommentarer til det.

Vi støtter det som sagt, men der er lang vej endnu, før behandlingen for transkønnede efter vores mening er i orden.

Kl. 20:00

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Joachim B. Olsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 20:00

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

På vegne af hr. Simon Emil Ammitzbøll skal jeg holde følgende tale:

Som bekendt indeholder det forslag, vi behandler nu, to overordnede elementer, der vedrører transkønnedes rettigheder i sundhedsvæsenet. For det første konsekvensændres sundhedsloven og lov om assisteret reproduktion som følge af økonomi- og indenrigsministerens lovforslag om ændring af cpr-reglerne, så personer, der oplever sig som tilhørende det andet køn, kan få tildelt et nyt personnummer. For det andet ændres kriterierne for, hvornår der tillades varig kastration med henblik på kønsskifte.

For at tage det første først er det jo helt klart for dem, der fulgte debatten om L 182 for lidt siden, at det kunne Liberal Alliance ikke være med til. Jeg skal ikke her gentage det, der netop er fremført om det synspunkt. Til gengæld vil jeg godt understrege, at vi ikke har nogen som helst ambition om at tage de borgere, der vælger at ændre deres cpr-nummer, som gidsler i sundhedssystemet. De skal selvfølgelig ligesom alle andre, der har brug for sundhedsvæsenets assistance, kunne få den nødvendige hjælp. Helt konkret skal en person med en livmoder således fortsat kunne modtage svangreomsorg, abort, fosterreduktion og behandling med assisteret reproduktion. Alt andet ville være manglende respekt for borgernes helt basale rettigheder.

Til den del af forslaget, der handler om kriterierne for, hvornår der tillades varig kastration med henblik på kønsskifte, må jeg også straks konstatere, at det er noget, vi kan støtte. Det nuværende kriterium i sundhedslovens § 115, stk. 1, hvorefter ansøgerens kønsdrift skal medføre betydelige sjælelige lidelser eller sociale forringelser, for at der kan gives tilladelse til kastration med henblik på kønsskifte, er ikke bare oldnordisk af ordlyd, det er også udtryk for en absurd moralisering og et formynderisk menneskesyn. Selvfølgelig skal frie borgere oplyst kunne træffe valg om kastration som led i kønsskifte, hvis ansøgeren har fået stillet diagnosen transseksuel og har et vedholdende ønske om kastration og kan overskue konsekvenserne af valget.

Liberal Alliance støtter således dette lovforslag.

Kl. 20:02

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Charlotte Dyremose som konservativ ordfører.

Kl. 20:03

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

Som jeg også var inde på under behandlingen af det sidste forslag, mener vi Konservative naturligvis, at man må føle sig og udtrykke sig, som man har lyst til. Men problemet med den løsning, regeringen lægger frem, er, at den jo netop ikke kun berører de transkønnede og deres egen selvforståelse, men griber ind i hele samfundet og pludselig bliver definerende for hele vores måde at opfatte køn på. Det er vi som sagt modstandere af, og derfor er vi også modstandere

af det her lovforslag, for det er som sagt nødvendigt i et samfund at opretholde visse normer og definitioner. Køn er rigtig vigtigt, og igen: Det er den her diskussion jo et ganske klart udtryk for at det er. Det er det i forhold til selvopfattelse, men det her lovforslag viser jo på ganske tydelig vis, synes vi, hvordan det ikke bare juridisk, men også praktisk og fysisk jo altså har en ret afgørende betydning, hvilken krop man nu engang er endt i.

Derfor finder vi det direkte problematisk, at loven nu skal ændres, så sundhedsloven fremadrettet ikke længere må indeholde ordet kvinde i en række bestemmelser, men at det nu skal erstattes af ordet person. Vi er ikke tilhængere af et multikønsligt samfund med mange kønslige kategorier. For os er man enten kvinde eller mand, og derfor vender vi os imod, at ordet kvinde nu erstattes af »person med livmoder«, mens ordet mand erstattes af »person med mindst en testikel«. Altså, undskyld, men jeg vil ikke karakteriseres som en person med livmoder. Jeg vil gerne karakteriseres som kvinde. Og man kunne fristes til at tilføje, at det jo lige præcis også er det, der er tilfældet for transpersoner, så hvem er det egentlig, man glæder ved at udviske det her begreb fuldstændig? Og hvad med de kvinder, der har fået fjernet livmoderen på grund af cancer eller andre sygdomme? Ja, de har jo så ikke den identifikation, hverken som kvinde eller som person med livmoder. Og får de så heller ikke længere indkaldelser til lægeundersøgelser, altså dvs. sådan i virkeligheden?

Nå, med det her lovforslag har man nu i sundhedsloven reduceret kvinden til en person med en livmoder. Dermed tager man pludselig alle kvinder som gidsler i et forsøg på at tilgodese en lille gruppe i vores samfund, som allerede i dag har mulighed for at skifte køn. Det mener jeg ikke bare er forkert, det er undergravende for hele vores samfund. Som konservative tror vi på institutioner, også i overført betydning. Vi tror på kvinden, og vi tror på manden, og vi kan ikke forstå den u håndgribelige, udefinerbare betydning, som køn pludselig får med det her lovforslag.

Så bliver det ikke bare udefinerbart og u håndgribeligt, men decideret grotesk, når transpersoner, der er blevet til mænd på papiret, får adgang til kunstig befrugtning og dermed bliver mødre. Det må give en del forvirring for barnet at vokse op med en far, der har født en og egentlig er mor, og hvordan er det? Men helt ærligt: Hvis man har et indgående ønske om at være mand, skal man så reelt stadig væk have adgang til kunstig befrugtning og blive mor?

Når der i sundhedsloven står, at kvinder sikres tilbud om brystundersøgelse, ændres det nu til, at personer tilbydes brystundersøgelse, fordi personen er en mand på papiret, men fysisk en kvinde, der intet fysisk kønsskifte har fået. Det er så i øvrigt problematisk, at transpersoner pludselig bliver diskrimineret, hvis de ikke får et kønsskifte, for fremover vil transpersoner, der fra naturens hånd er født som kvinder og får juridisk kønsskifte, ikke blive indkaldt til kønsspecifikke screeninger og vaccinationstilbud. Argumentationen fra ministeren er, at det er, fordi man skal fremstå som det køn, man er skiftet til – fremstå som det køn, man er skiftet til – jeg gentager lige. Men det gælder så kun for helbredsundersøgelser, for man vil stadig væk have ret til kunstig befrugtning, og så fremstår man jo altså helt ærligt ikke som det køn, man er skiftet til.

Det er problematisk, at regeringen lader en gruppe mennesker komplet i stikken, for man har jo ikke en reduceret risiko for eksempelvis livmoderhalskræft, blot fordi man har fået juridisk kønsskifte. Når nu regeringen vælger at fremsætte det her lovforslag, kunne man da som minimum sørge for, at transpersoner med lovforslaget ikke stilles ringere end andre i forhold til helbredsundersøgelser.

Hvis ikke det er fremgået klart, kan jeg sige, at vi ikke kan støtte forslaget.

Kl. 20:07

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra fru Stine Brix.

Kl. 20:07

Stine Brix (EL):

Fru Charlotte Dyremose bruger meget af tiden på at tale om virkeligheden, og i fru Charlotte Dyremoses virkelighed er der kun mænd og kvinder. Men i den virkelighed, som jeg lever i, findes der også nogle, der er transkønnede. Og jeg vil bare spørge fru Charlotte Dyremose, om man f.eks. ikke kunne forestille sig, at man kunne indrette et system med mulighed for juridisk kønsskifte med de ændringer af sundhedsloven, der følger, som også afspejler den virkelighed, at der faktisk findes mennesker, der er transkønnede.

Kl. 20:08

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 20:08

Charlotte Dyremose (KF):

Jamen virkeligheden er jo, at køn, også for de transkønnede, er ret vigtigt, for ellers ville man jo heller ikke have behovet for at være, optræde som, føle sig som eller skifte til et andet køn – alt efter hvor langt man nu vil gå. Det er jo netop, fordi køn er væsentligt i den sammenhæng. Men køn er også væsentligt og afgørende i fysisk forstand i forhold til sundhedsloven, sådan som vi f.eks. nu ser det her. Og det har altså faktisk nogle konsekvenser, når man vælger ikke at se virkeligheden i øjnene. Uanset hvor ærgerlig og tragisk den virkelighed så måtte være for det enkelte menneske, har det altså fysiske konsekvenser, hvis man ændrer på det. Og så må man jo f.eks. i forhold til det her forslag beslutte sig for, om det skal respekteres, at man føler sig som mand og derfor ikke skal indkaldes til sundhedsundersøgelser, eller om det netop ikke skal respekteres, at man føler sig som mand, og at der dermed tilbydes kunstig befrugtning.

Altså, det er jo sådan en underlig dobbeltheden, der ligger i det her forslag, og det illustrerer i virkeligheden ganske godt, hvor fuldstændig problematisk og dermed umuligt det her projekt er.

Kl. 20:09

Formanden:

Fru Stine Brix.

Kl. 20:09

Stine Brix (EL):

Jeg har ikke sagt, at køn ikke er vigtigt, for jeg tror, fru Charlotte Dyremose har ret i, at køn også er vigtigt i den her sammenhæng. Men nu taler fru Charlotte Dyremose igen om virkeligheden, og vi forstår, at det i fru Charlotte Dyremoses virkelighed er sådan, at der kun findes mænd og kvinder. Jeg prøver bare at gøre opmærksom på – ordføreren sagde det faktisk tidligere selv – at der i alle kulturer og til alle tider er og har været mennesker, der er transkønnede. Det har vores lovgivning bare ikke været indrettet til tidligere. Nu prøver vi at gøre det. Hvorfor skal vi ikke lade vores lovgivning afspejle den virkelighed, at der faktisk findes mennesker, der er transkønnede? Det forstår jeg simpelt hen ikke hvordan kan blive et problem.

Kl. 20:10

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 20:10

Charlotte Dyremose (KF):

Men det har vi netop også gjort, ved at de personer f.eks. kan få lov til at skifte navn og dermed også leve med en anden navnemæssig identitet. Men uanset hvad, ændrer det faktum, at man er transkønnet, jo ikke på, at man har et fysisk køn. Og det fysiske køn har bl.a. konsekvenser for, hvad man har brug for af tilbud i sundhedssektoren. Altså, så må vi tale om at ophæve køn, og det mener jeg bare

ikke vi skal. Jeg mener ikke, det er hensigtsmæssigt, og jeg har heller ikke lyst til det. Jeg har ikke lyst til, at vi ikke længere kan definere os som mænd og kvinder. Og så kunne man overveje at definere sådan et tredje køn, men det er jeg heller ikke sikker på at der er nogen der er interesseret i. Derfor må vi bare forholde os til, at der er en virkelighed, hvor vi, uanset om vi er glade for det eller ej, er født med et fysisk køn.

Kl. 20:11

Formanden:

Så er det hr. Flemming Møller Mortensen for en kort bemærkning.

Kl. 20:11

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det. Jeg vil godt prøve sådan at skære det lidt tydeligt ud. Hvis vi nu forestiller os en transkvinde: det er en person, der er født som mand, og som har lyst til og behov for at få en anden kønsidentitet, nemlig som kvinde. Den person kan have det helt fantastisk fint med sine mandlige kønsorganer, altså det at være mand. Det synes jeg bare ikke afspejles i det, der er Det Konservative Folkepartis holdning, fordi det jo er her, vi gerne vil komme de personer i møde, sådan at det er kønsidentiteten, der er det, vi laver om på. Det er en meget lille og let justering, der skal laves.

I forhold til det omkring sundhedsvæsenet synes jeg også – jævnfør den lovgivning, der ligger her – at vi sagtens kan praktisere det. Men det ønsker Det Konservative Folkeparti ikke.

Kl. 20:12

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 20:12

Charlotte Dyremose (KF):

Som virkeligheden er i dag, har man jo netop mulighed for, hvis man er den person, der bliver beskrevet, altså har det fint med sin krop, at leve som kvinde, hvis man ønsker det, selv om man fysisk er mand. Det har man mulighed for i dag; man har oven i købet mulighed for at få et kvindenavn. Men det ændrer jo ikke på, at man i forhold til sundhedsloven ikke har brug for en livmoderhalskræftscreening, og det ændrer ikke på, at man ikke har brug for kunstig befrugtning. Det ændrer heller ikke på, at jeg synes, det er meget underligt, at vi så for at prøve at imødekomme det, som jeg helt og fuldt anerkender som et problem, nu skal gøre op med kønsdefinitionen, så jeg skal til at defineres som en person med livmor – den, som ikke har en livmor, hvad skal den person defineres som? – og at en mand skal defineres som en person med mindst en testikel.

Altså, undskyld mig. Skal vi virkelig forfladige kønsdiskussionen og kønsdefinitionen så meget for at prøve at imødekomme det, at man jo alligevel står i en situation, hvor man ikke fuldt og helt og hele vejen er ét køn, uanset hvor trist man måtte synes, det er?

Kl. 20:13

Formanden:

Hr. Flemming Møller Mortensen for en kort bemærkning.

Kl. 20:13

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg synes i og for sig, at det der med at bruge ordet forfladige egentlig passer meget godt her, men jeg synes jo, at det er Det Konservative Folkeparti, der forfladiger behovet og ønsket hos de transkønnede. De har et behov, og det er det, der er blevet lyttet til i forhold til de her to lovgivninger, vi nu diskuterer. De har behov for – for at kunne udleve den identitet, de gerne vil – at der bliver lavet nogle justeringer.

Her er det altså, at Det Konservative Folkeparti holder fast i systemerne. For der er da intet til hinder for, at almindelige kvinder er almindelige kvinder, og at der bliver taget nogle særlige hensyn til den person, der er transkvinde, altså til den lillebitte minoritet i vores sundhedsvæsen, som vi synes vi med lovgivningen her tager højde for og gør det operationelt let for.

Kl. 20:14

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 20:14

Charlotte Dyremose (KF):

Det er sådan set ikke systemet, men virkeligheden og det fysiske faktum, vi holder fast i. At der så ikke er noget til hinder for, at kvinder kan blive ved med at være kvinder, er jo lige præcis det, vi er i gang med at behandle nu, hvor vi reducerer kvinder til en person med livmor. Altså, undskyld mig, det er da ikke at fastholde, at kvinder fortsat er kvinder. Det er at gøre mig til en omvandrende livmor – det mener jeg helt ærligt er noget af en forfladigelse.

Kl. 20:15

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Har vi en minister?
Ministeren for sundhed og forebyggelse.

Kl. 20:15

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Som det allerede er blevet nævnt af nogle af ordførerne, der har været heroppe, er forslaget, som vi behandler nu, jo i sammenhæng med, forlængelse af og en konsekvens af det forslag, som blev behandlet forud for det her, nemlig ændringen af cpr-loven, som gør det muligt for de personer, der oplever et misforhold mellem det biologiske køn og det køn, som de pågældende oplever at tilhøre og identificerer sig med, at opnå et juridisk kønsskifte.

Den foreslåede ændring af cpr-loven er udtryk for, at der efter regeringens opfattelse ikke bør være unødige hindringer i vejen for et juridisk kønsskifte for personer, der oplever det misforhold, og lovforslaget imødekommer på den måde et stort og i øvrigt mangeårigt ønske.

De foreslåede ændringer i cpr-loven indebærer, at man ikke som i dag skal have fjernet kønskirtlerne for at få foretaget kønsskifte. Derfor er det nødvendigt, som det også er blevet nævnt, at foretage rettelser i sundhedsloven og i loven om assisteret reproduktion, så det sikres, at en biologisk kvinde fortsat kan få tilbudt ydelser vedrørende svangreomsorg, abort, fosterreduktion og behandling i form af assisteret reproduktion. Det er den ene del af forslaget.

Den anden del af forslaget er en modernisering af reglerne om kastration. Det tidligere kriterium om, at man skulle have en sjælelig lidelse for at få tilladelse til kastration, foreslås nu erstattet med det mere nutidige og retvisende kriterium om, at man efter ansøgning får tilladelse til kastration som led i et kønsskifte, hvis man har fået stillet diagnosen transseksuel og har et vedvarende ønske om kastration og kan overskue konsekvenserne af det.

Så foreslås det, og det synes jeg er helt naturligt, at aldersgrænsen nedsættes fra 21 år til 18 år, så den svarer til den almindelige myndighedsgrænse, og den bliver så også parallel med den foreslåede aldersgrænse for det juridiske kønsskifte.

Det er mit håb, at de her ændringer vil være med til at styrke vilkårene for transkønnede her i landet, og jeg ser frem til den videre debat. Der er rejst nogle spørgsmål, og dem kommer vi til at arbejde med hen ad vejen. Men helt grundlæggende bevæger vi os med forslaget og med det foregående forslag i retning af et samfund med større tolerance, vidsyn og udsyn. Det synes jeg kun at vi kan være tilfredse med.

Kl. 20:18

Formanden:

Fru Charlotte Dyremose for en kort bemærkning.

Kl. 20:18

Charlotte Dyremose (KF):

Nu kunne jeg så høre, at ministeren jo i virkeligheden ender med også at forholde sig til virkeligheden. Det er jeg jo glad for, for nu får vi et nyt begreb. Nu har vi så den fysiske kvinde, den juridiske kvinde og den biologiske kvinde. Og den biologiske kvinde, som altså juridisk er en mand, skal ikke tilbydes indkaldelse til brystscreening, fordi vedkommende er mand. Men hvorfor skal man have assisteret reproduktion, hvis man juridisk har bedt om at være en mand? Er der andre mænd, der har mulighed for assisteret reproduktion i deres livmoder?

Altså, skulle man ikke træffe en beslutning om, hvorvidt man følger det biologiske eller det juridiske køn på sundhedsområdet? Det synes jeg måske ville være hensigtsmæssigt.

Kl. 20:19

Formanden:

Ministeren.

Kl. 20:19

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Det synes jeg er, hvad jeg vil kalde et spørgsmål, der ligger lige i forlængelse af den tale, vi hørte før. Det er, synes jeg, i virkeligheden meget tro mod identiteten i den konservative tale, vi hørte før, om gamle dyder og samfundets normer osv. Min grundlæggende holdning er den, når det kommer til spørgsmål om kunstig befrugtning, at hvis vi kigger ud i virkeligheden, kan vi se, at der er mange familiemønstre, der er anderledes end dem, som fru Charlotte Dyremose kunne ønske sig. Der er homoseksuelle; der er oven i købet familier, der bliver skilt. Jeg ved godt, det lyder hårdt, men så er der papmor og papfar, som også skal ind over i forskellige sammenhænge, og så er der de transkønnede.

Jeg synes i virkeligheden, at det, vi gør her, er at forholde os til moderne familiemønstre, nemlig den måde, man lever sammen på i år 2014. Og jeg tror i virkeligheden, at i forbindelse med det her med børnene og den assisterede reproduktion er det vigtigste for os her i Folketinget vel at forholde os til, om dem, der skal være forældre til børnene, er kærlige og omsorgsfulde og vil behandle de børn ordentligt, og ikke hvilken kasse man kunne have lyst til at putte de forældre i.

Kl. 20:20

Formanden:

Fru Charlotte Dyremose.

Kl. 20:20

Charlotte Dyremose (KF):

Nu synes jeg måske, at ministeren skulle passe en lille smule på med at definere, hvad jeg kunne ønske mig. For nu sætter ministeren det at være homoseksuel i samme kategori som at være fraskilt. Altså, jeg forestiller mig, at de fleste homoseksuelle par er rigtig glade for det samliv, de har, hvorimod de fraskilte formentlig er ret kede af, at familien er gået i stykker. Så jeg synes, det var en meget urimelig sammenligning, der kom der.

Man hvis ministeren synes, at alt det her kønsrelativisme skal kastes op i luften, og at det derfor er fint nok, at far på det offentlige regning bliver mor, hvorfor er det så, at de her biologiske kvinder, som jeg nu kan forstå er det nye begreb, ikke skal have den her indkaldelse til brystscreening og den slags? Det synes jeg faktisk ville være ret vigtigt, for det kunne være livsreddende.

Kl. 20:21

Kl. 20:23

Formanden:
Ministeren.

Kl. 20:21

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Men sådan, som det er lagt til rette i lovforslaget, bevarer man jo præcis rettighederne, altså ret til brystundersøgelse, ret til screening og vaccinetilbud, ret til reproduktion og til fertilitet. Det, som er den eneste forskel, er det med den automatiske indkaldelse, hvilket igen peger tilbage til det, som flere i øvrigt har påpeget, nemlig spørgsmålet om den valgte identitet.

Kl. 20:21

Formanden:

Fru Sophie Løhde for en kort bemærkning.

Kl. 20:21

Sophie Løhde (V):

Tak for det. Nu havde jeg jo fornøjelsen af ministeren lidt tidligere i dag, hvor jeg blev belært om, at man ikke måtte være forudindtaget i forhold til, hvad ministeren agtede at svare på nogle bestemte spørgsmål, på trods af at de var blevet stillet et par gange. Så nu agter jeg at stille spørgsmålet igen, og så må vi på samrådet efterfølgende se, hvem der har fået ret.

Agter regeringen at fremsætte forslag i Folketinget om at få ændret den danske udgave af WHO's diagnoseregister, sådan at transkønnede ikke optræder inden for samme kategori som psykiske lidelser?

Kl. 20:22

Formanden:

Ministeren.

Kl. 20:22

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Som det er i dag, betyder WHO's kode for transkønnede, at de i WHO-regi placeres i kapitlet om psykiske sygdomme og personlighedsforstyrrelser, og der er også fra dansk side et ønske om at flytte det i den kommende revision. For man må sige, at det virker stødende, at der tales om forstyrrelser. Så det er regeringens position.

Kl. 20:22

Formanden:

Fru Sophie Løhde.

Kl. 20:22

Sophie Løhde (V):

Det tænkte jeg jo nok det var. Men i Venstre holder vi jo vores ord, og derfor står jeg selvfølgelig her og må igen stille det spørgsmål, som vi fortsat ikke har fået et svar på: Når nu regeringen siger, at det her er meget vanskeligt, og at det har frygtelig lange tidsperspektiver at ændre det, så transkønnede ikke optræder sammen med personer med psykiske diagnoser, kan ministeren så ikke forklare mig, hvorfor man – når det arbejde er så svært og kun kan lade sig gøre på den virkelig lang bane – i en dansk sammenhæng stadig kan tage en række af WHO's fysiske sygdomme og pulje dem alle sammen som funktionelle lidelser? Altså, hvorfor kan man det ene på det ene område, men ikke det andet på det andet område? Der er da noget, der ikke helt hænger sammen i ministerens argumentation.

Kl. 20:23

Formanden:

Ministeren.

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Jamen det kan man heller ikke, og funktionelle lidelser findes ikke som diagnose. De enkelte tilstande, som kan være omfattet af funktionelle lidelser, har diagnoser og koder, hvilket jo er en forudsætning for behandling i sygehusvæsenet og den efterfølgende registrering til Landspatientregisteret og de internationale sammenligninger osv.

Det, der er det særlige ved de funktionelle lidelser, er bare, at man på forskningsklinikkerne har valgt at bruge en samlet betegnelse, som så kaldes funktionelle lidelser, hvad der jo dybest set er udtryk for, at man vil samle begreberne, så mulighederne for at forske og udvikle og hjælpe dem, der lider af funktionelle lidelser, kan blive bedre.

Kl. 20:24

Formanden:

Fru Jane Heitmann for en kort bemærkning.

Kl. 20:24

Jane Heitmann (V):

Tak for det og tak til ministeren. Jeg synes, at jeg hørte, at omdrejningspunktet for ministerens tale handlede om accept, og der er jeg jo fuldstændig på linje med ministeren i forhold til det at acceptere, at mennesker er forskellige, og at vi hver især skal have lov at vælge den måde, vi vil leve på, og at gå klædt, som vi har lyst til, og at omgås de mennesker, vi vil. I det hele taget tror jeg, at den personlige frihed også vægtes højt hos ministeren.

I min terminologi ligger der også i det at acceptere, at man accepterer på hele paletten. Nu har jeg spurgt de to tidligere ordførere fra henholdsvis ministerens eget parti, Socialdemokraterne, og Det Radikale Venstre, hvad det er, der gør, at man ikke vil ændre i børneloven, men at man gerne vil ændre i sundhedsloven. Jeg synes ikke, jeg har fået noget klart svar på, hvad det er, der gør, at man med den ene lovgivning gerne vil insistere på den her accept ved at kalde en kvinde for den gravide, men at man i børneloven ikke synes det er vigtigt at inkludere en gruppe. Kan ministeren komme med et godt svar?

Kl. 20:25

Formanden:

Ministeren.

Kl. 20:25

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Jeg har noteret mig – nu er børneloven jo ikke under mit ressort – at Socialministeriet i udtalelser om samme emne lægger vægt på, at der ikke skal lægges hindringer i vejen for juridisk kønsskifte, for mulighederne for at få børn eller at blive registreret som retlige forældre til sine børn, og så har jeg noteret mig, at ministeriet vil følge udviklingen på området og løbende vurdere, om en præcisering eller ændring af børneloven – også i relation til andre spørgsmål om faderskab, moderskab og medmoderskab – er det, der skal til.

Jeg forstår godt spørgsmålet, men man må også sige, at hvis man nu skræller det ydre lag af, kommer vi jo ind og står tilbage med, at det spørgsmål, der er rejst, jo dybest set er et spørgsmål, som entydigt er af teknisk karakter og derfor absolut håndterbart. Det, der er det grundlæggende spørgsmål, er, om man synes, det er en god idé at sikre det her udsyn og vidsyn og den mulighed for at leve det liv som den, man føler at man er.

Kl. 20:26

Formanden:

Fru Jane Heitmann.

Kl. 20:27

Kl. 20:29

Jane Heitmann (V):

Jeg synes jo stadig væk ikke, at jeg får noget svar fra ministeren, andet end at ministeren sparker bolden over til en anden ministers ressortområde. Jeg synes, hånden på hjertet, at det svar er sådan en lille smule letkøbt. Jeg havde gerne hørt ministeren sige, at regeringen ønsker et inkluderende sprogbrug på alle lovgivningsmæssige parametre, men jeg synes ikke, det er det, jeg hører. Jeg synes bare, jeg hører ministeren sparke bolden over til et andet ressortområde med en besked om, at man vil følge området.

Jeg havde faktisk håbet på, at ministeren havde åbnet lidt op i forhold til måske at mene det, som vi har hørt flere regeringsordførere sige, nemlig at man gerne vil være dem, der er helt i front på inklusionsområdet. Jeg synes desværre ikke, at det er det, jeg hører fra ministeren.

Jeg har noteret mig, at der er nye vejledninger på vej om køns-skifte, og jeg vil gerne her spørge, om ministeren vil oversende de vejledninger til udvalget.

Kl. 20:27

Formanden:
Ministeren.

Kl. 20:27

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Det vil jeg i hvert fald gerne gøre, men jeg synes alligevel, at der er grund til at holde fast i kernen her, nemlig at vi her står med et forslag, som vil give nogle mennesker en frihed til at leve det liv, som de gerne vil, en frihed, som vi giver dem, ikke på bekostning af nogle andre. Jeg har simpelt hen svært ved at forstå, hvad det er, der får den borgerlige side af salen til at sige: De mennesker må ikke få den frihed, de mennesker må ikke få den mulighed for selv at bestemme, de mennesker skal ikke have den mulighed for at leve det liv, som de gerne vil. Det er mig uforståeligt.

Kl. 20:28

Formanden:

Fru Pia Adelsteen for en kort bemærkning.

Kl. 20:28

Pia Adelsteen (DF):

Når nu der i lovforslaget er udtryk som person med livmoder og person med en testikel, som lige pludselig er blevet definitionen på henholdsvis kvinde og mand, vil jeg bare spørge ministeren, om ministeren ønsker et kønsneutralt samfund.

Kl. 20:28

Formanden:

Ministeren.

Kl. 20:28

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Nej, det ønsker jeg mig bestemt ikke, af så mange grunde – jeg kan faktisk stå her og komme i tanke om en hel del. Men jeg ønsker mig et samfund, hvor vi har respekt, hvor vi har tolerance, hvor vi har vidsyn, og hvor det er i orden at have andre seksuelle orienteringer, hvor man er lige gode, også som homoseksuelle, hvor vi accepterer, at mor og far godt kan blive skilt, hvor der er papmor og papfar og papmorfar, og hvor der er transkønnede, og hvor vi alle sammen respekterer hinanden med ligeværdighed og ser hinanden som de mennesker, vi er.

Kl. 20:29

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Pia Adelsteen (DF):

Det har jeg fuld forståelse for. Jeg synes egentlig også, at det, ministeren lige sagde, afspejler virkeligheden, for det tror jeg faktisk de fleste mennesker har, nemlig respekt for den forskellighed, der er ude i virkeligheden, uden for Christiansborgs mure, sådan er det. Men i og med man fjerner udtryk som kvinde og mand i lovgivningen, er det så ikke manglende respekt netop for kvinder og mænd?

Kl. 20:30

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 20:30

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Nej, det synes jeg ikke det er. Jeg synes ikke, man kan sige, at der er sådan et enkelt udtryk, der binder identiteten op. Jeg noterede mig i øvrigt også den skægge forskel, der er, mellem Venstres store tolerance i forhold til at tilpasse sproget og at synes, det er fornuftigt, og oven i købet at synes, at man skulle gå videre ad den vej, og Det Konservative Folkepartis noget mere reaktionære holdning til, at det skulle man træde tilbage fra. Så jeg oplever sådan set ikke, at det er en diskussion, som jeg behøver at have med mig selv eller min side af salen. Jeg oplever, at det her i høj grad er en diskussion om, hvor liberal og frisindet man i virkeligheden er i den borgerlige side af salen.

Kl. 20:30

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Den næste spørger er fru Özlem Sara Cekic fra SF, værsgo.

Kl. 20:30

Özlem Sara Cekic (SF):

Tak, og tak til ministeren. Det er rigtig positivt, som jeg også nævnte i min tale, at man lægger op til nogle ændringer. Men jeg vil rigtig gerne prøve at følge op på det, som Venstres ordfører sagde. Vi var jo i fællesskab til samråd om funktionelle lidelser, hvor man ikke følger WHO's diagnosesystem. Er det ikke korrekt, at det er sådan i diagnosesystemet, at der er nogle diagnoser, man ikke kan kategorisere, og derfor er de på en liste, som ikke er kategoriseret? Er det ikke korrekt?

Kl. 20:31

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Kl. 20:31

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Jeg synes hellere, man skal konstatere, at der er en række kategorier, folk er diagnosticeret i i dag, hvor det ikke er udtryk for, at man her kan sige at der er tale om en sygdom og den stigmatisering, som ligger i det – f.eks. kan man være gravid eller andet. Jeg synes, vi er godt tjent med at holde os til den kategorisering, som der grundlæggende ligger i WHO's kategoriseringssystem. Jeg synes, der kan være et behov for se på, om der er nogle af kategoriseringerne, som er stigmatiserende og kunne opfattes sådan. Og jeg synes, at en af dem, som ligger i det område, præcis er kategorien transkønnede, fordi den har en kode i et kapitel om psykiske sygdomme og personlighedsforstyrrelser og det med personlighedsforstyrrelser og psykiske sygdomme jo kan virke stødende.

Kl. 20:32

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg synes helt grundlæggende, det er så ærgerligt, at man simpelt hen ikke svarer på det, jeg spørger om. Jeg har jo ikke et problem med, at man kan få en diagnose. Det er jo slet ikke det, vi snakker om, og ministeren ved udmærket godt, hvad jeg spørger om (*ministeren ryster på hovedet*). Okay, så gentager jeg det lige igen:

I dag er det jo sådan, at der er nogle diagnoser, man ikke kan kategorisere. Derfor har de deres egen liste. På selve høringen, som Sundhedsudvalget holdt, var der en læge, der sagde: Hvis man sidder i WHO-regi og arbejder for, at transkønnet her ikke skal betegnes som psykisk sygdom, kan man jo vælge at flytte det fra den kategori til den liste, hvor der ikke er en kategorisering. Det kan man jo også godt vælge at gøre i dansk regi. Nu har ministeren jo nævnt noget i forhold til De Konservatives ordfører (*Fjerde næstformand* (Steen Gade): Ja tak!), men for 30 år siden var homoseksualitet også en psykisk sygdom.

Kl. 20:32

Kl. 20:33

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Jeg tror, vi er nået til, at ministeren skal svare. Værsgo.

Kl. 20:33

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Tak for det. Jeg synes sådan set ikke, at svaret ændrer sig i den her sammenhæng, fordi spørgsmålet jo – uanset at det blev formuleret noget længere – grundlæggende er det samme, nemlig om vi i Danmark skal gøre op med WHO-systemet, eller om vi ikke skal. Det synes jeg bare ikke at vi skal.

Kl. 20:33

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Næste spørger er hr. Joachim B. Olsen fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 20:33

Joachim B. Olsen (LA):

Ministeren skal simpelt hen ikke have lov til at slippe af sted med det, ministeren står og siger på talerstolen, nemlig at gøre sig til fortaler for, at fordi vi er imod, at man kan få et specifikt cpr-nummer, på baggrund af at man føler sig på en bestemt måde, betyder det, at højre side i salen skulle være mindre frisindet eller ikke have noget ønske om, at folk skal have lov til at leve deres liv, som de lyster, så længe de ikke skader andre mennesker. Det er simpelt hen noget sludder. Det har intet med liberalisme at gøre. Det har intet at gøre med at være liberal, at man kan give folk et cpr-nummer på baggrund af, at de føler sig på en bestemt måde. Det er simpelt hen noget sludder at stå og sige det. Og jeg synes i øvrigt, det er en grov beskyldning, at vi skulle være mindre frisindede eller skulle have lyst til at bestemme, hvordan mennesker lever deres liv, fordi vi ikke vil tildele personer et cpr-nummer, som knytter sig til et andet fysisk køn. Det skulle ministeren holde sig for god til efter min opfattelse.

Kl. 20:34

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Kl. 20:34

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Men der er bare behov for, at vi siger sandheden, og sandheden er, at jeg har svært ved at forstå det. Jeg kan forstå, at man skal begrænse menneskers frihed af hensyn til andre mennesker. Jeg kan forstå, at der kan være et ønske om at give størst mulig frihed i et fællesskab, og det betyder, at alle ikke kan få lov gøre, hvad de vil, for så bliver deres frihedsstigning på bekostning af andre. Men her taler vi om at

give en frihed til nogle mennesker, hvor det ikke er på bekostning af nogen andre. Så jeg *kan* ikke forstå, at et parti, som tillader sig at kalde sig liberalt, siger: Den type frihed vil vi ikke give. Det kan kun være, fordi man har en snævertsynethed i forhold til de mennesker, som der er tale om.

Kl. 20:35

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 20:35

Joachim B. Olsen (LA):

Det er jo et fuldstændig relativistisk synspunkt at have. Hvis der skulle være en stringent argumentation, hvis man skulle føre det, som ministeren siger, ud i livet, skulle man jo give cpr-nummer på baggrund af alle mulige andre ting. Så kunne det jo være, at der var en hvid mand, som følte sig som en 2 m høj sort mand – han *følte* det. Han følte, at han var født i den forkerte krop. Det var frygteligt for ham. Derfor skulle han selvfølgelig have et pas, som afspejlede den måde, han følte det på. For min skyld kan folk føle det, de har lyst til. De kan føle sig og være lige præcis, hvad de har lyst til. Men det har ikke noget at gøre med, at man kan få et dokument, der ikke afspejler virkeligheden. Det har intet at gøre med at være mindre frisindet, at man har det synspunkt.

Kl. 20:36

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 20:36

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Det har det præcis. Og spørgerens eget spørgsmål og formuleringen af det illustrerer jo også, hvor tynd isen er under den liberalisme, han gør sig til talsmand for, for netop det der med at skulle give et pas, ville jo være at give frihed på bekostning af nogle andre, nemlig på bekostning af flysikkerheden og på bekostning af folks mulighed for at færdes sikkert. Derfor er vi her nået dertil, at kæden knækker. Hvis man giver den frihed, tager man friheden fra nogle andre, nemlig os alle sammen i et fællesskab.

Men her står vi med et forslag, som ikke tager friheden fra nogen. Her står vi med et forslag, som kun giver frihed. Og alligevel oplever jeg Venstre, De Konservative, Dansk Folkeparti og ikke mindst Liberal Alliance sige: Vi er ikke til frihed for de her mennesker. Og der har jeg lyst til sige: Skam jer!

Kl. 20:36

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ministeren og spørgerne.

Der er ikke flere, som har bedt om ordet, og det betyder, at forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

31) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 85:

Forslag til folketingsbeslutning om behandling af transpersoner.

Af Stine Brix (EL) m.fl.

(Fremsættelse 01.04.2014).

Kl. 20:37

Forhandling

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er ministeren for sundhed og forebyggelse. Værsgø.

Kl. 20:37

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Tak for det. Der har i de seneste generelt år været fokus på de transkønnedes vilkår, og det er også nævnt i bemærkningerne til forslaget, at det er et område, som regeringen har fokus på. Det er særlig i forhold til juridisk kønsskifte, som vi som bekendt har fremsat lovforslag om – vi har også haft gode muligheder for at diskutere det, må man sige – så der bliver mulighed for at opnå kønsskifte uden kirurgi eller anden behandling for personer, der oplever et misforhold mellem deres biologiske køn og det køn, som de pågældende oplever at tilhøre og identificerer sig med.

Det beslutningsforslag, vi skal behandle i dag, fokuserer på transseksuelles behandlingsmuligheder i sundhedsvæsenet. Det er et område under udvikling, og Sundhedsstyrelsen er p.t. ved at udarbejde en ny vejledning om udredning og behandling af kønsidentitetsproblemer. Sundhedsstyrelsens kommende vejledning vedrører de situationer, hvor der er uoverensstemmelse imellem den oplevede kønsidentitet og det biologiske køn, og hvor der er et ønske om kønsmodificerende behandling.

For en god ordens skyld vil jeg gerne understrege, at den sundhedsfaglige udredning af en person med kønsidentitetsproblemer alene er relevant, når personen ønsker kønsmodificerende behandling i form af hormonbehandling og kirurgi, herunder kastration.

Vejledningen, der er på trapperne, vil blive sendt i høring og vil præcisere den omhu og samvittighedsfuldhed, som lægen skal udvise ved udredning og behandling af kønsidentitetsproblemer, uanset om behandlingen finder sted i offentligt eller privat regi. Den fastlægger også ansvarsfordelingen mellem de involverede sundhedspersoner. Derfor er vejledningens udgangspunkt selvfølgelig både autorisationsloven og sundhedsloven.

Vejledningen vil beskrive, at udredning og behandling af voksne transseksuelle kræver særlig ekspertise forankret i et fast multidisciplinært team, som består af speciallæger i psykiatri, gynækologi og plastikkirurgi med særlig viden om transseksuelle. Det er væsentligt, for at der kan være den fagligt kompetente og kontinuerlige indsats omkring patienten, så patienten bliver udredt grundigt.

Det er min forventning, at den kommende vejledning fra Sundhedsstyrelsen vil skabe klarhed over samarbejdsmulighederne mellem det højt specialiserede niveau, andre sygehuse og speciallæger, så eksempelvis vedligeholdelsesbehandling kan varetages af en speciallæge på eksempelvis en gynækologisk afdeling eller i speciallægeregi, når først patienten er udredt og er kommet i gang med behandlingen.

Når det så drejer sig om de nærmere forslag i B 85, eksempelvis om, at speciallæger skal spille en større rolle i udredningen og behandlingen, har Sundhedsstyrelsen tidligere vurderet, at det ikke vil være i overensstemmelse med autorisationslovens krav om at udvise omhu og samvittighedsfuldhed, hvis gynækologer iværksætter en hormonbehandling uden en forudgående grundig udredning, der forudsætter tværfaglige, specialiserede lægefaglige kompetencer.

Når det drejer sig om eksempelvis brystfjernelse, er det ikke et spørgsmål om kirurgisk kompetence, der i første omgang er det afgørende, men det er helt grundlæggende et spørgsmål om at sikre, at patienten er udredt ordentligt, før man går videre med uigenkaldelige indgreb.

I den forbindelse har Sundhedsstyrelsen og Patientombuddet tidligere vurderet, at det er udtryk for manglende omhu og samvittighedsfuldhed at foretage brystfjernelse på en person med ønske om kønsmodificerende behandling uden forudgående fyldestgørende udredning. Jeg synes, at den del af det er vigtig. Der er tale om faglige vurderinger, som har til formål at værne om patientens sikkerhed, og det vigtigste må være at fokusere på patientens sikkerhed, især når der er tale om behandlinger, som jo ikke kan laves om.

Sundhedsstyrelsens kommende vejledning tager udgangspunkt i de rammer, der er for sundhedsvæsenet i almindelighed, og det er min opfattelse, at transkønnede skal behandles på lige fod med andre i sundhedsvæsenet. Det betyder også, at det må være de samme rammevilkår, der skal gøre sig gældende, hvad enten man søger behandling for et brækket ben, en depression eller ønsker hormonbehandling for at fremtræde som et andet køn.

Kl. 20:42

Jeg er derfor ikke enig med forslagsstillerne i, at transkønnede skal sikres ret til selv at vælge behandling og behandlingssted, for som patient har man ikke generelt ret til at kræve en bestemt behandling. Det beror på en sundhedsfaglig vurdering. I den forbindelse skal lægen selvfølgelig også have en indikation for at starte en udredning eller behandling, uanset hvilket regi man behandles i, og det skal ske i overensstemmelse med autorisationslovens krav om omhu og samvittighedsfuldhed.

Når man udreder en patient for transseksualitet, er det vigtigt at afklare, om patienten samtidig har ubehandlede legemlige eller psykiske lidelser, der kan tale imod behandlingen. Her kan det også være relevant at se på misbrug eller sociale problemer, så man ved, om det er rigtigt at iværksætte en eventuel behandling. Som en del af et udredningsforløb for transseksualitet må det altså også undersøges, hvorvidt patienten samtidig har psykiske lidelser.

I beslutningsforslagets bemærkninger er der referencer til, at dette tilsyneladende opfattes som kritisabelt, og at det opleves krænkende. Det synspunkt synes jeg der er grund til at anholde og stille sig uforstående over for, og jeg tager afstand fra den stigmatisering, det indebærer af psykisk sygdom. Set fra mit synspunkt er det relevant at sikre sig, at der ikke er sygdomme, der taler imod behandlingen, hvad enten de er somatiske – det var det, som jeg indtil for ganske få måneder siden kaldte fysiske – eller psykiske.

Det giver mig samtidig anledning til at understrege, at transseksualitet hverken er en somatisk eller psykisk lidelse, og at sundhedsvæsenet ikke betragter transkønnede som syge. Men der er tale om en situation, hvor en person oplever uoverensstemmelse mellem den oplevede kønsidentitet og det biologiske køn og derfor søger kønsmodificerende behandling i sundhedsvæsenet.

Når det drejer sig om det offentlige sundhedsvæsens tilbud til transkønnede, er det mit udgangspunkt, at transkønnede skal have ret til behandling af høj kvalitet, præcis som enhver anden patient i vores offentlige sundhedsvæsen. Derfor synes jeg heller ikke, at der er grund til at slække på de kvalitetskrav, man stiller på området for udredning og behandling af transseksualitet, ved at fravige reglerne om specialeplanlægning på det her område. Netop for at sikre høj faglig kvalitet i behandlingen, helhed i patientforløbet og den bedste udnyttelse af ressourcerne har vi jo regler om specialeplanlægning i sygehusvæsenet.

Specialeplanlægningen handler om at samle planlægningen af det offentlige sygehusvæsen og opgavefordelingen mellem forskellige specialniveauer. Det er helt grundlæggende i den sammenhæng, at

der er sammenhæng med den sundhedsfaglige erfaring, kvalitet og volumen på individ-, på enheds- og på sygehusniveau.

Det er Sundhedsstyrelsen, der fastsætter kravene til specialeplanlægningen. Det er Sundhedsstyrelsen, der godkender specialfunktionerne. Det gør styrelsen ud fra faglige betragtninger, som fokuserer på kvaliteten i behandlingen og sammenhæng i patientforløbene.

Når Sundhedsstyrelsen overvejer, at et område skal være højt specialiseret, lægger styrelsen vægt på, hvorvidt der er tilstrækkelig kapacitet, aktivitet, erfaring og ekspertise, kompetencer og muligheder for assistance, samarbejde og faciliteter. En helt grundlæggende præmis for specialeplanlægningen er derfor, at øvelse gør mester, så lægerne får den nødvendige erfaring til at udrede og behandle, og det forudsætter jo bl.a., at der er en vis kapacitet og et tilstrækkeligt patientgrundlag, ligesom der også skal være et fagligt miljø med erfaring og ekspertise.

På området for udredning af transseksualitet er det Sundhedsstyrelsens opfattelse, at det er af en sådan karakter, at det er højt specialiseret, fordi udredning af transseksuelle kræver særlig ekspertise, forankret i et fast multidisciplinært team, så patienten udredes kompetent og grundigt. Udredningen foregår i dag på Sexologisk Klinik i Region Hovedstaden. Specialeplanen er altså udtryk for en faglig vurdering inden for reglerne, og jeg hverken kan eller vil ændre på de sundhedsfaglige vurderinger, der ligger bag.

Patienter, der søger udredning og behandling i sundhedsvæsenet for kønsidentitetsproblemer, skal mødes med åbenhed, med værdighed og respekt, præcis som alle andre patienter, og præcis som alle andre patienter skal de have mulighed for at modtage behandling af høj kvalitet.

På den baggrund kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget, men regeringen har naturligvis fortsat fokus på området for transkønnedes vilkår, også i forhold til sundhedsvæsenet.

Kl. 20:47

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ministeren. Der er et enkelt spørgsmål, og det er fra fru Stine Brix fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 20:47

Stine Brix (EL):

Først vil jeg hamre en pæl igennem en misforståelse. Jeg er enig i, at der selvfølgelig skal være en vurdering af, om der er nogen kontraindikationer for behandling. Det kan være psykiatriske lidelser, der medfører en kontraindikation, men det kan også være somatiske lidelser. Det, vi skriver om i beslutningsforslaget, er ikke det, men det, at der foregår en psykiatrisering af patienterne, altså at man gør dem psykisk syge – sådan opleves det på klinikken. Bare så det er slået fast.

Det er jo vanskeligt at diskutere en vejledning på det her område, som vi andre ikke kender, men det er så vilkåret for debatten. Vi har til gengæld hørt en hel del om det i forbindelse med, at vi havde en lukket eksperthøring her i sidste uge. Noget af det, som vi foreløbig hører, må jeg sige bekymrer mig temmelig meget. Det er jo sådan, at man i dag faktisk har flere speciallæger, typisk gynækologer, som udreder og behandler transpersoner. Mange af dem ser flere, end man gør på Sexologisk Klinik, altså øvelse gør mester-princippet lever de i den grad op til. Men det, vi hører, er altså, at man med vejledningen lukker ned for mulighederne for, at de kan fortsætte, og det vil jeg gerne høre ministerens kommentar til.

Kl. 20:48

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Kl. 20:49

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Det er frisk spurgt, men jeg kan jo ikke kommentere på en vejledning, som alene foreligger internt, og som ikke engang er sendt i høring endnu. Men jeg kan netop derfor berolige fru Stine Brix med, at vejledningen, når den foreligger, vil blive sendt i høring, og at der vil blive lejlighed til at forholde sig til indholdet af den.

Kl. 20:49

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang. (*Stine Brix (EL):* Nej).

Tak. Så er vi nået til næste spørger, og det er fru Charlotte Dyremose. Værsgo.

Kl. 20:49

Charlotte Dyremose (KF):

Ministeren taler i den grad om, at man skal have lov til at leve sit liv, som man gerne vil, men så synes jeg, det er lidt grotesk, at man så oplever, at han her reelt vil byde transpersoner, at de ganske ofte skal rejse hele vejen til København, og at man ikke vil give dem mulighed for at kunne få den her behandling tæt på, hvor de er. Det er jo en dagsrejse fra mange steder i Jylland, det er meget svært at have mulighed for at passe sit almindelige job, når man skal være så mange timer væk. Så hvis man reelt skal have mulighed for at leve et liv på linje med os andre, er det da nødvendigt, at man har mulighed for at få den her behandling andre steder end kun på Rigshospitalet.

Kl. 20:50

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Kl. 20:50

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Det rejser jo det modspørgsmål, om Det Konservative Folkeparti virkelig vil gøre op med den specialeplanlægning, som der sker i øjeblikket, altså om man på det her alter vil ofre, kompromittere den faglige kvalitet, den helhed i behandlingen og den effektivitet i ressourceanvendelsen, som vores specialeplanlægning er udtryk for. Skal jeg forstå Det Konservative Folkeparti sådan, at det vil man gå på kompromis med?

Kl. 20:50

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 20:50

Charlotte Dyremose (KF):

Sagen er jo den, at man faktisk i dag går ganske meget på kompromis med sikkerheden, fordi der er rigtig mange ulovlige kønshormoner, der florerer, og dermed er det fuldstændig ude af kontrol. De her mennesker tyr derfor for at få deres liv og praktiske hverdag til at hænge sammen til ulovlige hormoner frem for en koordineret styret behandling, som man f.eks. kunne lave ved at have en jysk filial af Sexologisk Klinik og dermed give dem lidt lettere praktisk adgang til at få den her behandling, som tidsmæssigt jo er ganske omfattende, hvis man skal fra den ene ende af landet til den anden.

Kl. 20:51

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Kl. 20:51

Ministeren for sundhed og forebyggelse (Nick Hækkerup):

Med al respekt: Vil man virkelig gøre op med specialeplanlægningen i Danmark? Er det virkelig det, der er Det Konservative Folke-

partis synspunkt? Er det virkelig den pris, man er klar til at betale? Vi har jo andre eksempler på specialer, som er så specialiserede, at vi siger, at for at sikre den nødvendige kvalitet, for at sikre den nødvendige helhed i behandlingen, kan man kun gøre det ét sted i landet. Det er klart, at uanset hvor det sted ligger, øst eller vest, vil der være nogle, der skal rejse til det. Det kan jo ikke ligge tæt på os alle sammen, selv om vi er et lille land, guderne skal vide det. Sådan må det jo være.

Når det er sagt, må vi jo sige, at noget af det, som jeg synes der er grund til at kigge på, er, at når diagnosen er givet, når udredningen er gennemført og der skal laves vedligeholdelsesbehandling osv., kan man da godt se på, om det kunne foregå andre steder.

Kl. 20:52

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ministeren. Der er ikke flere spørgsmål til ministeren. Så går vi til ordførerne. Det er først Venstres ordfører, fru Jane Heitmann. Værsgo.

Kl. 20:52

(Ordfører)

Jane Heitmann (V):

I dag førstebehandler vi B 85, som er et beslutningsforslag fra Enhedslisten om behandling af transpersoner. Beslutningsforslaget er fremsat på baggrund af en kritik fra Amnesty International, som bl.a. kritiserer Sexologisk Kliniks behandlingsformer og psykiatiseringen af transpersoner. Det ligger i forlængelse af L 82 og L 189 om juridisk kønsskifte og deraf følgende konsekvensændringer af sundhedsloven, som vi netop har behandlet her i Folketingssalen.

Enhedslisten foreslår med beslutningsforslaget her at bryde med Sexologisk Kliniks monopol. Lad mig understrege, at uanset hvem man er, hvilket køn man har, hvilken seksuel orientering man har, eller hvilket tøj man går i, har man krav på en værdig behandling. Fra Venstres side har vi stor sympati for forslaget. Det afspejler en reel problematik, som mange af os her i Folketinget jo arbejder med i det daglige, nemlig hvordan vi sikrer, at alle grupper i Danmark – både det store flertal og de helt små minoriteter – får den bedste behandling i det danske sundhedsvæsen.

Angående det nævnte monopol er der for mig at se to ting i det. For det første har der ifølge Sundhedsstyrelsen aldrig været andre klinikker, som har søgt om tilladelse til behandling af transpersoner. Jeg finder det derfor i udgangspunktet svært at tale om et monopol. Når det er sagt, vil jeg gerne gøre det klart, at Venstre bakker op om Sundhedsstyrelsens specialeplanlægning.

For det andet efterlyser Enhedslisten den vejledning, som Sundhedsstyrelsen i november 2012 annoncerede at man arbejdede på. Så vidt jeg er orienteret, kommer Sundhedsstyrelsen inden for få uger med en ny vejledning. Beslutningsforslaget her tager derfor afsæt i en problematik, som Sundhedsstyrelsen reelt allerede har sat i proces.

Fra Venstres side vil jeg gerne gøre det klart, at transpersoner såvel som andre patientgrupper skal mødes med behandlingstilbud af høj kvalitet, og det gælder i særdeleshed, fordi behandlingen ofte er irreversibel. Vi kan fra Venstres side ikke støtte forslaget her, fordi vi ønsker at afvente den kommende vejledning fra Sundhedsstyrelsen, som forventeligt sendes i høring ultimo maj.

Kl. 20:55

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Venstres ordfører. Der er ingen spørgsmål. Så går vi til Socialdemokraternes ordfører, hr. Flemming Møller Mortensen. Værsgo.

(Ordfører)

Flemming Møller Mortensen (S):

Mange tak, formand. Man må sandelig sige, at denne eftermiddag står i de transkønnedes tegn. Som Socialdemokraternes sundhedsordfører synes jeg, det er glædeligt, det er rigtig godt. Vi har netop behandlet to lovforslag fremsat af regeringen, som markant skulle forbedre de transkønnedes vilkår og rettigheder i Danmark. De viser, at regeringen har sat de transkønnedes vilkår og rettigheder højt på dagsordenen. Det afspejler også, at det, der er skrevet i regeringsgrundlaget, bliver der fokuseret på, og det bliver der handlet på grundlag af.

Enhedslistens beslutningsforslag her vil sikre transkønnedes ret til selv at vælge behandling, og Enhedslistens forslag vil også sikre transkønnedes ret til selv at vælge behandlingssted. Jeg vil blot sige, at det altså er en ret, som ingen andre patienter og borgere har, når det drejer sig om behandling i det offentlige sundhedsvæsen. Jeg kan måske komme i tanke om nogle enkelte grupper, der har rettighederne, men det er de borgere, som selv betaler kosmetiske operationer. De kan tillade sig at stille de her krav.

Det er grunden til, at Socialdemokraterne ikke støtter det her beslutningsforslag. I det offentlige sundhedsvæsen skal der lægges vægt på faglige vurderinger. Det skal være sådan, at den faglige vurdering sker i et samarbejde med og i en dialog med patienten, også når det gælder udredning og behandling af transkønnede. Sundhedsstyrelsen anser vejledning og rådgivning af transkønnede som en højt specialiseret funktion. Det har jeg ikke lyst til at kritisere Sundhedsstyrelsen for. Sundhedsstyrelsen siger, at der skal være især tre kompetencer til stede, når man rådgiver og vejleder transkønnede: Det skal være psykiatrisk erfaring, gynækologisk erfaring og plastikkirurgisk erfaring.

Jeg vil gerne anerkende Enhedslistens synspunkt om, at det godt kunne være ønskeligt med flere behandlingssteder. Men som sagt vil jeg ikke kritisere Sundhedsstyrelsen og specialeplanlægningen for, at det ikke er andre steder. Men vores land udvikler sig. Jeg er selv som nordjyde bekendt med, at Aalborg Universitet har fået det eneste sexologiske institut ved et universitet. Det kunne jo godt give muligheden for, at man der kunne have de højt specialiserede funktioner, men det afhænger selvfølgelig af, om de indgiver en ansøgning om det. Det kunne være godt.

Vi, der har engageret os meget i det her område med transkønnede, har i årevis hørt om dårlig omtale og dårlige oplevelser på Sexologisk Klinik på Rigshospitalet. Jeg tror ikke, det er så galt, som det bliver omtalt, men jeg tror, det kunne være godt alene af den grund, hvis man kunne få en faglig sparring med et andet sted med en højt specialiseret funktion i det vestlige Danmark, men det må ikke gå ud over kvaliteten.

Socialdemokraterne støtter ikke det her forslag, men vi drøfter meget gerne med Enhedslisten og andre partier de fælles synspunkter og ønsker, der måtte være for at sætte en endnu bedre ramme for behandlingen af transkønnede i Danmark.

Kl. 20:58

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er et spørgsmål fra Stine Brix fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 20:59

Stine Brix (EL):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren, hvorfor der skal være plastikkirurgisk kompetence til stede, hvis man alene ønsker hormonbehandling.

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 20:59

hvis jeg fejler noget, er det den og den måde her, behandlingen skal foregå på. Det er vel egentlig derfor, at lægen har taget en uddannelse og det ikke er mig, der sidder på den anden side af skrivebordet. Som det blev nævnt tidligere, tror jeg, at det eneste sted, hvor man kan have ret til selv at vælge behandling og behandlingssted, er der, hvor man også selv betaler, og så er det typisk nogle skønhedsoperationer – hvilket jeg ikke har fået, hvis der er nogen, der skulle være i tvivl.

Kl. 20:59

Flemming Møller Mortensen (S):

Jeg refererer blot det, der er givet udtryk for. Men det kan Enhedslistens ordfører jo have fuldstændig ret i, altså hvis ikke det er en del af behandlingen. Men det er jo det, en del transkønnede personer gerne vil have råd og vejledning om, så det viser jo bare, hvilken mangfoldighed og forskellighed også transkønnede kommer til råd og vejledning med.

Kl. 20:59

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Spørgeren for anden gang.

Kl. 20:59

Stine Brix (EL):

Grunden til, at jeg spørger, er jo, at det er velkendt, at der i dag findes flere gynækologer, som med succes behandler mange transpersoner, og meldingen fra de patienter er, at de er overordentlig tilfredse med kvaliteten, langt mere tilfredse end med den kvalitet, som de oplever på Sexologisk Klinik. Så kunne det ikke være rimeligt, at man i den her snak om kvalitet af behandling af transkønnede også inddrog patienternes erfaring og dermed også fastholdt den mulighed, der har været hidtil, for, at de alene kunne få hormonbehandling, f.eks. hos en speciallæge i gynækologi og f.eks. i samarbejde med en psykiater eller en psykolog?

Kl. 21:00

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 21:00

Flemming Møller Mortensen (S):

Jo, det er jeg bestemt lydhør over for, og det håber jeg også man har været fra Sundhedsstyrelsens side i forbindelse med den vejledning, der er blevet nævnt flere gange, og som bliver sendt i høring. Jeg vil meget gerne også indgå i en tæt dialog og drøftelse med Enhedslisten fremover i forhold til at få forbedret de her vilkår, for der er ingen tvivl om, og det har jeg tydeligt signaleret under den lange drøftelse at transkønnedes vilkår i dag, at fællesmængden af holdninger hos Enhedslisten og Socialdemokraterne er stor på det punkt.

Kl. 21:00

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Så er vi nået til Dansk Folkepartis ordfører, fru Pia Adelsteen. Værsgo.

Kl. 21:01

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Jeg vil gøre det meget kort, for på mange punkter er vi i Dansk Folkeparti meget enige med Venstres ordfører, som jo udtrykte det så fint.

Jeg må indrømme, at da jeg sad og læste beslutningsforslaget – nu er jeg normalt ikke sundhedsordfører, men ligestillingsordfører, så sundhedsområdet er ikke mit speciale, vil jeg skynde mig at sige – var noget af det, jeg studsede over, at der på forsiden står, at man som transperson skal have ret til selv at vælge behandling og behandlingssted. Mig bekendt har jeg aldrig, i hvert fald som privatperson, været hos en læge, hvor jeg kunne fortælle lægen, hvordan jeg ville behandles. Men det er jo også lægen, der er uddannet, og alt andet lige må det jo være lægen, der som fagperson fortæller mig, at

Så er der en anden ting, jeg studser lidt over. Det er i bemærkningerne til forslaget, hvor der står, at Sexologisk Klinik ved Rigshospitalet i dag har kompetence til at udrede transpersoner og vurdere, om kønskorrigerende behandling kan iværksættes, eller om ønsket om behandling skal afslås. Og så står der:

»Således afviser klinikken hvert år patienter, som klinikken vurderer, ikke vil have gavn af behandling.«

Alt andet lige må man igen sige, at der jo må sidde nogle fagpersoner. Det er, som vi har hørt i forbindelse med de to sidste forslag, ikke smadder mange mennesker, der kommer på Sexologisk Klinik og gerne vil udredes og have en operation og igennem alt det her. Det er ikke så forfærdelig mange mennesker, og som det er mig oplyst i hvert fald, er der andre sygdomme, hvor det også er så specialiseret, at der kun er ét sted i landet, hvor man kan få behandlingen. Og ja, så er det selvfølgelig lidt besværligt at komme frem og tilbage, og der kan godt gå en hel dag.

Så i Dansk Folkeparti siger vi nej til forslaget.

Kl. 21:03

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er ingen spørgsmål, og så er vi nået til ordføreren for Det Radikale Venstre, fru Sanne Bjørn. Værsgo.

Kl. 21:03

(Ordfører)

Sanne Bjørn (RV):

Tak for det. Jeg kan forstå, at Enhedslisten med beslutningsforslaget ønsker, at transpersoner selv skal have lov til at bestemme deres behandling og deres behandlingssted, samt at man vil gøre op med Sexologisk Kliniks eneret på at udbyde udredning og behandling.

Til at begynde med vil jeg gerne fastslå, at vi fra Radikale Venstres og regeringens side blandt mange andre ting har fokus rettet mod mulighederne for dem for at leve, som de er, og med den lovgivning og det system, der omgiver dem. Når det gælder transkønnedes behandling i sundhedssektoren er det således også et punkt, der er kommet under luppen.

Sundhedsstyrelsen er i gang med at producere en ny vejledning i forhold til udredning og behandling, hvor der naturligvis kigges på de udfordringer, som transkønnede møder – som de rent faktisk møder. Vejledningen vil selvfølgelig tage udgangspunkt i, at der skal være en særlig omhyggelig ekspertise på området, før en kønsskifteoperation kan foregå ordentlig. Dertil vil vejledningen give et overblik over, hvilke muligheder der er for at etablere samarbejde mellem speciallæger og gynækologer og det højt specialiserede niveau.

I Radikale Venstre mener vi, at transkønnede skal indgå på lige vilkår med alle andre. Vi kan således ikke støtte Enhedslistens forslag, fordi man som patient grundlæggende ikke selv vælger hverken sin behandling eller sit behandlingssted. Det er noget, lægen skal være med til at vurdere i den specifikke situation. Og det bærende må være kvalitet.

Vi skal selvfølgelig gøre, hvad vi overhovedet kan for, at de transkønnede sikres ordentlige betingelser. Det er også derfor, at vi netop har førstebehandlet ændringerne i både cpr-lovgivningen og sundhedsloven for at sikre ret til juridisk kønsskifte, noget, som helt sikkert vil være med til at bløde op i et system, som også vi medgiver kan virke rigtigt. Netop også derfor er dette system med den nye vejledning under lup.

Vi er med andre ord med på at kigge på transområdet, ja, vi er faktisk i gang. Vi mener dog ikke, at det er hensigtsmæssigt at fravige den specialeplan, som Sundhedsstyrelsen har udarbejdet, hvor det fremgår, at udredning af transseksualitet er af højt specialiseret karakter, hvorfor det varetages på Sexologisk Klinik. Det er simpelt hen her, ekspertisen er størst. Det Radikale Venstre kan således ikke støtte forslaget.

Kl. 21:05

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er spørgsmål fra fru Stine Brix fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 21:06

Stine Brix (EL):

Jeg kunne godt tænke mig at spørge Det Radikale Venstres ordfører, om det er Det Radikale Venstres holdning, at transkønnethed er noget, man selv definerer, eller om Det Radikale Venstres holdning er, at transseksualisme ikke er noget, man selv definerer; det er noget, en læge kan diagnosticere på vegne af en.

Kl. 21:06

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 21:06

Sanne Bjørn (RV):

Altså, jeg går ud fra, at fru Stine Brix henviser til det her med, om det betragtes som en psykisk sygdom. Det gør det ikke. Det er jo hverken en somatisk eller psykiatrisk lidelse – det vil vi gerne slå fast.

Kl. 21:06

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 21:06

Stine Brix (EL):

Nej, det er slet ikke det, jeg henviser til. Jeg henviser til, at i den debat, vi lige har haft, var partierne i rød blok helt enige om, at det er ens egen identitet, der afgør, om man er transkønnet, men når det gælder behandlingen, fastholder regeringen, at det ikke er ens egen identitet – det er en læge, en psykiater sammen med andre specialer, der kan afgøre, hvorvidt man er transseksuel, og hvorvidt man skal have adgang til behandling. Så derfor spørger jeg: Hvad mener man egentlig? Er det ens egen identitet, der afgør, om man er transkønnet, eller er det noget, andre skal bestemme?

Kl. 21:07

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 21:07

Sanne Bjørn (RV):

Altså, vi har meget klart givet udtryk for, at transkønnethed handler om ens egen oplevelse. Når det handler om behandling, må vi bare stadig væk fastholde, at der er lægelig vurdering og ekspertise på det her område, som skal være til stede, og som det er i dag, er der et højt specialiseret område for det på Sexologisk Klinik. Men vi er optaget af at kigge på den vejledning, der kommer, for at se, om man kan lave samarbejde med andre steder.

Kl. 21:07

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren for Det Radikale Venstre. Der er ikke flere spørgsmål, og så går vi til SF's ordfører, fru Özlem Sara Cekic. Værsgo.

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Tak. Beslutningsforslaget fra Enhedslisten er meget kort, og ordlyden er, at »Folketinget opfordrer regeringen til at sikre transpersoners ret til selv at vælge behandling og behandlingssted, herunder at bryde Sexologisk Kliniks monopol på at tilbyde udredning og behandling«.

Jeg vil gerne starte med at sige, det er rigtig positivt, at Enhedslisten med dette beslutningsforslag vil bryde med Sexologisk Kliniks monopol på behandling af transkønnede. Vi finder det yderst vigtigt, at transkønnede har mulighed for at søge behandling andetsteds end på Sexologisk Klinik. Når det kommer til behandling af transkønnede i form af hormonbehandling eller operationer, er det selvfølgelig vigtigt, at de transkønnede får kvalificeret behandling. Derfor er det også vigtigt, at de, der ud over Sexologisk Klinik vil kunne give behandling til transkønnede, bliver kvalificeret gennem Sundhedsstyrelsen. Sundhedsstyrelsen er ved at udarbejde en vejledning om udredning og behandling af kønsidentitetsproblemer og tilladelser til kønsskifte. Vi håber, at denne vejledning vil give mulighed for, at andre behandlingssteder kan søge om godkendelse. Det lyder også på vandrørene, som om det er det, man lidt lægger op til.

Derudover støtter jeg også ønsket om et nordisk samarbejde, da vi håber, at dette kan være med til at styrke behandlingen og især sikre, at der leveres kirurgiske indgreb af høj kvalitet. På nuværende tidspunkt henvises der allerede patienter til Belgien til kirurgisk indgreb på kønsdelene, hvilket kan tyde på, at den danske behandling ikke er tilstrækkelig, når det kommer til kirurgisk indgreb på kønsdelene.

Jeg har bare en sidste bemærkning. Jeg forstår faktisk ikke det der med, at der står, at man skal sikre ret til at vælge behandling selv. I dag er det jo sådan i sundhedsvæsenet, at det altid er en læge, der vurderer, hvilken behandling man skal have, så det går jeg også ud fra er det, man fortsat mener, og at det går mere på, hvor det skal være.

Men alt i alt er vi faktisk meget positive.

Kl. 21:10

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er spørgsmål fra Stine Brix fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 21:10

Stine Brix (EL):

Jeg vil bare svare på ordførerens spørgsmål, selv om det er lidt bagvendt. Det er helt rigtigt, at selvfølgelig vil det være sådan, at for at få adgang til en behandling er der en læge, der skal give adgang til den. Det, som der så skal være – hvad skal man sige – lægens opgave, er jo at sikre, at der ikke er nogen kontraindikationer for at få en behandling, altså at det ikke er en psykiatrisk lidelse, der er baggrunden for ønsket om behandling, eller at det ikke er et spørgsmål om, at man har en hormonforstyrrelse eller en hjertesygdom eller en nyresygdom, der gør, at man ikke kan tåle hormonbehandling. Selvfølgelig skal en læge tage stilling til det. Så det, vi gerne vil gøre op med, er, at det er en læge, der skal definere, at man er transseksuel, før man kan få lov til at få behandling.

Kl. 21:10

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 21:10

Özlem Sara Cekic (SF):

Det er vi fuldstændig enige i, og det er også derfor, vi er meget, meget positive over for beslutningsforslaget.

Kl. 21:11

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Der var ikke opfølgende spørgsmål, så vidt jeg kan se. Tak til ordføreren, og så er vi kommet til Liberal Alliances ordfører, hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 21:11

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg skal på vegne af hr. Simon Emil Ammitzbøll holde følgende tale: Forslaget, vi behandler nu, er intet mindre end et sandt liberaliseringsforslag fremsat af liberalismens måske fremmeste modstandere, selve Enhedslisten. Det er værd at glæde sig over. Som bekendt betyder dette forslag, at regeringen opfordres til at sikre, at transpersoner får ret til og langt bedre muligheder for selv at vælge behandling og behandlingssted. Helt konkret tages der derved et stort skridt hen imod en nedbrydning af Sexologisk Kliniks monopol på at tilbyde udredning og behandling.

Som det også fremgår af bemærkningerne til dette forslag, fremgår det nemlig i dag af specialeplanen, at behandlingen af transpersoner er en højt specialiseret funktion, som varetages af Sexologisk Klinik ved Rigshospitalet. Det betyder, at klinikken har kompetence til at udrede transpersoner og til at vurdere, om kønskorregerende behandling kan iværksættes, eller om ønsket om behandling skal afslås.

Ligesom forslagsstillerne har vi i Liberal Alliance også noteret os Amnesty Internationals rapport om transkønnedes vilkår i Danmark, herunder kritikken af Sexologisk Kliniks behandlingsformer og psykiatiseringen af transpersoner, som mange patienter beskriver som krænkende.

På samme måde anerkender vi også, at der er et problem med adgangen til behandling, når der kun eksisterer et behandlingssted i hele landet. Sikring af, at transpersoner kan søge behandling hos speciallæger uden for Sexologisk Klinik, er derfor vigtig, og vi kan til fulde tilslutte os ambitionen om, at psykologer og speciallæger skal have gode muligheder for at foretage udredning og varetage mindre specialiserede dele af behandlingen af transpersoner, samtidig med at det vurderes, om kompetencen til at foretage mastektomi er eller med et mere mundret ord brystfjernelser også findes andre steder end ved Sexologisk Klinik, og om udredningsforløbet ved privatpraktiserende psykologer og hormonbehandling ved gynækologer kan suppleres af henvisning til mastektomi.

Endelig mener vi også, at det bør overvejes, om mere specialiseret kirurgisk behandling skal indgå i et internationalt samarbejde, således at det er muligt at hæve kvaliteten på dette område.

Der skal således ikke være nogen som helst tvivl om, at vi gerne vil være med til at sikre individets frihed også på dette område, ligesom vi naturligvis til fulde tilslutter os princippet om, at Sexologisk Kliniks monopol ophæves, og at deres opgavevaretagelse udfordres af andre dygtige specialister.

Liberal Alliance støtter således dette gode liberale forslag.

Kl. 21:14

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren for Liberal Alliance. Der er ingen spørgsmål. Så er det ordføreren for Det Konservative Folkeparti, fru Charlotte Dyremose. Værsgo.

Kl. 21:14

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

Tak for det. Enhedslisten foreslår, at transpersoner får ret til selv at vælge behandling og behandlingssted, herunder at bryde Sexologisk Kliniks monopol på udredning og behandling. Ekspertthøringen i sidste

ste uge gjorde et stort indtryk på os, netop fordi det der viste sig, at det her med let tilgængelighed i sundhedsvæsenet er ret afgørende. Det er vigtigt, at flere transpersoner kan få let og uhindret adgang til behandling, for en af ulemperne ved, at Sexologisk Klinik er placeret på Rigshospitalet, er et meget stort salg af ulovlige kønshormoner uden for sundhedssystemet. Det er problematisk, og vi vil gerne minimere brugen af ulovlige hormoner.

Derudover blev der også gjort opmærksom på, hvor svært det er at skulle få tingene til at hænge sammen i hverdagen, hvis man skal transportere sig meget langt og bruge en fuld arbejdsdag og ganske meget mere til for at få de her forholdsvis korte samtaler. Så det betyder rigtig meget med tilgængeligheden på det her område.

Derfor støtter vi Enhedslistens tanker om at skabe mulighed for at tilbyde behandling andetsteds i landet. Men i stedet for at lægge den kompetence, som Sexologisk Klinik besidder, ud til speciallæger, ønsker vi at se nærmere på, om ikke vi kunne lave en tilsvarende afdeling på et af de jyske sygehuse og dermed begrænse transportproblematikken for de her personer.

Kl. 21:15

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren for Det Konservative Folkeparti. Det er slut på ordførerrækken, og så er det forslagsstilleren til et svar. Værsgo.

Kl. 21:15

(Ordfører for forslagsstillerne)

Stine Brix (EL):

Tak for det. Med det her forslag ønsker vi at lette adgangen til behandling for transkønnede, og jeg kan høre på debatten, og det er givetvis også selvforskyldt, at vores formuleringer har givet anledning til nogle misforståelser. Det vil vi selvfølgelig gerne præcisere igen med et ændringsforslag.

Det er klart, at det altid i sidste ende vil være en læge, der tager stilling til, om man indleder en behandling. Det, vi gerne vil gøre op med, er, at det i dag er sådan, at man skal have stillet diagnosen transseksualisme, før man kan få behandling. Det, man i stedet for skal hen til, er, at det er det, at man selv oplever sig som transkønnet, som skal give adgang til behandling, kombineret med, at der selvfølgelig ikke skal være nogen kontraindikationer i form af f.eks. psykiatiske lidelser, der er årsagen til ønsket om kønsskifte, eller nogen somatiske lidelser.

Hvorfor vil vi så det? Jo, det vil vi jo, fordi der skal være sammenhæng mellem det, vi siger, når vi giver mulighed for juridisk kønsskifte, og så den behandling, man tilbyder. Alle, der beskæftiger sig med det her område, er jo enige om, at når vi taler om transkønnede, er der tale om et subjektivt oplevet anliggende, netop at man har en anden kønsidentitet end den, man er født med. Som Aalborg Universitet har skrevet til os i sit høringssvar til det lovforslag, vi behandlede lige før, så kan man aldrig opnå en eksakt objektiv lægefaglig diagnostik, vedrørende hvad det vil sige at være transkønnet. Det vil altid være personens eget ønske eller egen oplevelse, der afgør det.

Det er jo derfor, vi ser, at man på Sexologisk Klinik kommer ud i nogle meget, meget mærkværdige øvelser, hvor man prøver at finde ud af, om folk nu også er transkønnede. Det er derfor, vi hører personer, der er transkønnede, fortælle om, at de, selv om de er langt over 18 år, selv skal medbringe deres forældre til en samtale, og de skal så fortælle, hvordan den transkønnede var som barn. Det er derfor, vi hører om, at man bliver spurgt til, hvilket undertøj man går i eller ligefrem skal vise det. Det er derfor, vi hører om, at man skal vise børnebilleder og alt mulig andet, som sådan set ikke vedrører nogen læger.

Der konstrueres altså en diagnose, transseksualisme, som man skal leve op til som transkønnet for at få adgang til behandling. Det er jo også derfor, ministeriet svarer, at der vil være nogle transkøn-

nede, som ikke kan leve op til kriterierne for transseksualisme. Det er så bare ærgerligt. De kan ikke få behandling. Det hænger jo ikke sammen.

For mig at se har den måde, vi har indrettet vores system på nu, ikke særlig meget med kvalitet at gøre. Det er jo også derfor, at systemet bliver kritiseret skarpt i Amnesty Internationals rapport. Det er derfor, professor i sexologi Christian Gros-Gren har været ude at kritisere det flere gange, LGBT Danmark ligeså.

Så fylder den nye og kommende og indtil videre hemmelige vejledning fra Sundhedsstyrelsen en del i debatten. Der er åbenbart nogle, der kender den, og der er os andre, der ikke gør det. Jeg vil bare sige, at jeg ikke håber, at de rygter, som vi har hørt indtil videre, taler sandt. For hvis det er rigtigt, at den vejledning, man lægger op til, betyder, at man nu gør op med det, der hidtil har været praksis, nemlig at en række gynækologer i samarbejde med en psykolog har kunnet stå for udredning og behandling, så synes jeg, at det er et virkelig alvorligt kvalitetstab for behandlingen på det her område. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om der er et fagligt grundlag for at gøre op med det. Har der været nogen problemer? Har der været nogen klager? Hvad siger patienttilfredsheden? Det eneste, jeg har hørt, er, at man betragter behandlingen hos de gynækologer som langt, langt bedre og langt, langt mere værdig og langt, langt mere respektfuld end den behandling, som opleves på Sexologisk Klinik.

De Konservatives ordfører var også inde på problemstillingen om tilgængelighed. Den er jeg enig i, og det er klart, at det også er en del af baggrunden for forslaget. Hvis Sexologisk Klinik i København, Rigshospitalet, er det eneste sted, man kan komme til udredning og behandling, så er det meget, meget vanskeligt for dem, der bor i Thisted eller i Skagen eller i Sønderjylland.

Som jeg startede med at sige, vil vi gerne stille et ændringsforslag, der præciserer, hvad det er, vi mener. Jeg har også forsøgt at gøre det klart i løbet af debatten. Men jeg håber, at vi i udvalget kan samles om en beretning, eller at vi i hvert fald kan samle et flertal om en beretning, som sikrer, at den praksis, der har været hidtil, hvor gynækologer som speciallæger har kunnet agere på det område, fortsat kan være gældende.

Kl. 21:20

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og det betyder, at forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Sundheds- og Forebyggelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

32) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 110:

Forslag til folketingsbeslutning om styrket grænsekontrol.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.

(Fremsættelse 11.04.2014).

Kl. 21:20

Forhandling

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er skatteministeren. Værsgo.

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Dansk Folkeparti har fremsat dette beslutningsforslag om styrket grænsekontrol – og jeg citerer:

»Folketinget pålægger regeringen med virkning fra den 1. januar 2015 at etablere permanent toldkontrol i Danmark (styrket grænsekontrol), jf. aftale indgået mellem VK-regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne af 11. maj 2011.«

Det er velkendt, at regeringen, SF, Enhedslisten og Liberal Alliance den 15. november 2011 som led i finansloven for 2012 indgik aftalen om bedre balance i rets- og udlændingepolitikken, som netop indebar, at den tidligere VK-regerings etablering af permanent toldkontrol blev ophævet. Aftalen om bedre balance i rets- og udlændingepolitikken indebærer, at Danmark i samarbejde med vores nabo-lande skal udføre en effektiv toldkontrol baseret på en mobil, fleksibel og efterretningsbaseret indsats, og det ser vi i regeringen ingen grund til at ændre på.

Det er regeringens opfattelse, at vi i Danmark har, som forslagsstillerne kalder det, en ordentlig toldkontrol, hvor SKAT tager sig af de opgaver, der ligger inden for deres ressort, og politiet tager sig af deres del. Begge myndigheders arbejde er netop baseret på en flydende, intelligent og efterretningsbaseret tilgang, der på en gang giver gode resultater, er uforudsigelige for dem, der forsøger at snyde, og – nok så vigtigt – holder sig inden for de fælles spilleregler for EU.

Hovedparten af SKATs indsats over for ulovlige grænseoverskridende aktiviteter sker i forhold til virksomheders regnskaber. Der er imidlertid også en række opgaver, som kun effektivt kan løses ved at have aktiviteter i grænseområderne, og de opgaver udføres af mobile teams i det grænsenære område på en fleksibel og efterretningsbaseret måde og i tæt samarbejde med politiet og andre myndigheder. Anvendelsen af mobile teams kan rettes mod køretøjer, personer og varer, uanset hvor disse er på vej ind eller ud af landet, og indsatsen gennemføres på baggrund af fælles risikoanalyser på tværs af de relevante myndigheder. Risikobilledet ændrer sig hele tiden, og de mobile teams giver SKAT bedre muligheder for at tilpasse indsatsen, i forhold til hvor i grænselandet behovet er størst. De mobile teams samarbejder med politiet og andre myndigheder i forhold til kontrol med indførelse af narkotika, våben og andre potentielt forbudte varer. Samtidig kan de mobile teams også anvendes i forhold til kontrol af en række andre forhold; det er f.eks. kontrol med udenlandsk arbejdskraft, likvide midler og udenlandsk indregistrerede biler, miljøfarligt affald og lignende.

Justitsministeren har oplyst mig om, at den politimæssige indsats mod indbrud i privat beboelse, hæleri, hjemmerøverier og udenlandske tilrejsende kriminelle, der begår den slags kriminalitet, er et fokusområde for politiet, og at opgaven omkring det er forankret i de enkelte politikredse.

Rigspolitiet er fortsat af den opfattelse, at en genindførelse af grænsekontrollen hverken er et nødvendigt eller et hensigtsmæssigt redskab til bekæmpelse af den grænseoverskridende kriminalitet. Baggrunden herfor er, at man ud fra en politifaglig vurdering får et større udbytte af at anvende de betydelige ressourcer, som en effektiv grænsekontrol ville kræve, på den efterretningsbaserede indsats over for den organiserede kriminalitet.

Den grænsenære indsats udført af såvel politiet som SKATs mobile teams kan i kort form sammenfattes som en effektiv helhedsindsats, der kan indsættes dér, hvor behovet opstår, når behovet opstår.

SKAT arbejder på at udbygge det eksisterende samarbejde med relevante ressortministerier og myndigheder, og det omfatter også udenlandske myndigheder. Det er et arbejde og samarbejde, som jeg finder yderst vigtigt. SKAT har samtidig en præventiv tilgang til den indsats, som gøres, og det indebærer, at SKAT åbent og aktivt løbende offentliggør resultater fra kontrolarbejdet, herunder fra toldkon-

trollen. Hensigten er selvfølgelig, at folk afholder sig fra at snyde, når det er tydeligt, at der er en væsentlig risiko for at blive taget.

Kl. 21:28

Jeg vil gerne understrege, at regeringen prioriterer bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet højt, og at vi løbende vurderer, hvordan bekæmpelsen skal finde sted. Det er regeringens vurdering, at den måde, kontrollen i dag tilrettelægges på i de grænsenære områder, bl.a. ved at anvende fleksible baglandspatroljer, der dukker uventet op overalt i det grænsenære område, så ingen kriminel kan føle sig sikker, er en mere effektiv metode til at bekæmpe disse ulovlige grænseoverskridende aktiviteter.

Regeringen kan således ikke støtte det fremsatte beslutningsfor-

Kl. 21:25

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ministeren. Der er et spørgsmål fra hr. Peter Skaarup fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 21:25

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Jeg er selvfølgelig ked af, at regeringen ikke vil støtte det her forslag, i og med at facts jo er fuldstændig tydelige for enhver, der beskæftiger sig med det her område. Vi har i beslutningsfor-
slaget skrevet lidt om det. Det viser sig, at antallet af sigtelser mod østeuropæere er markant stigende. Flere og flere bliver sigtet for specielt indbrudskriminalitet, og flere og flere betragter Danmark som et helle, hvor de kan begå forskellige former for kriminalitet. Man anser heller ikke et ophold i et fængsel som nogen straf. Det er i sig selv et problem.

Men det, jeg godt kunne tænke mig at spørge vores skatteminister om her, er den kritik, som er kommet fra en række nabolande, hvor man siger, at det er for nemt at få narko ind gennem Danmark. Danmark er blevet et transitland, og det er også noget, Dansk Told & Skatteforbund taler om. Danmark er blevet et transitland for indsmugling af narko til de øvrige nordiske lande. Kan skatteministeren fortælle os, hvad der bliver gjort i forhold til det? For der er jo væsentlig færre toldere i Danmark, end der er i de øvrige nordiske lande.

Kl. 21:27

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Kl. 21:27

Skatteministeren (Morten Østergaard):

For det første skal man være lidt varsom med de der sammenligninger af, hvor mange ansatte der er i toldvæsenet, for det afhænger også lidt af, hvordan man har indrettet sig, og hvordan opgaverne er fordelt mellem myndighederne.

Men jeg vil gerne sige, at selvfølgelig skal vi løbende overveje, hvordan vi laver den mest effektive indsats, også i forhold til narkotikaindsmugling. Vi offentliggør løbende – og oversender til Skatteudvalget – oplysninger om, hvor stort et beslag, der er af forskellige typer af ulovlige substanser. Vi har for nylig gjort det og synes ikke, at der dér er nogen alarmerende udvikling, men ikke desto mindre skal vi selvfølgelig hele tiden have de overvejelser.

Det, der bare står tilbage med det her forslag fra Dansk Folkeparti i dag, er spørgsmålet om, om man tror, det mest effektive er, at toldkontrollen kan foregå hvor som helst og når som helst, baseret på en efterretningsbaseret tilgang, eller om det er bedre at hejse flaget og stille sig op permanent et bestemt sted i håbet om, at man dér så fanger flere af dem, der smugler narkotika. Vi tror altså mere på det første end på det sidste.

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 21:28

Peter Skaarup (DF):

Det, der var hensigten med den permanente toldkontrol, var jo at kontrollere både på grænsen og selvfølgelig også inde i baglandet, men også at få væsentlig flere toldere ansat. I forslaget, der blev fremlagt af den tidligere regering sammen med Dansk Folkeparti, var meningen jo, at der skulle ansættes 98 ekstra toldere til at tage sig af den permanente toldkontrol.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge: Hvor mange har regeringen sørget for at der blev ansat, og hvad er det nuværende antal ansatte til at beskæftige sig med de her områder? Kunne skatteministeren fortælle det? Og endelig vil jeg spørge: Er det ikke påfaldende, at der er nærmest ti gange så mange toldereovre på den svenske side, som der er i Danmark?

Kl. 21:29

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Så er det ministeren.

Kl. 21:29

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Jeg vil også gerne understrege, at der i forbindelse med aftalen om bedre balance i rets- og udlændingepolitikken fra november 2011 jo blev afsat 36 mio. kr. årligt til at gennemføre den her mobile, fleksible og efterretningsbaserede toldkontrol.

Jeg har stor respekt for, at Dansk Folkeparti interesserer sig for, hvordan vi indretter os med en effektiv indsats i forhold til at bekæmpe smugleri og sikre, at der svares afgifter af de varer, der kommer ind i Danmark. Men det ændrer jo ikke på, at man med det beslutningsforslag, der er fremsat her, vælger at binde ressourcerne til nogle bestemte steder i grænselandet frem for at støtte en efterretningsbaseret tilgang. Og det mener hverken toldvæsenet eller Rigspolitiet vil være den mest effektive måde at indrette sig på.

Kl. 21:29

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ministeren. Den næste spørger er hr. Frank Aaen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 21:30

Frank Aaen (EL):

Vi er selvfølgelig enige i, at det her med at lave sådan nogle grænsebomme, der er røde og hvide, nede ved grænsen til Tyskland, ikke skulle hjælpe noget som helst på noget som helst. Det er vi helt enige i, men det ændrer jo ikke ved, at indretningen af den danske kontrol med, om der er folk, der smugler ting ind og ud af Danmark, jo i høj grad er bestemt af EU-regler og Schengenregler. Det er mit første spørgsmål: Burde vi måske ikke lige kigge på, om vi skulle have frihed til at tilrettelægge den kontrol, som vi har lyst til?

Det andet er: Antallet af toldere, altså folk, der er eksperter i at spotte folk, der prøver at snyde, er jo faldet dramatisk, og skulle vi ikke også lave om på det? Jeg tror, at det giver overskud at ansætte nogle flere toldere.

Kl. 21:30

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Kl. 21:30

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Man kan altid diskutere, hvor mange ressourcer man vil bruge på forskellige formål. I andre sammenhænge diskuterer vi jo andre indsatser inden for hele told- og skatteområdet, hvor vi også bruger betragtelige ressourcer. Jeg vil bare lige for også at knytte an til den samlede mængde spørgsmål her sige, at i 2011 fandt tolterne ca. 11 kg kokain, i 2012 steg tallet til 18 kg og faldt så lidt i 2013 til 15 kg. Det er bare for at sige, at der faktisk er en ganske effektiv indsats, men i forhold til spørgsmålet om, hvorvidt vi er glade for, at der er et samarbejde i EU også på det her område, er svaret ja. Det her er grænseoverskridende kriminalitet, og det giver da rigtig god mening at samarbejde på tværs af landegrænserne og også have nogle fælles spilleregler. Så det er vi ikke kedede af i regeringen.

Kl. 21:31

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 21:31

Frank Aaen (EL):

Jamen jeg talte jo ikke imod samarbejdet – vorherre bevares, man kan jo ikke bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet uden samarbejde. Jeg siger bare: Skal vi ikke bare have lov til selv at bestemme, hvordan vi så yderligere vil lave det hos os selv? Det synes jeg da er et meget relevant spørgsmål, også fordi vi nu har valg her om nogle få dage om, hvad vi skal gøre nede i EU. Det synes jeg da er helt relevant. Så er det jo korrekt – jeg ved ikke, om ministeren har det lige i ærmet – at antallet af toldere i Danmark, og det er ikke så meget nede ved grænsen til Tyskland, det er jo mere i Kastrop, er faldet dramatisk. Burde vi ikke lave om på det?

Kl. 21:32

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Kl. 21:32

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Vi er altså i regeringen rigtig glade for den aftale, vi lavede, bl.a. med Enhedslisten, som tilførte ressourcer til den her indsats permanent med 36 mio. kr. om året, og det har jo bevirket, at man har kunnet øge indsatsen med de ressourcer. Så undrer det mig bare, at hr. Frank Aaen på den ene side er enig med regeringen i, at det ikke giver mening at binde ressourcerne – hvad var det – ved de rød-hvid-farvede grænsebomme eller noget i den stil, og på den anden side så alligevel synes, at de EU-regler, der sikrer, at man kan færdes frit og uhindret over grænserne, skulle være et problem for, at vi i øvrigt indretter toldindsatsen, som vi har lyst til. Tværtimod indretter vi i den jo faktisk præcis, som vi har lyst til, nemlig efterretningsbaseret og mobilt.

Kl. 21:33

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Der er en spørger mere. Hr. Torsten Schack Pedersen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 21:33

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Jeg synes, ministeren viger lidt udenom i forhold til at komme med et præcist tal på, hvor mange medarbejdere der er i SKAT til at løse den her opgave – særlig i forhold til, hvordan udviklingen er gået siden 2011. Jeg tror nok, jeg har en lidt anderledes opfattelse af tingene end ministeren, men det ville jo i hvert fald kvalificere debatten voldsomt meget, hvis ministeren kunne sige, hvordan det så er gået med de ressourcer, som der er blevet afsat til

opgaven. Det ville da være et første skridt. Nu har ministeren haft flere chancer for at svare på spørgsmålet, så jeg vil håbe, at vi kan få et konkret svar fra ministeren den her gang.

Kl. 21:34

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Kl. 21:34

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Jeg har ikke personalestatistikken lige ved hånden, men jeg kan bare sige, at der er blevet afsat 36 mio. kr. årligt i forbindelse med den finanslovsaftale, og de midler er selvfølgelig anvendt til det, de var afsat til.

Kl. 21:34

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 21:34

Torsten Schack Pedersen (V):

Jamen der var i hvert fald blandt de partier, der sidder i regeringen i dag, nogle, der var ude med nogle markante løfter forud for sidste valg i forhold til antallet af medarbejdere i SKAT. Det var 900 ekstra mand, der skulle ansættes, og det endte så med at blive 797 færre i stedet for. Og så er det jo bare relevant at vide, hvordan det så har påvirket den her indsats. Men fair nok, at ministeren ikke har alle tal på hånden; så må vi spørge ind til det skriftligt. Men der er da ingen tvivl om, at der i hvert fald er et stort misforhold mellem det, som nogle af regeringspartierne lovede danskerne før valget, og hvad vi oplever nu.

Kl. 21:34

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Kl. 21:34

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Nu har vi jo til gode at høre hr. Torsten Schack Pedersens ordførertale, men min forhåbning er, at den også vil afsløre et misforhold mellem det, som Venstre gik til valg på, og det, man mener i dag. Og det vil jeg glæde mig til og se frem til.

Kl. 21:35

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ministeren. Der er ikke flere spillere. Vi er i ordførerrækken kommet til hr. Torsten Schack Pedersen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 21:35

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak. I forlængelse af den række spørgsmål, der var til skatteministeren, er det jo bare lige at gribe bolden, for noget af det første, som regeringen gjorde, da den trådte til, var faktisk at forringe toldkontrollen i Danmark. Det kan godt være, at skatteministeren taler om, at der blev tilført et beløb, men han glemmer så desværre at sige, at man med den anden hånd fjernede et endnu større beløb, og det betyder faktisk, at indsatsen i SKAT til toldkontrol blev reduceret med 32 årsværk. Det var konsekvensen af regeringens første finanslov. Og som jeg sagde tidligere, står det i hvert fald i skærende kontrast til de mange løfter, som særlig Socialdemokratiet og SF gav før valget. Der var udsigt til 900 ekstra medarbejdere – det var løftet – men med dette løfte gik det som med så mange andre fra Socialdemokratiet og SF, så der blev ikke flere, men færre medarbejdere.

Venstre er optaget af, at vi effektivt bekæmper grænseoverskridende kriminalitet. Vi mener ikke, at danskerne skal frygte for østeu-

ropæiske bander, der begår hård kriminalitet i Danmark. Danskerne skal vide, at myndighederne effektivt sætter ind imod dem, altså de kriminelle, danskerne skal vide, at smuglere og narkobaroner oplever en stor risiko for at blive fanget for deres kriminelle aktiviteter, og danskerne skal vide, at vi sætter effektivt ind mod grænseoverskridende kriminalitet generelt. Det er også derfor, at vi i Venstre for nylig har præsenteret vores politiske udspil om et effektivt værn mod grænseoverskridende kriminalitet.

Konkret foreslår vi i Venstre, at man skal sikre fortsat dansk medlemskab af Europol; vi vil styrke toldkontrollen med 55 mio. kr., men vi siger nej til grænsebomme; vi vil have øget hjemsendelsen af kriminelle udlændinge til egne fængsler; vi vil have højere straffe for at bryde et indrejseforbud til Danmark; man skal kunne trække på straffeattesterne på tværs af Europa; og vi vil styrke sikkerheden ved EU's ydre grænser. Det er de konkrete forslag, som vi i Venstre mener mest effektivt sikrer en beskyttelse mod grænseoverskridende kriminalitet. Det er den måde, hvorpå vi mener at man bedst bekæmper narkosmugling, illegale varer, våben, større pengebeløb og mennesker, der smugles, og også udsugning af tyvegods fra Danmark.

Vi vil som sagt tilføre toldindsatsen 55 mio. kr. Vi skal have den mest effektive indsats for pengene, og i Venstre tror vi ikke på, at en rød-hvid grænsebom er det mest effektive værn mod kriminelle udlændinge. For Venstre handler det om at opnå den størst mulige effekt over for de kriminelle og deres aktiviteter, og derfor kan vi i Venstre ikke støtte Dansk Folkepartis beslutningsforslag om at pålægge regeringen at etablere en permanent toldkontrol i Danmark. Vi er ikke enige med Dansk Folkeparti, som ønsker at genindføre grænsekontrollen og melde Danmark ud af Schengensamarbejdet.

Vi tror på, at de åbne grænser sikrer en gavnlig mobilitet for danskerne og europæerne. Vi ønsker at genere lovlydige borgere mindst muligt, men vi ønsker at genere de kriminelle bedst muligt og fange dem. Og vi mener som sagt, at de forslag, vi har fra Venstres side, er den mest effektive model til at løse problemerne. For der er brug for, at indsatsen mod grænseoverskridende kriminalitet styrkes, og det betyder, at der skal være ekstra ressourcer til toldindsatsen. Vi skal sikre et effektivt samarbejde mellem de europæiske lande, vi skal have nummerpladescannere og hårdere straffe for at overtræde indrejseforbud, for det tror vi er det, der virker.

Som sagt handler diskussionen jo også om ressourcer, og der ærgrer det mig selvfølgelig, at regeringen svækkede den danske toldkontrol ved at reducere antallet af årsværk med 32 som det første, den gjorde med finansloven for 2012. Det finder vi ikke gavnligt, og derfor er det, at vi i vores forslag lægger op til at tilføre toldkontrollen 55 mio. kr., så vi får en mere effektiv indsats mod grænseoverskridende kriminalitet, en mere tryk tilværelse for danskerne og en viden om, at vi gør langt mere for at dæmme op for kriminalitet.

Kl. 21:40

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er en række spørgsmål. Det første er fra hr. Frank Aaen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 21:40

Frank Aaen (EL):

Tak. Det er bare for at sikre mig, at vi er enige om forudsætningerne for debatten. Altså, nedskæringerne inden for politi- og toldindsatsen startede i den gamle regerings tid – er vi ikke helt fuldstændig enige om det?

Kl. 21:40

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 21:40

Torsten Schack Pedersen (V):

Jo, det er vi fuldstændig enige om. Med den omlægning, der blev lavet som følge af kommunalreformen, fik vi basis for et meget mere effektivt skattesystem, og det har gjort, at der er færre medarbejdere i SKAT. Det, jeg synes, der er interessant, og grunden til, at jeg nævner det, er, at vi var nogle, der stod fast på og sagde, at det var den optimale måde at bruge ressourcerne på, og så synes jeg bare, at det er lidt påfaldende – det var måske mere udtalt med den tidligere skatteminister end den nuværende – at skatteministeren i et samråd oplyste, at det simpelt hen ville være foragt for borgernes penge, hvis ikke den nuværende regering fortsatte den linje, som den tidligere regering havde lagt i forhold til udnyttelsen af ressourcer i SKAT. Jeg står såmænd gerne ved, hvad vi har gjort, jeg synes bare, det er lidt påfaldende, hvad andre partier har sagt i den her sag.

Kl. 21:41

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for en gang.

Kl. 21:41

Frank Aaen (EL):

Nu hører jeg til dem, der har kritiseret nedskæringerne hele vejen, og derfor synes jeg måske, det ville klæde en ordfører fra den tidligere regering at sige, at nedskæringerne i politiet og derunder Told og Skat startede i den gamle regerings tid. Så er der kommet et lille vip, og det kunne måske også have været større – det har vi slogs for – men helt ærligt: Hvis man skælder en ny regering ud for, at den kun har tilført 36 mio. kr., skulle man så ikke lige selv påtage sig ansvaret for, at man skar det tredobbelte, eller jeg kan ikke engang huske, hvor meget, men altså et megastort beløb, fra Told og Skat?

Kl. 21:42

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 21:42

Torsten Schack Pedersen (V):

Nu tror jeg, at man blander politi og SKAT lidt sammen i sine spørgsmål. Men det, der er interessant, er, at Enhedslisten laver den samme fejl og siger, at man tilførte 36 mio. kr., men hr. Frank Aaen glemmer, at man også fjernede et langt større beløb. Så nettoresultatet af den finanslovsaftale, som Enhedslisten var med til at lave for finansloven 2012, var, at der blev færre ansatte i SKAT end det, der var lagt op til fra den tidligere regerings side.

Kl. 21:42

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Den næste spørger er John Dyrby Paulsen. Værsgo.

Kl. 21:42

John Dyrby Paulsen (S):

Tak for det, formand. Først ros til Venstre for at have ændret holdning med hensyn til at indføre grænsebomme. Vi har jo altid respekt for folk, som indimellem kan ændre politisk holdning, og specielt når de ændrer holdning til noget, der flugter med min holdning. Så respekt for det og ros for det.

Men jeg vil bare af nysgerrighed spørge: Kunne ordføreren ikke lige fortælle, hvad det er, der gør forskellen på nu og 2011, hvor Venstre indgik den her aftale med bl.a. Dansk Folkeparti om grænsekontrol, og som har fået Venstre til at ændre holdning? Det er det ene.

Så bare sådan rent praktisk vil jeg spørge: Kan vi nu forvente, at Venstre står fast på den her nye holdning om ikke at ville indføre

grænsebomme – ja, kan ordføreren ligefrem give en garanti for, at Venstre ikke rykker sig på det her felt efter et eventuelt valg?

Kl. 21:43

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 21:43

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg tror ikke, at nogen af dem, der følger bare en lille smule med i dansk politik, kunne være det mindste i tvivl om, at det var et udtalt ønske fra Dansk Folkepartis side med den aftale, der blev lavet. Det var ikke et forslag, som den daværende regering selv lagde på bordet. Og allerede kort efter sidste folketingsvalg, ja, der understreger Venstres formand, at det er vigtigere, at vi har en ordentlig toldkontrol, end at vi har nogle fysiske anlæg ved grænsen.

Jeg må sige, at vi fra Venstres side jo klart har sagt, hvad der er vores politik på området, og det er også sådan, at Venstres formand har sagt, at han ikke bliver statsminister i et land, hvor vi sætter grænsebomme op igen.

Kl. 21:44

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Spørgeren for anden gang.

Kl. 21:44

John Dyrby Paulsen (S):

Tak. Det opfatter jeg i hvert fald som noget, der ligner en garanti for, at Venstre ikke giver sig på det her punkt. Men det er jo lidt underligt at sige, at Venstre ikke mente det i 2011 og altså alligevel gav sig meget hurtigt, når Dansk Folkeparti har den holdning, at det er Dansk Folkepartis primære mærkesag på det her område. Så vil ordføreren fuldstændig afvise, at Venstre vil give sig på det her område, hvis Dansk Folkeparti kommer og presser Venstre?

Kl. 21:44

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 21:44

Torsten Schack Pedersen (V):

Nu har jeg det altså sådan, at jeg stoler på, hvad min partiformand siger. Men jeg må altså sige, at jeg tror, at det politisk afgørende her er, om man ønsker at styrke indsatsen. Altså: Ønsker man en mere effektiv bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet?

Jeg tror, at Dansk Folkeparti og Venstre har et fælles syn på det her og mener, at det er meget, meget vigtigt, og jeg er optaget af, at vi gør det på den mest effektive måde. Det er det, der er årsagen til, at Venstre har lagt det forslag frem, som jeg nævnte i min ordførertale.

Kl. 21:45

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Tak. Den næste spørger er Peter Skaarup fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 21:45

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Nu er der nogle forskellige ordførere, der snakker om rød-hvide grænsebomme, tror jeg nok der er blevet sagt af et par stykker her, og så tænkte jeg bare, at jeg måske syntes, det var meget godt lige at få Venstres ordfører til at fortælle, hvor det i aftalen, der blev indgået mellem den tidligere regering og Dansk Folkeparti, omkring permanent toldkontrol, overhovedet står, at der skulle være installeret nogle rød-hvide grænsebomme – eller for så vidt bare grænsebomme. Jeg er nu fortrøstningsfuld nok, for skulle der komme en

anden regering, skal vi såmænd nok finde ud af en god aftale om det i modsætning til den nuværende regering, som helt tydeligt ikke gider grænsekontrol.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge Venstres ordfører om noget. Når vi nu kigger på facts, er det i virkeligheden ikke bekymrende, også for Venstre, at udviklingen faktisk er gået i en endnu værre retning end i 2011 med hensyn til antallet af kriminelle handlinger begået af først og fremmest østeuropæere, men også af tilrejsende kriminelle i det hele taget? For det er jo desværre det, som indbrudstaskforcen siger til os, nemlig at en meget stor del, måske en overvejende del, af de indbrud, vi ser, begås af østeuropæere, og derfor kunne grænsekontrol jo være endnu vigtigere, end det var, dengang den her aftale blev indgået.

Kl. 21:46

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Tak. Ordføreren.

Kl. 21:46

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg kan sagtens bekræfte, at der ingen steder i den aftale fra 2011 stod noget om rød-hvide grænsebomme, men der var etablering af fysiske anlæg, og der tror vi bare, at det er mere effektivt at gå anderledes målrettet til værks.

Jeg må sige, at jeg er enig i, at udviklingen jo er stærkt bekymrende, altså at vi ser, at de her kriminalitetsområder udvikler sig, og derfor er der behov for en styrket indsats. Det er vi enige i, og det er derfor, vi fra Venstres side har repræsenteret et udspil med seks konkrete initiativer, som netop har til formål at komme med en mere effektiv indsats over for den grænseoverskridende kriminalitet end det, vi ser i dag.

Kl. 21:47

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Spørgeren for anden gang.

Kl. 21:47

Peter Skaarup (DF):

Hvis man kigger på tallene, vil man se, at der i 2007 var tale om, at der var 4.323 østeuropæere, der blev sigtet for kriminalitet, og i 2012 var det helt oppe på 10.032. Chefen for indbrudstaskforcen siger til os, at han forventer, at ca. 50 pct. af alle de indbrud, vi kender, dvs. over 40.000 om året i private hjem, begås af tilrejsende kriminelle. Derfor synes jeg bare, at det er positivt, at Venstre er med på at styrke den her indsats, og jeg håber, at man vil være med til at sætte de tilstrækkelige ressourcer af både hos politiet og hos tolderne, så vi får et effektivt fungerende værn mod den kriminalitet.

Kl. 21:48

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 21:48

Torsten Schack Pedersen (V):

Det er ud fra nogle af de overvejelser, som hr. Peter Skaarup kommer med, at vi siger, at der er brug for flere ressourcer. Men jeg tror også, det er vigtigt at understrege, at de ressourcer jo skal bruges på den mest hensigtsmæssige måde. Jeg tror jo, at en række af de her opgaver i høj grad løses efterretningsbaseret gennem samarbejde med andre lande. Der har vores situation omkring Europol nogle udfordringer, for at sige det mildt, men problemets omfang og stigende omfang taler statistikken sit tydelige sprog for, og det er også derfor, vi fra Venstres side siger: Det er vi nødt til at opruste på.

Kl. 21:49

Kl. 21:51

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Den foreløbig sidste spørger er Sanne Bjørn fra Det Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 21:49

Sanne Bjørn (RV):

Tak for det. Det kan jo meget hurtigt blive sådan et definitions-spørgsmål om, hvordan en rød-hvid grænsebom ser ud. Men for mig at se var det her med de fysiske kontrolanlæg i Frøslev, Padborg, Kruså, ved havnene i Rødby og Gedser og Helsingør en klar tilkendegivelse af, at man ønskede fast kontrol på de nævnte steder. Hvad er det helt præcis, der har fået Venstre til at ændre holdning, så man nu siger, at det er afgørende, at den øgede toldkontrol ikke forringer mobiliteten over de danske grænser, hvorfor Venstre siger klart nej til grænsebomme? Venstre vil nemlig genere kriminelle udlændinge mest muligt og genere lovlige danske borgere mindst muligt. Hvad er det helt præcis, der har fået ordføreren til at blive klogere på det her område?

Kl. 21:49

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 21:49

Torsten Schack Pedersen (V):

Det handler for mig om, at vi gør det mest effektivt. Og der handler det også om at lade sig inspirere af, hvad der sker i andre lande, hvordan andre lande griber opgaven an. Der må vi bare konstatere, at den måde, hvorpå vi får mest effekt ud af at bruge flere ressourcer, som vi synes er afgørende fra Venstres side, ikke er ved at have en permanent fysisk bemanding på udvalgte steder, det er ved at gøre en målrettet indsats, og den ønsker vi at opjustere ved at tilføje 55 mio. kr. mere til området.

Kl. 21:50

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 21:50

Sanne Bjørn (RV):

Det er jeg jo bare rigtig glad for at høre. Det er jo lige vand på vores mølle. Så vil jeg gerne have svar på, hvad det så er, der adskiller Venstres holdning i den her sag fra en fleksibel og efterretningsbaseret toldkontrol, og hvad modsætningen til det, som er en fleksibel og efterretningsbaseret toldkontrol, som regeringen sætter i værk, er.

Kl. 21:50

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 21:50

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg tror ikke nødvendigvis, at tilgangen til, hvordan opgaven løses mest effektivt, er den, der skiller os ad. Det, der skiller os ad, er spørgsmålet om, om man vil prioritere opgaven, om man vil tilføje ekstra ressourcer. Der må jeg bare sige, at der undrer det mig, at i den første finanslov, som regeringen lavede, reducerede man indsatsen med 36 årsværk.

Vi siger fra Venstres side, at vi ønsker at løfte indsatsen, og det ønsker vi at gøre ved at tilføje 55 mio. kr. til toldindsatsen, fordi vi mener, at der er behov for en styrket indsats, fordi der er nogle problemer. Der er grænseoverskridende kriminalitet, som vi er nødt til at slå hårdere ned på. Der er smugleri, der er narko, der er masser af udfordringer. Vi er nødt til at styrke indsatsen.

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Venstres ordfører. Så går vi videre til Socialdemokraternes ordfører, John Dyrby Paulsen. Værsgo.

Kl. 21:51

(Ordfører)

John Dyrby Paulsen (S):

Tak for det, formand. I dag behandler vi jo så et forslag fra Dansk Folkeparti om en permanent grænsekontrol. Det er det, nogle af os også kalder grænsebomme, men mere sådan i overført betydning, og så skal vi ikke diskutere, hvad farven på de her – i overført betydning – grænsebomme så kunne være, men rød og hvid er vel ikke så dårlige farver, når det kommer til stykket, trods alt heller ikke på grænsebomme, også selv om det er i overført betydning.

Jeg synes, at det, der egentlig er kernen i det her, hvis man sådan koger det hele ned, er, at vi anvender ressourcerne effektivt. Og er det en effektiv måde at anvende ressourcerne på at sætte en permanent kontrol op et bestemt sted, nemlig på grænsen i Danmark, eller er det bedre med en baglandsindsats, der gør, at man kan gøre en indsats, hvor som helst det måtte være i Danmark, på baggrund af de efterretninger, man har som tolder eller som politi? Der er for mig ikke nogen som helst tvivl om, at det sidste er langt bedre end det første.

Derfor er det i virkeligheden meget enkelt for os at sige, at det her ikke er en effektiv måde at foretage toldindsats og politiindsats på – det gør man bedre ved at sørge for at indhente og udveksle efterretninger og informationer med andre landes politi- og toldmyndigheder og ud fra de efterretninger og informationer så agere, hvor som helst det måtte være i Danmark.

Nu er det jo ikke, fordi vi ikke anerkender den bekymring, der kan være for, at udlændinge kommer til Danmark med det formål at begå kriminalitet, f.eks. indbrud eller lignende, og jeg synes i virkeligheden, at politiets indsats viser meget klart, at Folketinget har taget den bekymring alvorligt. Politiets indsats på de her områder er betydeligt styrket, og det kan man også se af de sager, der er blevet rejst i de seneste år. Også uden at vi nødvendigvis har haft en permanent grænsekontrol, er politiets indsats på det her område blevet betydeligt opgraderet, og dermed kan vi også se, at effekten er blevet betydelig større.

Jeg synes, at skatteministeren på mange måder gennemgik det her forslag, og hvorfor der er grund til at være bekymret over det her forslag, meget grundigt og fornuftigt, og jeg skal sådan set bare tilføje, at det for os også er vigtigt, at man tager effektiviteten i betragtning i det her tilfælde. De ressourcer, hvis man måtte anvende dem til en permanent grænsekontrol, var meget bedre brugt til en baglandskontrol og en baglandsindsats, og jeg tror i virkeligheden også, at resultatet af det vil være langt, langt bedre end af en permanent grænsekontrol.

Så vi fra Socialdemokraterne støtter ikke dette forslag fra Dansk Folkeparti.

Kl. 21:54

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er et spørgsmål fra hr. Peter Skaarup fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 21:54

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Jeg synes selvfølgelig, det er ærgerligt, at Socialdemokraterne ikke vil genindføre den permanente toldkontrol, som der var lavet en aftale om mellem Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti, men det vil man åbenbart ikke.

Jeg kunne egentlig godt tænke mig at spørge den socialdemokratiske ordfører til det, der skete i forbindelse med det sidste valg til Europa-Parlamentet. Der skete jo faktisk det, at Socialdemokraternes spidskandidat på det tidspunkt, hr. Dan Jørgensen, som nu er minister, sagde, at han gerne ville have den gode gammeldags grænsekontrol. Han sagde i øvrigt også, at det var vigtigt, man fik permanent kontrol med vores grænser. Efterfølgende var der en formand for Socialdemokraterne, der i øvrigt er nuværende statsminister og hedder fru Helle Thorning-Schmidt, der på det tidspunkt sagde som reaktion på det: Jeg vil have den gamle grænsekontrol tilbage, som vi havde den for nogle år siden. Da Dansk Folkeparti og den tidligere regering indgik den aftale, vi taler om her, sagde hr. Henrik Dam Kristensen: Jeg bor ikke langt fra grænsen, og jeg kan se, at østeuropæiske bander har for let ved at komme ind og ud af landet, så det er godt, at der er kommet en aftale om mere kontrol.

Så hvad er det egentlig, der er sket, siden man fraviger alt det, man har ment tidligere?

Kl. 21:55

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Så er det ordføreren.

Kl. 21:56

John Dyrby Paulsen (S):

Tak, formand. To ting: For det første tror jeg ikke, at det kommer bag på hr. Peter Skaarup, at vi i Socialdemokratiet har den holdning, vi nu har, og det er fremgået meget klart af debatten, dels forud for 2011-aftalen, dels forud for europaparlamentsvalget, som vi jo har på næste søndag. Jeg synes, at de citater, som hr. Peter Skaarup nævner, er taget ud af en sammenhæng.

Det, der har været pointen for os, er, at den indsats, vi gør, og de ressourcer, vi har, skal anvendes bedst muligt. Dem tror vi ikke anvendes bedst muligt ved at lave en permanent grænsekontrol, nemlig ved at man laver en kontrol ét bestemt sted, og at den altid er der, og alle kan regne med, at den er der. Det tror vi ikke er den smarteste måde at anvende de her ressourcer på. Det er ikke den måde, vi får mest ud af de her ressourcer på.

Vi lavede aftalen om en bedre balance på det her område med Liberal Alliance og Enhedslisten, og det var i virkeligheden udtryk for, at vi nu fjernede aftalen om en permanent grænsekontrol og brugte pengene på noget andet. Hvis man ser på de penge, vi bruger på det her område, vil man se, at det jo med den aftale stiger meget væsentligt, og til næste år i 2015 er vi oppe i nærheden af 120 mio. kr., og det kan vi kun hilse velkommen.

Kl. 21:57

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 21:57

Peter Skaarup (DF):

Det er jo fint, at man bruger ekstra penge, men så sparer man med den anden hånd samme sted, og så bliver det ikke til så meget.

Jeg efterlyser simpelt hen, at hr. John Dyrby Paulsen på Socialdemokraternes vegne ser kendsgerningerne i øjnene: at vi lever i en tid, hvor det er alt for nemt at komme ind over vores grænser og begå kriminalitet her i landet. Det er alt for nemt at indsmugle narko, og det, man ofte ser bandede er aktive inden for, netop er indsmugling af nogle af de ting, som de får rigtig store penge ud af.

Vi kan på alle fronter ud fra facts se, at kriminalitetsniveauet er stigende, og hvad er svaret fra regeringen på det? Ja, det er: Grænsekontrol skal vi søreme ikke have.

Kl. 21:58

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 21:58

John Dyrby Paulsen (S):

Lad mig sætte to ting helt på plads. For det første er det rigtigt, at vi aflyste den permanente grænsekontrol, som DF er fortalere for, men vi bruger pengene på noget andet, og vi bruger faktisk flere penge på det andet, end vi sparer på grænsekontrollen. Det kan man se, hvis man går ind og kigger i finanslovsaftalen for 2012. Så er det sat på plads!

Den anden ting er: Er det sådan, at det er så dårligt, at vi har brugt de penge på noget andet end det, Dansk Folkeparti ville, nemlig den permanente grænsekontrol? Når der kommer flere sager af den her art og vi kan se det i statistikken, er det netop et udtryk for, at politiet gør deres arbejde ordentligt, og at det faktisk har en effekt. Jeg synes, det er ærgerligt, at Dansk Folkeparti nedgør den effekt af politiets arbejde.

Kl. 21:58

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Socialdemokraternes ordfører. Der er ikke flere spørgsmål. Så er vi nået til ordføreren for Det Radikale Venstre, fru Sanne Bjørn. Værsgo.

Kl. 21:58

(Ordfører)

Sanne Bjørn (RV):

Tak for det. Dansk Folkeparti har fremsat det her beslutningsforslag om styrket grænsekontrol, som skal pålægge regeringen at etablere permanent toldkontrol i Danmark med virkning fra nytår. Det skal ske med udgangspunkt i aftalen mellem den tidligere VK-regering, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne af 11. maj 2011. Lad mig allerede nu slå fast, at Radikale Venstre ikke kan støtte Dansk Folkepartis forslag.

Som mange vil kunne huske, indgik SRSF-regeringen, Enhedslisten og Liberal Alliance tilbage i november 2011 aftalen om bedre balance i rets- og udlændingepolitikken. Den aftale indebar netop, at den tidligere VK-regerings etablering af permanent toldkontrol blev rullet tilbage. Aftalen fra 2011 betyder, at Danmark i samarbejde med vores nabolande skal udføre en effektiv toldkontrol baseret på en mobil, fleksibel og efterretningsbaseret indsats. Det står regeringen naturligvis ved.

Når den nuværende regering har besluttet at ophæve aftalen af 11. maj 2011 om permanent toldkontrol i Danmark, er det vel udtryk for, at regeringen ikke prioriterer kampen mod grænseoverskridende kriminalitet? Tværtimod, den nye indsats er et udtryk for, at vi kanaliserer ressourcerne derhen, hvor de gør mest nytte, derhen, hvor vi får mest kriminalitetsbekæmpelse for pengene. Endvidere vil toldkontrollen blive gennemført af mobile teams i de grænsenære områder på en fleksibel og efterretningsbaseret måde og i tæt samarbejde med de relevante myndigheder inden for rammerne af EU-lovgivningen.

Risikobilledet ændrer sig hele tiden, og de mobile teams giver SKAT bedre mulighed for at tilpasse indsatsen, i forhold til hvor i grænselandet behovet er mest udbredt. Regeringen sætter ligeledes ind mod den illegale grænsehandel. Det sker gennem en styrket og målrettet og systematisk indsats og aktioner, herunder konsekvent sanktionering af virksomheder, som sælger ubeskattede varer.

Samlet set er det vores klare opfattelse, at den måde, man tilrettelægger grænsekontrollen på i dag, er den mest effektive. Derfor kan Radikale Venstre ikke støtte Dansk Folkepartis beslutningsforslag.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 22:01

Kl. 22:01

Frank Aaen (EL):

Nu er det nogle gange meget svært at finde ud af, hvordan regeringen, herunder Finansministeriet, regner. Der er nogle indtægter og udgifter, de tager med, og andre må ikke tages med. Hvis nu man kan dokumentere, at meransættelse inden for SKAT måske ikke bare betaler sig selv, men giver et merprovenu, var det så ikke noget, der var værd at overveje?

Kl. 22:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 22:01

Sanne Bjørn (RV):

Som det blev nævnt tidligere, kan man jo ikke se den indsats isoleret. Det her er jo en samlet indsats på området, hvor man prioriterer ressourcerne dér, hvor der er mest brug for det, og hvor man målretter det, så det har den bedst mulige effekt. Og der vil jeg henvise til ministerens redegørelse for antallet af ansatte, da jeg ikke har det nøjagtige tal for det.

Kl. 22:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 22:02

Frank Aaen (EL):

Jeg er helt enig i, at man skal gøre det målrettet. Altså, at have 37 ansatte stående dagen lang nede ved Padborg tror jeg ikke meget på, men det samlede antal ansatte inden for SKAT kunne måske godt tænkes at påvirke provenuet positivt. Det er bare derfor, jeg spørger, om vi så ikke skal overveje at ansætte nogle flere inden for SKAT, for jeg er helt sikker på, at hver eneste medarbejder, man ansætter, vil give et merprovenu.

Kl. 22:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 22:02

Sanne Bjørn (RV):

Jeg har ret stor tillid til den måde, man fordeler ressourcerne på inden for både SKAT og politienheden, som arbejder sammen om den her indsats. Og jeg er også ret sikker på, at det samarbejde, man har om grænseoverskridende kriminalitet, er med til at forebygge de kriminalitetstiltag, som vi ser. Det er vi jo meget interesseret i at sætte alt ind over for, men det er ikke altid, at flere toldere løser problemet, slet ikke på det her område.

Kl. 22:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 22:03

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Jeg synes, jeg lidt hører den radikale ordfører sige noget i retning af, at vi skal kontrollere der, hvor vi får mest for pengene. Og det kan man selvfølgelig sige, når man ikke går specielt ind for grænsekontrol, som De Radikale har for vane ikke at gøre. Så kan det være et logisk synspunkt som radikal.

Måske kunne man så tillade sig at spørge lidt til, hvordan kriminalitetsbilledet er – altså, hvad det er, der smugles ind. Der siger toldernes formand, at 90-95 pct. af al narko, der kommer ind i Danmark, ikke bliver kontrolleret, ikke bliver stoppet. Når vi ser, at der, siden regeringen trådte til, er sket en markant stigning i antallet af østeuropæere, der bliver sigtet, fordi de har lavet kriminalitet, kunne man godt få den tanke, at det er nødvendigt at gøre et eller andet nyt, et eller andet anderledes, et eller andet mere. Når man tænker på, at der efter det, vi får at vide, formentlig kun er 10 toldere til at tage sig af det, man kan kalde grænsekontrollen til Tyskland, ved de grænseovergange, der er dernede, er det jo forsvindende lidt; det er en dråbe i havet.

Det gode spørgsmål, og det er lidt i forlængelse af det, som hr. Frank Aaen også spurgte om, er: Kan vi ikke gøre det lidt bedre med hensyn til de ressourcer, som tolderne har til rådighed?

Kl. 22:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 22:04

Sanne Bjørn (RV):

Det er jo der, hvor vi har en forskellig opfattelse af præmissen, for jeg tror sådan set, at det er spild af tid med den tolder, som Dansk Folkeparti ønsker skal sidde stationært ved grænsen og bruge 99 pct. af sin tid på at verfe lovlydige danske borgere over grænsen og bede dem om at fremvise pas. Jeg vil hellere se, at man målretter den indsats, så de medarbejdere, der er ansat til at varetage deres job dygtigt og godt, bruger deres faglige ekspertise til at sætte ind, hvor der er brug for det. Og det er efter min mening ikke det, som Dansk Folkeparti ridser op.

Kl. 22:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 22:05

Peter Skaarup (DF):

Nu spurgte jeg sådan set ikke om, hvad Dansk Folkeparti ønsker. Lad os nu sige, at det, Dansk Folkeparti ønsker, er helt tudetosset. Lad os sige, at det har De Radikale så ret i og parkere den et øjeblik. Lad os så sige: Hvad er det, der er situationen i dag?

Det, jeg gerne vil spørge ordføreren om, er: Er det nok, at der er ti toldere ved grænsen, der i dag kontrollerer tingene efterretningsbaseret rundtomkring i grænseområdet, eller er det for lidt? Når vi ser på den kriminalitetsudvikling, vi har, når vi ser på, hvor meget narko der kommer ind, når vi ser på, hvad toldernes formand siger om, hvad der ikke sker i dag, og hvor meget mere de kunne gøre, hvis de var lidt flere folk, kunne det så ikke betyde, at De Radikale ville presse på i regeringen for, at der kom flere folk, så den kontrol blev bedre, så unge mennesker ikke så nemt kunne få fat på narko rundtomkring i vores samfund?

Kl. 22:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 22:06

Sanne Bjørn (RV):

Hr. Peter Skaarup forudsætter stadig væk, at jeg mener, at der skal være flere toldere. Og det er ikke korrekt. Derfor kan jeg ikke komme med et svar på spørgsmålet, som jeg tror hr. Peter Skaarup efterspørger.

Men jeg vil gerne sige, at vi bliver ved med at følge op på, hvordan vi sikrer, at vi får de bedst mulige værktøjer til at stoppe den

grænseoverskridende kriminalitet. Det synes jeg faktisk at vi samlet set har en rigtig god pakke til at sætte ind over for. Det er Schengen-samarbejdet, det er samarbejdet i Europol, og det er samarbejdet mellem myndigheder på tværs af grænser.

Kl. 22:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere spørgsmål. Den næste ordfører er fru Lisbeth Bech Poulsen, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 22:07

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak, formand. I SF anerkender vi fuldt ud, at vi skal løse problemet med udlændinge, herunder østeuropæere, som kommer til Danmark og begår kriminalitet, men vi tror ikke på, at en øget fysisk toldkontrol ved grænsen er en særlig god løsning på problemet. Faktisk ville vi blive til grin endnu en gang, som da DF i 2011 legede bytte, bytte, købmand og ville støtte forringelsen af efterlønnen for nogle grænsebomme.

Den gang, for 3 år siden, fastslog Rigspolitiet, at grænsekontrollen ikke kan bruges til bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet. På samme tid i 2011 fastslog Verdensbanken, at Danmark udfører toldarbejde i verdensklasse og advarede samtidig mod, at den nye permanente toldkontrol, som DF ville have for at sælge efterlønnen, kunne forringe indsatsen eller i bedste fald være spild af penge. Faktisk sagde den finske professor, der var en af medforfatterne bag Verdensbankens rapport, at den danske toldindsats var i verdensklasse og advarede om, at planen med permanent kontrol ved grænsen direkte kunne svække den danske toldindsats. Det ville ske, hvis regeringen flyttede mandskab væk fra den it-drevne indsats hen til de fysiske grænseposter.

Han sagde: »Det er usandsynligt, at mere fysisk kontrol giver en effekt. Og de lande, der bruger mest energi på fysisk kontrol, får da også de dårligste karakterer.«

Fra SF's side er vi åbne over for at se på, om toldindsatsen er god nok, men at finansiere den via bistandsmidlerne er hamrende usolidarisk, men det er der ikke noget nyt i. DF har jo efterhånden en vane med at bruge ulandsbistanden ti gange til at finansiere alverdens ting. DF virker bare ofte mere optaget af symbolske tiltag end af tiltag, der virker. Et eksempel er social dumping i form af ulovlig cabotagekørsel. Her har SF foreslået kameraer ved grænsen, og vores formand, fru Pia Olsen Dyhr, rettede, da hun var transportminister, en henvendelse til Kommissionen og fik gennemført en lov, der treblede bødeniveauet. Da vi skulle vedtage loven lige før jul, ville DF ikke engang stemme for. Det er et typisk eksempel på, at DF kommer med symbolske tiltag frem for tiltag, der virker.

For SF er den vigtigste opgave, at vi kommer den organiserede kriminalitet til livs. Det er bander, der kommer til landet for systematisk at begå f.eks. indbrud, lommetyveri eller endnu grovere kriminalitet, til stor gene for almindelige mennesker. Der er brug for et effektivt internationalt samarbejde, som kan optræve de kriminelle netværk, der findes på tværs af grænserne. I SF tror vi på, at problemerne kan løses bedst i samarbejde med andre EU-lande og gennem en styrket efterretningsbaseret politi- og toldindsats. De løses ikke ved at sætte grænsebomme op.

Virkeligheden er jo, at globaliseringen og de tekniske fremskridt også giver kriminelle nye muligheder for at begå kriminalitet. Danmark er ikke en øde ø, og vi kan med andre ord ikke isolere os fra omverdenen, og det er naivt, hvis vi tror, at en lukket grænse vil holde kriminelle ude. Grænseoverskridende problemer kræver grænseoverskridende løsninger. Det er derfor også en udfordring, at Danmarks deltagelse i EU's politisamarbejde begrænses som følge af vores retslige forbehold. Danmarks deltagelse i Europol-samarbejdet har betydning for dansk politis mulighed for at varetage sine opgaver

inden for bekæmpelse af organiseret og grænseoverskridende kriminalitet. Det er efter SF's overbevisning den bedste vej at gå, hvis vi for alvor skal komme kriminaliteten til livs. Løsningen er derfor ikke at lukke grænserne, men at gøre bedre brug af de politimæssige værktøjer, der er til rådighed.

SF kan ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 22:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er et spørgsmål fra hr. Peter Skaarup.

Kl. 22:10

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil spørge SF's ordfører, om SF's ordfører kan huske tilbage til det tidspunkt, da den her aftale omkring permanent toldkontrol ved grænserne blev lavet. Der skete jo det, lige umiddelbart efter aftalen blev indgået, at SF's daværende gruppeformand, hr. Ole Sohn, skulle kommentere det, og hr. Ole Sohn sagde så: SF og Socialdemokraterne har foreslået at fastholde grænsekontrollen, fordi det kan forhindre forbrydelser. Så han støttede den her aftale om permanent toldkontrol. Han sagde i øvrigt videre: Hvis aftalen er et forsøg på at begrænse regeringens massive nedskæringer på toldområdet, er det positivt. Det var, i dagene lige efter det her blev indgået.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge SF om, hvad det er, der er sket siden, fra man var så positiv over for den her aftale, til nu, hvor man altså sådan set har ladet stå til, også mens man sad i regering, i forhold til at der ikke er kommet flere toldere, som man jo ellers havde lovet, da man gik til valg og i forbindelse med den her aftale.

Kl. 22:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 22:11

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

En af de ting, der er sket, er, at personen, som ordføreren citerede, har skiftet parti. Men bortset fra det er det jo rigtigt nok, at vi på daværende tidspunkt sagde, at vi godt kunne se noget ræson i at kigge på toldindsatsen, altså om vi skulle have flere ressourcer på det område. Det er også derfor, jeg i min tale lidt siger, at SF faktisk er villige til at kigge på, om ressourcerne er til stede, vi synes bare ikke, at den fysiske tilstedeværelse er en god idé. For vi skal kigge på, hvad der virker, altså om det er fotoceller, om det er mere mandskab til det internationale samarbejde, som skal optrevle de her netværk og de her bander, der kommer over grænsen.

SF's holdning er, at det ikke er spild af penge, men vi kan bruge pengene bedre på den toldindsats, som virker, i stedet for at have en fysisk person, som De Radikales ordfører også sagde, til at sidde og kigge den ene bil efter den anden igennem. Og så ville jeg retorisk – for nu må jeg jo ikke stille spørgsmål til DF's ordfører – bare spørge: Hvad vil man gøre, hvis der kommer en varevogn over grænsen med polske nummerplader, eller hvad det nu vil være? Vil man så stoppe enhver østeuropæisk varevogn, som er i sin gode ret til at køre over grænsen?

Kl. 22:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 22:13

Peter Skaarup (DF):

Svaret på det tror jeg er, at tolderne jo har en ret god næse for, hvem de eventuelt skal stoppe. Det er jo derfor, man har ansat dem som toldere, så det tror jeg er godt at overlade til dem.

Men siden den her aftale blev indgået, er der jo sket ret meget. Jeg forstår, at SF er lidt i tvivl om, hvad der er det rigtige at gøre, og stadig væk er på undersøgelsesplanet, men jeg skulle hilse og sige, at hvis man ser på facts – og det er jo meget godt nogle gange at se på, hvad der er sket – så er situationen jo graverende. Chefen for det, der hedder Task Force Indbrud, fortæller os jo, at formentlig 50 pct. eller flere af de indbrud, der begås hver eneste år i Danmark, altså over 40.000 i private hjem, begås af tilrejsende kriminelle. Det tal har været stigende, siger han, markant stigende.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge SF om noget. Et er, at man er ked af nogle grænsebomme og sådan noget, men noget andet er, hvad vil SF gøre ved den situation? For det er jo en værre situation, end dengang SF trådte ind i regeringen og ingenting i øvrigt gjorde for at øge antallet af toldere.

Kl. 22:14

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 22:14

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Min lidt polemiske tale til trods er jeg jo enig med DF og hr. Peter Skaarup i, at det er et problem. Det viser tallene, det er et problem. Fra SF's side vil vi bare gerne bruge pengene og ressourcerne der, hvor det virker, og når Rigspolitiet siger, at det her ikke er en vej at gå, det er det ikke i dag, det var det ikke i 2011, så vil vi gerne bruge ressourcerne der, hvor det virker.

Hr. Peter Skaarup spørger mig helt konkret om, hvad SF gerne vil gøre, og noget, vi gerne vil gøre, som DF ikke vil gøre, er at fjerne retsforbeholdet, fordi vi bliver begrænset i vores internationale samarbejde, og mange af de her bander opererer jo på tværs af grænserne. Det er ikke sådan, at de bare kører fra et land og så til Danmark og hjem igen, de passerer igennem en række europæiske lande. Det her er et internationalt problem, det skal løses internationalt.

Kl. 22:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere spørgsmål. Den næste ordfører er hr. Frank Aaen, Enhedslisten.

Kl. 22:15

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Troværdighed og erkendelse af eget ansvar er en meget vigtig del i dansk politik. Det er ikke lige det, vi ser allerstærkest i dag, vil jeg godt sige, og derfor et spørgsmål: Er det ikke korrekt, at planen for nedskæring af antallet af ansatte i SKAT, herunder toldvæsenet, blev vedtaget i VK-regeringens tid med støtte fra Dansk Folkeparti? Hvis hr. Peter Skaarup er uenig i det, synes jeg, det skal siges meget stærkt i det afsluttende indlæg. Der er ingen tvivl om, at det blev vedtaget af Dansk Folkeparti, Venstre og De Konservative. Og det, vi ser i dag, er, at de ikke har så mange ansatte i f.eks. toldkontrollen, og dem mangler vi.

Er det ikke også korrekt, at efterlønnen i al væsentlighed blev fjernet med Dansk Folkepartis hjælp, fordi de fik tre grænsebomme ved grænsen til Tyskland? Hvis det, jeg her siger, er forkert, vil jeg gerne have det at vide. Det er jo helt okay. Det kan være, at jeg husker forkert, men jeg tror desværre, at det er rigtigt. Det kunne jo så rejse det spørgsmål, hvis der skulle komme en ny regering – det håber jeg ikke – hvad der skal betales til den nye regering for at få nogle grænsebomme genopstillet, for jeg går ud fra, at det, der er meningen med det her forslag, er, at de grænsebomme, der blev fjernet, skal genopstilles. Hvad er så prisen, der kan afkræves af den mulige nye regering?

Det synes jeg også ville være godt at få at vide, for jeg synes, at efterlønnen – undskyld, jeg var ved at sige noget forkert – trods alt var en voldsom pris for ingenting, vil jeg sige. Det er jo den næste. Altså, at tro, at grænsebomme kan hjælpe noget som helst på problemet med grænseoverskridende kriminalitet, er jo latterligt. Det kan godt være, at man kan få hejst Dannebrog, men der er jo ikke en eneste tyv i verden, der kunne drømme om at køre hen til en grænsebom og sige: Nåh ja, jeg har forresten lige nogle cykler her, og hvad jeg ellers har stjålet. Det er jo latterligt, fuldstændig latterligt.

Det, der mangler, er jo flere toldere. Det er jo flere ansatte i SKAT. Det er ude i Kastrup Lufthavn. Det kan også godt være, at det er nede ved grænsen og baglandet. Det er også noget underligt noget, at det er EU, der bestemmer, om vi må indrette vores grænsekontrol på den ene måde eller på den anden måde. Jeg synes jo, at vi skulle have lov til at gøre det, som vi gerne vil, og på den måde, der er mest effektiv. Så har vi så desværre fået nogle EU-regler, der gør det sværere, og nogle Schengenregler, der gør det svært. Men det, der mangler, er jo mennesker, der kan kontrollere det og sørge for, at den grænseoverskridende kriminalitet bliver stoppet, så vidt som overhovedet muligt. Og det kan man jo ikke gøre ved at lave lidt fysisk kontrol lige nede ved Padborg.

Jeg synes bare, at Dansk Folkeparti bør kunne svare på det. Det handler dels om deres eget ansvar for, at der er skåret ned i mand-skabet, dels om deres eget ansvar for, at de hellere vil have en ideologisk markering med Dannebrog end en effektiv indsats. Det synes jeg virkelig, og derfor er jeg da sådan set glad for debatten i dag. Jeg synes, det er rigtig godt.

Hvis nogen er i tvivl efter det, jeg har sagt her, så går Enhedslisten ind for, at der bliver ansat flere i SKAT og toldvæsenet til at kontrollere, for vi er fuldstændig enige i, at der ved grænseoverskridende kriminalitet – det er så måske lidt mere end det at stjele cykler, og hvad ved jeg – er brug for en større indsats. Vi har diskuteret det med regeringen i flere omgange, når vi har været i nærheden af finanslovsaftalerne, om man måske ikke skulle ansætte flere i SKAT, for vi er sikre på, at det ville være en overskudsforretning. Det er da en meget bedre debat end en debat om grænsebomme.

Kl. 22:20

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er et spørgsmål. Hr. Peter Skaarup.

Kl. 22:20

Peter Skaarup (DF):

Tak. Jeg tror, det bedste, det mest konstruktive nok er at se fremad. Hvis vi kigger fremad, må man jo sige, uanset diskussionen om, hvem der startede nedskæringerne med færre ansatte inden for SKAT og toldvæsenet, at det handler om at få nogle flere toldere. Det tror jeg Enhedslisten og Dansk Folkeparti er enige om. Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge hr. Frank Aaen, om Enhedslisten som parlamentarisk grundlag for den regering, der sidder nu, vil lægge et pres på regeringen for at få flere toldere.

Man kan sige, at Dansk Folkeparti jo gjorde det, at vi faktisk fik ansat 98 flere toldere plus nogle politifolk som led i den aftale, vi taler om her. Det kan godt være, at Enhedslisten ikke er enig i, hvad lige præcis nogle af de toldere skulle bruges til, det kan godt være, Enhedslisten vil bruge dem lidt anderledes, men det kan vi så tage en diskussion om. Men hvis vi nu kigger fremad, fik vi altså ansat 98 toldere. Det, der er sket, er, at regeringen har skåret en del af dem væk.

Hr. Frank Aaens parti har jo stor indflydelse som støtteparti og lægger navn til finansloven, i hvert fald normalt, for regeringen. Vil hr. Frank Aaen være med til at lægge et pres på regeringen, for at en del af de toldere bliver ansat igen, så vi i hvert fald kan øge bemandingen rundtomkring på de steder, hvor det står rigtig, rigtig sløjt til? For det er vi jo enige om at det gør.

Kl. 22:21

Kl. 22:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 22:21

Frank Aaen (EL):

Det har vi rejst ved hver eneste finanslovsforhandling, og vi fik så også på et tidspunkt ansat nogle flere. Nu skal man lige holde fast i proportionerne, for det, som Dansk Folkeparti var med til at lave sammen med Venstre og Konservative, gjorde, at kurven over antallet af ansatte inden for SKAT faldt sådan her. Det kan godt være, I fik sat nogle ned til at passe nogle grænsebomme ved Padborg, det vil jeg ikke udelukke, men det ændrer ikke ved, at sådan gik kurven i hele jeres tid. Vi fik den så til at stige lidt – vi skulle bare have fået lov til at lade den stige mere – noget, vi har krævet ved hver eneste finanslovsforhandling, men det er ikke altid så nemt at komme igen med det over for regeringen, men vi gør det igen, bare rolig. Jeg synes bare, Dansk Folkeparti bør stå ved sit ansvar for, at antallet af ansatte inden for SKAT er faldet dramatisk i den tid, I havde indflydelse. Det kan ikke være noget, som vi lige pludselig skal tage ansvar for, for det var altså jeres ansvar.

Kl. 22:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Peter Skaarup.

Kl. 22:23

Peter Skaarup (DF):

Som sagt kan vi en anden gang tage den diskussion om, hvad der i sin tid skete under VK-regeringen, men jeg synes, at det, der er det interessante, er at kigge fremad. Det, som Enhedslisten også må måles på, er, hvilken indflydelse Enhedslisten som parlamentarisk grundlag har på den regering, der sidder. Enhedslisten vil ikke være med til grænsebomme, fysiske installationer eller bemanding på selve grænsen. Det er jeg uenig i, men det vil Enhedslisten så ikke.

Men man kunne da i det mindste lægge et markant pres på regeringen for så i hvert fald at få de 98 toldere, som Dansk Folkeparti skaffede hos den tidligere regering, geninstalleret, og så kunne Enhedslisten jo være med til at bestemme, hvordan den kontrol, de skal deltage i, skal foregå. Der må jeg bare sige, at det ikke lykkedes særlig godt for Enhedslisten, i og med at man jo ingen har skaffet, for den lille smule, man skaffede ekstra via en lille bevilling, har man sådan set stort set skåret væk igen på grund af rationaliseringer.

Kl. 22:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 22:24

Frank Aaen (EL):

Det er korrekt. Vi har ikke kunnet vende den udvikling med rationalisering og nedskæringer, som V og K plus Dansk Folkeparti vedtog. Jeg beklager. Jeg er meget ked af det, men det kunne vi altså ikke nå at vende. Vi fik ansat nogle flere. Det svarer nok nogenlunde til dem, I havde fået nede ved Padborg – det vil jeg tro – og så har vi bare fået dem ansat et bedre sted, nemlig til at kontrollere cabotagekørsel og alle de andre ting, vi har med social dumping. Jeg kan bare sige, at vi rejser det krav igen og igen.

Normalt er det ufint at stille spørgsmål til en spørger, som ikke får ordet igen, men nu er det jo sådan, at forslagsstilleren får ordet igen, og så vil jeg bare gerne vide, om man kan stemme for en nulvækst i den offentlige sektor, som jo nok ikke vil give mulighed for at få mange flere toldere ansat.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Det svar må hr. Frank Aaen vente med at få, til han kan stille spørgsmål til hr. Peter Skaarup. Vi går videre i ordførerrækken, og det er nu hr. Joachim B. Olsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 22:25

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg skal på vegne af hr. Ole Birk Olesen holde følgende ordførertale:

Det forslag, vi behandler i dag, er en gammel kending, som Dansk Folkeparti nok mest af alt støver af, fordi vi lige om lidt skal stemme til et europavalg, og man derfor gerne vil have lidt ekstra opmærksomhed. Fred være med det. Vi tager gerne debatten en gang til.

Forslaget indeholder som bekendt et pålæg om, at regeringen skal genetablere den permanente told- og grænsekontrol i Danmark i forlængelse af den tidligere regerings aftale med netop Dansk Folkeparti og en enlig kristendemokrat tilbage i 2011. Allerede dengang udtalte min gode kollega hr. Simon Emil Ammitzbøll, at vi i Liberal Alliance ikke har nogen som helst ambitioner om at forringe den fri bevægelighed, og vi mener, at den aftalte toldkontrol vil være til stor gene for både erhvervslivet og borgerne. I stedet støttede vi et alternativt forslag om at styrke toldkontrollen, men at droppe de nye beton- og bomanlæg ved grænseovergangene. I stedet fremhævede vi, at pengene ville være bedre brugt på flere toldere og bedre efterforskning.

Det er for så vidt ikke så meget, der har ændret sig. Vi vil fortsat gerne være med til at sætte hårdere ind mod grænseoverskridende kriminalitet. Problemet med det forslag, der ligger foran os nu, er blot, at udlændingene først begår kriminaliteten, når de har passeret grænsen og er ankommet til Danmark. Derfor er bombe og betonanlæg mere et politisk symbol end en reel præventiv foranstaltning. Vi kan jo ikke standse folk på vej ind, før kriminaliteten er begået.

I Liberal Alliance ønsker vi en øget grænsekontrol, gerne i form af mere politi og flere toldere, der kan standse mistænkelige biler på vej ud af landet. Så kan man gå målrettet efter skadevoldere og tyvekægte, og vi behøver ikke at genere alle de lovlige borgere, der bare kører over grænsen af private eller forretningsmæssige grunde.

Det bør på denne baggrund ikke være en overraskelse for nogen, at Liberal Alliance agter at stemme imod det her forslag.

Kl. 22:27

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Brian Mikkelsen, ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 22:27

(Ordfører)

Brian Mikkelsen (KF):

Kriminalitetsbekæmpelse er et af det danske samfunds helt store udfordringer. Vi kan se den usikkerhed, den tvivl, det skaber hos almindelige mennesker, at man risikerer indbrud, at hjemmørøverier kan terrorisere almindelige mennesker med en voldsomhed, som vi ikke troede var mulig i Danmark.

Alt det betyder jo så, at man må se, hvad man kan gøre for at bekæmpe kriminalitet. Vi kan også se, at antallet af sigtelser i forhold til udlændinge, østeuropæere, er steget år for år. Det har ikke noget at gøre med, at østeuropæere eller udlændinge er blevet mere kriminelle, men det har noget at gøre med, at vi har et åbent samfund, at vi lever i en moderne verden, hvor folk jo flytter frem og tilbage over grænser, og hvor vi heldigvis også har nogle åbne grænser i Danmark.

Hvad kan vi så gøre for at bekæmpe det? Hovedsagelig er det jo en politiindsats. Det handler om, at man opretter enheder mod indbrud. Det har vi gjort, da vi sad i regering, i VK-regeringen, det har den nuværende regering lavet en copy-paste af, og man har lavet forskellige tiltag for at få bugt med de kriminalitetsudfordringer, der er.

Et af de tiltag, som vi tog, som ville have virket effektivt, var en øget, mere permanent toldkontrol. Den aftale, som vi lavede med et flertal i Folketinget, deriblandt Dansk Folkeparti, i maj måned i 2011, ville have medvirket til mindre kriminalitet i det danske samfund. Det ville ikke have betydet, at der var grænsebomme. Den blev noget oversolgt af partiet, som vi indgik en aftale med, for der ville ikke have været grænsebomme fast rundtomkring, og det blev lige-som symbolet og identiteten bag den aftale, der blev lavet.

Aftalen ville have betydet, at der var kriminalitetskontrol både ind og ud af det danske samfund, ligesom når man kører ind i Sverige hen over Øresundsbroen, hvor der står nogle svenske betjente i et skurhus, som står og holder øje med, om man kommer frem og tilbage. Det ville aftalen have betydet. Det ville have betydet, at man kunne have kontrolleret folk, der kom ind, og folk, der kom ud. Og det er jo et ansvar for den danske stat. Vi lever jo ikke i et sådant forenet USA eller forenet Europa på den måde, at vi ikke har nogen nationale grænser, vi selvfølgelig skal forsvare, og et nationalt land, vi har et ansvar for at beskytte. Så derfor ville den permanente toldkontrol have betydet, at vi kunne have sikret Danmark bedre.

Derfor kan vi også fra konservativ side støtte forslaget her. Vi vil selvfølgelig hele tiden se på, om der er bedre metoder til at løse de udfordringer, der er. Vi skal også sikre os, at det holdes inden for Schengenreglerne, men ideen om at have en permanent toldkontrol kan Det Konservative Folkeparti godt støtte.

Kl. 22:30

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er et par spørgsmål. Det første er fra hr. Frank Aaen, Enhedslisten.

Kl. 22:31

Frank Aaen (EL):

Det er bare et meget enkelt spørgsmål: Er det ikke korrekt, at i VK-regeringens tid faldt antallet af toldere dramatisk?

Kl. 22:31

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 22:31

Brian Mikkelsen (KF):

Det er korrekt, at antallet af medarbejdere i Told og Skat faldt, men det er jo ikke noget mål i sig selv. Det kan godt være, at det er det for Enhedslisten – det håber jeg da ikke at det er – at man skal have flest mulige medarbejdere i en bestemt institution. Det vigtigste for en bestemt institution er, at man gør arbejdet mest muligt effektivt. Målet er jo ikke at få flest mulige medarbejdere. Men det er rigtigt, at man gjorde arbejdet på en anderledes måde, bl.a. på grund af en bedre udnyttelse af it, bedre logistik, så derfor var der ikke brug for så mange medarbejdere mere. Det var jo godt for samfundet, og det var også godt for hr. Frank Aaen, at man ikke brugte unødvendige skattepenge på noget, som kunne være lavet mere effektivt.

Kl. 22:31

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 22:31

Frank Aaen (EL):

Det er jeg sådan set da helt og fuldstændig enig i, men jeg forstod ordføreren sådan, at man nu gerne vil have nogle flere til at kontrollere ved grænserne. Det støtter jeg sådan set også, det går jeg fuldstændig ind for, både fordi jeg tror, det er en god forretning, og det også er godt for samfundet. Men når man nu stiller sig op med det krav, skulle man måske så ikke lige forholde sig til, at man selv har været med til at skære antallet af toldere ned? Det synes jeg da bare. Man må da tage lidt ansvar for den politik, man har ført over nogle år, ellers er det jo det rene hykleri.

Kl. 22:32

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 22:32

Brian Mikkelsen (KF):

Ja, jeg står ved det hele, også det, vi lavede i de 10 år, vi havde en VK-regering, for det var en regering, som gjorde en masse gode ting for det danske samfund, bl.a. at vi ikke brugte unødvendige ressourcer i den offentlige sektor på nogle institutioner, som godt kunne klare sig med færre medarbejdere. Det er jo ikke et mål i sig selv at have flest mulige medarbejdere, det er bedre at kanalisere de medarbejdere hen til, hvor de gør større nytte. F.eks. har demografien betydet, at der er brug for flere medarbejdere i sundhedssektoren end i andre sektorer. Og sådan flytter man jo medarbejdere frem og tilbage. Toldindsatsen skal intensiveres, og det kan man godt gøre ved at flytte rundt på de ressourcer, der er.

Kl. 22:33

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 22:33

John Dyrby Paulsen (S):

Tak. Jeg lyttede jo sådan til ordføreren tale, specielt den sidste del, og jeg skal bare lige være sikker på, at jeg forstod det rigtigt. Altså, ordføreren siger, at vi skal bruge midlerne i den offentlige sektor effektivt, og det er jeg jo meget enig i. Derefter går ordføreren over til at sige, at den mest effektive måde at bruge toldmidlerne på er at sætte en permanent kontrol op ved grænserne. Har jeg misforstået det helt, eller var det det, jeg hørte ordføreren sige til allersidst i ordførelsen?

Kl. 22:33

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 22:33

Brian Mikkelsen (KF):

Man skal jo forstå, hvad forslaget handler om. Det er jo et forslag, der er fremsat på baggrund af en aftale, som vi indgik i maj måned 2011. Den aftale fik sit eget forløb af mange forskellige årsager, men det, der var klart i aftalen, og som K og V stod bag, var det med en permanent toldkontrol, som ikke betød, at man havde grænsebomme, som ikke betød, at der skulle stå 100 mand nede ved Kruså, men som betød, at man selvfølgelig skulle flytte ressourcerne hen til de steder, hvor det var mest nødvendigt – en flyvende grænsekontrol. Og så var der godt nok også noget med et skurhus, hvor de stakkels toldere kunne komme ind og få noget varme, men det var altså ikke sådan, at hver enkelt bil skulle stoppe ved toldkontrollen. Det siger sig selv, at den bedste og den mest effektive politiindsats jo foregår ved at finde ud af og identificere, hvor man f.eks. kan gribe fat i indbrudstyre eller andre former for kriminelle, og det er ikke automa-

tisk ved grænsen. Men det, at man har en mulighed for at foretage kontrol ved grænsen – både ind i Danmark og ud af Danmark – er en effektiv metode til at bekæmpe f.eks. indbrudstyveri.

Kl. 22:34

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 22:34

John Dyrby Paulsen (S):

Undskyld mig, hvis jeg er sådan lidt forvirret, for nu lød det pludselig, som om ordføreren syntes, at det var godt med den her, jeg tror, ordføreren kaldte det en flyvende grænsekontrol, vel forstået på den måde, at politiet og tolderne skal kunne lave deres indsats, deres politiindsats, deres toldindsats, ikke bare ved grænsen, men også andre steder i landet, og at de, hvis de så har brug for at få varmen, skal ned og stå i et skur ved grænsen. Ja, det er sat lidt på spidsen, men sådan hørte jeg det i virkeligheden, og der må jeg stadig vende tilbage til spørgsmålet: Synes Det Konservative Folkeparti virkelig, at ressourcerne er mest effektivt brugt, ved at man laver en grænsekontrol ved grænsen, frem for at man bruger dem på en baglandsindsats og på den her, jeg tror, ordføreren kaldte det en flyvende indsats? Er det sådan, man skal forstå det?

Kl. 22:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 22:35

Brian Mikkelsen (KF):

Det bliver en lang diskussion, og jeg er belastet af, at jeg er tidligere justitsminister, og derfor har jeg en vis viden om den indsats, der er på det område. Det er soleklart, at den bedste indsats, som politiet kan gennemføre, selvfølgelig er ved en målrettet indsats forskellige steder, hvor det er mest sandsynligt at man kan foretage pågribelse af kriminelle og have en kriminalitetsforebyggende indsats. Men det er lige så klart, at det, når vi taler om den indsats, som bliver foretaget ved vores grænser – ved indgangen og udgangen i forhold til det danske samfund – når det gælder de mange udlændinge, som også kommer til Danmark hovedsagelig for at begå indbrud, når man nu tager dem i forbindelse med det, altså så i nogle situationer er nemmere at være agtpågivende ved de fysiske grænser. Det er jo f.eks. også årsagen til, at svenskerne har en kontrol ved Øresundsbroen; de har fast nogle politifolk eller toldere stående ved grænseovergangen til Sverige. Og der er det ikke sådan, at man, når man kører derover, altid bliver stoppet – jeg kører relativt tit derover, og jeg er sådan set aldrig nogen sinde blevet stoppet – men de er der og kan holde øje. Og derfor er det bare et spørgsmål om at have den mest mulige effektive indsats, og det kan man altså gøre ved at sikre, at der er en permanent toldkontrol.

Kl. 22:36

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Eller var der lige et spørgsmål mere? Ja, det var der fra fru Sanne Bjørn; det var så lige i sidste øjeblik. Værsgo.

Kl. 22:37

Sanne Bjørn (RV):

Tak for det. Jeg skal bare lige forstå ordføreren rigtigt, og så må den tidligere justitsminister jo belære mig korrekt med sin store viden på området: Er det rigtigt, at nye kontrolanlæg mindsker den grænseoverskridende kriminalitet? Er det det, ordføreren mener?

Kl. 22:37

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 22:37

Brian Mikkelsen (KF):

Det, der er sagens kerne, når man laver en kriminalitetsforebyggende indsats, er jo, at man ved hjælp af forskellige analyseredskaber foretager en indsats der, hvor det er mest effektivt, simpelt hen fordi man i det danske samfund har knappe ressourcer, ikke har lige så mange betjente og toldere, som de har i de andre lande, som vi normalt ville sammenligne os med; vores politistyrke er ikke så stor. Det betyder jo så, at man må foretage en afvejning og en prioritering af, hvor indsatsen skal være. Derfor er vi f.eks. imod, at der er fysiske grænseboomme ved grænserne. Og vi ville også være imod, at man placerede 2.000 folk ved enten den dansk-tyske grænse eller den dansk-svenske grænse eller oppe i Kattegat mellem Norge og Danmark, det ville vi være imod. Men det, at man har en permanent toldkontrol, er altså med til at sikre, at man har en overvågning og en opmærksomhed på den trafik, der er frem og tilbage hen over landegrænserne.

Kl. 22:38

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Sanne Bjørn.

Kl. 22:38

Sanne Bjørn (RV):

Så skal jeg bare lige forstå det helt præcist: Det vil altså sige, at ordføreren mener, at den grænseoverskridende kriminalitet kan mindskes ved at opføre toldanlæg?

Kl. 22:39

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 22:39

Brian Mikkelsen (KF):

Vi er i Det Konservative Folkeparti af den opfattelse, at kriminalitetsbekæmpelse bl.a. foregår ved, at man har en permanent toldkontrol. Det er vores opfattelse i forhold til den grænseoverskridende kriminalitet, der er. Men det skal jo ses som et led i en strategi, hvor der er en flerhed af mange forskellige indsatsområder.

Kl. 22:39

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ønsker hr. Peter Skaarup at stille spørgsmål til ordføreren? Så er det hr. Peter Skaarup.

Kl. 22:39

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Jeg vil bare lige spørge ordføreren for De Konservative, om ikke det på ordføreren virker lidt, som om at der er nogle her i salen, der måske ikke har sat sig særlig godt ind i, hvad der egentlig var tanken med den aftale, der blev indgået mellem VK-regeringen og Dansk Folkeparti om permanent toldkontrol, i og med at der kommer nogle ting frem, som virker, som om man ikke har læst aftalen. Det var det ene.

Det andet er: Kan hr. Brian Mikkelsen bekræfte, at en af de sådan meget jordnære forudsætninger i aftalen jo var, at Danmark skulle gøre det samme, som svenskerne har gjort – altså når de har bemandet deres anlæg på Lernacken for kontrol, når man kører fra Danmark til Sverige – og at man skulle oprette den samme kontrol i de bokse, der egentlig blev bygget, da Øresundsforbindelsen blev etableret i sin tid? Det skulle bare være i forhold til kontrollen mellem Sverige og Danmark, altså sådan at Danmark bemandede de bokse, der var etableret, ligesom Sverige i dag har bemandet de bokse, de jo har samme sted. Kan ordføreren ikke bekræfte, at det jo var sådan den meget jordnære udgave af aftalen, og som de fleste nok ville synes var helt fint?

Kl. 22:40

Kl. 22:43

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 22:40

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 22:43

Brian Mikkelsen (KF):

Jo, jeg kan svare bekræftende på både første spørgsmål og andet spørgsmål. For på det tidspunkt i sommeren 2011 var debatten jo blevet skruet så højt op i sin retorik, at man ikke fik kigget på det konkrete indhold af aftalen. Det blev ligesom til, at så gjorde man det ene og undlod at gøre det andet.

Det, som jo var et fokusområde for VK-regeringen sammen med Dansk Folkeparti, var jo en effektiv kriminalitetsbekæmpelse. Og det var en af metoderne. En af metoderne var en permanent toldkontrol, bl.a. med den konstruktion, som hr. Peter Skaarup fortæller om nu her, altså at man kiggede til Sverige og så på de eksempler, man havde der, hvor kontrollen jo ikke er til hinder for den fri mobilitet.

Der er ikke nogen, der holder i timevis og venter på at køre over Øresundsbroen ind i Sverige, fordi der er nogle toldere og der er nogle sikringshuse, som man kører forbi. Derfor kiggede man til Sverige for at se, om det kunne lade sig gøre fleksibelt og nemt at have en effektiv kriminalitetsbekæmpelse ved selve den fysiske grænse. Og det var det, der var intentionen som led i en samlet strategi imod bl.a. indbrudstyveri.

Kl. 22:42

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Peter Skaarup.

Kl. 22:42

Peter Skaarup (DF):

Jeg takker for bekræftelsen og vil egentlig bare sige tak til De Konservative for den her meget jordnære ordførertale, der blev holdt. Og så vil jeg også spørge De Konservative, om et af problemerne med den nuværende regerings tilgang til det her i virkeligheden ikke er, at man ikke har set kendsgerningerne i øjnene, nemlig at der siden dengang, der blev lavet den aftale om permanent toldkontrol, faktisk er sket en yderligere forværring i kriminalitetsbilledet, som gør, at man faktisk bør reagere med endnu mere – ikke bare i forhold til toldkontrollen, men også på andre områder.

Kl. 22:42

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 22:42

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg har en bekymring med den nuværende regering, og det er ikke, at de ikke tager det alvorligt. For selvfølgelig tager de det også alvorligt, når vi oplever et problem med indbrudstyveri og et stigende antal udenlandske sigtelser.

Men jeg har den bekymring, at man ikke er villig til at tage de nødvendige redskaber i brug. Man taler, og man kan se, der er et problem, men man er ikke villig til at tage de nødvendige redskaber, som kan virke barske, men som er effektive – og som selvfølgelig skal holde sig inden for både Schengenregler, lovgivning og alle mulige andre konstruktioner – i brug.

Der bliver man altså nødt til at tage hårdere fat for at sikre, at vi får stoppet den vækst, der er i sigtelser i forhold til udlændinge. Og det kan man gøre ved hjælp af mange, mange forskellige redskaber. Og der er jeg bange for, at regeringen desværre snakker for meget og handler for lidt.

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg vil bare høre Konservatives ordfører – og det er selvfølgelig et retorisk spørgsmål efter at have hørt talen – om han er enig med sin kollega, Bendt Bendtsen, der for 11 dage siden, den 9. maj 2014, altså i år, var ude at sige, at grænsebomme ikke hjælper, at han ikke ønsker lukkede grænser, og at han ikke ønsker grænsebomme. Hvad har ordføreren at sige til det?

Kl. 22:44

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 22:44

Brian Mikkelsen (KF):

Det er jeg helt enig i. Det var også derfor, jeg slog fast i min tale heroppefra, at vi er imod grænsebomme. Jeg tror ikke, grænsebomme i sig selv hjælper noget. Da jeg var et lille barn og vi skulle til Tyskland og der var grænsebomme specielt nede ved Krusåovergangen, hvor man holdt i kø i lang tid, var der ikke nogen effektiv toldkontrol, bare fordi man skulle sidde og vente på nogle bomme. Nej, det, en permanent toldkontrol betyder i vore dage, er, at den foregår som led i en samlet politiindsats, hvor man intelligent og ved hjælp af forskellige analyseredskaber ser på, hvor der er den største sandsynlighed for, at man kan gøre en effektiv kriminalitetsbekæmpende indsats. Det gør man bl.a. ved at være permanent til stede med en effektiv toldkontrol, og det er ikke ved hjælp af grænsebomme, det er ved at være til stede og kunne gribe ind.

Kl. 22:44

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Lisbeth Bech Poulsen.

Kl. 22:44

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Men hr. Bendt Bendtsen forholder sig med sin udmelding til det, DF har været ude at sige, og til Venstres udmelding. Grænsebomme er nærmest blevet noget slang for den her permanente tilstedeværelse ved grænsen. Det, Bendt Bendtsen jo siger i den her artikel, der kom på DR's hjemmeside den 9. maj, for 11 dage siden, er, at det er det internationale samarbejde, der skal styrkes; det er ikke den fysiske tilstedeværelse. Så medmindre jeg har misforstået hr. Brian Mikkelsen, må der jo netop menes det, som mange af os andre her i salen siger, nemlig at vi gerne vil styrke det internationale samarbejde for at komme det her til livs, mens det at være fysisk til stede ikke er det, vi vil. Det er i hvert fald det, hr. Bendt Bendtsen udtrykker i den her artikel, nemlig at det er det internationale samarbejde, der tæller.

Hvis ordføreren er enig i den udlægning, giver det jo ikke nogen mening at støtte DF's forslag. Så giver det jo mere mening at gå sammen med os andre og sige, at det er det internationale samarbejde, der skal styrkes.

Kl. 22:46

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 22:46

Brian Mikkelsen (KF):

Kriminalitetsbekæmpelse foregår jo over en bred front både nationalt og internationalt. Det er ligesom på et fodboldhold, hvor reserverne er lige så vigtige som anføreren, hvis man ser på, at man sådan

skal kunne supplere hinanden. Spørgsmålet om permanent toldkontrol kan ikke sammenlignes med det Europolsamarbejde, vi har, kan ikke sammenlignes med, at vi i mit parti, Det Konservative Folkeparti, meget gerne meget hurtigt vil have fjernet retsforbeholdet. For det er klart, at den måde, man bedst bekæmper kriminalitet på, er ved at have et samarbejde hen over landegrænserne.

Det er soleklart for Det Konservative Folkeparti og også for vores spidskandidat til Europa-Parlamentet, Bendt Bendtsen, at vi skal have styrket det internationale samarbejde. Vi er ikke for fysiske grænsebomme, vi er for en effektiv national kriminalitetsbekæmpende indsats og en effektiv international kriminalitetsbekæmpende indsats.

Kl. 22:46

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Så er det hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 22:47

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg må indrømme, at jeg også bliver lidt forvirret lige nu. For som jeg forstår det, meldte Venstre for noget tid siden ud, at de ikke gik ind for grænsebomme – de ville hellere bruge pengene på nogle andre ting. Så sagde DF dengang som et svar på Venstres udmelding, at de gerne ville have grænsebomme. Jeg går ud fra, at det her beslutningsforslag er sådan, at det repræsenterer DF's politik, og nu støtter Det Konservative Folkeparti her i Folketinget så DF's politik, altså det her beslutningsforslag.

Jeg synes da, der er noget, der ikke helt hænger sammen, nemlig de udmeldinger, som hr. Bendt Bendtsen er kommet med, og det, at man støtter DF's beslutningsforslag her i salen.

Kl. 22:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 22:47

Brian Mikkelsen (KF):

Der er ikke noget hokusfokus i det. Den 11. maj 2011 indgik den daværende VK-regering en aftale med Dansk Folkeparti – det gjorde vi for øvrigt også med Per Ørum Jørgensen fra det daværende Kristendemokraterne. Vi indgik en aftale med Dansk Folkeparti, men den aftale handlede ikke om grænsebomme. Den handlede om en mere permanent intensiveret toldkontrol ved de danske grænser. Og det gjorde vi ud fra, at vi oplevede og erfarede, at der var en stigning i antallet af udenlandske kriminelle i Danmark. Vi kunne så gribe ind ved at have en mere permanent toldkontrol. Det var ud fra en politimæssig vurdering, det var ud fra en politisk vurdering, og det var som led i en samlet kriminalitetsbekæmpende indsats, som selvfølgelig skulle holde sig inden for Schengenreglerne. Og det er en *flig* af den indsats, der bliver lavet på politiets område.

Så vores politik er fuldstændig klar på det område: Vi holder os til, at vi selvfølgelig står ved den aftale, vi lavede i maj 2011. Der er ikke ændret et komma i den aftale, og vi løber ikke fra den aftale. Vi står selvfølgelig ved den, og den handler ikke om grænsebomme

Kl. 22:49

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 22:49

Joachim B. Olsen (LA):

Det var et fint svar. Så mangler vi selvfølgelig at få afklaret, når DF kommer på talerstolen, om det her beslutningsforslag bevirker, at der skal sættes permanente grænsebomme eller anden form for perma-

nent installation op ved grænserne. Hvis det er tilfældet, må vi jo så få uddybet, om Det Konservative Folkeparti er enige i det.

Kl. 22:49

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 22:49

Brian Mikkelsen (KF):

Der er såmænd ikke så meget at være uenige om, fordi det jo er en aftale, vi har indgået. Den indgik vi i maj måned 2011 fra V og K's side med Dansk Folkeparti, og der var nogle forudsætninger for den. Så kan hvert parti jo have sine meninger. Jeg ved ikke, præcis hvad Dansk Folkeparti mener om grænsebomme eller ej.

Jeg kan konstatere, at vi ikke er for, at der placeres faste, stationære grænsebomme, for vi er for åbne grænser; men vi er også for en permanent effektiv toldkontrol, og den kan jo have mange forskellige fysiske udformninger. Men den permanente toldkontrol hænger altså sammen med den internationale indsats på alle mulige andre områder.

Kl. 22:50

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 22:50

(Ordfører for forslagsstillerne)

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Det er jo herligt på det her sene tidspunkt at diskutere en fornuftig aftale, som Dansk Folkeparti var med til at lave her for 3 år siden. Den lever stadig væk og er genstand for en meget spændende og aktiv diskussion – senest her også, da Venstre kom med nogle holdninger til tingene for ikke så længe siden i Jyllands-Posten.

Jeg vil lige rulle tiden tilbage til 2001, hvor Danmark jo meldte sig ind i Schengensamarbejdet, og hvor vi afskaffede vores nationale grænsekontrol som konsekvens af det, men samtidig sagde til hinanden – ikke fordi jeg var enig – at så må man da så i det mindste lave en grænsekontrol eller en intern grænsekontrol, altså lige inde over grænsen, hvor man havde tilstrækkeligt personale til at tage sig af den nye udfordring, der fulgte med, i og med at man havde afskaffet grænserne mellem de enkelte lande, fordi det var så vigtigt at lave en mobil kontrol inde i landet. Det samme sagde man i f.eks. Københavns Lufthavn, altså at det var nødvendigt med væsentlig flere politifolk og toldere for at kunne sikre sig, at vi kunne varetage den eksterne kontrol over for omverdenen, for lige pludselig var Danmark jo Schengenlands indgang, hvis man kom udefra og skulle ind i Schengenområdet via et fly, der kom fra uden for Schengenområdet.

Hvad er der så sket siden? Ja, samtidig med at danskerne slet ikke er blevet spurgt, om vi ville være med til at afskaffe vores grænser og grænsekontrol på det tidspunkt – og det er danskerne jo stadig væk ikke – beholdt man faktisk ikke fra skiftende regerings side den tilgang til det, nemlig at der skulle være flere til at stå for den interne kontrol, når man nu afskaffede grænserne i forbindelse med Danmarks indtræden i Schengensamarbejdet. Det betyder, at man i Københavns Lufthavn har fået væsentlig flere passagerer, men også har fået væsentlig færre til at stå for kontrollen, både når det gælder politi og anden form for kontrol, nemlig toderne. Det betyder også, at man ved den dansk-tyske grænse og inden for grænsen har væsentlig færre til at tage sig af indsatsen, og man har ikke gjort noget for at opveje den indsats på et senere tidspunkt.

Hvad er konsekvenserne? Samtidig med at vi, som vi jo diskuterer i den her europaparlamentsvalgkamp i øjeblikket, har brudt alle forudsætninger for østudvidelsen, nemlig på den måde, at der kommer væsentlig flere østarbejdere, end nogen havde regnet med, da

man accepterede østudvidelsen i sin tid, er der også kommet væsentlig flere – specielt de seneste år – kriminelle, bl.a. fra Østeuropa, der begår kriminalitet i Danmark. Og hvorfor? Jo, selvfølgelig fordi man jo ikke sørgede for at tage højde for, at Danmark afskaffede grænsen der i 2001.

Nu står vi så heldigvis, kan man sige fra danskernes side, forud for et europaparlamentsvalg, hvor man jo så i hvert fald har mulighed for over for partierne at signalere, hvad man gerne vil, og jeg kan i hvert fald sige, når jeg kommer ud i landet i forbindelse med en valgkamp som den her, at så er der meget, meget stor tilslutning til grænsekontrol, også permanent, hvis det er det, man ønsker, og også gerne med politi. Det må vi så ikke for Schengen, men det, vi så diskuterer i dag, er, om man skulle have toldere i hvert fald på grænsen, for det må vi jo gerne; det gør alle de andre lande.

Hvis vi ser på facts, hvad der gennem de seneste år er sket, hvad der siden er sket, også siden den her famøse toldaftale blev indgået mellem den tidligere regering og Dansk Folkeparti, ser vi, at det desværre er sådan, at antallet af sigtelser, som jeg også har været inde på under debatten, er steget voldsomt, specielt fra de østeuropæiske landes side, som er omdrejningspunktet her. I 2007 var der 4.323 sigtelser mod østeuropæere; i 2009 var der 6.453; i 2010 var der 6.778; i 2011 var der 7.490, i 2012 var der 10.032. Det er jo den udvikling, vi desværre ser. Hvis man spørger dem, der har med det her at gøre, så siger toldernes formand jo, at vi får rigtig meget narko ind over landets grænser, fordi man er så få toldere til at kontrollere tingene. Hvis vi ser på, hvad chefen for Task Force Indbrud siger, den task force, vi jo bl.a. lavede også som en konsekvens af diskussionen i 2011, det var også en del af aftalen i sin tid med regeringen omkring den såkaldte 2020-plan, nemlig den her Task Force Indbrud, så siger chefen for den, at det står væsentlig værre til i de her år, end det har gjort tidligere.

Kl. 22:55

Han siger, at tidligere vurderede man fra Task Force Indbruds side, at organiserede danske kriminelle stod for ca. 30-35 pct. af alle indbrud, og at de lokale indbrudstyre stod for 25-30 pct., og at omrejsende indbrudstyre stod for 30-35 pct. Men som han siger, han hedder i øvrigt Karl Erik Agerbo: Men det tror jeg ikke holder længere, jeg tror, at de omrejsende kriminelle står for op imod 50 pct. af de indbrud, der bliver begået i øjeblikket. Han siger i øvrigt så, at langt størstedelen af dem er rumænere, hvad angår de indbrud på den her side af Storebælt. Han siger så, at vi ser en del litauere i Danmark, men de opererer i den vestlige del af landet. Så han peger på noget helt grundlæggende, som vi skal gøre noget ved. Det, der så er spørgsmålet, er, hvad vi gør ved det, og hvad regeringen gør ved det. Det er jo desværre meget fattigt. Der snakkes om, at det ikke duer med grænsebomme – uha, uha, uha. Og fysiske installationer duer slet ikke. Nej, vi skal lave en efterretningsbaseret kontrol.

Må jeg ikke godt lige sige til skatteministeren, som så desværre ikke havde tallene for antallet af medarbejdere med her i dag, hvor vi diskuterer de her ting, at hvis man sammenligner med, hvad andre lande har af toldere, er Danmark håbløst bagefter. I Norge har man ca. 800 årsværk, i Sverige har man ca. 2.500 årsværk, og – afhængig af hvordan man gør det op – så har vi i Danmark mellem 150 og 260 årsværk, der tager sig af den her indsats. Så vi har altså ca. en tiendedel eller måske under en tiendedel toldere, der tager sig af den her opgave i forhold til, hvad svenskerne har.

Når man så tager til Sverige, hvad sker der så? Ja, vi var inde på det tidligere under debatten, de anlæg, man har lavet i forbindelse med Øresundsbroen, er jo bemandet på den svenske side. Så der er altså nogle toldere, der kan vade ud og sige: Ud fra vores toldernæse er det en god idé at få fat i lige præcis den bil, der kommer der. Når man tager færgen fra Helsingør til Helsingborg, vil man se, at der står nogle svenske toldere – mange af Folketingets medlemmer har sikkert prøvet det – og vinker folk fint forbi. Det er ikke noget, der

for nogen er generende, men de har dog muligheden for, hvis de nu tænker, at en pågældende bil har bagagerummet fuld af fladskærme eller narko, og så var det måske en god idé at vinke den ind til siden – de har altså muligheden for at gøre noget ved det. Ud fra deres toldernæse er de altså ret flinke til også at få nogle beslaglæggelser, som er ret voldsomme, vel at mærke beslaglæggelse af noget, der er kørt hele vejen op over den dansk-tyske grænse, igennem Danmark og altså gerne skulle ende oppe i Sverige. Det gør de så tit og ofte ikke, fordi svenskerne har rigtig mange toldere til at tage fat i dem.

Det burde jo egentlig være unødvendigt at forklare det, men for Folketingets medlemmer er det åbenbart lidt nødvendigt, for vi har altså en regering, som, selv om nogle af partierne, altså Socialdemokraterne og SF – sidstnævnte, der tidligere var med i regeringen – faktisk har argumenteret for grænsekontrol, ikke går ind for det længere, og de gør desværre ikke rigtig noget ved det. Det er egentlig det, der er mest træls, på godt gammeldags jysk, synes jeg, at vi alle sammen ved, at der er kæmpe problemer, og det er en motorvej ind i Danmark med narko, indbrudstyre, og de rejser så også ud igen med de gode tyvekoster, mens narkoen bliver her eller bliver transporteret videre til Sverige, men der er ikke rigtig nogen, der gør så meget ved det, og der er ikke rigtig nogen, der har nogen forslag til, hvad man kan gøre. Jo, måske flere toldere, og jeg synes da, det er fint, at Enhedslisten siger det, men skulle vi så ikke se at få ansat nogle flere og måske bare nærme os det, som svenskerne eller nordmændene har? Det var jo det, Dansk Folkeparti forsøgte på med den aftale, som vi også diskuterer.

Så vil jeg også godt lige til sidst komme ind på, hvad det så er, andre lande gør. Jamen laver de grænsekontrol? Ja, det gør de da. Hvad gør franskmændene nede ved Calais? Hvad gør englænderne ved Dover? Hvad gør tyskerne over mod Polen? Prøv at spørge nogle af de turister eller vognmænd, som er danskere og rejser rundt omkring i Europa, så kan man få masser af beretninger om, hvor flinke man er til at lave kontrol. Hvorfor gør man det? Er det for sjov, er det for at opsætte nogle grænsebomme – for tyskernes vedkomme – i hvert fald ikke rød-hvide? Nej, det handler da ikke om det, det handler om, at det helt i overensstemmelse med sund fornuft er sådan, at der er masser af beslaglægge, så derfor har man grænsekontrol. Det er da ikke for sjovs skyld, det er da, fordi der er noget at få fat på.

Kl. 23:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er et par spørgsmål, og først er det fra hr. Frank Aaen.

Kl. 23:01

Frank Aaen (EL):

Det er bare et spørgsmål, jeg har stillet nogle gange undervejs. Altså, vi går ind for, at man skal ansætte nogle flere toldere, og det gør vi ikke mindst af hensyn til SKAT, der er også økonomisk kriminalitet og mange andre ting, vi godt kunne trænge til mere kontrol af. Men når nu Dansk Folkeparti siger, at man vil have nogle flere ansatte, skulle man så ikke selvkritisk sige, at det var dumt, at man i flere år stod bag en politik, der indskrænkede antallet af ansatte inden for SKAT – er vi ikke enige i, at det var dumt?

Kl. 23:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 23:01

Peter Skaarup (DF):

Altså, jeg er i hvert fald enig i, at den beskæring, der skete i antallet af ansatte hos SKAT, ikke var noget, man bare lige skulle gøre uden at kigge på, hvad det så kom til at betyde. Derfor foreslog Dansk Folkeparti jo også flere gange, at man ansatte ekstra toldere, og det

fik vi gennemtrumfet i forbindelse med en finanslov. Vi fik det så også gennemtrumfet i forbindelse med den her såkaldte 2020-plan, og af den indgåede grænsekontrolaftale fremgår der et antal på 98 ekstra toldere.

Så jeg synes, at man i stedet for at kritisere Dansk Folkeparti, der jo ikke sad i regering på det tidspunkt, det var VK, der sad i regering, egentlig burde påskønne, at man på præcis det område, vi beskæftiger os med i dag, i nogle omgange fik ekstra toldere ansat – i forbindelse med aftalen lidt længere tilbage var det 50, og så var det 98 i forbindelse med den aftale, der blev indgået i 2011.

Så i stedet for at kritisere det burde Enhedslisten måske have gjort noget andet som støtteparti for en regering, som jo trods alt kan fældes af Enhedslisten den dag i morgen, hvis man vil det. Det vil man ikke, men hvis man havde villet det, kunne man jo godt have stået fast på, at der skulle være 98 ekstra toldere, som var det, Dansk Folkeparti var med til at få gennemtrumfet.

Hvis man havde gjort det, var vi i hvert fald kommet til at stå bedre, end vi gør i dag, hvor der jo ikke er 98 ekstra toldere.

Kl. 23:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Frank Aaen.

Kl. 23:03

Frank Aaen (EL):

Nej. Men vi har fået ansat flere til bl.a. at bekæmpe social dumping. Det kunne man måske også lige notere sig.

Det er bare det, at når man nu har så travlt med det her, vil jeg sige, at i den periode, hvor Dansk Folkeparti var bærende for den gamle regering, VK-regeringen, faldt antallet af ansatte inden for SKAT med tusinder. Så kan det godt være, at man til sidst fik 98 til at stå nede i Kruså ved grænsen til Tyskland, men det var jo tusinder, I var med til at sikre blev fyret fra SKAT. Det synes jeg da nok er værd lige at tage med i sin retorik, når man nu forklarer, hvad der er sket, og hvad man er utilfreds med.

Så en ting mere: Disse 98, man fik, var det nok for reelt at fjerne efterlønnen? For det var den aftale, det indgik i: at man reelt fjernede efterlønnen.

Kl. 23:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 23:04

Peter Skaarup (DF):

Altså, jeg synes, Enhedslisten har en tendens til ikke rigtig at køre det efter de spilleregler, som vi andre forsøger på at køre det efter. For når man er parlamentarisk grundlag for en regering, handler det om at opnå fremskridt, og om ikke kæmpe fremskridt, så i hvert fald mindre fremskridt.

Der ville det egentlig have klædt Enhedslisten at arbejde ud fra det grundlag, som Dansk Folkeparti faktisk lagde – det var en inder-sideaflevering, sådan at bolden egentlig bare skulle skubbes i mål af Enhedslisten, hvis man havde stået fast på, at der skulle komme de her ca. 100 ekstra toldere. I stedet for blev man spist af med en aftale om lidt flere penge, som så blev spist op af den rationaliseringsgevinst, som Enhedslisten kritiserede den tidligere regering for.

Altså, jeg kan egentlig ikke rigtig forstå, hvorfor man ikke bare vælger at arbejde i stedet for at kritisere fortiden.

Kl. 23:05

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 23:05

John Dyrby Paulsen (S):

Tak, formand. Jeg vil egentlig gerne ind på finansieringen af det her forslag. Det koster jo 150 mio. kr. til de her permanente grænseanlæg, og derudover koster det 120 mio. kr., hvilket er mere end i det oprindelige forslag fra 2011. Det er jo mange penge, og jeg kan se, at Dansk Folkeparti gerne vil finansiere det her ved bl.a. at trække fra ulandsbistanden. Hvis man ser på de samlede ønsker fra Dansk Folkeparti opgjort over de sidste par år, når vi op på ønsker for 155 mia. kr., og en hel del af de 155 mia. kr. er finansieret ved at skære ned på ulandsbistanden. Man kan jo ikke bruge de penge flere gange, og selv om der ikke er 155 mia. kr. – langt fra endda – i udviklingsbistanden, så har Dansk Folkeparti som sagt brugt dem flere gange, og nu bruger Dansk Folkeparti dem så igen.

Må jeg så ikke spørge: Hvis de skulle bruges til det her, og hvis Dansk Folkeparti fik lov til at gennemføre det her, hvad var det så for forslag ud af de 155 mia. kr., der ikke skulle gennemføres?

Kl. 23:06

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 23:06

Peter Skaarup (DF):

Nu er det sådan, at hvis man finansierer nogle omkostninger ved at bruge en bestemt sum penge fra et eller andet, så kan man jo ikke finansiere de omkostninger, før man har brugt de penge. Og der er ikke nogen – desværre – der har villet være med til at bruge en finansiering, der hedder en lidt lavere ulandsbistand. I stedet for har den regering, vi har nu, jo gjort én ting hele tiden, næsten, og det er at sætte ulandsbistanden op og op og op.

Det, vi siger fra Dansk Folkepartis side, er, at vi jo godt kunne operere med en lidt lavere udgift til ulandsbistanden, i og med at der faktisk er en del af de ulandsmidler, vi giver i dag, som ikke har den helt store effekt; det er der jo masser af undersøgelser der viser.

Jeg vil så i øvrigt slet ikke anerkende, at det nødvendigvis betyder en kæmpe udgift. Prøv lige at tænke på, hvor mange fængselspladser vi kan spare, hvis vi får sagt til en del af de østeuropæere – bare en lille del – der kommer til Danmark for at lave kriminalitet, at der altså er et værn mod det via en skærpet grænsekontrol.

Kl. 23:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. John Dyrby Paulsen.

Kl. 23:07

John Dyrby Paulsen (S):

Jo, hr. Peter Skaarup, men sådan fungerer det jo ikke, når vi finansierer forslag som det her. Vi kan jo ikke finansiere det med fugle på taget og synsninger fra Dansk Folkepartis side; det skal ligesom bindes sammen. Det er jo rigtigt, når jeg siger, at Dansk Folkeparti har finansieret en hel del af de forslag ud af de 155 mia. kr. – nej, jeg tror, at Dansk Folkeparti kalder det ønsker – ved at bruge ulandsbistanden. De har altså brugt dem adskillige gange, og det er bare det, jeg forsøgte at få et svar på. Det får jeg så ikke, okay.

Men så vil jeg godt vende tilbage til en anden ting. Jeg hørte, at man fra Det Konservative Folkepartis side sagde, at der var tale om nogle skure, som tolderne kunne gå ind i for at holde varmen. Er det ikke en misforståelse? vil jeg spørge hr. Peter Skaarup. Var det, Dansk Folkeparti foreslog dengang, ikke permanente bygninger, der er betydelig mere i end bare et sted, hvor man kan få lidt varme?

Kl. 23:08

Kl. 23:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 23:08

Peter Skaarup (DF):

Altså, jeg kan jo egentlig sige det, som toldernes formand – han hedder Jørn Rise – sagde efter det, der skete omkring den her aftale om permanent toldkontrol. Han sagde til Jyllands-Posten den 8. januar 2013:

»Det var en al for kategorisk beslutning af Helle Thorning, da hun sagde, at vi skulle væk fra grænsen. Nu står vi på rastepladser, men det er betydeligt lettere at tage narkosmuglerne, hvis vi står ved grænsen og laver stikprøver.«

Han mener så i øvrigt, at 90-95 pct. af narkoen slipper igennem toldernes fingre og ind i landet, bl.a. fordi man ikke gør brug af et tilstrækkeligt antal toldere ved grænsen.

Derfor synes jeg egentlig, at de folk, der arbejder med det her i det daglige, burde kunne påvirke hr. John Dyrby Paulsen og regeringen i en positiv retning. For de siger jo netop, at det er nødvendigt at kunne stå også ved grænsen. Og så er det klart, at det kan være nødvendigt med nogle kontorfaciliteter med mulighed for at ringe til politiet og lade en pågældende kriminel afhøre og anholde.

Kl. 23:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere spørgsmål, og der er ikke flere, der har bedt om ordet. Dermed er forhandlingen sluttet. (*Frank Aaen (EL) går op mod talerstolen*). Det er meget sent, hr. Frank Aaen kommer på det, men det tager vi også med. (*Frank Aaen (EL)*): Det tror jeg da ikke, jeg kunne da ikke gøre det før. Undskyld, formand, jeg skal ikke diskutere, det ved jeg godt). Man skal markere i tide, så formanden er klar over, man ønsker ordet i anden omgang.

Hr. Frank Aaen som ordfører i anden omgang.

Kl. 23:09

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Det er såmænd ikke, fordi det skal være så langt. Jeg har det bare sådan, at noget af det værste ved politik er, at man fornægter, hvad man har gjort, og til gengæld snakker om alt det, man gerne vil gøre. Jeg siger det, fordi jeg nu nogle gange har hørt, at man ikke skal snakke om fortiden, man skal snakke om fremtiden. Jeg synes, det er for nemt at slippe uden om, at Dansk Folkeparti har været med til at gennemføre en politik, der har medført tusinder af færre ansatte inden for Told og Skat. Det er man da nødt til at forholde sig til at man altså var med til – jeg tror endda, man pralede med det. Og så har man jo så sagt: Ja, men vi fik ansat 98 til at stå nede ved Kruså. Fint, fint, det er ikke noget problem for mig, men det er jo ikke mange i forhold til det samlede tal.

Så har jeg bare lige et spørgsmål til. Jeg har spurgt til det her nogle gange undervejs, men jeg har ikke fået noget svar. De 98, man så fik ansat, fik man jo så til gengæld for reelt at fjerne efterlønnen. Altså, jeg synes, det er nogle ret store spørgsmål, og når nu Dansk Folkeparti selv ligesom har lagt tingene frem og gerne vil debattere det, bør man da også kunne svare på de spørgsmål, der kommer i sådan en debat. Og jeg vil sige, at indtil videre synes jeg altså at hr. Peter Skaarup har været, kan man sige lidt sølle i sine svar på spørgsmålene.

Kl. 23:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er et spørgsmål fra hr. Peter Skaarup.

Peter Skaarup (DF):

Jeg ved ikke rigtig, hvordan jeg skal stille et spørgsmål her, fordi det, jeg egentlig bliver bedt om, er at svare på et spørgsmål, og nu må vi lige se, om formanden tillader, at jeg så prøver på det. For det er vistnok den eneste mulighed, jeg har tilbage i forhold til taletid her i dag.

Men altså, svaret er jo, at Dansk Folkeparti ikke sad i regering, da VK-regeringen sad der. Det var V og K, der sad i den regering. De gennemførte nogle forskellige justeringer i forhold til SKAT, som man kan diskutere om var fornuftige eller ikke var fornuftige, men en af konsekvenserne var, at der kom væsentlig færre ansatte. Og en af de konsekvenser, der også var, var, at det efter vores opfattelse var nødvendigt at få flere toldere. Derfor fik vi i en finanslov gennemført en stigning, og vi fik også senere gennemført en stigning på 100 toldere, men så bar bl.a. Enhedslisten en regering ind, hvilket betød, at den regering kunne afskaffe de 100 ekstra toldere, vi fik. Så man kan i forhold til antallet af toldere diskutere, hvem det er, der er skurken her. Jeg vil jo påstå, at det var Dansk Folkeparti, der sørgede for 100 ekstra toldere, og hr. Frank Aaen, der afskaffede dem igen.

Kl. 23:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 23:12

Frank Aaen (EL):

Med formandens tilladelse: Man behøver ikke stille spørgsmål, man kan bare svare, og det var så også sådan, jeg hørte det, der blev sagt. Det er gammel overtro, at man kun kan stille spørgsmål. Og den anden ting er altså, at man jo kan komme op i anden omgang. Det er det, jeg har gjort, og det kan hr. Peter Skaarup også gøre. Så der er jo ikke noget problem her i forhold til at kunne tage debatten op, hvis man har lyst til det.

Jeg siger bare: Dansk Folkeparti stemte for en økonomisk politik, der fjernede tusindvis af stillinger inden for Told og Skat. Det er bare sådan, det var, og i sidste omgang fik man solgt 100 tilbage, om jeg så må sige, for reelt at fjerne efterlønnen. Det er sådan, det er.

Kl. 23:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 23:13

Peter Skaarup (DF):

Nu kan man jo diskutere det her rigtig mange gange. Men lad os så sige, at det er rigtigt, hvad hr. Frank Aaen siger, altså at Dansk Folkeparti stemte for en politik, der så i yderste konsekvens betød, at der blev færre ansatte inden for SKAT. Så har hr. Frank Aaen jo som parlamentarisk grundlag for den regering, der sidder nu, haft mulighed for, sammen med de regeringspartier, der i øvrigt var aktive modstandere af at nedskære antallet af skattemedarbejdere, at påvirke den her regering til at ansætte de medarbejdere igen, hvis det var det, og sørge for, at de 100 ekstra toldere, Dansk Folkeparti fik gennemtruffet, var der. Men det har hr. Frank Aaen jo ikke fået gjort, hr. Frank Aaen har spillet fallit og ikke brugt sin indflydelse i den retning, desværre.

Kl. 23:14

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 23:14

Frank Aaen (EL):

Det er korrekt, at det er en meget besværlig regering, vi har, men det ændrer jo ikke ved, at vi har indgået aftaler, hvor man f.eks. fik ansat betydelig flere mennesker til at bekæmpe social dumping, hvilket i øvrigt også er med til at dæmpe international kriminalitet, og at vi i det hele taget har fået gennemført lovgivning på det område. Men jeg er helt enig, vi er kede af, vi ikke fik ansat nogle flere inden for Told og Skat. Det har vi sådan set nævnt, hver eneste gang vi har været til forhandling, men sådan er begrænsningerne. Og hvorfor har vi ikke kunnet komme længere? Jamen det er jo, fordi den her regering hver eneste gang går over til højrefløjen og får sine ting gennemført og desværre har gjort det både med en finanslov og en skatteaftale. Det er jo den ærgrelse, vi står over for, altså at regeringen nogle gange har sagt, at så går man til højre.

Kl. 23:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er der vist ikke flere, der ønsker ordet.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

33) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 65:

Forslag til folketingsbeslutning om skattemæssig ligestilling af familieejede ejendomsvirksomheder med andre familieejede virksomheder.

Af Brian Mikkelsen (KF) og Ole Birk Olesen (LA).

(Fremsættelse 19.03.2014).

Kl. 23:15

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet, og den første er skatteministeren.

Kl. 23:15

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Med beslutningsforslaget stilles der forslag om at pålægge regeringen at fremsætte lovforslag, der indfører mulighed for, at familieejede ejendomsvirksomheder kan overdrages med skattemæssig succession.

Lad mig indledningsvis kort ridse op, hvad formålet med adgangen til skattemæssig succession er. Når en virksomhed afstås, skal der som udgangspunkt betales skat af den avance, som ejeren har opnået. Skattemæssig succession giver mulighed for, at modtagerne overtager giverens skattemæssige forpligtelser, så der ikke udløses beskatning af en eventuel avance ved overdragelse, men først når aktiverne overdrages til tredjepart. Adgangen til succession er således en særlig skattemæssig begunstiggelse af familieejede virksomheder m.v., der skal afhjælpe den skattemæssige belastning, som et generationsskifte ellers kan medføre.

Det er så en tilbagevendende diskussion, hvordan successionsadgangen skal afgrænses, så det sikres, at reglerne målrettes tilfælde, hvor beskatningen ellers kan være en hindring for gennemførelsen af et fornuftigt generationsskifte.

Senest er der som led i vækstplanen fra 2013 afsat 300 mio. kr. fra 2016 til indførelse af regler om succession til erhvervsdrivende fonde, fordi der var enighed om, at man ønskede særligt at begunstige denne form for succession.

Pengetanksreglen indebærer i dag, at aktierne i et selskab ikke kan overdrages med skattemæssig succession, hvis over 50 pct. af selskabets aktiver har karakter af passiv pengeanbringelse. Det vil åbne op for en væsentlig omgåelsesmulighed, hvis udlejningsejendomme udgår af pengetanksreglen, da det kan føre til uhensigtsmæssig spekulation i udlejningsejendomme alene for at opnå adgang til skattemæssig succession.

Det forslag, vi behandler i dag, kan endvidere bevirke, at investeringer kanaliseres til ejendomsmarkedet fra andre områder, ikke fordi det giver det største samfundsøkonomiske afkast, men fordi der kan opnås adgang til skattemæssig succession. Det er ikke til gavn for vækst og beskæftigelse.

Samlet set kan regeringen derfor ikke anbefale forslaget.

Kl. 23:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til skatteministeren. Den første ordfører i ordførerrækken er hr. Torsten Schack Pedersen, Venstre.

Kl. 23:18

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Det skulle have været min kollega, hr. Mads Rørvig, der holdt talen, men jeg skal på hans og Venstres vegne fremføre følgende:

I dag kan familieejede virksomheder med skattemæssig succession overdrages til næste generation. Det skyldes grundlæggende, at det skal være muligt at holde de familieejede virksomheder inden for familierne og sikre den fortsatte drift. Betingelsen for succession er, at passiv kapitalanbringelse højst udgør 50 pct. af den samlede kapitalanbringelse. Passiv kapitalanbringelse kan i den forbindelse f.eks. være kontanter, obligationer eller guld, men det kan også være ejendomme. Dermed vil en familieejet ejendomsvirksomhed som udgangspunkt ikke kunne anvende successionsreglerne, da hovedaktiviteten i firmaet bliver betragtet som passiv, jævnfør den såkaldte pengetanksag.

Familieejede ejendomsvirksomheder er nu ikke bare passive, men har som andre erhvervsvirksomheder kunder, leverandører og medarbejdere. Derfor kan det opfattes som en forskelsbehandling af ejendomsvirksomheder, at de ikke kan benytte de samme regler om skattemæssig succession, når nu andre virksomheder kan gøre det.

For at undgå eventuel omgåelse af reglerne omkring boafgift, som skattemæssig succession kan medføre, foreslås det samtidig i det beslutningsforslag, vi nu behandler, at den familieejede erhvervsvirksomhed skal have eksisteret i en sammenhængende periode på mindst 3 år forud for overdragelsen.

I Venstre støtter vi at lette skattebyrden for erhvervslivet, og for Venstre er det også afgørende, at reglerne for generationsskifte bliver mere rimelige, da det skal være let og attraktivt at drive virksomhed i Danmark. At sunde familieejede virksomheder kan risikere at måtte dreje nøglen om i forbindelse med generationsskifte, er selvfølgelig stik imod Venstres ønsker. En stor del af Danmarks mest succesfulde virksomheder er familieejede, og mange af disse har et ønske om, at den bliver i familiens hænder, også i næste generation.

De familieejede virksomheder er helt afgørende for Danmark, og krisen har vist, at de er sluppet mere nådigt igennem de trange tider end resten af dansk erhvervsliv. Derfor er der gode grunde til at gøre betingelserne lettere for netop denne type virksomheder, navnlig i forbindelse med generationsskifter, som disse virksomheder uundgåeligt står over for.

I Venstre har vi også fulgt debatten om netop familieejede ejendomsselskaber, som er kommet i klemme i lovgivningen, som den er

nu. I en række af de tilfælde, der har været omtalt i pressen, er det helt korrekt, at der – i citationstegn – er tale om det, man vil kalde rigtige virksomheder. Der er altså ikke tale om pengetanke og om en omgåelse af den beskatning, som lovgivningen sigter mod.

I Venstre forstår vi problemstillingen. Vi er jo i første omgang særlig optaget af at sikre en forhøjelse af pengetanksreglen, nemlig op til 75 pct. fra de nuværende 50 pct. En yderligere lempelse målrettet familieejede ejendomsselskaber kræver naturligvis finansiering. Og for Venstre er det vigtigt, at det kan betale sig at arbejde, og det er også vigtigt for Venstre, at vi sænker skatter og afgifter og sikrer private danske arbejdspladser. Men det er naturligvis altid en prioritering i forhold til, hvor effekten er størst.

Jeg tror, vi kan sige, at der altid er interesse for at lette skatter og afgifter, men det må selvfølgelig indgå i en prioritering i forhold til, hvor effekten er størst. Derfor vil jeg ikke nu kunne sige, at det lige præcis er dette forslag, der står først på Venstres liste.

Kl. 23:22

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. John Dyrby Paulsen, Socialdemokratiet.

Kl. 23:22

(Ordfører)

John Dyrby Paulsen (S):

Tak for det, formand. Det forslag, som vi behandler her, handler jo om et område, som vi har berørt nogle gange, nemlig det her med skattefri succession, i forhold til at den næste generation eller nært beslægtede overtager en virksomhed. Det er nogle regler, vi har indført for at lette de her generationsskifter og specielt lette likvidetsbyrden i forbindelse med generationsskifter, og der har det jo været vigtigt, at det sigte, som reglerne har, er produktionsarbejdspladser og arbejdspladser, hvor der er nogle produktionsbygninger eller fabriksbygninger eller lignende bygninger involveret, som det kan være svært umiddelbart at belåne, sælge eller lignende, og hvor der dermed kan komme et likviditetsproblem i forbindelse med en succession af virksomheden.

I de her regler er der indeholdt en bestemmelse om, at man ikke med en skattebegunstigelse må kunne overdrage såkaldte pengetanke, og det er yderst fornuftigt og relevant. Og det forslag fra Liberal Alliance og Konservative, vi nu behandler, vil ændre på den regel i forhold til ejendomme. Og jeg tror ikke, det er særlig hensigtsmæssigt at indføre de regler, som bliver foreslået i det her beslutningsforslag. Jeg tror, det dels vil lave en skævvridning på ejendomsmarkedet, dels forrykke den idé lidt, der i virkeligheden er grundlæggende her, nemlig at almindelige danske virksomheder skal kunne overdrages til nært beslægtede og typisk den næste generation, uden at der kommer et pres fra likviditetsbehovet i den samme virksomhed. Og de regler, vi har, synes jeg i virkeligheden på god vis imødekommer det behov.

Vi kan ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 23:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Dennis Flydtkjær fra Dansk Folkeparti som ordfører.

Kl. 23:24

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DF):

Som nævnt af de to foregående ordførere handler det her om, at man vil pålægge regeringen i indeværende folketingssamling at fremsætte de nødvendige lovforslag, som gør, at familieejede virksomheder, som har erhvervsejendomme, får samme muligheder for at lave skattemæssig succession som andre virksomheder.

Jeg synes, det er godt, at der er gode regler og at der skal være gode regler for generationsskifte i familieejede virksomheder. I Danmark har vi omkring 60.000 familieejede virksomheder. Det er godt, at de kan drives videre inden for familien, på grund af at man laver nogle gode muligheder for at lave generationsskifte. En af betingelserne for, at de kan lave de her generationsskifter, er, at der er en vis grænse for passiv kapitalanbringelse, som højst må udgøre 50 pct. Det er det, der også blev kaldt pengetanksreglen. Passiv kapitalanbringelse er jo bl.a. obligationer, guld, kontanter, men også erhvervsejendomme. Man foreslår her fra Konservatives og Liberal Alliances side, at det skal pilles ud, så erhvervsejendomme ikke betragtes som passiv kapitalanbringelse.

Vi er sådan set enig i det, som man skriver i beslutningsforslaget, nemlig at en udlejningsejendom i erhvervsejendomme også er en vigtig del af erhvervslivet. Bl.a. skriver man i forslaget, har de også kunder, leverandører, ansatte osv. Så på den måde kan vi godt følge, at det også kan være en virksomhedstype, der kan have brug for at have gode regler for at lave skattemæssig succession.

Forslagsstillerne er så også klar over, kan jeg se, at der er nogle spørgsmål, der skal afklares. Det er bl.a. en mulighed for omgåelse. Man foreslår selv i forslaget, at der skal være en periode på 3 år, hvor de skal have drevet virksomhed for at kunne drage nytte af de her successionsregler. Om det lige skal være 3, 5 eller 7 år, er vi ikke låst fast på, men det er klart, at man da altid kan prøve at se, om man kan finde et kompromis i forhold til et kommende lovforslag, hvis der bliver flertal for det her beslutningsforslag, og finde ud af, hvordan man så kan lave nogle værnsregler, så de ikke bare fra den ene dag til den anden kan købe en erhvervsejendom, bruge de her regler og så på den måde slippe med noget boafgift.

I Dansk Folkeparti synes vi, det er et positivt forslag, men ligesom Venstre vil vi også sige, at det ikke er det, der står øverst på vores ønskeliste, men vi er helt enige i, at der skal være gode vilkår for generationsskifte for familieejede virksomheder.

Kl. 23:27

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Lisbeth Bech Poulsen som ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 23:27

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak. I SF vil vi gerne tage hensyn til, at de helt små familievirksomheder har rimelige vilkår i forbindelse med et generationsskifte. Det kan være den lokale håndværksmester eller et butikserhverv, som skal gives videre til den næste generation. I den forbindelse kan det være en fordel at udskyde skattebetalingen, hvis virksomheden skal kunne føres videre på et fornuftigt grundlag.

SF vil som udgangspunkt gerne være med til at forbedre vilkårene for små og mellemstore virksomheder til gavn for vækst og beskæftigelse. Men med medtagelsen af fast ejendom i den såkaldte pengetanksregel har man et værn, som har til formål at forhindre, at midler anbringes i ikkeerhvervsrelevante udlejningsejendomme. Sådanne ejendomme vil i mange tilfælde være let omsættelige. Det vil derfor åbne for en væsentlig omgængelsesmulighed, hvis de udgår af pengetanksreglen. Vi vil derfor ikke være med til at gøre det lettere at spekulere i at undgå at betale skat. Det er ikke i orden at udnytte reglerne om generationsskifte på den måde.

De regler, som vi har i dag, har netop til formål at begrænse de gunstige successionsmuligheder, som øvrige familieejede erhvervs- virksomheder har. Vi skal sikre, at man ikke kan misbruge ordningen, der netop er skabt for at hjælpe et generationsskifte igennem, uden at det er muligt at føre store likvide beløb videre til arvingerne.

Jeg synes grundlæggende, at det er en sympatisk tanke, at forslagsstillerne gerne vil hjælpe et generationsskifte på vej ude i de

små virksomheder, men vi skal passe på, at vi ikke samtidig åbner et skattehul. Lige nu bliver der jo talt mange steder i verden om den her bog, der hedder »Capital in the Twenty-First Century«, skrevet af en fransk økonom, som jo har rigtig meget fokus på, at det langt bedre kan betale sig at have kapital og arve kapital end at arbejde og tjene sine egne penge; altså at man over lang tid kan se, at det meget bedre kan betale sig at finde en rig enke eller arve nogle penge fra sine forældre end tage sig en uddannelse og arbejde.

Jeg synes bare, at det er et grundlæggende princip – også et meget liberalt princip – at man skal arbejde for sine penge, hvis man kan, altså at man skal yde noget. Hvis vi får en større og større grad af ulighed i verden, fordi der er en større forrentning på kapital, end der er på arbejde ved at yde en indsats, så får vi bare mere og mere ulighed, men vi får også en situation, hvor det altså bedre kan betale sig at gå på jagt efter en rig enke end at yde en indsats.

Det er jo sådan lidt op på den høje hest, men det er det grundlæggende princip om, at vi ikke vil være med til at føre meget, meget store likvide beløb igennem ved at åbne for et skattehul, som vi synes det her forslag lægger op til. SF kan ikke støtte forslaget.

Kl. 23:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Frank Aaen som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 23:30

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Jeg tror, at jeg kan slutte op om SF's argumentation og ikke behøver at udvide den så meget mere, måske bare lige sige, at det største problem i den her branche, om jeg så må sige, jo er, at man overhovedet har muligheden for at lave succession i udskudt skat. For det er jo sådan, at det oprindelige er, at hvis man ejer en virksomhed og der optjenes en værdi og aktierne bliver mere værd, så kan man undgå at betale skat, fordi man så kan videreføre det i virksomheden.

Problemet er jo bare, at hvis man så overfører aktierne til en fond, ligger de jo bare der, og så bliver værdistigningen aldrig nogen sinde beskattet. Her er det sådan, at hvis man overfører det til nogle arvinger – og så vidt jeg husker, skal man bare arve ca. 2 pct. – kan man godt være i succession uden at betale skat. Det betyder, at der er nogle kæmpemæssige værdier i det her samfund, der aldrig nogen sinde bliver beskattet, og det er så det. Det synes jeg sådan set er fint, det er jo det, det konservative forslag her går ud på, nemlig at vi skal have endnu flere værdier, der er tjent, som aldrig nogen sinde bliver beskattet. Og jeg behøver vel ikke at sige, at det går Enhedslisten imod.

Kl. 23:31

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Enhedslistens ordfører. Der er ingen spørgsmål. Så er vi nået til ordføreren for Liberal Alliance, hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 23:31

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Da Liberal Alliances skatteordfører, hr. Ole Birk Olesen, ikke kunne være til stede i dag, skal jeg holde denne tale på hans vegne.

Et bredt flertal i Folketinget bakker op om reglerne for skattemæssig succession ved generationsskifte af familievirksomheder. Det gør vi, fordi virksomhederne ellers ville være truet af at skulle opløses eller sælges, hvis skatteregningen uden successionsreglerne skulle betales ved et generationsskifte. For at reglerne ikke bruges til at lave rene pengetanklignende virksomheder og overgå fra en generation til den næste under mere gunstige skattevilkår, end der gælder for forældres almindelige begunstiggelse af deres børn med rene

pengebeløb, mener et flertal imidlertid også, at der skal være en såkaldt pengetanksregel, som skal undtage virksomheder, som for mere end 50 pct.s vedkommende vurderes at bestå af såkaldte passive kapitalanbringelser.

Det rammer ejendomsselskaber, altså virksomheder, som tjener penge på at udleje bolig- og erhvervsjendomme. At have penge placeret i en ejendom, som bruges til udlejning, regnes i lovgivningen som en passiv kapitalanbringelse.

I Liberal Alliance er vi helt uenige i, at fast ejendom, som benyttes til udlejning, er passiv kapital. Det er særdeles aktiv kapital, lige så aktiv som en maskine, der står på en fabrik, eller som den fabriks-hal, som maskinen står i.

Landets familieejede ejendomsselskaber står på grund af pengetanksreglen, som den er udformet i dag, i den knibe, at de har meget svært ved at generationsskifte, sådan som et bredt flertal i Folketinget ellers mener at virksomheder bør kunne. Ejendomsselskaberne trues af opløsning eller salg, når en ung generation i familievirksomheden skal tage over efter den gamle generation.

Det problem vil dette beslutningsforslag rette op på, og derfor er Liberal Alliance medforlagsstiller på det, og derfor støtter Liberal Alliance forslaget helhjertet.

Kl. 23:33

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Så er vi nået til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Brian Mikkelsen fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 23:34

(Ordfører for forslagsstillerne)

Brian Mikkelsen (KF):

En af de væsentligste forhindringer for vækst i det danske samfund er generationsskiftet, altså at man oplever, at familieejede virksomheder har vanskeligt ved at overdrage værdierne og på den måde fortsætte aktiviteterne i virksomhederne. Vi har enormt fokus, også politisk, på iværksættere, på nye virksomheder, etableringsvilkår osv., men vores fokus burde jo i lige så høj grad være på at få eksisterende firmaer til at fortsætte deres udvikling. Og en bremseklods er vanskeligheder ved generationsskifte i mange virksomheder, både på grund af de regler, der er – det kan være skatteregler, det kan i det hele taget være finansieringsregler – og måske også problemer i familien med at forstå, at der altså skal noget udvikling og noget innovation til, i kraft af at der kommer nogle andre generationer til.

Men vi har trods alt nogle relativt fornuftige successionsregler, som betyder, at man i øjeblikket kan gennemføre nogle fornuftige generationsskifter, ved at man lader værdierne stå i virksomhederne og altså slipper for en stor og pludselig regning, så man kan fortsætte – så at sige have en ongoing concern – med virksomheden. En sådan successionsregel er specielt til fordel for mange SMV'er, så man altså sikrer, at de familieejede virksomheder kan få lov til at fortsætte deres udvikling her i Danmark. Og da de er ryggraden, da de er fundamentet i den underskov, vi har af danske virksomheder, så betyder det selvfølgelig meget, at vi har mulighed for, at de kan fortsætte.

Hvad er så problemet, og hvorfor fremsætter vi så sammen med LA forslaget her? Kravet for succession er jo, hvis man kigger på det sådan rent skatteteknisk, at passiv kapitalanbringelse kun må udgøre 50 pct. af den samlede kapitalanbringelse. Det kan der være ret mange fornuftige grunde til, og derfor er det også vigtigt, når man laver det her, at der kommer nogle ret vandtætte skotter imellem, så der kommer nogle ordentlige værneregler.

Men hvis man kigger på, hvad passiv kapitalanbringelse er, så er det obligationsbeholdninger, det er guld, det er kontanter – det er jo ret elementært – men altså også ejendomme. Dermed vil et familieejet ejendomsselskab som udgangspunkt ikke kunne anvende successionsreglerne, da hovedaktiviteten i firmaet pr. definition bliver betragtet som passiv efter pengetanksreglen. Og det er altså en helt uri-

melig behandling af familieejede ejendomsselskaber, som på den måde ikke får den samme mulighed for en fornuftig succession, som man gør i så godt som alle andre SMV'er i Danmark. Det vil sige, at man diskriminerer i forhold til andre familieejede selskaber. Og hvad er de her ejendomsselskaber? Jamen det kan ofte være familieejede – det er det i meget høj grad – selskaber, som plejer en lille portefølje af ejendomme, som de vedligeholder og administrerer, og hvor de ligesom prøver at fastholde og tiltrække kunder i ejendommen, lige så vel som hvis man har en maskinfabrik i Horsens eller en VVS-forretning i Hedensted.

Så vores udgangspunkt for forslaget her er altså en ejendomsvirk-somhed. Det er *ikke* en passiv pengeanbringelse, det er en aktiv investering til gavn for det danske samfund, fordi man stiller gode boliger til rådighed for befolkningen som alternativ til ejerboliger og almene boliger, men altså også som en del af den udvikling, vi har i vores samfund. Hvis man derfor får etableret nogle fornuftige værnsregler, er det altså den måde, hvorpå man kan sikre, at alle SMV'er og også ejendomsselskaber bliver behandlet på samme måde, og at man kan have nogle fornuftige successionsregler også på det her område.

Så vores appel til regeringen er altså, også set i forhold til den vækstpakke, som man fra regeringens side har lagt op til, og som vi forhandler lige i øjeblikket, at fokus er på, at vi også har nogle ongoing virksomheder i fremtiden, og SMV'erne udgør altså ryggraden i dem. Og en del af dem, en lille flig af dem, er de familieejede ejendomsselskaber, som vi mener skal have samme rettigheder og samme muligheder som andre SMV'er.

Kl. 23:38

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Der er ingen spørgsmål, og dermed er forhandlingerne sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

34) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 87:

Forslag til folketingsbeslutning om kompensation til andelshavere for de fejlbehæftede ejendomsvurderinger.

Af Brian Mikkelsen (KF), Torsten Schack Pedersen (V) og Dennis Flydtkjær (DF).

(Fremsættelse 02.04.2014).

Kl. 23:38

Forhandling

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Forhandlingerne er åbnet, og den første, der får ordet, er skatteministeren. Værsgo.

Kl. 23:39

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Det forslag, som vi nu skal behandle, er fremsat af Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti. Dansk Folkeparti stemte imod den lovgivning, som beslutningsforslaget går ud på at ændre, og så er det jo fair nok, at partiet gerne vil have lavet det om. Derimod må jeg sige, at jeg undrer mig over, at Venstre og Konservative også står som forslagsstillere. Det skyldes jo, at et lovforslag om ejendomsvurde-

ringerne som bekendt var en del af den finanslovsaftale, som Venstre og Konservative sidste år indgik med regeringen, og jeg må nok sige, at det er en lidt ejendommelig praksis, som Venstre og Konservative her begiver sig ind på, når det drejer sig om lovgivning, der er gennemført som led i en finanslovsaftale. Men nu ligger beslutningsforslag nr. B 87 på bordet, og så kigger vi selvfølgelig lidt nærmere på det.

Efter forslaget skal regeringen inden udgangen af indeværende folketingssamling fremsætte lovforslag eller foretage ændringer i administrative forskrifter for at sikre, at andelshavere får et nedslag i grundværdien på andelsboliger på 2,5 pct., som det er sket for ejerboliger. Forslagsstillerne giver som begrundelse for forslaget bl.a., at vurderingerne af andelsboliger skulle være fejlbehæftede. Desværre oplyser man ikke andet om grundlaget for den her antagelse, end at Berlingske den 20. december sidste år bragte en artikel med et sådant indhold.

Udgangspunktet for regeringens tiltag i denne sag er til gengæld Rigsrevisionens beretning fra august sidste år og det efterfølgende forløb. Beretningen er som bekendt særdeles kritisk, men Rigsrevisionens beretning giver ikke grundlag for en påstand om, at vurderingen af andelsboliger skulle være ude af trit med virkeligheden. Og lad mig slå fast, at jeg her taler om vurderingen fra 2012. Jeg er naturligvis helt opmærksom på de store udfordringer, der ligger på vurderingsområdet, hvilket Rigsrevisionens beretning også viser, men jeg er ikke bekendt med, at der skulle være undersøgelser, der skulle vise, at den seneste vurdering af andelsboliger, altså den fra 2012, skulle være behæftet med så betydelige fejl, som det påstås i bemærkningerne til beslutningsforslaget.

Der er forskel på den måde, man vurderer ejerboliger og erhvervsejendomme på. Ejerboliger får som udgangspunkt en form for maskinel vurdering. Det kan man ikke generelt gøre for erhvervsejendommens vedkommende, da erhvervsejendomme er en meget differentieret gruppe. Vurderinger af erhvervsejendomme er således alt andet lige mere individuelt baseret end vurderinger af ejerboliger. Men der gælder selvfølgelig det samme for erhvervsejendomme som for ejerboliger, nemlig at en vurdering altid er udtryk for et skøn, og der er altid en usikkerhed forbundet med skønsmæssige vurderinger. Og der findes ikke et korrekt facit, det er man nødt til at erkende.

Rigsrevisionen kritiserede især 2011-vurderingen af ejerboliger, og regeringen reagerede på det med de tiltag, der er indeholdt i lovforslag nr. L 80 fra sidste efterår, og med nedsættelsen af et eksternt ekspertudvalg. Regeringen fandt dengang ikke grundlag for at give nedslag for erhvervsejendomme, herunder andelsboliger. Det er fortsat regeringens opfattelse, og derfor kan vi ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 23:42

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ministeren. Der er et enkelt spørgsmål fra hr. Brian Mikkelsen fra De Konservative. Værsgo.

Kl. 23:42

Brian Mikkelsen (KF):

Altså, det er jo soleklart i forhold til Rigsrevisionens undersøgelse, at regeringens mistolkning – det var godt nok ikke den nuværende minister, som står heroppe, som havde ansvaret på det tidspunkt – der gik på, at man bare kunne lægge andelsboliger ind under erhvervsejendomme, ikke holder, og det er der flere citater om, også fra Rigsrevisionens side.

Regeringen erkender, at der er enorme problemer med vurderingssystemet, og derfor har man nedsat et udvalg med Peter Engberg i spidsen, som relativt snart, går jeg ud fra, kommer med et udspil. Men man adresserer ikke fra regeringens side, at vi siden december måned i dagene før jul konstaterede, at der også var massive problemer med andelsboligerne. Derfor er mit spørgsmål til ministe-

ren her sidst på aftenen: Hvad har regeringen gjort for at rette op på det siden december måned, hvor det blev konstateret?

Kl. 23:46

Kl. 23:43

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ministeren.

Kl. 23:43

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Jamen jeg har som udgangspunkt ikke nogen kommentarer til, hvad Berlingske måtte citere medarbejdere i Rigsrevisionen for i den artikel fra den 20. december 2013. Det, jeg henholder mig til, er beretningen, som man fremkom med fra rigsrevisorernes side i august 2013, og til Statsrevisorernes bemærkninger og til de svar, som min forgænger som skatteminister på regeringens vegne gav i forhold hertil.

Det er jo det, der er det centrale. Vi arbejder jo, hvad angår ekspertudvalget og den efterfølgende proces, der skal være, på at få et vurderingssystem, man generelt kan have tillid til. Og det var jo på den baggrund, at vi lavede en løsning i den mellemliggende periode, som blev reguleret med L 80 fra efteråret, og som indgik som en del af finanslovsaftalen. Det er jo derfor, det er bemærkelsesværdigt, at Det Konservative Folkeparti nu er forslagsstiller på noget, som vil ændre det, som vi grundlagde med den finanslovs aftale, man selv var part i.

Kl. 23:44

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Spørgeren for anden gang.

Kl. 23:44

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg skal lade være med at rode for meget op i det. Sagens kerne var bare meget grundlæggende den, at vi blev forholdt oplysninger, at vi ikke fik at vide, at der var problemer med andelsboliger, som en stribe eksperter har været ude at sige efterfølgende at der har været.

Derfor er mit spørgsmål til skatteministeren stadig væk: Hvad har man gjort for at rette op på den fejl? Hvad har man gjort for at finde ud af, hvor stort problemet er, når vi nu kan konstatere, at flere forskellige eksperter, om det så er undervisere på Copenhagen Business School, eller om det er statsautoriserede revisorer – og i Det Radikale Venstre, som ministeren repræsenterer, lytter man jo til eksperterne – siger, at der er et problem? Hvad har man så gjort for at rette op på det problem?

Kl. 23:45

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ministeren.

Kl. 23:45

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Jeg synes, spørgsmålet er besynderligt, i den forstand at vi jo faktisk har nedsat et ekspertudvalg, som netop skal kigge på, hvordan hele vurderingssystemet kan blive mere tillidsvækkende, end det har været, og det gælder jo fremadrettet også erhvervsejendomme og dermed andelsboliger. Derfor er vi jo i fuld gang med at skabe grundlag for, at der kan skabes et mere tillidsvækkende vurderingssystem fremadrettet. Det er jo så velkendt for hr. Brian Mikkelsen og alle andre, hvordan vi har håndteret vurderingerne i den mellemliggende periode, og vi mener ikke, at der er baggrund for at agere anderledes, end vi gjorde med L 80, heller ikke med de avissskriverier, der har været i mellemtiden.

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Der er et spørgsmål mere. Det er fra hr. Torsten Schack Pedersen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 23:46

Torsten Schack Pedersen (V):

Regeringens tilgang til den her sag var jo, at der ikke skulle være en nedsættelse for nogen overhovedet. Det skal man bare huske. Regeringen lagde op til at fastfryse vurderingerne, afskære folk fra klageadgangen, og så kom de boligejere, der måtte være udsat for en ikke-retvisende vurdering, i risiko for at skulle lege kassekredit for statskassen, til et nyt system var etableret og der lå nye tal i 2016-2017.

Det var der altså en vis kritik af, og jeg må da antage, at det gjorde et indtryk på regeringen, siden regeringen så valgte at sænke vurderingen på ejerboliger med 2½ pct. Så er det bare, at jeg må spørge, hvad det så er, der gør, at regeringen ikke mener, at det samme skal gøre sig gældende for andelsboliger, når regeringen til at starte med ikke mente, det var rimeligt at gøre det over for ejerboliger og så alligevel gjorde det?

Kl. 23:47

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ministeren.

Kl. 23:47

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Forskellen er den, at ejerboligerne er reguleret af den meget kritiserede 2011-vurdering, mens erhvervsejendommene er reguleret af 2012-vurderingen. Det er jo i øvrigt sådan, at man i forbindelse med den forudgående 2010-vurdering sænkede grundværdien for alle erhvervsejendomme med 10 pct.

Så jeg synes samlet set, at der er grund til at skelne mellem vurderinger af erhvervsejendomme, som altså foregik i de lige år – i 2010 og nu i 2012 og den, der er forlænget – og så den 2011-vurdering, hvor vi så har nedsat ejendomsværdien med de 2½ pct. Derfor synes jeg, at man må skelne og give et svar på, hvorfor det kun er dele af 2012-vurderingen, man nu sætter spørgsmålstegn ved.

Kl. 23:48

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Spørgeren for anden gang.

Kl. 23:48

Torsten Schack Pedersen (V):

Der bliver jo af eksperter m.v. rejst en berettiget kritik i den artikel, som der er henvist til i beslutningsforslaget. Det er stadig væk ikke særlig logisk, hvorfor regeringen ikke mener, at det er rimeligt at bruge den sikkerhedsventil, tror jeg næsten regeringen kaldte det, da man nedsatte vurderingerne med 2½ pct. over for boligejerne. Hvad er det, der gør, at regeringen slet ikke kan se, at der er den samme risiko for andelsbolighaverne for at komme til at lægge penge ud for staten, som de så ifølge regeringens plan skal have tilbage i 2015, 2016 eller 2017?

Kl. 23:48

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Så er det ministeren.

Kl. 23:48

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Det synes jeg jeg har redegjort for: Den nedsættelse, vi gennemførte, relaterede sig til de ejendomme, nemlig ejerboligerne, der blev vurderet i 2011, mens erhvervsejendommene blev vurderet i 2012.

Det, som vi ikke kan se noget svar på i beslutningsforslaget, er jo, hvorfor man udvælger en begrænset del af de ejendomme, der blev vurderet i 2012. Hvis man ville adressere det spørgsmål, er der jo en langt bredere kreds, som man så måtte diskutere. Der vil jeg så bare erindre om, at i forbindelse med 2010-vurderingen nedsatte man faktisk skønsmæssigt vurderingen med de her 10 pct. for alle erhvervsjendomme. Derfor synes jeg samlet set ikke, at der er anledning til at ændre på den kurs, regeringen har lagt.

Kl. 23:49

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Der er et spørgsmål mere. Det er denne gang fra hr. Frank Aaen, Enhedslisten.

Kl. 23:49

Frank Aaen (EL):

Nu var det jo også en problemstilling, dengang regeringen lavede en aftale med Venstre og De Konservative i forbindelse med finanslovsaftalen. Derfor vil jeg bare spørge ministeren, om den her problemstilling, som jo ikke kan være overraskende, blev nævnt af Venstre og De Konservative under finanslovsforhandlingerne.

Kl. 23:50

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Kl. 23:50

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Nu var jeg jo ikke til stede i lokalet, da man lavede aftalen her, men det, jeg i hvert fald har afsøgt, er, om der skulle være en eller anden forståelse af, at aftaleparterne sådan kunne fremsætte beslutningsforslag, der ændrer på det, der er forudsætningerne for aftalen. Det har jeg altså ikke kunnet få bekræftet af nogen af de deltagende parter.

Jeg har da godt noteret mig ved at læse op på det, at hr. Brian Mikkelsen allerede i forbindelse med tredjebehandlingen af L 80 nævnte problemstillingen, men det ændrer jo ikke på, at jeg synes, det er ejendommeligt, at man først laver en finanslovsaftale, hvor det her spørgsmål også indgår, og dernæst nu møder op med et beslutningsforslag. Det er atypisk forligsadfærd.

Kl. 23:51

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 23:51

Frank Aaen (EL):

Jeg synes jo, det er underligt, at man, når man forhandler spørgsmål, ikke ligesom prøver at komme med de problemstillinger, man måtte have, og får dem bragt frem. Derfor kommer det her supplerende spørgsmål, for i virkeligheden er det her problem nok endnu større for de almene boliger, som vi faktisk også har diskuteret her i Folketingssalen. De almene boliger har jo heller ikke fået nogen kompensation i forbindelse med de fejlagtige ejendomsvurderinger. Jeg går ud fra, at det heller ikke på noget tidspunkt er blevet rejst af Venstre og De Konservative ved forhandlingsbordet på det tidspunkt, hvor de havde chancen for det.

Kl. 23:51

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Kl. 23:51

Skatteministeren (Morten Østergaard):

Igen, jeg skal ikke kunne redegøre præcist for, hvad man har rejst på forskellige tidspunkter. Jeg er ikke bekendt med, at man har rejst det, men jeg var ikke selv er til stede.

Jeg vil bare sige, at for os er det helt klart, at man må skelne mellem 2011-vurderingen og 2012-vurderingen. Det er lige så klart, at hvis man vil ind i 2012-vurderingen, får man da brug for en rigtig god forklaring på, hvorfor det kun er nogle af de berørte ejendomme, man interesserer sig for.

Kl. 23:52

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ministeren. Der er ikke flere spørgsmål, og så går vi til ordførerrækken. Den første ordfører er Venstres ordfører, hr. Torsten Schack Pedersen. Værsgo.

Kl. 23:52

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Jeg må jo sige, at ministerens gengivelse af forløbet omkring det lovforslag, der hedder L 80, har jeg lidt svært ved at genkende. For det første talte ministeren om, at vi havde et forlig på området. Altså, det må jeg blankt afvise. Der blev lavet en finanslovsaftale, hvor en del af aftalen var, at Venstre og Konservative undlod at stemme imod L 80. Der er godt nok lang vej fra, at der var en ting i finanslovsaftalen, som vi ikke var meget for, for at sige det mildt, og til, at vi har et forlig på området. Det må jeg nok sige.

Jeg må også sige, at det var torsdag, oplysningerne kom frem, som vi tredjebehandlere lovforslaget om fredagen i Folketinget. Så det er oplysninger, der er kommet frem, efter at finanslovsaftalen blev indgået. Og det var også derfor, at der ved tredjebehandlingen blev bebudet et beslutningsforslag fra Venstre og Konservatives side, netop gående på det her. Så det var vanskeligt at reagere meget hurtigere, end vi gjorde. Nå, så meget for historieskrivningen.

Jeg havde egentlig tænkt mig at sige, at i forbindelse med at regeringen valgte at suspendere ejendomsvurderingerne og fjerne klageadgangen, indtil et nyt ejendomsvurderingssystem er på plads, var der stor diskussion om det rimelige i, at man kunne havne i en situation, hvor de danske boligejere kunne risikere at agere kassekredit for statskassen. Det mente vi fra Venstres side bestemt ikke var rimeligt. Enten skulle boligejerne kunne klage over vurderingerne, eller også måtte de suspenderede vurderinger og dermed ejendomsskattebetalingerne og grundskyldsbetalingerne sænkes for at modvirke, at boligejerne kunne være kassekredit for statskassen frem til 2016. Det var regeringen ikke enig med os i, men endte dog med at sænke vurderingerne med 2,5 pct. for ejerboliger. Det var ikke regeringens udspil; det var ikke regeringen, der fik den idé, men regeringen bøjede sig for den diskussion, der var – tror jeg man kan sige.

Regeringen sikrede ikke, at andelsboliger fik samme kompensation, og som diskussionen også var ved tredjebehandlingen, syntes vi i Venstre ikke, det var rimeligt, og derfor dette beslutningsforslag, som vil nedsætte grundvurderingerne for andelsboliger med 2,5 pct. For i Venstre forstår vi ikke, hvorfor regeringen ikke vil sikre andelshaverne den samme kompensation som boligejerne. Det mener vi er en fejl, og det er begrundelsen for, at vi har fremsat dette forslag sammen med Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti. Det vil sikre en sidestilling mellem andelsboliger og ejerboliger. Det synes vi er fair, og det håber vi at der er opbakning til i Folketinget.

Kl. 23:55

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Venstres ordfører. Der er to spørgere, og den første er hr. Frank Aaen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 23:55

Frank Aaen (EL):

Jeg undrer mig stadig væk over, at man – når man er inde over det i en finanslovsforhandling, hvor man jo har nogen indflydelse på re-

sultatet – så ikke har rejst det her spørgsmål på det tidspunkt. Men det er så det.

Men mit egentlige spørgsmål er, at når man så laver forslaget og har haft god tid til at lave et forslag, hvorfor er det så kun flere ejerboliger, der er med, og ikke de almene boliger? Hvorfor har man helt glemt de almene boliger, for det var jo fremme i debatten før jul, at de også er blevet ramt af dårlige vurderinger?

Kl. 23:56

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 23:56

Torsten Schack Pedersen (V):

Jamen som jeg sagde indledningsvis, kom de her oplysninger frem dagen før eller på samme dag, som vi havde tredjebehandlingen her i Folketinget. Og der må jeg bare konstatere, at der var der ikke vilje fra regeringens side til at tage handling på det, og derfor blev der allerede dengang annonceret, at vi ville komme med det her forslag, for vi synes, det er rimeligt, at der er en ligestilling.

Det havde vi jo gerne set vi kunne have fået med, men tidsforløbet var, som jeg beskrev, og derfor blev der annonceret i forbindelse med tredje behandling, at vi ville komme med det her forslag.

Kl. 23:57

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 23:57

Frank Aaen (EL):

Mit spørgsmål gik på, at nu er der så gået et halvt år med at gå og tænke over problemstillingen. Og problemstillingen, der blev rejst allerede før jul, var, at betalere af husleje i de almene boliger også er blevet snydt på grund af dårlige ejendomsvurderinger, som jo i øvrigt hovedsagelig er fra VK-regeringens tid. Hvorfor er de almene boliger ikke med i det her forslag?

Kl. 23:57

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 23:57

Torsten Schack Pedersen (V):

Den diskussion, der var i forbindelse med tredje behandling, gik på andelsboliger, og vi syntes ikke, det var rimeligt, at der var den forsøksbehandling. Og det er derfor, vi har fremsat beslutningsforslaget, som vi har.

Kl. 23:57

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Den næste spørger er fru Lisbeth Bech Poulsen fra SF. Værsgo.

Kl. 23:57

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Vi har jo diskuteret de her ejendomsvurderinger i lang tid nu, og det er også en rigtig vigtig sag, men jeg synes simpelt hen, det er en værre omgang historieskrivning, man er ude i, når man på den her måde prøver at fralægge sig mange, mange års ansvar. Det er adskillige Venstreministre, der har siddet på den her information, den her viden, i mange år – som minimum fra 2006. Hr. Kristian Jensen har selv været ude at sige: Jeg tager ansvaret på mig. Han var den eneste mand i Venstres gruppe, for han var den eneste, der ville sige, at han ville tage ansvaret på sig. Alle andre vaskede deres hænder og gemte sig bag ham.

Men jeg vil gerne spørge ordføreren, om han bare vil svare ja eller nej til to konkrete ting. Spørgsmål 1: Er det ikke rigtigt, at det i

langt den overvejende del af perioden er Venstreministre, der har siddet på det her område med en viden uden at gøre noget ved det?

Spørgsmål 2: Er det ikke rigtigt, at mindre end et halvt år efter at regeringen startede med at sidde ved magten, begyndte en undersøgelse i Skatteministeriet, som ikke nåede at blive færdig, inden Rigsrevisionen kom med den her rapport?

Kl. 23:58

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 23:58

Torsten Schack Pedersen (V):

Jamen vi tager gerne en historie gennemgang. Det er fuldstændig korrekt, at Venstre havde fornøjelsen og æren af at have regeringsmagten i Danmark sammen med De Konservative i 10 år, og der sad gode Venstreskatteministre, og der er ikke nogen i Venstre, der løber fra ansvaret for det, der er sket på vores vagt. Det står vi naturligvis ved. Man kan selvfølgelig gå meget op i historie. Men vi løber ikke fra noget ansvar – det tror jeg ikke fru Lisbeth Bech Poulsen kan se noget som helst sted.

Men spørgsmålet er så: Når der har været de her problemer, hvordan får vi dem så løst? Og der må vi sige, at der er vi altså optaget af at sikre en bedre løsning end det, som regeringen har været optaget af, hvor man ikke tager højde for, at der er boligejere og andelsbolig-havere, der risikerer at skulle agere kassekredit indtil 2016. Og vi har ikke fået klarhed over, hvor langt tilbage man vil rette fejlene op. Der er masser af ting at diskutere, men det får vi jo heldigvis rig lejlighed til.

Ansvaret for, hvad der er sket på Venstres vagt, løber vi ikke fra, men vi er også optaget af, at der kommer en ordentlig løsning.

Kl. 00:00

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang – nej? Godt, så er det tak til ordføreren.

Og så går vi til Socialdemokraternes ordfører, hr. John Dyrby Paulsen. Værsgo.

Kl. 00:00

(Ordfører)

John Dyrby Paulsen (S):

Tak for det, formand. Lad mig starte ligesom skatteministeren, og så må jeg sige, at det her beslutningsforslag 87 kan Socialdemokraterne ikke støtte. Og jeg er blevet bedt af Det Radikale Venstre om at sige på deres vegne, at de heller ikke kan støtte det. Det tror jeg også fremgik af skatteministerens indlæg heroppefra.

Jeg tror, at både skatteministeren og min kollega fra Venstre har gennemgået indholdet af det her beslutningsforslag sådan rimelig detaljeret, så jeg skal henholde mig til to ting.

Den ene ting er, at problemet på andelsboligområdet var der en artikel i Berlingske, der gav udtryk der var – det blev også nævnt her under debatten – samtidig med at vi behandlede forslaget om nedsættelse af vurderingen af almindelige enfamiliesbeboelsesejendomme i december. Jeg har ikke kunnet genfinde den kritik, der angiveligt skulle være i Berlingske. Jeg tror ikke, man kan finde en så massiv kritik af vurderingerne i 2012 andre steder, men det er jo det, der indirekte står i beslutningsforslaget. Jeg tror heller ikke, man kan genfinde den i Rigsrevisionens beretning. Det er den ene side af sagen.

Så synes jeg, man som den anden ting skal lægge mærke til det, som skatteministeren også gjorde opmærksom på, nemlig at på det her område er det jo sådan, at andelsboligerne vurderes i de lige årstal sammen med erhvervsejendommene, og i 2010 lavede man altså en ekstraordinær nedsættelse på 10 pct. af ejendomsværdien såvel som grundværdien. Det var jo udtryk for og en vurdering af det ind-

hug, krisen havde gjort i de her værdier, og derfor satte man det helt korrekt, synes jeg, ned.

Kl. 00:05

Så kan man diskutere, om det lige skulle være 10 pct. eller noget andet, men jeg synes nu, det virker som et meget godt valg, så det skal man jo også have med, når man diskuterer det her område.

Kl. 00:02

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er ingen spørgsmål. Så er vi kommet til Dansk Folkepartis ordfører, hr. Dennis Flydtkjær. Værsgo.

Kl. 00:02

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DF):

Selv om de to foregående ordførere som en del af debatten har ridset noget af historieskrivningen op, vil jeg også lige kort ridse baggrunden op for det beslutningsforslag, vi behandler her. Det er jo, at Rigsrevisionen kom med en aldeles kritisk rapport om ejendomsvurderingssystemet, som viste, at 75 pct. af vurderingerne var forkerte. Nogle var for høje, og nogle var for lave. Og det er noget, der har været et problem gennem mange år og med seks forskellige skatteministre ved roret, og ingen af dem har gjort noget ved det. Man vil så rette op på den fejl ved at suspendere 2013- og 2014-vurderingen og så i stedet for videreføre den stærkt kritiserede 2011- og 2012-vurdering. Der skulle være et afslag på 2½ pct. på ejendomsvurderingen, men kun for boligejerne og altså ikke for andelsboliger.

I Dansk Folkeparti er vi sådan set glade for, at der trods alt blev noget afslag. Man kan så diskutere, om 2½ pct. er nok. Det er ikke det, der er til diskussion i det her forslag, men mere det med ligestillingen i det. Vi synes jo sådan set, at der også burde komme en reduktion for andelsboligerne, fordi det i nogle artikler bl.a. i Berlingske er kommet frem, at to ens huse, som var renoveret på fuldstændig samme måde og var fuldstændig ens og lå i samme gade, var vurderet med millioners forskel. Mere præcist var en af dem vurderet til 8.500 kr. mere pr. kvadratmeter. Der har også været en analyse vedrørende Københavnsområdet af 3.000 andelsboliger, og den viste, at de svinger helt fra 4.700 kr. til 64.700 kr. pr. kvadratmeter, mange af dem selv om de har samme geografiske placering, og selv om vedligeholdelsestilstanden i flere tilfælde faktisk var ens. Men de har så været vurderet vidt forskelligt.

Vi synes ikke, at den forskelsbehandling er rimelig, og der synes vi selvfølgelig, at man burde lave en ligestilling.

Jeg vil også nu sige noget i forhold til det, hr. Frank Aaen har stillet spørgsmål om. Vi synes faktisk også, det kunne være meget nyttigt at kigge på de almennyttige boliger. Det tror jeg faktisk også vi nævnte i en del af debatten, da vi behandlede lovforslaget sidste efterår. Nu er det ikke bare det, der lige har været løftet i forhold til de artikler og de ting, der kom frem. Og Rigsrevisionen har også i artiklerne bekræftet, at der er et stort problem, og at der ikke er noget, der tilsiger, at vurderingerne af andelsboliger skulle være mere nøjagtige, end de er på boligmarkedet. Men det er klart, at hvis vurderingen af almennyttige boligerne er lige så skæv, er det også kun rimeligt, at man laver samme nedsættelse i ejendomsvurderingerne på 2 ½ pct. for dem.

Men vi håber i hvert fald, at Folketingets partier vil støtte det her forslag, så man kan få en ligestilling af ejerne i de forskellige boliger.

Kl. 00:05

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er et enkelt spørgsmål fra hr. Frank Aaen, Enhedslisten.

Frank Aaen (EL):

Det er bare, fordi man nu har haft et halvt år til at tænke lidt over tingene, nemlig siden vi behandlede det før jul, og det undrer mig altså meget, at de almene boliger ikke er med i sådan et forslag som det her. Og det er jo ikke kun de almene boligforeninger, det drejer sig om. Der er jo også de private udlejningsboliger. Men der er jo ikke nogen fra de private udlejningsboliger, der har brokket sig, for der har man en omkostningsbestemt leje eller noget, der ligner det, og der har man bare fuldt lovligt proppet den forkerte ejendomsvurdering over på lejen. Der er i virkeligheden ingen, der har kunnet brokke sig.

Så jeg vil bare sige, at jeg synes, at Dansk Folkeparti måske lige skulle have sat lejerne, altså alle lejerne, 1 million mennesker i Danmark, lidt højere på dagsordenen, inden man gik med til at lave sådan et beslutningsforslag som det her.

Kl. 00:06

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 00:06

Dennis Flydtkjær (DF):

Jeg synes, det er lidt spøjst, at Enhedslisten kritiserer det nu. Nu er der gået et halvt år, hvor man ikke har gjort noget og ikke er kommet med noget forslag. Her er trods alt et forslag, som vi behandler i dag. Enhedslisten er ikke kommet med noget forslag. Jeg kan huske, at Enhedslisten også drøftede den problemstilling, da vi havde lovforslaget i efteråret, men der er altså ikke kommet et beslutningsforslag fra Enhedslisten. Her er der trods alt et forslag.

Det er rigtigt, at det ikke tager hånd om alle boligtyper. Og jeg sagde også i min ordførertale, at vi sådan set er med på at kigge på det. Hvis der kommer dokumentation frem, at det er lige så galt med ejendomsvurderingen på de andre områder, vil det kun være ganske naturligt, at man også kigger på at sætte deres vurderinger ned med 2,5 pct., for der skal selvfølgelig være en ligestilling på de områder, man snakker om.

Kl. 00:06

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Anden gang til spørgeren.

Kl. 00:06

Frank Aaen (EL):

Problemet er nogenlunde lige så veldokumenteret der, som det er for ejerboliger i almindelighed og for andelsboliger, som vi snakker om i dag. Så der er sådan set ikke noget der.

Men sagen blev jo lukket, og jeg synes igen, at Venstre og De Konservative bliver lidt for tavse og er lidt for hykleriske, for det var jo dem, der lukkede sagen. Det skal vi lige huske. Det var Venstre og De Konservative, der indgik en finanslovsaftale med regeringen, som i praksis lukker den her sag. Det er jo sådan set derfor, at jeg synes, at det er mod dem, kritikken skal rettes for alvor. Men jeg blev lige nødt til også at spørge Dansk Folkeparti.

Kl. 00:07

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 00:07

Dennis Flydtkjær (DF):

Det sidste kan jeg jo kun give Enhedslisten ret i. Det var jo på grund af Venstres og De Konservatives aftale om finansloven, at de undlod at stemme nej til det, og det gjorde, at det så kom igennem. Det var

jo principielt at lukke sagen ned og ikke at finde en bedre løsning. Det kan jeg kun give Enhedslisten ret i.

Men jeg vil da også lige kommentere på, at Enhedslisten siger, at det er veldokumenteret, at andelsboligerne er lige så skævt vurderet som de almindelige boliger. Det må jo så også betyde, at Enhedslisten kan støtte det her beslutningsforslag. Det kan så godt være, at det ikke løser hele problemet, men det løser trods alt noget. Derfor håber jeg da også, at Enhedslisten kan støtte beslutningsforslaget.

Kl. 00:08

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere spørgsmål. Og så er vi kommet til SF's ordfører, fru Lisbeth Bech Poulsen. Værsgo.

Kl. 00:08

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Tak, formand. Boligejere og ejere af andre ejendomme skal selvfølgelig kunne stole på, at de offentlige ejendomsvurderinger har en tilstrækkelig god kvalitet. Vurderingerne er med rette blevet kritiseret for ikke at ramme godt nok. Den kritik støtter vi fuldstændig op om. SF bakker derfor også op om at få udviklet et nyt ejendomsvurderingssystem i Danmark, som borgerne kan have tillid til, og som har den nødvendige retssikkerhed og kvalitet. Det var jo under en SF-minister, der blev gjort noget ved det, og det var under en SF-minister, at der mindre end et halvt år efter regeringsskiftet i 2011 blev sat et arbejde i gang i SKAT.

Det her arbejde vil selvfølgelig også komme alle landets mange andelsboligejere til gavn, men samtidig er det også vigtigt at være opmærksom på, at der er en række forhold, som gør sig specielt gældende for andelsboliger, og som dermed adskiller dem fra ejerboliger. Først og fremmest betaler ejere af andelsboliger ikke ejendomsværdiskat, men alene grundskyld. Det er dermed grundvurderingen, som har betydning for andelsboligforeningernes faktiske ejendomsskattebetaling. Derudover prissættes andelsboliger ofte efter den offentlige ejendomsvurdering, hvis der ikke i foreningen er truffet beslutning om at anvende en valuar til at vurdere ejendommen. Derfor vil en ændret offentlig vurdering primært have betydning for den pris, som andelshaveren kan få for sin bolig. I SF mener vi ikke, at der er grund til at skabe yderligere usikkerhed om boligmarkedet ved at begynde at påvirke salgspriserne på andelsboliger i en negativ retning. Endelig skal man jo være opmærksom på, at andelsboliger bliver mere individuelt vurderet end f.eks. parcelhuse, og derfor er usikkerheden mindre, når SKAT skal foretage vurderinger af andelsboliger.

Samtidig med at SF ikke kan støtte op om det her beslutningsforslag, vil vi selvfølgelig gerne anerkende problemets omfang. Det er jo også derfor, det her arbejde, som er blevet sat i gang i SKAT, skal munde ud i et meget bedre og mere træfsikkert system i fremtiden.

Kl. 00:10

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til SF's ordfører. Der er ingen spørgsmål. Så er vi kommet til Enhedslistens ordfører, hr. Frank Aaen. Værsgo.

Kl. 00:10

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

For det første synes jeg, det er en god idé at holde fast i, at den problemstilling, vi har i dag, er en, som har rigtig mange år på bagen, og som eksploderede, da der var en Venstre-Konservative-regering – specielt Venstreskatteministre – og man blev opmærksom på, at det her var et problem, men man ønskede ikke at gøre noget ved det. Det gjorde man ikke, fordi man i virkeligheden gerne ville have – sådan tolker jeg det, og så må jeg jo høre, om der skulle være andre svar –

at det her system fuldstændig eksploderede, fordi man jo gik ind for stort set at afskaffe beskatningen af ejerboliger. Derfor lod man det bare køre uden noget som helst initiativ til at lave om på det. Det er så det, som den nye regering har prøvet at rette lidt op på, og det støtter vi, altså at man har sat et udvalgsarbejde i gang for at kunne grundlægge en mere ordentlig vurdering af ejendomme.

Men så sker der jo også det helt besynderlige, at det er Venstre og Konservative, der laver en finanslovsaftale med regeringen, hvor man i virkeligheden lukker sagen i stedet for at sørge for, at det bliver ordentligt behandlet. For på det tidspunkt diskuterede vi f.eks. det problem, der er for almene boliger, og det problem, der også er for private udlejningsboliger. For det er jo sådan, hvis vi tager de private udlejningsboliger, at der ikke er nogen, der protesterer, forstået på den måde, at den, der *kan* protestere, nemlig ejeren af den private bolig, når skatterne stiger, bare sender regningen videre til lejerne, altså hæver huslejen. Dem, der så bliver ramt af det, nemlig dem, der skal betale højere husleje, kan ikke klage, for de er ikke er ejere. Derfor har vi jo også et helt besynderligt system der, hvor man i virkeligheden måske bare har en interesse i, at vurderingerne er for høje, fordi det også kan være med til at give et højere afkast, fordi afkastet jo beregnes ud fra den, om jeg så må sige, værdi, der er investeret i den private udlejningsejendom. Med hensyn til de almene boliger er der altså også en problemstilling med, at udgiften bare bliver sendt videre til lejerne.

Jeg håber, at alle de ting bliver adresseret i de undersøgelser, der er i gang, så det ikke kun er parcelhuse og ejerlejligheder, man kigger på, men altså også de her ting vedrørende alle udlejningsboliger.

Jeg er sådan set enig i, at der er et problem med andelsboligerne. Jeg har så bare, som jeg har sagt et par gange, undret mig over, at man, når man nu har haft et halvt år til at lave det her og man altså, vil jeg bare lige understrege, selv lukkede sagen med en aftale med regeringen i forbindelse med finansloven for det her år, så kun fokuserer på en meget lille gruppe, der også er i klemme. Men man glemmer helt, jeg tror, det er 1,2 millioner mennesker, der bor i forskellige former for lejeboliger. Man kan så sige, at det skulle jeg jo ikke stå her og blive overrasket over, vel? Jeg mener, det er jo bare helt normal VK-politik, de fleste gange støttet af Dansk Folkeparti, at man kun tænker på dem, der er ejere, men overhovedet ikke skænker lejerne en tanke. Tværtimod har man jo stjålet penge fra lejerne ved f.eks. at tømme Landsbyggefonden. Så man bør ikke blive overrasket.

Jeg vil da bare sige, at i sådan en debat som i dag, hvor man prøver at rette op på noget, som man glemte at rejse, da man havde tid til det, nemlig i finanslovsforhandlingerne, er man altså siden hen bevidst blevet ved med at glemme de 1,2 millioner lejere her i landet. Det synes jeg altså er meget flovt. Vi vil gerne diskutere det her med regeringen, men hvis man vil rette op på den aftale, som V og K lavede sammen med regeringen, synes vi altså ikke, at det er nok at kigge på en gruppe af andelsejere. Så skal man kigge på hele den gruppe af beboere, der er kommet i klemme her.

Kl. 00:14

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Enhedslistens ordfører. Det er lykkedes ordføreren at få et spørgsmål fra Venstres ordfører, værsgo til hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 00:14

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Der er jo mange ting, man kunne tage fat i, men jeg havde nu bare tænkt mig at spørge om en enkelt ting. Enhedslistens ordfører siger tilbage i december, den 19.-20. december, hvor den her diskussion opstår, at han er klar til at skabe et flertal for det her. Så skal jeg bare høre, hvad der er blevet af det. Der stod i BT:

»Han melder sig klar til at finde et flertal uden om regeringen for at løse problemet med forskelsbehandlingen af andelsboligforeningerne. »Hvis ikke vi kan blive enige med regeringen på det her område, så må vi jo se, om vi kan finde et flertal i Folketinget for, at der skal ske retfærdighed«, siger Frank Aaen«.

Jeg skal bare høre, om det så ikke var noget, hr. Frank Aaen mente alligevel.

Kl. 00:15

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 00:15

Frank Aaen (EL):

Jeg har lige sagt, at jeg meget gerne vil diskutere den her problemstilling med regeringen. Det er jo sådan set for at få løst det problem. Men det var jo Venstre og Konservative, som i praksis låste debatten ved at lave en aftale på det her område. Man kan sige, at det virkelig var en fedtaftale. Man lovede ikke at stemme imod, vel vidende at så blev det vedtaget. Det er okay, sådan kan man godt arbejde i politik, men det er jo ikke sådan særlig flatterende. Men vi tager det her problem op – det vil vi gerne – samtidig med at vi også gerne vil tage den anden problemstilling op, som Venstre og Konservative har glemt, nemlig de 1,2 millioner lejere, der er i det her land.

Kl. 00:16

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Så er det spørgeren for anden gang.

Kl. 00:16

Torsten Schack Pedersen (V):

Det ville jo bare være rart, hvis hr. Frank Aaen ville indrømme, at de her oplysninger først kom til Folketingets kendskab få timer før tredjebehandlingen af lovforslaget. Det er bare for, at hr. Frank Aaen lige husker tingene. Og så synes jeg, det er mærkeligt, at hr. Frank Aaen mente, der skulle findes en løsning, men at han nu ikke vil støtte forslaget, der ville kunne tvinge regeringen til det. Det synes jeg da er påfaldende. Så ved jeg selvfølgelig godt, at det er svært for Enhedslisten, når man skal lave aftaler i politik, også at måtte acceptere, at der, når man laver aftaler, kan komme elementer på bordet, som man bestemt ikke er begejstret for. Vi har jo åbent og ærligt sagt fra Venstres side, at det her var en af de ting, vi måtte betale for en finanslovsaftale.

Kl. 00:17

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 00:17

Frank Aaen (EL):

Jeg vil bare sige, at i den debat, der var før jul, sagde Enhedslisten, at det var en forudsætning for os, at der blev fundet en løsning for lejerne. Nu kan jeg jo godt huske, hvad jeg selv har sagt, og det var præcis det med problemet med lejerne, som vi nævnte flere gange. Det er da korrekt, at det først var op mod jul, at vi fik, om jeg så må sige, kortlagt hele problemet. Det medgiver jeg gerne. Men da vi så problemet, rejste vi problemet om lejerne.

Kl. 00:18

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Den næste spørger er hr. Brian Mikkelsen fra De Konservative.

Kl. 00:18

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg synes, hr. Frank Aaen taler rigtig meget udenom, og jeg tror, der må sidde rigtig mange andelshavere i morgen, når de kan læse refe-

ratet, som undrer sig over, hvad Enhedslisten egentlig mener. Det er helt fair, og jeg har fuld respekt for, at Enhedslisten også mener, at der skal gøres noget i den almenyttige sektor på det område, og det kan der være en vis pointe i i forhold til de skæve vurderinger. Men her taler vi jo om et forslag, som handler om andelsboliger, og hr. Frank Aaen taler om alt muligt andet. Jeg står her med et citat fra Berlingske fra den 19. december, som jeg i hvert fald ikke har set berigtiget, og hvor hr. Frank Aaen siger, at »Han melder sig klar til at finde et flertal uden om regeringen for at løse problemet med forskelsbehandling af andelsboligforeningerne«. Og citatet fortsætter: »Hvis vi ikke kan blive enige med regeringen« – og det var det citat, hr. Torsten Schack Pedersen også var inde på – »på det her område, så må vi jo se, om vi kan finde et flertal i Folketinget, for at der skal ske retfærdighed«.

Jeg spørger i al stilfærdighed: Hvad har Enhedslisten gjort for at prøve at finde det flertal, som sikrer retfærdighed for andelsboligforeningerne, andet end at kritisere det forslag her, som sikrer retfærdighed?

Kl. 00:19

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak! Jeg tror, at spørgsmålet både er stillet klogt og også forstået. Værsgo.

Kl. 00:19

Frank Aaen (EL):

Jeg tror også, man kan sige, at det er besvaret. Det er jo ikke så tit, det sker, at man besvarer et spørgsmål, før det er stillet, men det er det, fordi det er stillet før. Som jeg sagde for lidt siden, vil vi meget gerne se, om vi sammen med regeringen kan finde en løsning på det her problem, men som jeg sagde før jul, ønsker vi også at kigge på lejerne. Det kan ikke kun være ejerne i det her land, man skal bekymre sig om. For der er jo altså virkelig hældt milliarder af skattekroner ud til skattelettelser til ejerne, hvorimod man med Venstre og Konservative i spidsen sammen med Dansk Folkeparti og desværre også nogle gange De Radikale har stjålet penge fra lejerne ved at tømme Landsbyggefonden. Det er derfor, vi har sagt, at vi vil se det her i en større sammenhæng, og det sagde jeg altså før jul, og jeg sagde det i starten af den her debat. Så undskyld mig, måske skal man være lidt mere – nu skal jeg jo ikke sige noget alt for frækt – koncentreret om de ting, der bliver sagt fra talerstolen.

Kl. 00:20

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 00:20

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg tror, at vi alle sammen er meget koncentrerede, for det er jo meget relevant at høre, hvad Enhedslisten siger i det her spørgsmål. Jeg tror, de ude i andelsboligforeningerne spekulerer meget på, hvilken holdning man egentlig har til det her i forhold til de meldinger, man er kommet med tidligere. Jeg har stadig væk ikke fået noget klart svar fra Enhedslisten eller fra hr. Frank Aaen. Er man indstillet på at løse problemet for andelsboligforeningerne, eller er man ikke? Eller vil man sovse det ind i, at man også vil gøre alt muligt andet for andre? Det er jo fair, og det er godt, og det vil vi også tage stilling til på et tidspunkt, men her handler spørgsmålet om, om man vil løse problemet for andelsboligforeningerne og hjælpe dem med deres for høje vurderinger.

Kl. 00:21

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Frank Aaen (EL):

Jeg vil bare sige, at vi gerne vil løse problemet, men vi løser det ikke sammen med Venstre, og vi løser det ikke sammen med Konservative. Det er de to partier, der gennem tiderne har haft hovedansvaret for, at hele den her sag om ejendomsvurderingerne er gået fuldstændig grasset, og det var de to partier, som lavede en aftale med regeringen, som vi var uenige i, fordi vi ikke syntes, at den løste hele problemstillingen. Derfor laver vi det ikke sammen med jer, men jeg har sagt, og nu siger jeg det igen for fjerde gang, tror jeg, at vi meget gerne vil diskutere med regeringen, hvordan vi kan løse også den her problemstilling.

Kl. 00:21

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Hr. Joachim B. Olsen fra Liberal Alliance har også et spørgsmål.

Kl. 00:21

Joachim B. Olsen (LA):

Når nu Enhedslisten har sagt, at man gerne vil finde et flertal uden om regeringen for at løse det her problem, men at det altså ikke er med Venstre og De Konservative, kan Enhedslisten så komme ind på, hvilke partier det så er, man gerne vil finde flertallet med? Det har man jo sagt at man gerne vil.

Kl. 00:21

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 00:22

Frank Aaen (EL):

Nu prøver vi at gøre det med regeringen.

Kl. 00:22

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 00:22

Joachim B. Olsen (LA):

Så da hr. Frank Aaen tidligere udtalte, at man var parat til at finde et flertal uden om regeringen, var det en løgn.

Kl. 00:22

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 00:22

Frank Aaen (EL):

Det er nok voldsomt sagt, for det er ikke udelukket. Jeg siger bare, at nu prøver vi med regeringen.

Kl. 00:22

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Enhedslistens ordfører. Der er ikke flere spørgsmål, og så er vi kommet til Liberal Alliances ordfører, hr. Joachim B. Olsen. Værsgo.

Kl. 00:22

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

På vegne af hr. Ole Birk Olesen, som desværre ikke kan være til stede i salen her til aften, skal jeg holde følgende ordførertale:

Ejendomsvurderingen i Danmark har sejlet i mange år. Rigsrevisionen har dokumenteret det for årene fra 2003 og frem. Som en

konsekvens af det har regeringen givet et afslag på vurderingen på 2,5 pct., indtil en ny og bedre vurdering foreligger. 2,5 pct. er alt for lidt til at skabe en tilstrækkelig stor sikkerhedsmargen for boligejerne, så ingen kommer til at betale for meget ejendomsskat, men 2,5 pct. er dog bedre end intet afslag.

Efter at regeringen har erkendt nødvendigheden af at give dette afslag, er det imidlertid kommet frem, at også andelshavere i andelsboligforeninger er ramt af for høje grundvurderinger, men dem giver regeringens regler ikke et afslag på 2,5 pct. af grundvurderingen. Det er selvfølgelig urimeligt. Når man konstaterer, at den fejl, der er blevet begået over for boligejerne, også er begået over for indehavere af andelsboliger, så skal man selvfølgelig give det samme afslag i vurderingen til andelshaverne, som man også har givet til ejere af ejerboliger.

Beslutningsforslaget her vil rette op på den misforhold, og Liberal Alliance vil derfor stemme for beslutningsforslaget.

Kl. 00:24

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er ingen spørgsmål, og derfor er vi kommet til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Brian Mikkelsen fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 00:24

(Ordfører for forslagsstillerne)

Brian Mikkelsen (KF):

Staten har et ansvar for at optræde anstændigt og behandle borgere i samfundet ordentligt og retfærdigt.

Udgangspunktet for forslaget her er jo et miskmask, et rod, et kaos i ejendomsvurderingssystemet, som har betydet, at mange husejere, mange andelshavere, og for øvrigt mange i lejede boliger, er kommet til at betale for meget i ejendomsskat. Det er svært at opgøre præcis hvor mange. Rigsrevisionen påpegede jo, at der var fejl i to ud af tre vurderinger. Nogle betalte for meget og lidt færre betalte for lidt, og derfor har regeringen så fornuftigt nok nedsat et udvalg med en meget kompetent formand, som skal se på et nyt vurderingssystem, som vi venter spændt på at få løftet sløret for.

Hele diskussionen handlede jo om et retfærdighedsprincip, at man fra statens side havde et system, som betød, at borgere betalte for meget i skat. Og i et hvilket som helst retssamfund må udgangspunktet altid naturligt være at sørge for at behandle borgerne ordentligt imod den store statsmagt og at sørge for, at dem, som har betalt for meget i skat, får deres penge tilbage – og hvis man sidder med regeringsmagten, er det et prærogativ, man har. Her er der jo altså, uanset hvordan man måler og vejer det, tusindvis af familier, som har betalt for meget i ejendomsskatter – tusindvis af familier.

Det er familier, som sådan lige på en knivsæg har vurderet, om de kunne blive boende i deres bolig, og det har haft betydning for deres familieliv i det hele taget. I sådan en situation har man som stat og samfund altid et ansvar for at hjælpe og for at rette op.

Vi var med i en stemmeaftale i forbindelse med en finanslovsaf-tale med regeringen, hvor vi så afstod fra at stemme rødt til et forslag, som vi ikke syntes var godt nok. I den forbindelse konstaterede vi to sekunder i tolv i forbindelse med afstemningerne, at vi, i forbindelse med de samtaler, der var, slet ikke havde fået nogen som helst viden og information om, at der sandsynligvis også var et lige så stort problem for andelsboligerne. Det er svært at få verificeret, fordi man løser hele den talkonstruktion ved også at sammenligne med erhvervslejemålene.

Her er der jo altså et problem, både for regeringen, fordi man ikke har givet oplysningerne videre, men også for nogle andelshavere derude, som med rette sidder og føler, at de ikke har fået den samme behandling, som boligejerne har fået i forhold til regeringens forslag om at nedsætte vurderingerne med 2½ pct.

Derfor kommer forslaget her fra de borgerlige partier, og derfor er det så væsentlig en diskussion, vi har. Det principielle mål er altså at ligestille andelshavere med boligejere. Det er et sundt princip, det er retfærdigt, og det undrer mig meget, at regeringen ikke vil være med til at føre fornuftig, sund politik, og at man ikke behandler borgerne i det her samfund lige og på en retfærdig måde.

Så vores håb er stadig væk, at man fra regeringens side vil lytte til fornuften, og at man vil sørge for, at andelshaverne også får en anstændig behandling her i Folketinget.

Kl. 00:28

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne. Der er ingen spørgsmål, og det vil sige, at forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

35) 1. behandling af lovforslag nr. L 199:

Forslag til lov om ændring af lov om randzoner og miljømålsloven. (Anvendelsesområde og fornyet høring af vandplanforslag m.v.).

Af fødevareministeren (Dan Jørgensen).
(Fremsættelse 13.05.2014).

Kl. 00:28

Forhandling

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er Venstres ordfører, hr. Erling Bonnesen. Værsgo.

Kl. 00:29

(Ordfører)

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. For kort tid siden indgik vi en aftale om vækstplan for fødevarer, og Venstre hilser lovforslaget om at halvere randzonearealet og skabe klarhed om, hvor randzonerne skal være, velkomment. Den nuværende lov fungerer jo på ingen måde. Det er klart, at der er behov for at gøre noget ved det, og en halvering af randzonearealet er alt andet lige et skridt i den rigtige retning. Men desværre har det foreliggende lovforslag en række fejl og mangler.

Lovforslaget vil faktisk betyde, at nogle landmænd skal have flere randzoner, end de har nu, fordi man åbenbart ikke længere mener, at det er nødvendigt, at der skal være vand i vandløbet i hovedparten af året. Det kommer til at ramme skævt og uforholdsmæssigt hårdt hos nogle landmænd.

F.eks. er der på Sydhav Søerne tradition for, at et stort antal vandløb er klassificeret som offentlige, fordi der er store offentlige afvandsinteresser forbundet med vandløbet. Disse vandløb var ikke tidligere omfattet af randzonenloven, da de ikke var vandførende i hovedparten af året. Det er derfor stærkt problematisk og meget svært at se meningen med at udlægge randzoner langs grøfter, der ikke regelmæssigt er vandførende. Man er heller ikke kommet i mål i forhold til at skabe klarhed om, hvor randzonerne skal være. Der vil stadig være tvivl om, f.eks. hvilke søer der er omfattet, og vi må konstatere, at der endnu ikke ligger et kort, der viser, præcis hvor der skal være randzoner, og hvor der ikke skal være det.

Lad mig sige det klart: Så længe der endnu ikke foreligger et egentlig kort over de randzonekrævende vandløb, som stemmer med de aftalte 25.000 ha, kan Venstre ikke støtte det foreliggende lovforslag. Så ministeren må efter vores opfattelse i arbejdstøjet og levere kortmaterialet. Det burde heller ikke være så vanskeligt, når man kan henvise til, at der allerede er udsendt kortmateriale til vandrådene til brug i deres arbejde. Så jeg vil bede ministeren om at tage det her alvorligt og forholde sig til det, når ministeren lidt senere kommer på talerstolen.

Kl. 00:31

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Venstres ordfører. Der er et spørgsmål fra hr. Per Clausen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 00:31

Per Clausen (EL):

Jeg vil bare spørge hr. Erling Bonnesen, om jeg skal forstå hans udtalelse sådan, at han er enig med mig i, at det lovforslag, der ligger her, er rigtig dårligt gennemarbejdet, og at vi derfor næppe kan nå at få lavet et ordentligt lovforslag og få det vedtaget på den her side af sommerferien.

Kl. 00:31

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 00:31

Erling Bonnesen (V):

Jamen vi kan sige klart, at det lovforslag, der ligger her, er noget makværk, og at det ikke er et tilstrækkelig gennemarbejdet beslutningsgrundlag. Det må være rimeligt at sige, at før man kan træffe en beslutning, skal der ligge et gennemarbejdet lovforslag, og det gør der ikke på nuværende tidspunkt.

Det er også derfor, vi markerer i ordførertalen, at vi skal have det kortmateriale frem, og det er der så også tid til. Det mener jeg burde være muligt, sådan at vi kan få det her gjort færdigt inden sommerferien. Men det er en klar forudsætning, at vi skal have det kortmateriale, så man præcis kan se, hvor det er, randzonerne skal være. Det må være rimeligt, at landmændene kan slå op i kortet og se: Der skal randzonerne være, som vi har besluttet det i aftalen.

Kl. 00:32

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 00:32

Per Clausen (EL):

Jeg vil bare spørge hr. Erling Bonnesen, om det ikke også kunne være udtryk for, at det forlig, man har lavet, ikke rigtig har været ordentligt gennemarbejdet. For nu har jeg læst forliget, og der står da ikke noget om noget kortmateriale. Det her lovforslag er da lige så præcist som den aftale, Venstre har indgået med regeringen på det her område.

Kl. 00:32

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 00:32

Erling Bonnesen (V):

Jamen der står jo i den aftale om vækstplan for fødevarer, at der skal foretages en halvering af randzonearealet ned til 25.000 ha. Og når man så laver en opfølgning på lovforslaget, kan man jo ikke gøre det til en gættekonkurrence. Jeg går ikke ud fra, det var det, der var meningen, for så ville vi ikke være færdige med at skrive på tingene

endnu. Så det må være en helt logisk følge, at regeringen, som sidder på apparatet, leverer det materiale, der skal til, og det beslutningsgrundlag, der skal til i lovforslaget.

Kl. 00:33

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Der er et spørgsmål mere fra hr. Orla Hav fra Socialdemokraterne.

Kl. 00:33

Orla Hav (S):

Jeg skal bare tillade mig at spørge, om ikke hr. Erling Bonnesen mener, at det lovforslag, der er fremsat, flugter med den aftale, der er indgået, nemlig at der skulle friholdes så og så mange hektar for randzoner, som der bliver givet udtryk for. I øjeblikket har vi omkring 50.000 ha, og vi reducerer ned til omkring 25.000 ha. Udmøntningen af det er ikke gjort betinget af, at der skulle foreligge konkret kortmateriale ved første behandling eller anden behandling. Vi ved jo godt, at det har været en lang proces at få det.

Jeg skal bare spørge: Står Venstre ikke ved de aftaler, som man har indgået?

Kl. 00:34

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 00:34

Erling Bonnesen (V):

Jo, vi står fuldstændig ved de aftaler, som vi har indgået, og derfor vil vi selvfølgelig også have en sikkerhed for, at det lovforslag, som vi behandler, lige præcis er det, som vi har aftalt. Og der står jo i aftalen, at det er 25.000 ha, så det er det, vi skal have et grundlag for. Men der er jo så også tre behandlinger, så der er tid til det endnu. Det er derfor, vi markerer det klart fra førstebehandlingen.

Kl. 00:34

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 00:34

Orla Hav (S):

Jeg skal selvfølgelig erklære mig tilfreds med, at Venstre står ved indgåede aftaler, og at man også har tillid til, at der bliver lavet det stykke arbejde, der skal laves, selv om det jo er på betydelig kortere tid, end der tidligere har været til rådighed for at få rettet op på lovgivningen. Så jeg erklærer mig tilfreds med, at Venstre vedstår indgåede aftaler, og det må vi jo så bruge videre frem i den proces, vi skal igennem.

Kl. 00:35

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 00:35

Erling Bonnesen (V):

Det er nu snart 2 måneder siden, at vi indgik aftalen, og vi står klart ved den aftale, som vi har indgået, og er helt med på, at den skal vi have fulgt op på. Jeg havde en klar forventning om, at beslutningsgrundlaget var klart til det, men der er jo lidt tid at løbe på endnu inden både anden og tredje behandling. Det er også derfor, jeg har markeret, at jeg beder ministeren forholde sig til det, når han kommer herop, og så prøve at få det kortmateriale frem. Det burde heller ikke være umuligt, når vi kan se, at der ligger kortmateriale i vandrådene. Så der er jo noget at arbejde med.

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Venstres ordfører. Så er det Socialdemokraternes ordfører, hr. Orla Hav. Værsgo.

Kl. 00:35

(Ordfører)

Orla Hav (S):

Tak for det. Hvis man har iagttaget den her sag uden for Christiansborgs tykke mure, er jeg stensikker på, at der er rigtig mange, der har undret sig over det forløb, der har været omkring den her lovgivning. En meget summarisk gennemgang siger, at Danmark tiltræder EU's vandrammedirektiv, der handler om en samlet indsats for at sikre hensynet til naturen i konkurrence med produktionen. I den forbindelse indføres der en regel om etablering af 2-meterbræmmer langs søer og vandløb. Der gennemføres i perioden en retlig prøve af krav om ekspropriation. Denne sag vinder staten; der er ikke tale om ekspropriation. I 2011 indfører den daværende regering så regler om randzoner ved en aftale mellem Venstre, Konservative og Dansk Folkeparti. Den afgiver et løfte om, at det administrative grundlag, herunder kort, vil være til stede og på plads inden ikrafttrædelsen.

Så kommer der et folketingsvalg i 2011. Det medfører, at der kommer en ny regering til, der må konstatere, at forberedelserne af det administrative grundlag nærmest ikke er til stede. Den nye regering bruger mange kræfter på at skabe det manglende grundlag. Miljøministerens plan for gennemførelse af randzonerne bliver omgjort den 6. december 2012 af Natur- og Miljøklagenævnet med begrundelsen, at der er for kort høringsfrist. Så skal det retfærdigvis siges, at der er lavet to ændringer i forhold til det oprindelig vedtagne omkring randzoner, men dem behøver vi ikke sådan komme ind på på nuværende tidspunkt.

Nu har regeringen så taget initiativ til at sikre realisme i randzonebestemmelserne, herunder et juridisk holdbart grundlag i forhold til kortmateriale, så den enkelte landmand kan vide, hvor randzonerne skal indføres. Vi glæder os over forståelsen mellem Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, De Konservative og regeringen. Dette lovforslag er i overensstemmelse med den aftale, der er indgået mellem de her nævnte partier.

Imidlertid giver det nogen anledning til undren, når den første kvittering i Fødevarerudvalgets diskussion nu er et krav om tilstedeværelse af kort før vedtagelsen. Naturligvis skal der være adgang til kort. De kort, der dannede grundlag for indførelsen af 2-meterbræmmer, er til stede, og der arbejdes med yderligere kort i forbindelse med de ændringer, der er i forhold til 2-meterbræmmerne. Vi har indgået en politisk aftale og er naturligvis indstillet på at leve op til den.

Borgere uden for Christiansborg må med baggrund i den her sag konstatere, at hvor man står, ofte afhænger af, hvor man sidder. Jeg synes, at lovforslaget er udtryk for realisme, ordnede forhold og afbalancering af de to hensyn, nemlig vand- og miljøbeskyttelse og det at have produktion i form af landbrug i vores land. Vi vil imidlertid være opmærksom på, at ændringerne efterlader manglende opfyldelse. Det, at man reducerer antallet af hektar bræmmer eller randzoner, vil medføre, at der ligger en regning, som skal betales efterfølgende, når vi skal leve op til det vandrammedirektiv, der er blevet skrevet under på. Det må komme med efterfølgende ændringer i form af ændrede krav til dyrkningsformer og gerne i et tæt sammenspil med landbruget.

Men vi skylder nu at få skabt størst mulig klarhed hos landbruget, så vi kan komme videre med at udmønte Natur- og Landbrugskommissionens udspil til, at Danmark fortsat er et stærkt fødevarerproducerende land, der oven i købet mestrer at være det i balance i forhold til natur og miljø. Derfor støtter vi fra Socialdemokraternes side vedtagelsen af L 199.

Kl. 00:39

Kl. 00:42

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er et spørgsmål fra hr. Erling Bonnesen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 00:39

Kl. 00:42

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Det var jo godt, at vi kunne få lavet vækstaftalen for fødevarer her for snart 2 måneder siden og også har indgået et kompromis om at få halveret randzonearealet til de 25.000 ha. Hvad angår halveringen, synes ordføreren så ikke også, at det vil være helt på sin plads, at der selvfølgelig så fra statens side af kan leveres kortmateriale, så man som landmand og lodsejer kan se, hvor det helt præcis er, at de randzoner skal være?

Kl. 00:40

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 00:40

Orla Hav (S):

Jeg skal bare sige, at det, at man går tilbage til basis – og basis vil i den her sammenhæng sige, at man går tilbage til de 2-meterbræmmer, der blev indført som det bærende princip i forbindelse med kort – gør, at der ikke er tvivl om, hvilke kort man skal følge. De 2-meterbræmmer bliver udlagt, og de udgør 75 pct. af det, vi nu stadig væk skal have belagt med randzoner.

Så er det, jeg har svært ved at forstå, hvorfor Venstre nu vil problematisere, at man har indgået en aftale, hvor vi har aftalt, at der skal være 25.000 ha med randzoner, og at de skal opfylde de og de formål. Og det første, Venstre gør, er at forsøge at problematisere det: Nu skal der være eksakte kort, før vi får vedtaget noget. Det synes jeg simpelt hen ikke er ordentligt i forhold til en indgået politisk aftale, og derfor anfægter jeg det synspunkt, at det skal ligge færdigt, inden vi går i gang.

Kl. 00:41

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 00:41

Erling Bonnesen (V):

Jeg synes sådan set ikke, vi problematiserer det. Vi spørger bare ganske enkelt om at få skrevet det kort ud, som viser, hvor de 25.000 ha randzoner, som vi har aftalt, skal ligge. Det er sådan set ikke at problematisere noget unødvendigt, det er bare at bede om at få det skrevet ud, og det burde jo ikke kunne være så svært.

Kl. 00:41

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 00:41

Orla Hav (S):

Jeg skal bare sige, at det jo ikke lykkedes for den daværende regering at aflevere noget som helst kortmateriale, som kunne bruges i den fortsatte proces, så et eller andet problem har der været i forbindelse med kortene. Nu er opgaven mindre, fordi den primært er koncentreret om de steder, hvor man indførte 2-meterbræmmer. Det kortmateriale var jo til stede, og det blev brugt af Venstre i den her sammenhæng. Derfor har jeg lidt svært ved at forstå, at Venstre har travlt med at problematisere den proces, som Venstre vel også har en interesse i at vi får sat gang i, så landbruget kan få afklaret sine arbejdsforhold.

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Der er et spørgsmål mere fra René Christensen fra Dansk Folkeparti.

René Christensen (DF):

Tak for det. Det sidste var ret interessant, for ordføreren har jo fuldstændig ret i, at vi nu sådan set har ventet i 4 år på de her kort. Vi har ikke fået dem. Vi blev lovet, sidste gang vi talte om randzoner her i Folketingssalen, af den tidligere fødevareminister, at kortene nok skulle komme.

Når man læser forslaget, står det meget tydeligt, hvorfor man går ind og kigger på det her. Det er, fordi erhvervet har klaget voldsomt over det, og man anerkender, at retssikkerheden for landmændene ikke er til stede, fordi kortmaterialet ikke har været godt nok. Derfor er det vel egentlig fair nok, når man nu laver om på det her, fordi det skal være bedre for landmændene, at vi faktisk denne gang i Folketingssalen kan være sikre på, at landmændene får den retssikkerhed, som vi så gerne vil give dem. Derfor er det jo ret vigtigt, at det her kortmateriale kommer frem. Nu har vi ventet på det i 4 år, og hvis det er lige på trapperne, hvorfor kan vi så ikke få lov til at se det, før vi skal godkende lovgivningen?

Kl. 00:43

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 00:43

Orla Hav (S):

Jeg skal ikke kloge mig på, hvor langt kortene er henne i processen, jeg nævner bare, at vi nu endelig har fået lavet en aftale, som sætter gang i udmøntningen af det her på et realistisk grundlag, og det første, man oplever, er så, at vi nu skal problematisere det yderligere, i forhold til om vi nu har kortene fra starten af. Vi går tilbage til basis, og basis var indførelsen af bræmmer på 2 m. Det var kendt stof. Man havde de fornødne materialer til at kunne indføre det, og det er oven i købet afprøvet ved en retsinstans, om det var noget, der gav anledning til ekspropriation og bestemmelserne deromkring. Så det er sådan set et ret kendt grundlag. Og det er det, som vi stort set går tilbage til, og så er der lidt yderligere. Selvfølgelig skal det kortmateriale komme efterfølgende, men nu handler det om at få lovprocessen ført igennem.

Kl. 00:44

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 00:44

René Christensen (DF):

Ja, det er vi sådan set i gang med nu her ved førstebehandlingen. Det, der er interessant, er jo, om vi så er færdige med det, når vi kommer til tredjebehandlingen. Det er sådan set også bare det, jeg hører Venstre spørge ind til.

Det eneste kortmateriale, vi sådan set har modtaget, er et kort over Danmark med et billede af 98 kommuner. På det tror jeg ikke der er mange landmænd der kan se, hvor deres randzone skal ligge. I fremsættelsestalen fra ministeren står der jo sådan set, at på baggrund af erfaringerne med administrationen af loven anerkendes det, at det ikke er tilstrækkeligt klart med den nuværende formulering af randzonerne, hvilke vandløb og større søer der udløser krav om randzoner. Det er jo det, der har været hele forudsætningen for, at vi gerne vil lave det her om. Det skal selvfølgelig være til stede, så

landmanden kan udlægge sin randzone og derved ikke få store bøder, hvis han ikke gør det. Er ordføreren ikke enig i det?

Kl. 00:45

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 00:45

Orla Hav (S):

Jo, jeg anerkender da bestemt, som ministeren har udtrykt i sin fremsættelsestale, at det her har været noget mismask, som ikke har kunnet føres ordentligt igennem. Nu går vi tilbage til det erfaringsgrundlag, vi havde, fra da den daværende regering indførte 2-meter-bræmmerne, og da var der ikke stor usikkerhed om kortmaterialet. Man vidste stort set, hvad det gik ud på.

Nu vil man så til at opfinde en stor modsætning i kortmaterialet en gang til. Det har jeg altså en lille smule svært ved at forstå, efter at vi har indgået en aftale om, at det her skal være med til at fremme vækst og udvikling af det danske landbrug. Derfor vægrer jeg mig en lille smule ved at tro, at man ønsker at træne det yderligere.

Kl. 00:45

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Socialdemokraternes ordfører. Der er ikke flere spørgsmål, og så er vi kommet til Dansk Folkepartis ordfører, hr. René Christensen. Værsgo.

Kl. 00:46

(Ordfører)

René Christensen (DF):

Hvis der er noget, der har fyldt noget, når vi snakker fødevarer, så er det i hvert fald randzonen; den har fyldt utrolig meget i de sidste 4 år. Der har været holdt utallige samråd, og nu står vi så her og har egentlig også noget, der kunne ligne en løsning; det mener jeg faktisk. Jeg mener, at det her lovforslag peger i den helt rigtige retning, og det er jo i hvert fald positivt. At der så stadig væk er nogle udfordringer, i forhold til hvordan det skal udmøntes, tror jeg ikke der er nogen der er i tvivl om. For det første har vi jo skrevet, at det er ca. 25.000 ha, der nu bliver udlagt til randzoner, og det er jo nok også et udtryk for, at det her ikke er hundrede procent færdigt i forhold til det, og det anerkender man også. Det kan selvfølgelig være vanskeligt at pege på lige nøjagtig den sidste meter og sige, hvor randzonen skal ligge.

Men sidst, vi stod her, var for over 4 år siden og med en tidligere minister, hvor vi havde nøjagtig den samme debat, og hvor ordførerne fra de forskellige partier sagde til ministeren, at de nu måtte være sikre på, at landmændene ikke blev sat i en situation, hvor de skulle udmønte en lov, som de ikke havde mulighed for at udmønte, fordi de ikke vidste, hvor de skulle lægge deres randzoner. Man blev dengang, for flere år tilbage, lovet, at kortmaterialet nok skulle komme, og at landmændene selvfølgelig ikke skulle stilles i en situation, hvor de kunne komme ud for krydsoverensstemmelser og alt muligt andet, som kunne give dem store bøder, fordi lovgivningen ikke var i orden. Nu står vi her så desværre igen ved førstebehandlingen af et lovforslag, som har alle de rigtige intentioner, og vi har stadig væk ikke fået det kortmateriale. Det eneste kortmateriale, vi har fået, er et billede af Danmark med et billede af 98 kommuner; det kan landmændene altså ikke bruge.

Jeg kunne forstå på den tidligere ordfører – og det var også det, der blev sagt, da vi var til forhandlingerne, og det viser måske også lidt om, hvorfor sådan nogle lovforslag her kan have en svær fødsel – at man har forhandlet med Venstre en hel weekend, og så kan resten af partierne komme over i nogle få timer og deltage i den sidste del og se, om man så vil tiltræde sådan et lovforslag her. Det gør måske også, at det hele bliver sådan lidt svært, når man vælger at tilret-

tlægge et forhandlingsforløb på den måde, men det er desværre ikke første gang, det er set, og sådan er det.

Dansk Folkeparti er gået ind i det her med helt åben pande; vi synes, at det her lovforslag peger i den helt rigtige retning, men vi må også sige, at det altså den her gang skal lykkes, så landmændene ikke bliver stillet i en situation, hvor man, selv om man gerne vil være en lovlydig landmand, så kan have rigtig svært ved at være det. Der vil vist stadig væk være landmænd, som, hvis de skal være på den sikre side, skal udtage mere jord, end de faktisk er forpligtet til, altså tage mere produktionsareal ud, i forhold til hvad de bliver kompenseret for, og den situation ønsker Dansk Folkeparti faktisk ikke at stå i en gang til. Og derfor håber jeg meget, at ministeriet og ministeren vil arbejde ihærdigt på, at vi kan nå at få et kort, som er meget tæt på målet, så vi kan se, hvad det er for nogle randzoner, de her landmænd skal udlægge, så vi ikke igen står i den samme situation med, at vi skal indkalde til det ene samråd efter det andet, og vi igen skal opleve, at landmændene står derude og er frustrerede og ikke ved, hvor de skal lægge deres randzoner.

Så Dansk Folkeparti er positive over for forslaget, men jeg må sige, at vi i forhold til tredjebehandlingen altså er noget usikre, hvis vi ikke kommer tættere på en fornemmelse af, at det kort er lige på trapperne, og at det vil være retvisende.

Kl. 00:49

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er et spørgsmål fra hr. Per Clausen fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 00:49

Per Clausen (EL):

Jeg vil godt spørge hr. René Christensen, om han ikke er enig med mig i, at noget tyder på, at Dansk Folkeparti i den her sag er ret gode til at indgå uklare aftaler. Først indgik man den 16. juni 2009 en aftale, hvoraf det fremgik, af man skulle lave randzoner, og i dag ved man ikke, hvor de randzoner skal være henne, siger hr. René Christensen. Så har man lavet en ny aftale, hvor det skal være halvt så mange, og dem ved man heller hvor skal være. Altså, hvad siger det om kvaliteten af de aftaler, som Dansk Folkeparti indgår med skiftende regeringer?

Kl. 00:50

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 00:50

René Christensen (DF):

Man bliver jo klog af skade, og som sagt har vi altid tiltro til, at det, ministrene siger til os, er korrekt. Og jeg har altså en gang før siddet nede på min plads og oppe fra talerstolen af en tidligere minister fået at vide, at kortet nok skulle komme, og det er endnu ikke kommet. Og jeg vil bare sige, at jeg også har siddet i nogle forhandlinger ovre i et ministerium, hvor man har sagt: Er vi nu sikre på, at det her også bliver nemt at administrere for landmændene? Ja, det er man sikker på. Men jeg godtager ikke en gang til at sidde på min stol og skulle høre heroppe fra talerstolen, at en minister siger til mig, at kortet nok skal komme. Nu vil Dansk Folkeparti faktisk gerne se det kort, inden vi trykker på knappen.

Kl. 00:50

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 00:50

Kl. 00:53

Per Clausen (EL):

Jeg forstår bare ikke, at Dansk Folkeparti to gange indgår en aftale hvor det åbenbart ikke er klart, at det kort skal ligge der, for det gjorde man i 2009, og det har man gjort igen. Det er jo rigtigt, at hvis man læser aftalerne – både fra dengang og nu – så kan man konstatere, at det med kortet vist er noget, Dansk Folkeparti har fundet på bagefter.

Kl. 00:51

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 00:51

René Christensen (DF):

Nu skal man jo måske ikke sådan referere fra forhandlingsforløb, men der er ingen tvivl om – og det tror jeg at alle, der var i lokalet, vil kunne bekræfte – at der var klare tilkendegivelser om, at nu blev det her nemt, nu ville landmændene stå i en situation, hvor de vidste, hvor deres randzoner skulle ligge. Det blev klart tilkendegivet, at der havde været store udfordringer i forhold til administrationen af lovgivningen, hvilket også fremgår her, og at det er derfor, man faktisk kigger på det her. Og der vil vi i Dansk Folkeparti bare være sikre på, at de aftaler, vi indgår, selvfølgelig bliver overholdt, på begge sider af bordet. Når det i en forhandling bliver sagt til os, at det nu bliver klart for landmændene, hvor randzonerne skal ligge, så har vi selvfølgelig også tillid til, at det er sådan, lovgivningen bliver udført og udmøntet.

Kl. 00:52

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så går vi til fru Sanne Bjørn som ordfører for Det Radikale Venstre, værsgo.

Kl. 00:52

(Ordfører)

Sanne Bjørn (RV):

Tak for det. Det er Radikale Venstres opfattelse, at der er bred konsensus om, at randzonerne er det mest omkostningseffektive, når det handler om at sikre rent drikkevand og en mangfoldig biodiversitet, og når landbruget samtidig skal udvikle sig som et vigtigt erhverv for Danmark.

Vi har en ambition om at videreføre det oprindelige VK-forslag, og vi har en ambition om at fastholde den gode målsætning om at beskytte miljøet ved at mindske udledningen med randzoner. Når loven så i praksis har vist sig at være svær at administrere, er der grund til med denne ændring at sikre, at vi får et fast juridisk grundlag. Det er fantastisk vigtigt for den enkelte landmands retssikkerhed, at det er håndterbart at administrere, og der skal med loven sikres konsistens i afgørelserne. Der har derfor ikke været tvivl om, at en forenkling af randzonenloven er nødvendig.

Balancen er også rykket med aftalen, og som ministeren senest nævnte i samrådet, er det erkendt, at der er en manko på udledningen. Denne manko skal hentes i næste planperiode, og det betyder, at vi i efteråret skal tage højde for det, når vi skal fastlægge nye mål for 2016-2021. Her skal der findes løsninger, så vi fortsat kan være ambitiøse i de fremtidige miljøindsatser i natur- og vandplanerne.

Radikale Venstre stemmer for forslaget.

Kl. 00:53

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Det Radikale Venstres ordfører. Der er ingen spørgsmål. Den næste ordfører er SF's ordfører, fru Lisbeth Bech Poulsen.

(Ordfører)

Lisbeth Bech Poulsen (SF):

Jeg holder den her tale på vegne af SF's ordfører på området, hr. Steen Gade, der er legitimt optaget til anden side.

Som følge af lovændringen vil det samlede planlagte randzoneareal blive halveret fra 50.000 til 25.000 ha. Der er imidlertid ifølge de foreliggende oplysninger i efteråret 2013 udlagt 38.000 ha randzoner. Der har ifølge regeringen været store praktiske problemer med at finde 50.000 ha, uanset at 50.000 ha var målet helt tilbage fra VK's vandmiljøplan i 2004. SF mener, at randzonenloven burde have været ændret, således at de 38.000 ha blev udlagt i stedet for at pløje 13.000 ha op. Det virker på os meget underligt og ærgerligt.

Venstre har taget sig godt betalt i forbindelse med aftalen om vækstplanen for fødevarer, men sådan er det jo nogle gange i politik. Men tænk, om regeringen så i det mindste havde stået fast på at bevare de randzoner, der allerede var udpeget, i stedet for at udskyde indsatsen til næste planperiode – det burde den have gjort.

Færre randzoner betyder også mindre beskyttelse mod afdrift af pesticider. Regeringen hævder, at det ikke betyder, at vi kommer i konflikt med EU-lovgivningen, selv om Danmark har meddelt EU, at randzonenloven er Danmarks implementering af pesticiddirektivet. Det vil SF bore i under udvalgsarbejdet. Vi er med på, at pesticider er godkendt med et vist afstandskrav til vandløb, men derudover er der også en EU-forpligtelse om randzoner. Det er umiddelbart svært at forstå, at en halvering af arealet af randzoner ingen effekt har på Danmarks gennemførelse af denne bestemmelse.

Det er derfor en meget ærgerlig sag på flere forskellige måder, og SF vil i det kommende udvalgsarbejde bore i flere af delene, før vi kommer med en endelig melding.

Kl. 00:55

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til SF's ordfører. Så er vi kommet til Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen.

Kl. 00:56

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg har ikke nogen legitim grund til ikke at være her, og så bliver man jo nødt til at tage det!

Man kan jo selvfølgelig sige, at for så vidt kan både regeringen og Venstre og Konservative og Dansk Folkeparti vel være glade for, at den her debat afvikles sent om natten, for sandheden er jo, at det er en rigtig pinlig historie. Det mest pinlige er næsten forsøget på at sige, at de her ændringer i lovgivningen med randzoner lavede man, fordi man havde fundet en måde at gøre det på, som var nemmere at administrere. Sandheden er jo, som SF's ordfører også sagde, at hvis man ville finde noget, der var nemt at administrere, kunne man have beholdt dem, man havde fundet, og sagt, at det var det, man kunne klare.

I stedet for har man nu lavet en ny målsætning med 25.000 ha, som man så ikke rigtig kan finde ud af hvor skal ligge henne. Jeg kan forstå, at man ikke engang er enige om de grundlæggende principper, for Venstres ordfører mente, at man nu havde udvidet det til nogle områder, hvor der ikke skulle være randzoner. Så der er mange ting at snakke om, inden man, før Folketinget tager på sommerferie, skal forsøge at få den her lovgivning på plads.

Nu er alt det pjat jo ikke det vigtigste. Det vigtigste er sådan set heller ikke, at man formår at lave den ene aftale efter den anden på det her område uden at kunne få tingene til at virke. Det vigtige er jo, at man nu atter engang udskyder en indsats for at få forbedret vandmiljøet i Danmark. Jeg synes selvfølgelig, det er okay, at man ikke sådan lader sig koste rundt med af EU, så pyt da med, at man

for en 13-14 år siden har lovet, at man ville bringe vandmiljøet i orden i 2015 og man ville have en plan, der startede i 2009, og at man nu her i 2014 kan konstatere, at end ikke det, man har planlagt, er man i stand til at gennemføre.

Men det er jo vandmiljøet, der lider skade med det her, og man kan måske godt blive en anelse betænkelig ved løfter om, at det, man skylder nu, vil man levere siden. Indtil nu har vi jo faktisk kun set eksempler på, at der er blevet skruet ned for ambitionsniveauet. Vi skal jo ikke glemme, at da den daværende regering, VK-regeringen, og Dansk Folkeparti indgik en aftale i juni 2009, den såkaldte »Grøn Vækst«, var de nuværende regeringspartier, SF og Enhedslisten enige om, at det, man foreslog dengang, var helt utilstrækkeligt, og at der var brug for et gøre en langt større indsats. Efterfølgende har vi så sagt, at hvis vi bare kunne blive enige om holde fast i det, VK-regeringen og Dansk Folkeparti aftalte, og så bagefter gøre noget mere, så var det okay. Nu kan vi så bare konstatere, at vi yderligere udskyder de tiltag, som var planlagt. Det synes jeg jo er rigtig, rigtig ærgerligt, for der er et stort behov for at gøre noget for at sikre vandmiljøet.

Det er også rigtigt, som det er blevet sagt her i debatten i dag, at det jo nok bliver sværere for regeringen at slippe uden om en egentlig sag fra EU's side, når man nu meddeler, at de tiltag, man sådan set havde planlagt at sætte i værk, kun bliver sat i værk i mindre omfang. Der er også andre tiltag, man dropper af hensyn til, har jeg forstået, aftalen med højrefløjens i dansk politik.

Så i al stilfærdighed vil bare jeg sige, når der undertiden bliver henvist til Natur- og Landbrugskommissionens arbejde, at det, man gør her, er fuldstændig i strid med Natur- og Landbrugskommissionens anbefaling. Anbefalingen var meget entydig: Når man gik i gang med at ændre på landbrugets regulering, skulle man gøre det på en afbalanceret måde, så man både sikrer bedre natur og miljø og bedre muligheder for, at landbruget kan tjene penge. Nu har man i første omgang gennemført noget, der skaber bedre muligheder for, at landbruget kan tjene penge, og så kan vi jo lytte til højrefløjens måde at gå ind i den her debat på og spørge sig selv, om det er realistisk, at der senere bliver gennemført planer, hvor hovedformålet er at gavne naturen og miljøet. Jeg må sige, at jeg nok er en lille smule skeptisk over for, om det kan lade sig gøre.

Så det, man gør her, er altså, at man under dække af, at man vil forenkle noget, som man gør på en måde, så der stadig væk ikke er nogen, der kan finde ud af det, forringer opfyldelsen af de målsætninger, der ligger, og også handler lodret i strid med den Natur- og Landbrugskommission, som alle ellers har haft så travlt med at sige skulle danne sådan et inspirerende udgangspunkt for vores kommende arbejde.

Jeg tror nok, at jeg må sige, at næsten uanset hvilke gode svar, ministeren kan give på alle de snedige spørgsmål, vi kan finde på, har jeg svært ved at forestille mig, at Enhedslisten skulle stemme for det her forslag, for det ender nok med at være en soleklar forringelse, uanset hvor meget vi spørger om. Tak.

Kl. 01:00

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er et par spørgsmål. Den ene med spørgsmål er hr. René Christensen fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 01:01

René Christensen (DF):

Det, jeg egentlig gerne vil spørge hr. Per Clausen om, er, om Enhedslisten, når man fra Folketingets side pålægger en erhvervsdrirende at gøre noget, ikke mener – selv om jeg ved, at Enhedslisten gerne ville have, at alle landbrug kom på statslige hænder – at man så skal have mulighed for at gøre det, særlig fordi man, hvis man ikke gør det, kan blive trukket i EU-tilskud, man kan få store bøder.

Mener Enhedslisten ikke, at når man laver lovgivning, skal borgerne også have en reel mulighed for at overholde lovgivningen?

Kl. 01:01

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 01:01

Per Clausen (EL):

Jo, og man kan vel konstatere, at hvis man kigger på de råd, som forskellige landbrugsorganisationer har givet landmændene i den her sag, kan man se, at de har været, at de skulle udvise en tilpas mængde af civil ulydighed, samtidig med at man kørte retssager. Så jeg tror nok, at når det lykkedes at finde de her 38.000 ha, kunne man nok også have fundet resten, hvis der havde været en reel vilje til at overholde lovgivningen, men det var der ikke.

Kl. 01:02

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 01:02

René Christensen (DF):

Tak. Der skal jeg med det samme sige, at Dansk Folkeparti på intet tidspunkt har billiget, at man ikke har overholdt lovgivningen. Den lovgivning, der er, skal man overholde, også selv om man er utilfreds med den.

Det er sådan, at en tidligere minister fra den nuværende regering jo også på et åbent samråd har sagt, at der ville komme kompensati-on. Er ordføreren ikke enig i, at når en minister har sagt til et erhverv, at der vil komme en kompensation, når man udtager et produktionsareal, og det så viser sig, at det alligevel ikke kan lade sig gøre, skal man selvfølgelig rette lovgivningen ind? For det, en minister siger, skal selvfølgelig altid være sandt. Er ordføreren ikke enig i det?

Kl. 01:02

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 01:02

Per Clausen (EL):

Jo, en minister må jo ikke vildlede Folketinget og helst heller ikke befolkningen, men det er nu mit klare indtryk, at man gjorde, hvad man kunne for at finde en løsning på det med erstatningen, og da den ikke i alle tilfælde var mulig at finde, hænger det sammen med, at vi har at gøre med et erhverv, som får en meget omfattende støtte og har nogle meget omfattende støtteordninger. Så jeg mener, at der jo ikke er andet at sige, end at man kunne have gennemført den her lovgivning med den erstatning, det var muligt at give, og det ville vi gerne have hjulpet regeringen med at få afklaret. Men regeringen har så valgt at søge sine samarbejdspartnere andre steder, og det må man da ønske dem tillykke med. Det går da rigtig godt, og der er en hyggelig stemning, så det skal nok gå alt sammen.

Kl. 01:03

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Den næste spørger er hr. Orla Hav.

Kl. 01:03

Orla Hav (S):

Nu ved vi jo godt, at der gælder strenge regler for ministres vejledning af Folketinget. Jeg synes jo imidlertid, at hr. Per Clausen kommer lidt let omkring det der med at forsøge at vejlede eller vildlede Folketinget.

Er sandheden ikke, vil jeg spørge hr. Per Clausen, at uagtet man svækker randzonernes gennemslag eller anvendelse, består målsætningen jo uændret om at realisere de reduktioner, der skal være med til at forbedre vores vandmiljø. Er det ikke sådan, det forholder sig?

Kl. 01:04

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 01:04

Per Clausen (EL):

Nu er det jo sådan, at de målsætninger, man har, har man så udskudt på ubestemt tid, og man ved heller ikke, hvordan man vil nå de mål. Men det er da rigtigt nok, at regeringen stadig væk siger, at den i 2015-16 vil fortsætte med at opfylde de mål, som man sådan set skulle have taget fat på at opfylde nu.

Nu ved jeg ikke, hvor meget den nuværende regering får af indflydelse på implementeringen af det, men det må tiden jo vise. Jeg vil i hvert fald bare sige, at målsætninger er smukke at have; det ville være bedre, hvis man også gjorde noget konkret for at nå de mål.

Kl. 01:04

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Spørgeren for anden gang.

Kl. 01:04

Orla Hav (S):

Hvis nu man så var interesseret i, at EU skulle have så lidt indflydelse på det her som overhovedet muligt, ville det så ikke være klogt at bidrage med en historiefortælling, der går på, at vi faktisk forsøger at leve op til de aftaler, vi har indgået i forhold til EU, og så lade være med at problematisere, at vi ikke lever op til det, og at det ser ud til, at det her slet ikke kan gennemføres, og jeg ved ikke hvad? Det er jo det, hr. Per Clausen bidrager til med en historiefortælling, som gør, at vi muligvis kan få mere bøvl med EU, og det har jeg jo forstået ikke er hr. Per Clausens dagsorden, altså at det er EU, der skal klare det her. Det burde vi kunne klare her i det danske Folketing.

Kl. 01:05

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 01:05

Per Clausen (EL):

Nu har vi jo støttet de her tiltag, fordi vi ville forbedre det danske vandmiljø, og ikke fordi vi ville forbedre Socialdemokraternes forhold til EU. Det har vi sådan set ingen intentioner om. Men realiteten er jo bare den kedelige, at i forhold til det, man har forpligtet sig til, nemlig at tage hensyn til det danske vandmiljø, så går det jo rigtig, rigtig langsomt med at opfylde det. Og det må vel være rimeligt, når man nu er repræsentant for et parti, der *ikke* har lod eller del i aftalen »Grøn Vækst« eller den aftale, som den nuværende regering nu har lavet med højrefløjen om at gøre det dårligere, end det var aftalt i »Grøn Vækst«, at have mulighed for at kritisere det.

Kl. 01:06

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Enhedslistens ordfører. Der er ikke flere spørgsmål. Så er vi kommet til Liberal Alliances ordfører, hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 01:06

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Tak for det. På vegne af hr. Leif Mikkelsen, som desværre ikke kan være her i dag, vil jeg gerne holde følgende tale:

Liberal Alliance vil for det første gerne rose regeringen for at fremsætte dette lovforslag, der sigter mod en ændring af randzonearealerne. Lovforslaget lægger op til, at kravet om randzoner langs en stor del af de vandløb, som indgår i de foreslåede vandplaner fra efteråret 2013, alligevel ikke gennemføres. Med andre ord lægges der op til cirka en halvering af randzonearealerne.

Vi mener, at det er en god idé med denne halvering, også selv om det samtidig betyder en halvering af randzonernes effekt, for sagen er jo den, at landbruget allerede er kommet rigtig langt med reduktionen af kvælstof, bl.a. har ny teknologi hjulpet landmændene til en meget mere miljørigtig produktion. Derudover står det vist efterhånden også helt klart, at randzonernes effekt på fosforudledning er meget overdrevet. Vi mener derfor i Liberal Alliance, at denne halvering er helt forsvarlig.

Den danske indførelse af randzonerne er derudover blot et klassisk eksempel på overimplementering af EU-lovgivning, hvor man tager god landbrugsjord ud af landmændenes produktion; god landbrugsjord, som landmændene ellers kunne have dyrket korn, frø og andre afgrøder på. I Liberal Alliance vil vi faktisk gerne gå hele vejen og helt afskaffe randzonerne, for vi vil give landmændene de bedste rammevilkår, så de kan producere mere, ikke mindre. Dermed sagt kan Liberal Alliance sagtens støtte lovforslaget, selv om vi gerne havde set en total afskaffelse af randzonerne.

Så vil jeg lige tilføje, at debatten her måske har udartet sig lidt anderledes, end vi lige havde forventet, idet der er en aftale – det er i hvert fald det indtryk, vi har fået – med regeringen om at gennemføre det her lovforslag. At der så ligger nogle ting, der skal afklares, i forhold til hvordan randzonerne skal implementeres helt konkret for den enkelte landmand, er vi helt klar over. Vi har selvfølgelig den forventning, at det vil blive gjort så hurtigt, som det nu engang er muligt, men vi synes, det er vigtigt, at det her lovforslag bliver gennemført, således at vi kommer en del af vejen og får halveret de her randzoner. Tak.

Kl. 01:09

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Liberal Alliances ordfører. Så er vi nået til Konservative Folkepartis ordfører, fru Charlotte Dyremose.

Kl. 01:09

(Ordfører)

Charlotte Dyremose (KF):

Vi Konservative blev jo ret hurtigt kastet ind i de her forhandlinger med ret få timers varsel og med mulighed for at læse på det hen over natten – ligesom stort set alle andre. Men vi synes jo, at tanken i det her med at få ændret på definitionerne af randzoner er fuldstændig rigtig.

Det væsentlige for os er, at vi får nogle miljømål, som er klare, som er definerbare, og som har en reel miljøeffekt. Vi har desværre måttet konstatere, at de oprindelige retningslinjer for randzonerne ikke var klare, ikke var let definerbare, og de viste sig desværre heller ikke at have den tilsigtede miljøeffekt. Derfor var vi indstillet på under forhandlingerne, og det er vi fortsat indstillet på, at de her randzonedefinitioner skal være klare og præcise og til at forstå, målrette og have en høj miljøeffekt. Derfor ville vi gerne være med i aftalen.

Men lige præcis, fordi vi jo ved, at der før har været problemer, og lige præcis for at sikre, at vi får den her klarhed, bad vi under forhandlingerne om, at vi kunne få et kort. Vi fik på det tidspunkt at vide, at det kunne vi ikke nå, og af en eller anden grund skulle det her forhandles igennem mellem kl. 8.00 om morgenen og kl. 14.00 om eftermiddagen, hvor vi lige kunne nå at vende det med gruppen og så komme tilbage. Så det skulle gå ret stærkt, forstod vi, og derfor kunne vi jo ikke lige inden kl. 14.00 nå at få de her kort.

Jeg er nødt til at sige, at vi havde den helt klare forventning, at de kort ville ligge der, inden vi skulle behandle det her forslag. Og vi har fortsat den klare forventning, at vi, inden vi skal stemme om det her, har nogle præcise kort, så vi alle sammen ved, hvor de her randzoner ligger, så der er ensartede kriterier, klare retningslinjer og sikkerhed for, hvad det her drejer sig om, så vi har en vis sikkerhed for, at det her bliver noget, der har klare miljømål, får en effekt og er til at definere. Det beder vi mindeligt om at ministeren tager til efterretning og forsøger at gøre noget ved, for vi vil rigtig gerne have det her gennemført, men vi vil altså også gerne have det gennemført på et korrekt grundlag.

Jeg håber derfor, at ministeren vil komme med et kortgrundlag. Vi har jo et par behandlinger endnu, så vi kan måske nå det. Jeg håber også, at vi kan få afklaret, at der ikke vil være uklarheder. Bl.a. håber jeg, at ministeren vil forholde sig til muligheden for, at der kan være forskellige definitioner i forskellige kommuner. Det væsentlige for os er jo, at vi nu får nogle klare definitioner, som sikrer miljømålene, og at vi altså får randzoner de steder, hvor det har en miljøeffekt, og ikke steder, hvor det er tilfældigt defineret.

Det er rigtig vigtigt for os, at det her bliver meget præcist defineret. Det er rigtig vigtigt for os, at det her bliver sådan, at vi opfylder miljømålene. Det er rigtig vigtigt for os, at vi nu bruger randzonerne som et konkret, virksomt redskab og ikke bare smider randzoner sådan lidt halvtilfældigt ud over landskabet. Det er der ingen der har glæde af, hverken landmændene, miljøet eller noget som helst andet.

Så lad os nu få den her proces til at fungere, så vi får en miljøeffekt af det, og så der er sikkerhed omkring materialet. Og ja, det er ikke kønt. Det er gået alt for stærkt. Det startede desværre den dag, regeringen lagde op til, at tingene skulle klares sådan hen over natten og en kvart formiddag. Jeg håber meget, at regeringen ved fremtidige tiltag af den her art vil gøre det lidt mere grundigt, så vi ikke ender i den her meget uheldige situation, som vi virkelig fra konservativ side ikke havde håbet at stå i.

Så vi håber, at vi ender med at kunne støtte forslaget.

Kl. 01:13

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er et spørgsmål fra hr. Orla Hav, Socialdemokraterne.

Kl. 01:13

Orla Hav (S):

Altså, jeg er lidt bekymret for det der meget bombastiske, at det er kort, vi har brug for. Det, vi har brug for, er vel et administrationsgrundlag, som de myndigheder, der skal administrere det, og de landmænd, der skal acceptere det eller arbejde under det, kan holde sig til. Og det, jeg forsøgte at sige, var, at 2-meterbræmmerne jo er indført. Vi ved nøjagtig, hvor de er lagt ud, og så er det vel i orden, at de kan være en del af administrationsgrundlaget, går jeg ud fra, og at der ikke skal udarbejdes et nyt sæt kort, der skal tegnes og fortælles. Det er jo kendt stof, som er en del af administrationsgrundlaget, og det er bare det, jeg godt vil have anerkendt.

Kl. 01:14

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 01:14

Charlotte Dyremose (KF):

Jamen sagen er jo netop, at det må være forholdsvis ligetil at få lavet de kort. Jeg kan godt forstå, man ikke kan lave dem i løbet af en formiddag. Det er jeg helt indforstået med. Men netop fordi vi jo nu skulle nå dertil, at det her er klart definerbart, så må det også være muligt at lave det kortgrundlag, der giver den nødvendige sikkerhed for, at vi alle sammen ved, hvor de her randzoner ligger, og så vi og-

så fra politisk side kan gennemskue, at de kommer til at ligge steder, hvor de har en miljøeffekt. Det er i al beskedenhed bare det, der er vores forhåbning.

Kl. 01:15

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 01:15

Orla Hav (S):

Jeg spørger en gang til: Det, som ordføreren efterlyser, er et administrationsgrundlag. I det administrationsgrundlag kan der indgå kort, for så vidt at man ikke på nuværende tidspunkt har noget, der er dækkende. Men hvis man i forvejen har noget, hvor der ikke er behov for kort, er det så nødvendigt at udarbejde kort for de steder, hvor der ikke er behov for det?

Kl. 01:15

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 01:15

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg oplever et ret stort behov for kort. Men det er klart, at det jo altid er muligt, at ministrene i deres grundige arbejde med det her kan fremlægge noget, der vil synes lige så klart definerbart og lige så meget til at gå til som kort. Det vil jeg selvfølgelig meget, meget gerne være åben for at se på. Men indtil videre har jeg ikke set et sådant grundlag, og det er derfor, jeg i al beskedenhed efterlyser det her kortgrundlag. For det er det, som min ringe fantasi kan række til at tro på kan blive det nemt definerbare og det, der kan håndteres.

Kl. 01:16

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak for ordførertalen fra De Konservative. Så er vi nået til fødevarerministeren, der giver en melding tilbage til ordførerne. Værsgo.

Kl. 01:16

Fødevarerministeren (Dan Jørgensen):

Tak. Som jeg har sagt mange gange tidligere, har randzonenloven indtil nu medført store udfordringer for såvel landmænd som for administration. Der er derfor brug for en tilpasning af loven.

Jeg vil gerne starte med at takke ordførerne for de bemærkninger, der er fremkommet her i salen i dag. Dem tager jeg selvfølgelig til efterretning. Jeg må også sige, at forslaget loyalt udmønter teksten i aftalen om »Vækstplan for Fødevarer«, som alle Folketingets partier undtaget SF og Enhedslisten har skrevet under på. I aftalen står der, at randzonerne skal udpeges efter entydige kriterier i form af fire typer vandløb og søer, som allerede er udpeget eller beskyttet i anden lovgivning. Det er måske værd lige at hæfte sig ved. Det er entydige kriterier i form af fire typer vandløb og søer, som allerede er udpeget eller beskyttet i anden lovgivning – altså, de er allerede i lovgivningen. Så den uklarhed og den forvirring osv., som jeg kan forstå de forskellige ordførere har følt, forstår jeg sådan set ikke rigtig hvad bunden i.

Hvis det var så vigtigt at få det kort 14 dage før eller 14 dage efter, eller hvornår I vil have at den information, som jo altså findes derude, er skrevet sammen i det kort, hvorfor i alverden bad I så ikke om at få det skrevet ind i aftaleteksten? Nu er jeg jo forholdsvis ny minister, men jeg tror da, det må være lidt usædvanligt, at man laver så vigtig en aftale om at halvere randzonerne, og så kommer I her og truer med at trække tæppet væk under en hel aftale, fordi I ikke lige kan overskue, hvor I skal finde de der informationer. Det er ting, som er i loven. Men det kan være, at I kan uddybe det i jeres mulighed for at stille spørgsmål til mig nu.

Kl. 01:18

Kl. 01:21

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren er færdig. Så er der en række spørgsmål. Det første er fra hr. Erling Bonnesen.

Kl. 01:18

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Som vi også har signaleret tidligere og hele vejen, var vi jo tilfredse med, at vi fik lavet en vækstplan for fødevarer og også fik en aftale ind i kompromiset om at halvere randzonerne osv. osv. Det lå også helt klart i det, at det jo skulle blive mere præcist og entydigt, så det var til at arbejde med og håndtere på enhver måde. Og så er det jo da oplagt, at der skal et kort med, så man kan se det, og så man altså ikke har den samme uklarhed, som der jo er erfaring for. Så er det jo da helt tydeligt og rent logisk at bede om et kort.

Jeg synes ikke, der er nogen grund til at hidse sig voldsomt op over det, for der ligger jo, så vidt vi i hvert fald er orienteret, kortmateriale i forvejen i vandrådene, som man har at arbejde med. Så det er helt ærligt ikke for at problematisere det unødigt, men for at prøve at få det her afklaret. Og vi har jo også signaleret det fra starten. Det er jo ikke bare nu, vi siger det. Så kære minister: Jeg opfordrer sådan set bare til, at ministeren tager det med sig og så beder om at få de kort gjort færdig og få dem skrevet ud. Vi har jo også tiden til det nu i udvalgsbehandlingen. Så kunne vi ikke få det på plads?

Kl. 01:19

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Kl. 01:19

Fødevareministeren (Dan Jørgensen):

Hvis spørgeren bare havde udtrykt sig sådan første gang, spørgeren havde ordet, så havde jeg heller ikke talt på den måde, jeg gjorde. Men jeg har jo hørt formuleringer som: Vi håber da at kunne støtte, og nu må vi se, og det ene og det andet. Det synes jeg ærlig talt er uanstændigt. Der er lavet en aftale. Der er jo ikke noget reelt tvivls punkt her. Det er vandløb, der er fastsat i lovgivningen.

Så hæfter man sig ved, at man ikke havde så meget tid, da aftalen skulle indgås. Nej, men man har jo haft lidt tid siden, ikke? Hvis I havde spurgt, kunne vi godt have sent jer de link, så I kunne få de oplysninger. Men det skal vi så nok gøre i morgen tidlig, så tidligt som overhovedet muligt. Men at stå her fra Folketingets talerstol og true med at rive tæppet væk under en aftale, som vil halvere randzonerne, det må I da også have lidt svært ved at forklare ude i jeres eget bagland. I siger, at det er, fordi I ikke kan få informationer, som I kan få. Det er en aftale, I selv har lavet.

Kl. 01:20

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Så er det spørgeren for anden gang.

Kl. 01:20

Erling Bonnesen (V):

Jamen når det er så enkelt, som det lyder i svaret fra minsten nu, ser vi jo bare frem til i morgen at få leveret kortet, og så er den sag jo sådan set på plads. Og det er da fuldstændig rigtigt, hvad der siges om de entydige kriterier sådan rent definitions mæssigt, men vi skal jo også få det til at passe med de – som der står – ca. 25.000 ha. Det er jo også den afgrænsning, vi skal have helt på plads, så de der ting ligesom skal falde i hak med hinanden. Men hvis ministeren ligesom kan love, at det kortmateriale kommer i morgen, så er det jo fint.

Kl. 01:21

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Fødevareministeren (Dan Jørgensen):

Der er på intet tidspunkt blevet lovet kortmateriale samlet i morgen, selvfølgelig ikke det. Det, der er blevet lovet, er det, I har skrevet under på i en aftale. Og nu synes jeg, at det lyder, som om hr. Erling Bonnesen igen er ved at løbe fra den aftale. Altså, det, der er blevet lavet en aftale om, er, at det nu er vandløb, som er udpeget ved lovgivning, og det står vi selvfølgelig ved. Dertil kommer, at for tre ud af de fire typer vandløb – og det kunne man også have undersøgt til i dag, hvis man ville – forefindes der jo de data, og det kan vi sende jer link til i morgen. I forhold til den fjerde type, som er de lokalt udpegede offentlige vandløb, er det klart, at der forefindes ikke et samlet link til, hvor man lige kan finde det. Det er så det, vi er i gang med at samle, og det er så det, der kan komme i juli måned. Havde man syntes, at det var så vigtigt at få den sidste med inden, skulle man jo have fået det skrevet med i aftalen.

Kl. 01:22

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Den næste spørger er fru Charlotte Dyremose.

Kl. 01:22

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg er simpelt hen rystet. For det første: Hvis der ikke er nogen uklarhed og der ikke er nogen forvirring, så lav dog de kort. Så kan det jo ikke være svært. For det andet bliver der spurgt – jeg ville ønske, det var den anden vej rundt her – hvorfor det ikke var med i aftaleteksten. Det er, fordi regeringen over stok og sten skulle lave en hurtig aftale og sagde, at det var nødt til at være den dag, og at de her kort kunne de ikke lige lave så hurtigt, men at de nok skulle komme senere.

Angående det der med, at vi ikke har efterlyst det før, vil jeg sige, at allerede ved fremsættelsen af det her lovforslag, skrev jeg til både fødevareministeren og erhvervsministeren, at jeg undrede mig over, at det her forslag blev fremsat, uden at vi havde fået det forventede kortgrundlag. Jeg fik intet svar på den mail. Jeg fik ikke at vide, at det ikke var ministrenes forventning, at der kom kort. Jeg fik ikke engang en anerkendelse af min mail fra nogen af ministrene. Først nu her til sidst, efter at lovforslaget er blevet udskudt og nu er til behandling, fik vi forleden dag et lille kort. Altså undskyld, hr. minister, kan vi ikke holde os til sandheden!

Kl. 01:23

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Kl. 01:23

Fødevareministeren (Dan Jørgensen):

Jeg ved ikke, om der var noget spørgsmål i det, men så kan jeg måske stille et. Hvilke af de fire typer vandløb er det så, at spørgeren mangler oplysning om nu?

Kl. 01:23

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 01:23

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg forstår, at det er fuldstændig klart og fuldstændig definerbart, hvor randzonerne skal være, og så spørger jeg bare ministeren i al stilfærdighed: Kan vi så ikke nok få et kortgrundlag, så vi alle sammen kan være sikre på, hvor de randzoner ligger, og så der ikke er nogen som helst tvivl? Derudover vil jeg meget, meget gerne høre ministeren, om ministeren kan give sikkerhed for, at der ikke kommer til at være vilkårlighed, f.eks. i forskellig sagsbehandling i for-

skellige kommuner, men at de her randzoner bliver lagt efter faktiske miljømål.

Kl. 01:24

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ministeren.

Kl. 01:24

Fødevareministeren (Dan Jørgensen):

I forhold til det sidste kan jeg sige, at der jo selvfølgelig er et element af lokalt selvstyre i udpegningen af offentlige vandløb. Medmindre man har tænkt sig at fjerne det kommunale selvstyre i Danmark, kommer vi jo nok ikke helt uden om det.

I forhold til det med kortet er det klart, at det endelige kortmateriale jo vil foreligge, så snart det overhovedet kan foreligge, men det er klart, at det da er et arbejde, der skal gennemføres. Vi har sådan set allerede stort set alle data i forhold til de tre af typerne, altså vandplansvandløb, 2-meterbræmmevandløb og § 3-vandløb, men der er jo ikke lige sådan en fælles indgang til de offentlige åbne vandløb, og det er så det, man er i gang med at prøve på at få udarbejdet så hurtigt som overhovedet muligt. Men det, der jo er humlen, den helt store pointe, er, at der nu bliver forsøgt at skabe tvivl om, hvorvidt der er sikkerhed eller ikke sikkerhed. Altså, vi har lavet en aftale, der er sikkerhed om det, det står i lovgivningen.

Kl. 01:25

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ja tak! Og så er den næste spørger hr. René Christensen.

Kl. 01:25

René Christensen (DF):

Tak for det. Ministeren står på talerstolen og bliver vist sådan en lille smule ophidset. Jeg vil meget gerne fremsende den mailkorrespondance, som Dansk Folkeparti har været en del af, som Det Konservative Folkeparti har været en del af, og som Venstre har været en del af, og som omhandler det efterspurgte kortmateriale – også før i dag. Jeg vil gerne eftersende den.

Nu var det jo ikke ministeren, der sad for bordenden ved de her forhandlinger, det var erhvervs- og vækstministeren. Så vil jeg gerne spørge: Er ministeren helt sikker på, at den minister, der sad for bordenden, ikke blev spurgt om det her kortmateriale og gav et svar til en af dem, der var ovre og forhandle, om, at det havde man ikke, men at det ville komme på et senere tidspunkt? Er ministeren helt sikker på, at det ikke foregik under de forhandlinger?

Kl. 01:25

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Kl. 01:25

Fødevareministeren (Dan Jørgensen):

Altså, jeg var jo med til de forhandlinger, da de blev lukket, så ja, det er jeg helt sikker på. Og så kan jeg jo læse, at det ikke står i aftaleteksten.

Men jeg vil da også godt have svar fra spørgeren på, om jeg også skal tolke hans indlæg som en trussel om, at I nu også er ved at løbe fra aftalen.

Kl. 01:26

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 01:26

René Christensen (DF):

Nej, på ingen måde. Jeg gav også klart udtryk for fra talerstolen, at det her er et forslag, som bestemt pegede i en positiv retning. Men vi

skal forholde os til, at det jo ikke er sådan, at to politikere har fået skrevet alt ned på et stykke papir. Der må være så meget tilbage, når man har lavet en aftale, at man også godt kan lave en aftale om, at der kommer noget på et senere tidspunkt.

Jeg vil gerne spørge ministeren om noget helt andet. Nu når der er de her fire kriterier for vandløb, kan ministeren så oplyse, om det ikke også er korrekt, at når det ene kriterie er, at det er klassificeret som et offentligt vandløb efter § 9 i lov om vandløb, vil man, hvis kommunerne vælger at overføre nogle af de her vandløb til private vandløb, kunne fjerne randzonen, hvis der ikke er en af de andre anmærkninger på?

Kl. 01:26

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ministeren.

Kl. 01:27

Fødevareministeren (Dan Jørgensen):

Det kan jeg ikke svare på på stående fod, men det tager vi selvfølgelig med i udvalgsbehandlingen.

Kl. 01:27

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til fødevareministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og det vil sige, at forhandlingerne er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 01:27

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes mandag den 26. maj 2014, kl. 12.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henviser til ugeplanen, der også fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 01:27).